

**5TH INTERNATIONAL
CONGRESS ON
KERALA STUDIES**

**MIGRATION
CONCLAVE
2024**

JAN 18-21

Thiruvalla
Pathanamthitta

AKG Centre for Research and Studies • Thiruvananthapuram
VS Chandrashekharan Pilla Centre for Studies and Research • Pathanamthitta

www.pravasi.ksfe.com

നല്ല ജീവിതത്തിനും
നല്ല നാടിനും വേണ്ടി

KSFE

(ഒരു കേരള സർക്കാർ സ്ഥാപനം)
CIN: U65923KL1969SGC002249

KSFE Digital Business Centre

6th Floor, KSRTC Bus Terminal Complex

Thampanoor, Thiruvananthapuram -695001

Phone: 0471 2333708, DGM: 94477 91122

Call Centre: 0471 6661888, 9446002114, mail: 987@ksfe.com

INTERNATIONAL
CONGRESS ON
KERALA STUDIES

5th International Congress on Kerala Studies
2024 January 18-21
Thiruvalla, Pathanamthitta

Migration Conclave 2024

Published by
AKG Centre for Research and Studies
Thiruvananthapuram
VS Chandrashekharan Pilla Centre for
Studies and Research, Pathanamthitta

Cover Design & Layout
Godfrey's Graphics

Copies: 2000

Printed at
Time Offset Printers, Thiruvananthapuram

**5TH INTERNATIONAL
CONGRESS ON
KERALA STUDIES**

**MIGRATION
CONCLAVE
2024**

JAN 18-21
Thiruvalla
Pathanamthitta

AKG Centre for Research and Studies • Thiruvananthapuram
VS Chandrashekharan Pilla Centre for Studies and Research • Pathanamthitta

ഉള്ളടക്കം

1	മുഖവുര	15
2	മൈഗ്രേഷൻ കോൺക്ലേവ് പിണറായി വിജയൻ	17
3	പ്രവാസ പഠനത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം എസ്. രാമചന്ദ്രൻപിള്ള	21
4	പ്രവാസം കേരള പഠന കോൺഗ്രസുകളിലൂടെ ഡോ. ടി.എം. തോമസ് ഐസക്	23
5	Twenty-five years of Triumph: A Distinctive Tale of Kerala Migration Surveys Dr. S. Irudaya Rajan	27
6	പ്രവാസി പ്രാതിനിധ്യം: ജനാധികാരത്തിന്റെ ഇടങ്ങളിൽ നിന്നും കുടിയിറക്കപ്പെട്ട കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികൾ പ്രൊഫ. കെ.എൻ. ഹരിലാൽ	31
SESSION 1		
1	DOMESTIC LABOUR MARKET INTEGRATION	
1	Return Migrants in Kerala: A Post-Return Job Profile Analysis Dr. Mohanakumar S.	33
2	An Institution framework for the Socio-economic Reintegration of Return Migrants: A Kerala Experience Sujathan P.K. & Azad	33
3	Employability Assessment of Gulf Return Migrants in Kerala: Examining the Influential Factors of Employability among the Return Migrants of GCC Countries Biju A.V., Chinnu Thomas & Ratheesh R.	34
4	പ്രവാസി ഗ്രാമീണ തൊഴിൽ ബാങ്ക് Narayanan C.V.	34
2	SOCIO-ECONOMIC IMPLICATIONS OF STUDENT MIGRATION	
5	Navigating an education through Pandemic- The (Im)Mobilities of Aspiration among Return Student Migrants in Kerala Dr. Aparna Eswaran & Dr. Chinchu C.	35
6	Student Perspectives on Expected well being in the Decision to Migrate and Coping Mechanisms in the Event of Expectations Failing Dr. Anoo Anthony	35
7	Financial Crossroads: Determinants and Coping Strategies of Indian Student Migrants Abroad Aby Thomas & Dr. Sony Kuriakose	36

8	A Study on Migration Intentions of Students from Kerala to Abroad Jithyajayabalan	37
3	MIGRANT COLLECTIVES	
9	Migration and the Collective Action: Understanding the Mobilizing Experiences of Malayali Diaspora Organizations Dr. Silpa Satheesh & Jabir P.M.	37
10	Migrant Organizations in Oman Wilson George	38
11	Migrant Organisations and Service to the Diaspora Dr. Hari kumar	39
12	പ്രവാസത്തിന് കരുതലായി സാംസ്കാരിക സംഘടനകൾ Subair Kannur	40
13	Migrant Community Organizations -Qatar Sanskriti as a modal expatriate organization Prathibha V.R., Biju P. Mangalam, Sudheer E.M. & Jaleel A. Kaval	41
4	REINTEGRATION OF VULNERABLE RETURNEES	
14	An exploration of the psychological experiences of Sri Lankan Tamil repatriates in Kerala Riswana B.	42
15	Migrants and access to justice Adv. Subash Chandran	42
16	പ്രവാസത്തിന്റെ കണ്ണീർകാഴ്ചകൾ Badusha Kadalundi	43
5	REINTEGRATION OF MIGRANTS: POLICIES AND CHALLENGES (1)	
17	Economic Reintegration of Return Migrants to Kerala: Trends, Determinants and Policy Options Dr. Vinoj Abraham	44
18	Return Migration from Gulf and Reintegration in Kerala: Options and Obstacles Jaeeda K.	44
19	Assessing NORKA's reintegration schemes: A focus on PravasiBhadratha – PEAR, MEGA & MICRO Ajay Karuvally & Shyam P.H.	45
20	“Comprehensive Care and Empowerment for Returning Migrant Families in Kerala” Sasikumar C.	46
21	പുനരധിവാസവും നവകേരള നിർമ്മിതിയും Salim Manat	49
6	MIGRANTS AND ENTREPRENEURSHIP	
22	പ്രവാസിരുനരധിവാസം : ചെറുകിടസംരംഭസാധ്യതകളും, വിവിധ വായ്പാ പദ്ധതികളും Gireesh Kumar	49

23	Has Emigration Perked Up Entrepreneurship Among Return Migrants in Kerala? Findings from a Survey in a High Migration Density District Azad Parambengal	50
24	Malayalee Migrants: Fueling Agripreneurship in Kerala Samuel mathew	51
7	EVALUATION OF SCHEMES AND PROGRAMS OF NORKA-ROOTS	
25	Gulf Labour Migration: Tailoring Migration Governance in the Global South K. Parvathy Devi	51
26	An assessment of Social Safety Net Schemes of Kerala Government for Domestic Migrant Labourers Abhilash K.B.	52
27	Return to Resilience: Examining Kerala's Initiatives for Malayali Returnees and NORKA ROOTS' Role in Post-Pandemic Rehabilitation Farhana S. & Manu T.	53
8	MIGRATION AND CULTURE	
28	Cultural Production of Narratives as Counter-Archives of Kerala's Gulf Boom Dr. Priya Menon	53
29	പ്രവാസ ജീവിതവും കേരള സംസ്കാരവും പ്രൊഫ. വി. കാർത്തികേയൻ നായർ	54
30	കുടിയേറ്റവും കേരളത്തിന്റെ സാംസ്കാരിക പരിവർത്തനവും Dr. M.A. Siddeek	56
31	So Much More Than Money: Gulf Migration and Social Change Among Muslims in Kerala Yahiya	57
32	The emphasis on caste-based social networks of migration: A case study of Tamil migration to Malaysia during the 1850s and 1950s Lacqueen Jessica Paul & P. Vinoth Kevin	58
9	MIGRANT FAMILIES LEFT BEHIND	
33	മുതിർന്ന പൗരർ പുതുവർഷത്തിലേക്ക് കടക്കുമ്പോൾ ഡോ. ബി. ഇക്ബാൽ	59
34	കേരള പ്രവാസി ശിശു ക്ഷേമ പദ്ധതി ഡോ. മുബാക്ക് സാനി	61
35	Impact of Migration on Left behind Nexus Dr. Sunitha S.	62
36	Navigating Borders: The Integral Role of Professional Social Workers in Introducing Care and Support for Migrant Families Dr. Lakshmi Mallik & Dominic Joseph	62
37	The Impact of Natural calamities and Disasters on left behind households in Kerala, India: A study of International Migration in the state of Kerala Sisira K.	63

10	IMPORTANCE OF SKILLING IN INTERNATIONAL MIGRATION	
38	Migration after COVID: The Importance of Upskilling and Reskilling for Expatriates Survival Anas Yassin	64
39	Effect of Hindi Language Skill on the Wage Returns of Indian Migrant Workers in Gulf Countries Fahmida M.V.	65
40	The urgency to establish state-wide upskilling and innovation centres Shyju Mathew	65
41	Identifying the skill gaps and recommendations for curriculum upgradation of Agricultural courses in KAU to meet global employment market Ratheesh Kumar K. & Fasludeen Sulaiman	66
42	Skill Development and Skill Recognition of female migrant domestic workers from Kerala to Gulf countries Santhini Paul	66
11	ROLE OF MIGRANTS IN KERALA'S HIGHER EDUCATION	
43	Transnational Education (TNE), reverse brain-drain and reinventing the higher education sector of Kerala Dr. Krishna Kumar Gopinathan	67
44	Leveraging the international expertise of technocrats for improving the quality of Technical Education in Kerala Beena P. & Dr. Santhosh Kumar B.P.	68
45	Beyond Borders: Migrants influence on Higher Education Restructuring in Kerala Dr. Prakash Divakaran	69
46	Envisioning Nurses' Continuing Professional Development (CPD) education as a real need of the hour in the perspective of Doha experience Kumari Thankam S. Ammal	70
12	STUDENT MIGRATION FROM KERALA TO GLOBAL NORTH	
47	Insights on Student migration from Kerala to United Kingdom Aswin Govidan Sheri and Aswathi Rebecca Ashok	70
48	Exploring The Migration Process and Aspiration of Students to Migrate to Eastern European Countries Shabnam T.P.	71
49	Reflections on Academic Mobility of Kerala Student Migrants to Germany Lekshmi S. & Dr. Suby Elizabeth	71
50	Migration of Students to Western Countries Dr. Geetha Lekshmi	72

SESSION 2

13	MIGRANTS AND DEVELOPMENT OF KNOWLEDGE ECONOMY	
51	Towards a Knowledge Economy through Knowledge Production Dr. Roy Veettil	73
52	Improving the data analytic capability of broad sections of the people of Kerala-A bottom-up approach involving democratization of data analytics Anand Antony	73
53	Unveiling Opportunities: Indian Diaspora's Role in Shaping Tribal Knowledge Economies in Kerala Anil Kumar	75
54	Leveraging the Academic Diaspora: A Path to Kerala's Knowledge Economy Vipindev Adat Vasudevan	76
55	പ്രവാസികളും വിജ്ഞാന സമൂഹനിർമ്മിതിയും Dhananjayan Machingal	76
14	(RE)SHAPING MIGRATION MANAGEMENT IN KERALA	
56	പ്രവാസിക്ഷേമപദ്ധതികൾക്കായുള്ള കേരള ബജറ്റ് വിഹിതം: പോരായ്മകളും പരിഹാരങ്ങളും ശാരിക ജി.എസ്. & ദീപക് പച്ച	77
15	GENDER AND MIGRATION	
57	Moving Between Legal Systems: Transnational migration of women domestic workers from Kerala to United Arab Emirates Dr. Bindulekshmi P.	78
58	മുൻ നവകേരള വികസന സാധ്യതകൾ വരുൺ ചന്ദ്രൻ	79
59	The Silent Migration: A Glance Into the Spousal Migration From Kerala Fathima N.P.	80
60	Unveiling Women's Narratives: A Critical Analysis of Maryamma in Banyamin's Nishabdha Sancharangal Akhila Varghese	81
61	Migration and Gender Norms Adv. Bini	81
16	LEGISLATIONS AND POLICIES OF INTERNATIONAL MIGRATION: NATIONAL, REGIONAL AND GLOBAL PERSPECTIVES	
62	Capital and Indian emigration: Understanding the state's approach towards 'people abroad' in the 21 st century C.S. Akhil	82
63	Global Compact on Migration and Implications in Indian context Rafeek Ravuther & Jabir P.M.	83
64	Need Comprehensive Migration Governance ACT Thomas Mathew Kadavil	83

65	Stop The Boat: Uk Migration Bill And Its Humanitarin Aspects Akshara A. Nair	85
17	ROLE OF COOPERATIVES AND BANKING INSTITUTIONS IN REINTEGRATION	
66	പ്രവാസികളും പ്ലാറ്റ്ഫോം കോ-ഓപ്പറേറ്റീവ് സഹകരണ സംഘങ്ങളും ശശികുമാർ എം.വി.	86
67	പുനരധിവാസത്തിൽ സ്വയം സഹായ സംഘങ്ങളുടെ പങ്ക് K. Vijayakumar	87
68	Co-operative movement in Biomedical Engineering with the Support of Expatriates: Kerala Model Sarun Maani	87
18	CHANGING FACETS OF MIGRATION FROM KERALA: TRENDS AND IMPACTS	
69	Changing Trajectories of Kerala Migration: Revisiting the socio-cultural impacts Dr. Ginu Zacharia Oommen	88
70	Emerging trends, patterns, and issues of migration from India to the EU: A gendered analysis Dr. Parvati Raghuram & Dr. Gunjan Sondhi	90
71	Who Migrates and Where? Determinants of the Decision to Migrate and Destination Choice of Labour Migrants from Kerala Dr. Anu Abhraham	90
72	റിവേഴ്സ് മൈഗ്രേഷനായി കേരളത്തെ എങ്ങനെ സജ്ജമാക്കാം - യൂറോപ്യൻ വീക്ഷണകോണിൽ നിന്നുള്ള പഠനം Kurian Jacob	91
19	STUDENT MIGRATION: TRENDS AND POLICIES	
73	Governance Mechanisms and Student Migration from Kerala to Europe: A Critical Review Dr. Bijulaal & Kevin Biju	92
74	Indian Youth Migration: An International Perspective Dr. Merlin Premala J.	92
75	International Student Migration Trends and Patterns- A Mixed Method Approach Varsha Joshi & Rohit Rajan	93
76	Migration of Keralite Students to Overseas: History, Causes, Statistics and Control Measures. Social, Financial, and Developmental Implications Abdul Hameed	94
20	HISTORY OF CROSS BORDER MOBILITY: NARRATIVES AND REFLECTIONS	
77	Across the Sea and into the Trees: A Chronicle of Thiyyas in Ceylon Sreebitha P.V.	95
78	ആഫ്രിക്കയിലേക്കുള്ള മലയാളിയുടെ പ്രവാസം- അനുഭവങ്ങളും സാധ്യതകളും വെല്ലുവിളികളും Somy Solomon	95

79	പ്രവാസത്തിന്റെ അനുഭവം, ആഖ്യാനം ജീവിതമെഴുത്തിൽ അമാനുജ & ദീപേഷ് കരിമ്പുഴ	96
80	Kerala's Global Odyssey: A Comprehensive Exploration of Migration, Impact and Achievements Dr. Hassan J. & Akhil Ansar	97
81	Historical ties between Keralites and the Middle East Aji Kuriakose	97
21	INTERNAL MIGRATION (1)	
82	Migration and Employment in Indian States A.V. Jose	98
83	Perspectives on migration: Understanding The Socioeconomic Factors Driving the Move from West Bengal to Kerala Navas M. Khadar	99
84	Health Seeking Behaviour Among Interstate Migrant Workers of Urban Area of Malappuram District Ajith V.	100
22	CHALLENGES AND OPPORTUNITIES IN INTERNATIONAL MIGRATION DISCOURSE	
85	Alienation of New Generation Migrants: Putative Impact on Kerala's Economy and Emotional Continuity Dr. Hari kumar	101
86	പ്രവാസി സംഘടനകൾ - ഗൾഫ് പി.എം. ജാബിർ	102
87	Social Networks and Migration: Emigration of Fisherfolks of Thiruvananthapuram Imthiyas A. & M.S. Jayakumar	103
88	പ്രവാസ ലോകത്തെ മാധ്യമ പ്രവർത്തനവും ജീവകാരുണ്യ രംഗത്തെ ഇടപെടലും Najim Kochukalunk	103
23	REPLICABLE MODELS IN HIGHER EDUCATION	
89	Overview of Singapore's Education System Rajeevan Sathyadevan	104
90	Higher Education in Germany – Opportunities and Challenges Aparna Muraleedharan, Girikrishnan G.R., Nandu Gopan, Rishith Ellath Meethal & Sivahari Nandakumar	105
24	SOCIO-ECONOMIC IMPACTS OF INTERNATIONAL MIGRATION	
91	Economic Reintegration: Unpacking the Impact of Indigenisation on Kerala's Returning Migrant Workforce Dinoop K.	106
92	Enhancing Accessibility to Supplementary Exams, Distant Education, and Competitive Exams for Expatriates and Returning NRI Students from Kerala Shibin Paulose	106

93	സുരക്ഷിത ഭവനം സുരക്ഷിത കരങ്ങളിൽ സർക്കാരിന്റെ ഉറപ്പ് ജൂലിയസ് പിറ്റർ	107
SESSION 3		
25	REINTEGRATION OF MIGRANTS: POLICIES AND CHALLENGES (2)	
94	പ്രവാസി പുനരധിവാസ പ്രവർത്തനത്തിൽ തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പങ്ക്: ഭരണപരമായ പരിഷ്കാരങ്ങൾ ആവശ്യമോ? Salim pallivila	107
95	തിരിച്ചുവരുന്നവരുടെ പൊതു സ്വഭാവങ്ങൾ പുനരധിവാസം - പ്രവാസി പങ്കാളിത്തം എങ്ങിനെ? M.M. Naem	110
96	Climate Change, Flooding Woes and Mass Exodus of Inhabitants: An Analysis of Kuttanad Wetland Ecosystem in Kerala, India Dr. Aswathy Rachel Varughese & Dr. Varughese Mathew	110
97	The meaning of the concept Return Migration and Reintegration and explores some of the potential ways to bridge both, for future development Preetha Narayanan	111
98	കേരളത്തിൽ തിരിച്ചെത്തുന്ന പ്രവാസികൾക്കുള്ള പിന്തുണാ സംവിധാനങ്ങൾ Dr P S Sreekala P.S.	112
26	GOVERNMENT SUPPORT MECHANISMS FOR RETURNEE MIGRANTS	
99	Empowering Migrant Entrepreneurship: A Roadmap for Returning Entrepreneurs Biji Tharakan Thomas	112
100	Economic Reintegration: Empowering Return Migrants from the Gulf through various Support Schemes Banila C.	113
27	REMITTANCE AND MIGRANT FINANCES	
101	Gulf Migration and Remittances in Kerala: Examining the Left-Behind in the Home Labour Market Dr. Mohmad Imran	114
102	Forming of a Strategic Angel Investments Group: Empowering Kerala's Economy through NRI Support Subash Babu	114
103	Foreign remittance and economic impact in Kerala Albin Joseph	115
28	MIGRATION SURVEYS AND DATA SOURCES	
104	വിശാലകേരളത്തിന്റെ ജനസംഖ്യാ നിർണ്ണയം: പുതിയ നിർവചനത്തിന്റെ ആവശ്യകത Preethi Shekhar & Deepak Pacha	115
29	EVOLUTION OF MALAYALI DIASPORA	
105	Unfolding the Contested Identities: Second-Generation Malayalis in the Gulf and their Transnational Self Divya Balan	116

106	'Malayali' or 'Emirati' the Confused Generation of Indian Diaspora (EBCD) in the UAE Shafila K.	117
107	The Cultural Identity of the Australian Malayali: The Creative Australia Project Dr. Ganesh Bala	118
108	Many Narratives of Migration: Disrupting the Great Malayalee Australian Identity & Calling for a Stronger Welfare State Nirmal Joy	119
30	ROLES OF MIGRANTS IN THE DEVELOPMENT OF KERALA ECONOMY	
109	ഫുച്ചർ ക്ലിസ്റ്റ് ഫോർ സസ്റ്റൈനബിൾ ബ്ലൂ ഇക്കോണമി ആൻഡ് മാരിടൈം ട്രേഡ് Nanoo Viswandhan	120
110	Role of migrants in transfer of knowledge to establish niche industries in Kerala - Case study: Semiconductor Fab Shaji P.R. & Harris Osman	120
111	Migrants' role in developing greenhouse gas sensors for boosting our knowledge economy Arun S. Prasad	121
31	INTERNAL MIGRATION (2)	
112	Empowering Social Change: Philanthropic Corporate Social Responsibility through eCommerce Applications Mrs. Haritha V.R. & Mr. Ajeesh Azhakesan	122
113	Migrants Role in Skill Development and Creation of Knowledge Economy Col S. Vijayan Saradhi	123
114	Socio- Political Integration of Interstate Migrant Workers in Kerala: A case study of Kerala Migrant Workers Union(KMWU) Influences Anjusha A.	123
115	Bhailog App, Leveraging Tech to Empower Interstate Migrant Workers in Kerala Ashik Azad & Gokul Mohan	124
116	A Research Proposal on Feminisation of Migration and Exploitation: The case of Seasonal Migration in Bargarh District, Odisha Bajrangi Behera	125
117	പ്രവാസി ശബ്ദം Sivaprasad Vanoor	125
32	MALAYALIS IN OTHER INDIAN STATES	
118	Malayalee kudiyyettam - North East India N. Gopi	126
119	കേരള പ്രവാസി Kumbelangad Unnikrishnan	127
120	നവകേരളവും പ്രവാസി ഉപസംസ്കൃതിയും ഡോ. എം.പി. ദാമോദരൻ	128

33	CHANGING FACETS OF MIGRATION FROM KERALA: TRENDS AND IMPACTS	
121	കുടിയേറ്റത്തിന്റെ പ്രതിസന്ധികളും സാധ്യതകളും Nandini Mohan	128
122	Underemployment and International Migration From Kerala Amitha Geetha Soman	129
123	Alchemy, Not Assimilation: A Traveler's Observations on the Changing Face of International Migration Rachel K. Monaco	129
34	ISSUES OF LEFT-BEHIND WIVES	
124	Solo Male Migration and Time Poverty among Left-Behind Wives: Evidence from Two Gulf Migration Intensive Districts of Kerala Dr. Ratheesh C.	130
125	വിദേശത്തുള്ളവരുടെ കുടുംബനികൾ നേരിടുന്ന പ്രശ്നങ്ങളും പരിഹാരങ്ങളും. Shafija Pulakkal	131
126	Uncovering the pre-natal sex determination preferences among the left-behind wives of solo outmigrants from rural Bihar Fahad Afzal & Arindam Das	132
35	CHANGING FACETS OF INTERNATIONAL MIGRATION (2)	
127	Changing Facets of International Migration SCFE	133
128	നവപ്രവാസം വെല്ലുവിളികളും സാധ്യതകളും Sajeev Kumar	134
129	Unemployment and Family-Induced Migration Sneha Vasudevan	134
130	Reduction of foreign remittance to Kerala and re-aligning the employment prospects of youths with AI based requirement in global scenario Manoj P.A.	135
131	Gender Roles and Gender Fixation – A study on the Migration of Queer People from Kerala Anagh	137
132	Student Migration in India, with a Focus on Kerala: Navigating Challenges and Embracing Opportunities Dr. Thomson K. Alex	138
133	Nostalgia Economy and the Kerala Diaspora Transitioning Kerala from Remittance to Revival Economy Dr. Abraham Mulamoottil	139
134	കൃഷി ഒരു വ്യവസായമാകുമ്പോൾ! Dr. C. George Thomas	141
	പാലിയേറ്റീവ് / ജെറിയാട്രിക് മേഖലയിൽ ഡിജിറ്റൽ സാങ്കേതിക വിദ്യയുടെ ഉപയോഗം ജോയ് സെബാസ്റ്റ്യൻ	143

മുഖവുര

മൈഗ്രേഷൻ കോൺക്ലേവ് 2024 ഡിജിറ്റൽ സങ്കേതങ്ങളുടെ ഉപയോഗം, പങ്കാളിത്ത വൈപുല്യം, അക്കാദമിക് മികവ്, നയരൂപീകരണ സംഭാവന എന്നിവകൊണ്ട് പ്രവാസ പഠനത്തിൽ ഒരു നാഴികക്കല്ലാണ്. 2024 ഒക്ടോബറിൽ നടക്കാൻ പോകുന്ന അഞ്ചാമത് അന്തർദ്ദേശീയ കേരള പഠന കോൺഗ്രസിനു മുന്നോടിയായിട്ടാണ് ഈ പ്രവാസി സംഗമം സംഘടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഇവിടെ ഉരുത്തിരിയുന്ന നയകാഴ്ചപ്പാടുകൾ ക്രോഡീകരിച്ചുകൊണ്ടായിരിക്കും അഞ്ചാമത് പഠന കോൺഗ്രസിനു വേണ്ടിയുള്ള രേഖ തയ്യാറാക്കുക.

തിരുവല്ലയിൽ ജനുവരി 18-21 തീയതികളിലാണ് ഈ മഹാസമ്മേളനം നടക്കുന്നത്. ഈ പ്രബന്ധസമാഹാരം സമ്മേളനത്തിന്റെ മൂന്നാം ദിവസമായ ജനുവരി 21-ന് നടത്തുന്ന 35 അക്കാദമിക് സെമിനാറുകളിൽ അവതരിപ്പിക്കുന്ന പ്രബന്ധങ്ങളുടെ സംഗ്രഹമാണ്. പ്രബന്ധങ്ങൾ തെരഞ്ഞെടുത്തതും എഡിറ്റ് ചെയ്ത് അച്ചടിയോഗ്യമാക്കിയതും മൈഗ്രേഷൻ കോൺക്ലേവിന്റെ അക്കാദമിക് കമ്മിറ്റിയാണ്. പ്രൊഫ. എസ്. ഇരുദയരാജൻ ചെയർമാനും പ്രൊഫ. കെ.എൻ. ഹരിലാൽ കോ-ചെയർമാനും സി.എസ്. അഖിൽ, റാണി ആർ നായർ എന്നിവർ കൺവീനർമാരുമാണ്.

തിരുവനന്തപുരത്തെ എകെജി പഠന ഗവേഷണ കേന്ദ്രവും പത്തനംതിട്ടയിലെ വി.എസ്. ചന്ദ്രശേഖര പിള്ള പഠന ഗവേഷണ കേന്ദ്രവും ചേർന്ന് സംയുക്തമായിട്ടാണ് കോൺക്ലേവ് സംഘടിപ്പിക്കുന്നത്. സമ്മേളനത്തിന്റെ സംഘാടനാപരമായ ചുമതല പത്തനംതിട്ടയിലെ വി.എസ്. ചന്ദ്രശേഖരപിള്ള പഠന ഗവേഷണ കേന്ദ്രത്തിന്റെ കീഴിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ബെന്യാമൻ ചെയർമാനും, എ. പത്മകുമാർ കൺവീനറുമായുള്ള സംഘാടകസമിതിക്കാണ്.

സമ്മേളനത്തിലെ രണ്ടാം ദിവസം നടന്ന ആഗോള സംവാദം പൂർണ്ണമായും ഡിജിറ്റൽ പ്ലാറ്റ് ഫോമുകളിലായിരുന്നു. മൂന്നാം ദിവസത്തെ അക്കാദമിക് സെമിനാറുകൾ ഹൈബ്രിഡ് മാതൃകയിലാണ്. നേരിട്ട് പ്രബന്ധങ്ങൾ അവതരിപ്പിക്കുന്നതോടൊപ്പം കുറച്ചുപേർ ഓൺലൈനായും പ്രബന്ധങ്ങൾ അവതരിപ്പിക്കുന്നു. പ്രബന്ധങ്ങളുടെ പൂർണ്ണരൂപം www.migrationconclave.com വെബ് സൈറ്റിൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നതാണ്.

മാർത്തോമാ കോളേജിലെ മാനേജ്മെന്റ്, അധ്യാപകർ, വിദ്യാർത്ഥികൾ എന്നിവരുടെ പൂർണ്ണ സഹകരണംകൊണ്ടാണ് ഈ അക്കാദമിക് സെമിനാറുകളുടെയും ജനുവരി 21-ലെ സമാപന സമ്മേളനങ്ങളുടെയും സ്ഥല സൗകര്യവും നടത്തിപ്പും സുഗമമായത്. അവരോടു പ്രത്യേകം നന്ദി പറയുന്നു. ഡിജിറ്റൽ വിദ്യകൾ ഒരുക്കി പരിപാലിക്കുന്നതിനു മുൻകൈയെടുത്ത ആലപ്പുഴ ഇൻഫോ പാർക്കിലെ ടെക്ജൻ ഷ്യയുടെ ശ്രീ. ജോയ് സെബാസ്റ്റ്യനോടും ഡിഎകെഎഫ് പ്രവർത്തകരോടും കടപ്പാട് രേഖപ്പെടുത്തുന്നു.

മൈഗ്രേഷൻ കോൺക്ലേവിലെ നടപടിക്രമങ്ങളെക്കുറിച്ചും പങ്കെടുക്കുന്ന വിദഗ്ദരെക്കുറിച്ചും താമസം, ഭക്ഷണം, യാത്ര തുടങ്ങിയ വിവരങ്ങളെക്കുറിച്ചും വിശദമായി സമ്മേളന ഗൈഡിൽ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ട്. അക്കാദമിക് സെമിനാറുകളിലെ സംവാദത്തെ ഫലപ്രദമാക്കുന്നതിനു ഈ പ്രബന്ധ സമാഹാരം സഹായകരമാകുമെന്നതിനു സംശയമില്ല. ഇതു സമയബന്ധിതമായി തയ്യാറാക്കുന്നതിനുവേണ്ടി പ്രവർത്തിച്ച അഞ്ചാമത് അന്തർദേശീയ കേരള പഠന കോൺഗ്രസിന്റെ സെക്രട്ടറിയേറ്റിനോടും നന്ദി രേഖപ്പെടുത്തുന്നു.

എസ്. രാമചന്ദ്രൻപിള്ള
ചെയർമാൻ

ടി.എം. തോമസ് ഐസക്
സെക്രട്ടറി

അഞ്ചാമത് കേരള പഠന കോൺഗ്രസ് അക്കാദമിക് സമിതി

മൈഗ്രേഷൻ കോൺക്ലേവ്

പിണറായി വിജയൻ

വിജ്ഞാനസമൂഹത്തിലേക്കുള്ള കേരളത്തിന്റെ പരിവർത്തനത്തിൽ പ്രവാസികൾക്കുള്ള പങ്ക് എന്ന വിഷയത്തെ അധികരിച്ച് മൈഗ്രേഷൻ കോൺക്ലേവ് 2024 സംഘടിപ്പിക്കപ്പെടുകയാണ്. എ കെ ജി പഠനഗവേഷണ കേന്ദ്രവും വി എസ് ചന്ദ്രശേഖരപിള്ള പഠനഗവേഷണ കേന്ദ്രവും സംയുക്തമായാണ് ഇത് സംഘടിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത്.

ലോക വൈജ്ഞാനിക ശൃംഖലയിൽ ഉണ്ടാകുന്ന മാറ്റങ്ങളെ നമ്മുടെ സമ്പദ്ഘടനയിലേക്ക് വിളക്കിച്ചേർത്ത്, സാമൂഹികവും സാമ്പത്തികവുമായ പുരോഗതി കൈവരിച്ചുകൊണ്ടുവേണം വൈജ്ഞാനിക സമൂഹം എന്ന നിലയിലേക്ക് നമുക്ക് മുന്നേറാൻ. അതോടൊപ്പം തന്നെ നമ്മുടെ നാടിന്റെ സവിശേഷത ലോകമാകെയുള്ള ജനങ്ങൾക്കു മുമ്പിൽ എത്തിച്ചേരുകയും വേണം. ഇത്തരം ഇടപെടലുകൾക്കുള്ള പാലങ്ങളായി വർത്തിക്കുന്നവരാണ് നമ്മുടെ പ്രവാസിസമൂഹം. ആ നിലയ്ക്കു നോക്കുമ്പോൾ വൈജ്ഞാനികസമൂഹ നിർമ്മിതിയിലെ അവിഭാജ്യ ഘടകങ്ങൾ തന്നെയാണ് പ്രവാസികൾ. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഇത്തരമൊരു പ്രവാസി സംഗമം ഭാവികേരളത്തെ സംബന്ധിച്ച് വലിയ പ്രാധാന്യമർഹിക്കുന്നതാണ്.

പ്രവാസികളുടെ പണം മാത്രം മതി നമുക്ക് എന്ന നിലപാട് മുൻപ് ഉണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ പ്രവാസികളുടെ കഴിവും വിജ്ഞാനവും എല്ലാം നമ്മുടെ നാടിനുവേണ്ടി ഉപയോഗിക്കപ്പെടണം എന്നതാണ് ഇടതുപക്ഷ ജനാധിപത്യ മുന്നണി സർക്കാരിന്റെ പ്രഖ്യാപിത നയം. ആ നയം നടപ്പാക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായാണ് പ്രവാസികൾക്ക് സംസ്ഥാന സർക്കാരുമായി ഔദ്യോഗികമായി തന്നെ സംവദിക്കാനുള്ള വേദി എന്ന നിലയ്ക്ക് ലോക കേരളസഭ എന്ന സംവിധാനം നിലവിൽ വരുത്തിയത്. ഇന്ത്യയിൽ മറ്റൊരിടത്തും ഇത്തരമൊരു സംവിധാനമില്ല. പ്രവാസികളുടെ പ്രശ്നങ്ങളെയും അവരുടെ സ്വപ്നങ്ങളെയും ഗൗരവത്തോടെയാണ് സംസ്ഥാന സർക്കാർ കാണുന്നത് എന്നതിന്റെ ഉത്തമ ദൃഷ്ടാന്തമാണിത്.

ആദ്യ ലോകകേരളസഭ ആവിഷ്കരിച്ച പദ്ധതികളിൽ ഒന്നാണ് പ്രവാസികളുടെ നിക്ഷേപം നാടിന്റെ വികസനത്തിനായി ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്ന ഓവർസീസ് കേരള ഇൻവെസ്റ്റ്മെന്റ് ഫോർഡിംഗ് ലിമിറ്റഡ്. അതിലൂടെ കേരള

ത്തിൽ അന്താരാഷ്ട്ര നിലവാരമുള്ള പാതയോര സൗകര്യങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തുകയാണ്. ദീർഘദൂര യാത്രക്കാർക്കും വിനോദസഞ്ചാരികൾക്കും ഒക്കെ പ്രയോജനപ്പെടുന്ന റെസ്റ്റ് സ്റ്റോപ്പുകളായാണ് ഇവയെ വിഭാവനം ചെയ്തിരിക്കുന്നത്.

ഒന്നാമത്തെ ലോകകേരള സഭയിൽ തന്നെ ഉയർന്നുവന്ന നിർദ്ദേശങ്ങളായ പ്രവാസികളും തിരികെയെത്തിയതുമായ വനിതകളുടെ ഉന്നമനത്തിനും പ്രശ്നപരിഹാരത്തിനുമായുള്ള പ്രവാസി വനിതാ സെൽ, പ്രവാസി സഹകരണ സംഘം, പ്രവാസി ഗവേഷക കേന്ദ്രം തുടങ്ങിയവ യാഥാർത്ഥ്യമാക്കിയിരിക്കുകയാണ്. വനിതകളുടെ സുരക്ഷിത കുടിയേറ്റം ഉറപ്പാക്കാനും സ്ത്രീകളായ പ്രവാസികളുടെ പരാതികൾ സ്വീകരിക്കാനുമാണ് പ്രവാസി വനിതാ സെൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നത്.

തിരുവനന്തപുരം കേന്ദ്രമാക്കി കേരള സംസ്ഥാന പ്രവാസി ക്ഷേമ വികസന സഹകരണ സംഘം രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത് പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രവാസികളുടെ ക്ഷേമത്തിനും പുനരധിവാസത്തിനും ഉതകുന്ന സാമ്പത്തികവും സാങ്കേതികവുമായ കർമ്മപരിപാടികളാണ് ഇതിലൂടെ ആവിഷ്കരിച്ചു നടപ്പാക്കുന്നത്. തിരുവനന്തപുരത്തെ സെന്റർ ഫോർ ഡെവലപ്മെന്റ് സ്റ്റഡീസിൽ കുടിയേറ്റവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടു പഠനങ്ങൾ നടത്തുന്നതിനും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനും അന്താരാഷ്ട്ര കുടിയേറ്റ കേന്ദ്രം സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ട്.

രണ്ടാം ലോക കേരളസഭ സമ്മേളിച്ചതിന് തൊട്ടുപുറകെയാണ് കോവിഡ് മഹാമാരി പൊട്ടിപ്പുറപ്പെട്ടത്. ആ ഘട്ടത്തിൽ 14 രാജ്യങ്ങളിൽ പ്രവാസികൾക്കായി ഹെൽപ്പ് ഡെസ്ക് ആരംഭിച്ചു. ലോക്ക്ഡൗൺ കാരണം തൊഴിലിടങ്ങളിലേക്ക് തിരികെപ്പോകാൻ സാധിക്കാതെയിരുന്ന പ്രവാസികൾക്ക് അടിയന്തര ധനസഹായം അനുവദിച്ചു. 1,34,823 പ്രവാസികൾക്കായി ആകെ 67.4 കോടി രൂപ നൽകിയിട്ടുണ്ട്. കോവിഡ് ബാധിച്ച പ്രവാസികൾക്ക് നോർക്ക റൂട്ട്സിലൂടെയും പ്രവാസി ക്ഷേമനിധി ബോർഡിൽ അംഗത്വമുള്ളവർക്ക് ബോർഡിലൂടെയും 10,000 രൂപയുടെ ധനസഹായം അനുവദിച്ചു. നോർക്ക റൂട്ട്സിലൂടെ 200 പേർക്ക് 20 ലക്ഷം രൂപ ചികിത്സാസഹായമായി അനുവദിച്ചു.

തിരികെയെത്തിയ പ്രവാസികളുടെ സ്വയം തൊഴിൽ സംരംഭങ്ങൾക്ക് ആവശ്യമായ കൈത്താങ്ങു നൽകുന്ന നോർക്ക ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ് പ്രോജക്ട് ഫോർ റിട്ടേൺ എമിഗ്രൻസ് (എൻ ഡി പ്രോ) പദ്ധതിയെക്കുറിച്ച് നിങ്ങൾക്ക് അറിയാമായിരിക്കും. 18 ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഇതുമായി സഹകരിക്കുന്നുണ്ട്. മടങ്ങിയെത്തിയ 6,661 പ്രവാസികൾക്ക് ഇത് പ്രയോജനപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. കോവിഡ് മൂലം തൊഴിൽ നഷ്ടപ്പെട്ട മടങ്ങിയെത്തിയ പ്രവാസികൾക്കുള്ള പുനരധിവാസ പദ്ധതിയായ പ്രവാസി ഭദ്രത പദ്ധതി പ്രകാരം 17,262 സംരംഭങ്ങളാണ് സംസ്ഥാനത്തുടനീളം ആരംഭിച്ചത്. ഇതിനായി നീക്കിവെച്ച മുഴുവൻ തുകയും, 50 കോടി രൂപ, ചിലവഴിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ബിസിനസ്സ് ഫെസിലിറ്റേഷൻ സെന്റർ നൽകുന്ന സേവനങ്ങൾ പ്രയോജനപ്പെടുത്തി 136 സംരംഭങ്ങൾ ഇതുവരെ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിനൊക്കെ പുറമെ സ്കിൽ അപ്ഗ്രേഡേഷൻ & റീ-ഇന്റഗ്രേഷൻ പ്രോഗ്രാം കൂടി ഇക്കാലയളവിൽ മികച്ച പ്രവർത്തനം കാഴ്ചവെച്ചിട്ടുണ്ട്.

സാന്ത്വന എന്ന ദുരിതാശ്വാസ നിധിയിലൂടെ മടങ്ങിവന്ന 24,676 പ്രവാസികൾക്ക് 151.35 കോടി രൂപ ലഭ്യമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. കോവിഡ് ഘട്ടത്തിൽ 4,442 പേർക്ക് ഇതിലൂടെ സഹായം ലഭിച്ചു. എമർജൻസി ആംബുലൻസ് സർവ്വീസ്, എമർജൻസി റിപാട്രിയേഷൻ ഫണ്ട് എന്നിവയൊക്കെ മഹാമാരിക്കാലത്തുൾപ്പെടെ പ്രവാസികൾക്ക് കൈത്താങ്ങായി. ഇത്തരത്തിൽ പ്രവാസികൾക്ക് ഗുണകരമാവുന്ന മികച്ച പുനരധിവാസ പദ്ധതികൾക്കാണ് കഴിഞ്ഞ ചില വർഷങ്ങളിലായി രൂപം നൽകിയിട്ടുള്ളത്.

പ്രവാസിസഹോദരങ്ങളുടെ 3 ലക്ഷം കോളുകളാണ് ഇതുവരെ ഗ്ലോബൽ കോൺടാക്റ്റ് സെന്ററിലൂടെ കൈകാര്യം ചെയ്തത്. പ്രവാസി നിയമ സഹായ സെല്ലിലൂടെ 10 ലീഗൽ കൺസൾട്ടന്റുമാർ സൗജന്യമായി നിയമസഹായം ലഭ്യമാക്കുന്നുണ്ട്. ഈ സേവനം ഇതുവരെ 800 പ്രവാസികൾക്ക് പ്രയോജനപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. 49,200 പ്രവാസികൾ പ്രവാസി രക്ഷാ ഇൻഷുറൻസ് പോളിസിയിൽ എൻട്രോൾ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. നോർക്ക ഐ ഡി കാർഡുള്ള 7 ലക്ഷം പ്രവാസികൾക്ക് മാൻഡേറ്ററി ഇൻഷുറൻസ് പരിരക്ഷയുമുണ്ട്.

മഹാമാരിക്കാലത്തു പോലും പുതിയ തൊഴിലിടങ്ങൾ കണ്ടെത്തുന്നതിൽ നമ്മൾ വിജയിച്ചു. ജർമ്മനി, യു കെ, ജപ്പാൻ തുടങ്ങിയ രാജ്യങ്ങളുമായി കരാറുകളിൽ ഏർപ്പെട്ടു. തൊഴിൽ വകുപ്പിന് കീഴിലുള്ള ഓഡപെക് വഴി കഴിഞ്ഞ ഏഴ് വർഷത്തിനിടെ വിദേശ ജോലി ലഭിച്ചത് 2,906 പേർക്കാണ്. കോവിഡ് പ്രതിസന്ധി നിലനിന്നിരുന്ന 2020 മുതൽ 2022 വരെയുള്ള ഘട്ടത്തിൽ 1,100 ഓളം പേർക്ക് വിദേശത്ത് ജോലി ലഭ്യമാക്കി.

അബുദാബിയിൽ സംഘടിപ്പിച്ച വേൾഡ് സ്കിൽ കോംപറ്റീഷനിൽ സർക്കാർ പങ്കെടുത്തതിന്റെ ഫലമായി കേരളത്തിൽ നൈപുണ്യ വികസനകേന്ദ്രങ്ങൾ ആരംഭിക്കുന്നതിന് കമ്പനികളെ ക്ഷണിക്കാൻ സാധിച്ചു. കേരളത്തിലെ നേഴ്സുമാർക്ക് യു എ ഇയിൽ തൊഴിലവസരങ്ങൾ കണ്ടെത്തുന്നതിനും വിദേശയാത്രകൾ ഫലം കണ്ടിട്ടുണ്ട്.

ജർമ്മനിയുമായി നടത്തിയ നയതന്ത്ര ചർച്ചയുടെ ഫലമായി നോർക്കയുമായി സഹകരിച്ചു നഴ്സുമാർക്ക് ജർമ്മനിയിൽ തൊഴിലവസരം നൽകുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. വിദേശ തൊഴിലാളികൾക്ക് ജപ്പാനിൽ പ്രത്യേക സ്റ്റാറ്റസ് ഓഫ് റസിഡൻസ് ഒരുക്കുന്ന സ്പെസിഫൈഡ് സ്കിൽ വർക്കേഴ്സ് പ്രോഗ്രാമിൽ നോർക്ക റൂട്ട്സിനെ കേരളത്തിൽ നിന്നുള്ള നോഡൽ ഏജൻസിയായി വിദേശകാര്യ മന്ത്രാലയം തിരഞ്ഞെടുത്തിട്ടുണ്ട്.

യു കെ യിലെ സർക്കാർ മേഖലയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ആശുപത്രികളിൽ കേരളത്തിൽ നിന്നുള്ള നേഴ്സുമാരെ നിയമിക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് യു കെ നാഷണൽ ഹെൽത്ത് സർവീസിന്റെ അനുബന്ധ സ്ഥാപനമായ ഹെൽത്ത് എജ്യൂക്കേഷൻ ഇംഗ്ലണ്ടുമായി കരാർ ഒപ്പിടാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. തിരുവനന്തപുരം ചിത്തിര തിരുനാൾ എഞ്ചിനീയറിംഗ് കോളേജിനെ ബർമ്മിങ്ഹാം സർവകലാശാലയുടെ ഫാക്കൽറ്റി & സ്റ്റുഡന്റ്സ് എക്സ്ചേഞ്ച് പരിപാടിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിന് ധാരണയായിട്ടുണ്ട്. ഗവേഷണത്തിൽ ഏർപ്പെടുന്നതിനും ഫ്യൂച്ചർ മൊബിലിറ്റിക്കുള്ള മികവിന്റെ കേന്ദ്രം സ്ഥാപിക്കുന്നതിനും പ്രാരംഭ നടപടികൾ ആയിട്ടുണ്ട്.

പ്രവാസി വെൽഫെയർ ബോർഡിൽ എട്ടര ലക്ഷം പേർ അംഗത്വമെടുത്തിട്ടുണ്ട്. മടങ്ങിവന്ന 40,000 പ്രവാസികൾക്ക് 2,000 രൂപാ വീതം ഓരോ മാസം പെൻഷൻ ലഭ്യമാക്കുന്നുണ്ട്. 2017 മാർച്ച് മുതൽ 2023 ജൂൺ വരെ 33.45 കോടി രൂപയാണ് പെൻഷനായി ബോർഡിലൂടെ വിതരണം ചെയ്തത്. പ്രവാസി ഡിവിഡന്റ് സ്കീമിൽ നിക്ഷേപിക്കുന്നവർക്ക് 3 വർഷത്തിനു ശേഷം ഓരോ മാസവും ഡിവിഡന്റ് ലഭിക്കും. ഇതുവരെ 320.21 കോടി രൂപയാണ് സ്കീമിലൂടെ സമാഹരിച്ചിട്ടുള്ളത്. 2016 ൽ 25.39 കോടി രൂപയായിരുന്ന നോർക്കയുടെ ബജറ്റ് വിഹിതം 2023-24 ൽ 135.75 കോടിയിലായി ഉയർത്തിയിട്ടുണ്ട്.

ഇത്തരത്തിൽ പ്രവാസിസമൂഹത്തിന്റെ ക്ഷേമം ലക്ഷ്യംവച്ചുള്ള നിരവധി പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് ഇടതുപക്ഷ ജനാധിപത്യ മുന്നണി സർക്കാർ നടപ്പാക്കുന്നത്. അവ ഇനിയും തുടരുക തന്നെ ചെയ്യും. സർക്കാർ തലത്തിലെ ഇടപെടലുകളോടൊപ്പം തന്നെ പ്രവാസി സമൂഹത്തിന്റെ സാമൂഹികവും സാംസ്കാരികവും സാമ്പത്തികവുമായ സംഭാവനകളെ കൃത്യമായി വിലയിരുത്തേണ്ടതുണ്ട്. പുതിയ കാലത്തിന് അനുയോജ്യമായ വിധത്തിൽ അവയെ നാടിനായി എപ്രകാരം പ്രയോജനപ്പെടുത്താം എന്നത് ചർച്ച ചെയ്യേണ്ടതുമാണ്. അതിനുകുന്നതാവൂം ഈ മൈഗ്രേഷൻ കോൺക്ലേവ്.

നമ്മുടെ പല പ്രവാസിസഹോദരങ്ങളും സാങ്കേതിക വിദ്യ ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസ രംഗങ്ങളിൽ പ്രാവീണ്യം തെളിയിച്ചിട്ടുള്ളവരാണ്. അവർക്ക് കേരളത്തിലെ സ്റ്റാർട്ടപ്പ്, ഐ ടി മേഖലകളിലായാലും നൈപുണ്യ വികസന, വ്യവസായ, ഗവേഷണ രംഗങ്ങളിലായാലും വലിയ സംഭാവനകൾ നൽകാൻ കഴിയും. അതിന് അവരെ സഹായിക്കുന്ന സംവിധാനങ്ങൾ നാട്ടിൽ ഒരുക്കേണ്ടതുണ്ട്. അവ എപ്രകാരമായിരിക്കണമെന്ന് നിശ്ചയിക്കുന്നത് നമ്മുടെ പ്രവാസിസഹോദരങ്ങളുടെ ആശയങ്ങളെയും താൽപ്പര്യങ്ങളെയും കൂടി കരുതിക്കൊണ്ടാകണം. അതു സാധ്യമാക്കാൻ കൂടി ഉപകരിക്കും മൈഗ്രേഷൻ കോൺക്ലേവ് 2024 ഉം ഇതിനോടനുബന്ധിച്ചുള്ള സമ്മേളനങ്ങളും സെമിനാറുകളും എല്ലാം.

പ്രവാസ പഠനത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം

എസ്. രാമചന്ദ്രൻപിള്ള

ലോകത്ത് തന്നെ ഏറ്റവും ഉയർന്ന പ്രവാസ സാന്ദ്രതയുള്ള പ്രദേശങ്ങളിൽ ഒന്നാണ് കേരളം. ആയതുകൊണ്ട് തന്നെ പ്രവാസത്തെ ഒഴിവാക്കിക്കൊണ്ട് കേരളത്തിന്റെ വികസന പ്രശ്നങ്ങൾ ചർച്ച ചെയ്യാനാവില്ല. എ.കെ.ജി പഠന ഗവേഷണ കേന്ദ്രം അതിന്റെ തുടക്കകാലം മുതൽ പ്രവാസത്തെ ഏറ്റവും സമഗ്രമായി മനസ്സിലാക്കുന്നതിനുള്ള പരിശ്രമം നടത്തിയിരുന്നു. പഠന ഗവേഷണ കേന്ദ്രം കാലാകാലങ്ങളിൽ സംഘടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള കേരള വികസന പഠന കോൺഗ്രസുകളുടെ ചരിത്രം പരിശോധിച്ചാൽ ഇക്കാര്യം ബോധ്യപ്പെടും. പഠന കോൺഗ്രസുകളുടെ ഒരു പരിശോധന ഈ കുറിപ്പിന്റെ പരിധിക്ക് പര്യന്തമാണ്. എന്നാൽ ഒരു കാര്യം വ്യക്തമായി പറയാനാവും 1994 - ൽ സംഘടിപ്പിച്ച ഒന്നാം പഠന കോൺഗ്രസ് മുതൽ എല്ലാ പഠന കോൺഗ്രസുകളും വലിയ പ്രാധാന്യത്തോടെ ചർച്ച ചെയ്ത പ്രധാന വിഷയങ്ങളിൽ ഒന്നാണ് പ്രവാസം. എ.കെ.ജി പഠന ഗവേഷണ കേന്ദ്രം സംഘടിപ്പിക്കുന്ന സെമിനാറുകൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള പഠന പരിപാടികളുടെ ലക്ഷ്യം കേവലം അറിവിനുവേണ്ടി മാത്രം അറിവ് ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുക ആശയവിനിമയം ചെയ്യുക എന്നതല്ല. പുതിയ അറിവിനുവേണ്ടിയുള്ള അന്വേഷണത്തിന്റെ സുപ്രധാന ലക്ഷ്യങ്ങളിൽ ഒന്ന് നാടിന്റേയും, ജനങ്ങളുടേയും വികസനവും, ക്ഷേമവും ആണ്. പഠന - ഗവേഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നമ്മുടെ വികസന കാഴ്ചപ്പാടുകളേയും, നയസമീപനങ്ങളേയും നിരന്തരം സഹായിക്കണം. വിവിധ തട്ടു സർക്കാരുകളുടേയും ഇതര ഏജൻസികളുടേയും വികസന - ക്ഷേമ

പരിപാടികളിൽ കാലോചിതമായ മാറ്റങ്ങൾ വരുത്താൻ സഹായിക്കണം. ഇക്കാര്യത്തിൽ എ.കെ.ജി പഠന ഗവേഷണ കേന്ദ്രത്തിന്റെ പ്രവർത്തനകർക്ക് അഭിമാനിക്കാൻ വകയുണ്ട് എന്നാണ് ഞങ്ങൾ കാണുന്നത്. സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റേയും, പ്രാദേശിക ഗവൺമെന്റുകളുടേയും മാത്രമല്ല വിവിധ ബഹുജന സംഘടനകളുടേയും, ജനങ്ങളുടെയൊക്കെത്തന്നെയും വികസന - ക്ഷേമ സങ്കല്പങ്ങളേയും, പ്രായോഗിക പ്രവർത്തനങ്ങളേയും സ്വാധീനിക്കാൻ പഠന ഗവേഷണ കേന്ദ്രത്തിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. പ്രവാസത്തോടുള്ള സമീപനത്തിലും ഇത് പ്രകടമായി കാണാനാവും. പ്രവാസത്തേയും, പ്രവാസികളേയും സംബന്ധിക്കുന്ന പൊതുസമൂഹത്തിന്റേയും, സർക്കാരിന്റേയും ഇടപെടലിന്റെ കാര്യത്തിൽ കേരളത്തിന് ഒട്ടേറെ ശ്രദ്ധേയമായ മുൻകൈകൾ അവകാശപ്പെടാനാവും. പലകാര്യത്തിലും നാം ആദ്യ പാഥികരാണ് എന്ന കാര്യം പൊതുവെ അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള കാര്യമാണല്ലോ. പ്രവാസികാര്യവകുപ്പ്, ക്ഷേമനിധി ബോർഡ്, ലോക കേരള സഭ, പ്രവാസി സഹകരണ സംഘങ്ങൾ തുടങ്ങി ഒട്ടേറെ മാതൃകാപരമായ കാര്യങ്ങൾ കേരളത്തിൽ തുടങ്ങാനും, വളർത്തിയെടുക്കാനും കഴിഞ്ഞു. എന്നാൽ, ഏറ്റെടുത്തതും, ഇപ്പോൾ നടപ്പിലാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതുമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ കൊണ്ട് തൃപ്തിപ്പെടാവുന്ന ഒരു സാഹചര്യമല്ല ഉള്ളത്. നിലവിലുള്ള പദ്ധതികളെ വിമർശന വിധേയമാക്കുകയും പോരായ്മകൾ തിരുത്തി അവയെ നവീകരിച്ച് മുന്നോട്ടുകൊണ്ടുപോവുകയും വേണം. സർക്കാരിന്റേയും, പൊതുസമൂഹ

ത്തിന്റേയും ഇടപെടലുകൾ ആവശ്യമായ പുതിയ രംഗങ്ങളും, പ്രശ്നങ്ങളും കണ്ടെത്തി മുൻഗണനാക്രമത്തിൽ അനുയോജ്യമായ പദ്ധതികൾ രൂപപ്പെടുത്തണം. പ്രവാസത്തിന്റെ സ്വഭാവത്തിൽ വരുന്ന മാറ്റവും പുതിയതായി രൂപപ്പെട്ടുവരുന്ന വെല്ലുവിളികളും മുൻകൂട്ടി കാണാൻ കഴിയണം. ഈ ലക്ഷ്യങ്ങൾ മുൻ നിർത്തിയാണ് പഠന ഗവേഷണ കേന്ദ്രത്തിന്റെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ ജനുവരി 18, 19, 20, 21 തീയതികളിൽ തിരുവല്ലയിൽ ഇന്റർനാഷണൽ മൈഗ്രേഷൻ കോൺക്ലേവ് സംഘടിപ്പിക്കുന്നത്.

മൈഗ്രേഷൻ കോൺക്ലേവ് പത്തനംതിട്ട ജില്ലയിലെ തിരുവല്ലയിൽ വച്ച് നടത്താൻ തീരുമാനിച്ചതിന് പ്രത്യേക പ്രസക്തിയുണ്ട്. ഉയർന്ന പ്രവാസ സാന്ദ്രതയുള്ള ജില്ലയാണ് പത്തനംതിട്ട എന്നത് മാത്രമല്ല കാരണം. വിവിധ കുടിയേറ്റ ധാരകളെ നന്നായി പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്ന ഒരു ജില്ല കുടിയാണ് പത്തനംതിട്ട. പത്തനംതിട്ടയിൽ നിന്ന് ഇന്ത്യയിലെ മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങളിലേക്കും, വികസിത പാശ്ചാത്യ രാജ്യങ്ങളിലേക്കും, ഗൾഫ് നാടുകളിലേക്കും, പൗരസ്ത്യ ദേശങ്ങളിലേക്കും കുടിയേറ്റം ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് വൈവിധ്യമാർന്ന കുടിയേറ്റ ധാരകളേക്കുറിച്ചും അവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സാധ്യതകളേക്കുറിച്ചും, പ്രശ്നങ്ങളേക്കുറിച്ചും മനസ്സിലാക്കാൻ പത്തനംതിട്ടയുടെ അനുഭവം പരിശോധിച്ചാൽ മതിയാവും. മൈഗ്രേഷൻ കോൺക്ലേവിന്റെ ലക്ഷ്യം, പക്ഷെ കുറേക്കൂടി വിപുലമാണ് എന്ന് പ്രത്യേകം എടുത്തു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. പ്രവാസത്തിന്റെ രംഗത്ത് ദേശീയ തലത്തിലും, അന്തർദേശീയ തലത്തിലും വരുന്ന മാറ്റങ്ങളുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ കേരളത്തിൽ നിന്നുള്ള പ്രവാസത്തെക്കുറിച്ച് ചർച്ച ചെയ്യാനാണ് ശ്രമിക്കുക.

പ്രവാസത്തിന്റെ സ്വഭാവത്തിൽ കാലക്രമത്തിൽ വന്നുചേർന്ന മാറ്റങ്ങളെക്കുറിച്ച് തുടക്കത്തിൽ സൂചി

പ്പിച്ചിരുന്നല്ലോ. പ്രവാസത്തിന്റെ ഗതിവിഗതികളും, ഇതര മാറ്റങ്ങളും തിരിച്ചറിയാൻ സ്ഥിതിവിവര കണക്കുകളുടെ ലഭ്യത പ്രധാനമാണ്. ഇക്കാര്യത്തിലും കേരളം ഒരു മാതൃക സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രസിദ്ധമായ കേരള മൈഗ്രേഷൻ സർവ്വേ പോലെയുള്ള ഒരു കണക്കെടുപ്പ് സത്യത്തിൽ കേരളത്തിൽ മാത്രമാണ് നടക്കുന്നത്. കേരളത്തിന്റെ മാതൃകയിൽ പ്രവാസി കുടുംബങ്ങളിൽ പോയി സർവ്വേ ചെയ്ത് കണക്കുകൾ സ്വരൂപിച്ച് പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്ന സമ്പ്രദായം ഇപ്പോൾ മറ്റ് ചില സംസ്ഥാനങ്ങളും ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഏറ്റവും അവസാനം കേരളം നടത്തിയ പ്രവാസ കണക്കെടുപ്പ് പ്രകാരം 2018-ൽ സംസ്ഥാനത്ത് നിന്നും പുറം രാജ്യത്ത് പോയി പണിയെടുക്കുന്നവരുടെ സംഖ്യ 21.2 ലക്ഷമായിരുന്നു. ഇത് മുൻ സർവ്വേകളെ അപേക്ഷിച്ച് കുറവായിരുന്നു. ഏറ്റവും പുതിയ കണക്കെടുപ്പ് ഇപ്പോൾ നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. ഏതാനും മാസങ്ങൾക്കുള്ളിൽ ഇത് സംബന്ധിച്ച കണക്കുകൾ പുറത്ത് വരും എന്നാണ് അറിയുന്നത്. നോർക്കയിലെ കണക്കുകൾ പ്രകാരം 182 രാജ്യങ്ങളിൽ കേരളീയരുടെ സാന്നിധ്യമുണ്ട്. കേരളം വിശ്വകേരളമായി വളർന്നിരിക്കുന്നുവെന്ന് കാണാൻ ഇതിൽ കൂടുതൽ തെളിവ് ആവശ്യമില്ല ഇന്ത്യൻ പൗരത്വം നഷ്ടപ്പെടുകയോ, ഉപേക്ഷിക്കുകയോ ചെയ്ത കേരളീയരുടെ കണക്ക് കൂടി എടുത്താൽ കേരളത്തിന് പുറത്തുള്ള കേരളത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം കുറച്ച് കൂടി വ്യക്തമാകും. അകത്തുള്ള കേരളവും, കേരളത്തിന് പുറത്തുള്ള കേരളവും ചേർന്നുള്ള പുരോഗതിയിലേക്കുള്ള യാത്രയാണ് നാം രൂപപ്പെടുത്തേണ്ടത്. അകം കേരളവും, പുറം കേരളവും ചേർന്നുള്ള പുരോഗതിയുടെ പാത രൂപപ്പെടുത്തുന്നതിൽ മൈഗ്രേഷൻ കോൺക്ലേവ് നിർണ്ണായകമായ സംഭാവന നൽകും എന്ന പ്രതീക്ഷയിൽ ഈ കുറിപ്പ് അവസാനിപ്പിക്കുന്നു.

പ്രവാസം കേരള പഠന കോൺഗ്രസുകളിലൂടെ ഡോ. ടി.എം. തോമസ് ഐസക്

താഴ്ന്ന ഉപഭോഗം, താഴ്ന്ന സമ്പാദ്യം, താഴ്ന്ന നിക്ഷേപം, താഴ്ന്ന വളർച്ച, താഴ്ന്ന വരുമാനം ഇത്തരത്തിലുള്ള തികച്ചും പിന്നോക്കമായ ഒരു പ്രദേശമായിരുന്നു സംസ്ഥാനം രൂപീകൃതമായപ്പോൾ കേരളം. എന്നാൽ ഇന്ന് ഉയർന്ന ഉപഭോഗം, ഉയർന്ന സമ്പാദ്യം, ഉയർന്ന വളർച്ച, ഉയർന്ന വരുമാനം എന്നൊരു മുന്നോക്ക സംസ്ഥാനമായി കേരളം മാറിയിരിക്കുന്നു. ഈ പരിവർത്തനത്തിലെ നിർണ്ണായക കണ്ണി പ്രവാസമാണ്.

1994-ലെ ഒന്നാം കേരള പഠന കോൺഗ്രസ് കേരള സമ്പദ്ഘടനയിൽ പ്രവാസം വരുത്താൻ തുടങ്ങിയ ഈ മാറ്റത്തെ തിരിച്ചറിഞ്ഞു. പ്രൊഫ. പി.ആർ. ഗോപിനാഥൻനായരുടേത് ആയിരുന്നു കോൺഗ്രസിൽ അവതരിപ്പിച്ച ഏറ്റവും പ്രധാനവും സമഗ്രവുമായ പ്രവാസം സംബന്ധിച്ച പ്രബന്ധം. ഒന്നാം പഠന കോൺഗ്രസ് സംബന്ധിച്ച് പ്രൊഫ. മൈക്കിൾ തരകനും ഞാനും ചേർന്ന് എഴുതിയ അവലോകന റിപ്പോർട്ടിലെ നിരീക്ഷണം ഇങ്ങനെയാണിരുന്നത്:

“കേരളത്തിന്റെ ഭാഗ്യത്തിന് താഴേക്കുള്ള സാമ്പത്തികഗതി വളരെ പ്രകടമായി തീർന്ന 70-കളുടെ മധ്യത്തിൽ ഗൾഫിലേക്കുള്ള പ്രവാസം ഉയരാൻ തുടങ്ങി... അതിന്റെ ഫലമായി സംസ്ഥാനത്തെ ഉപഭോഗ നില വാരത്തിൽ പ്രകടമായ ഉയർച്ചയുണ്ടായി. ഗ്രാമീണ കുടുംബങ്ങളുടെ ആസ്തികളുടെ വലുപ്പവും മെച്ചപ്പെട്ടു. ബാങ്ക് ഡെപ്പോസിറ്റുകൾ കുത്തനെ ഉയർന്നു... നിർമ്മാണ മേഖല അഭിവൃദ്ധിപ്പെട്ടു. പക്ഷേ, നിർമ്മാണ മേഖലയ്ക്കും ഉപഭോഗത്തിനും വേണ്ടുന്ന ചരക്കുകൾ കൂടുതലും മറ്റു സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള ഇറക്കുമതിയിലൂടെയാണ് കണ്ടെത്തിയത്.

ഇതിന്റെ ഫലമായി കേരളത്തിന്റെ വ്യാപാര കമ്മി 1980-81 ആയപ്പോഴേക്കും ജിഡിപിയുടെ 24 ശതമാനമായി ഉയർന്നു.

മുകളിൽ പറഞ്ഞ ചോർച്ചമൂലം പ്രവാസ പണത്തിന്റെ മൾട്ടിപ്ലയർ ഇംപാക്ട് പരിമിതമായിരുന്നു. കാർഷിക-വ്യവസായമേഖലകളിലെ നിക്ഷേപം ഉയർന്നില്ല. എന്നാൽ ഉപഭോഗ-സേവന മേഖലകൾ അഭിവൃദ്ധിപ്പെട്ടു. ഇതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കേരളത്തിലെ സാമ്പത്തിക വളർച്ചാ നിരക്ക് ഗണ്യമായി ഉയർന്നു. പ്രതിശീർഷ വരുമാനത്തിൽ കേരളം ദേശീയ ശരാശരിയുടെ 60 ശതമാനത്തിലേറെ ഉയർന്നതായി. എന്നാൽ കാർഷിക-വ്യവസായ മേഖലകളിലെ പിന്നോക്കാവസ്ഥ തുടർന്നു. തൊഴിലില്ലായ്മ പരിഹരിക്കാനായില്ല.

മേൽപ്പറഞ്ഞ സ്ഥിതിവിശേഷത്തിനു പ്രവാസികളെ കുറ്റംപറയുന്ന പ്രവണതയെ 2005-ലെ രണ്ടാമത് കേരള പഠന കോൺഗ്രസ് ഇങ്ങനെയാണു വിമർശിച്ചത്:

“ഗൾഫ് പണ വരുമാനം ആഭ്യന്തര മേഖലയിൽ അനുകൂലമായി പ്രത്യാഘാതം സൃഷ്ടിക്കാൻ കഴിയാതെ പോയതിന്റെ പാപഭാരം മുഴുവൻ ഗൾഫ് കുടിയേറ്റക്കാരുടെ തലയിൽ ചുമത്തുന്ന ചില പണ്ഡിതന്മാരുടെ നിലപാട് ശരിയല്ല. തങ്ങളുടെ വരുമാനത്തിൽ നല്ല പങ്ക് സുരക്ഷിതമായ ആസ്തികളോ ബാങ്ക് ഡെപ്പോസിറ്റുകളോ ആയി മാറ്റുന്ന ഗൾഫുകാരെക്കുറിച്ചുള്ള വിമർശനം ഉപരിപ്ലവമാണ്. ഇവയെ ഉല്പാദനപരമായി പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്നതിനു സമ്പദ്ഘടനയ്ക്കു കഴിയു

നില്ലായെന്നത് അവരുടെ തെറ്റല്ല... നമ്മുടെ ആന്തരിക സാമ്പത്തികഘടനകളുടെ ദുർബലത്വവും അശാസ്ത്രീയവും ഭാവനാശൂന്യമായ വികസന നയങ്ങളും സർവ്വോപരി കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ സാമ്പത്തിക നയങ്ങളും ഗൾഫ് പണവരുമാനം സൃഷ്ടിക്കുന്ന സാധ്യതകളെ പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്നതിനു തടസ്സം നിൽക്കുന്നു.”

2016-ലെ നാലാം പഠന കോൺഗ്രസ് മുകളിൽ പറഞ്ഞ വിഷയത്തിലേക്ക് വീണ്ടും തിരിച്ചുവന്നു. യുഡിഎഫ് സർക്കാർ എൻസിഎഇആർ-ന്റെ സഹായത്തോടെ തയ്യാറാക്കിയ കേരള പരിപ്രേക്ഷ്യ രേഖയിലെ (Kerala Perspective Plan Vision 2030) ചില പരാമർശങ്ങളാണ് ഇതിന്റെ കാരണം.

“പ്രവാസികളുടെ വിഭവശേഷി പരിഗണിക്കുമ്പോൾ തിരിച്ചുവരുന്ന കുടിയേറ്റക്കാരുടെ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ വികസനത്തിലേക്കുള്ള സംഭാവന പ്രതീക്ഷകൾക്കനുസരിച്ച് ഉയർന്നില്ലായെന്നു പറയേണ്ടതുണ്ട്... കേരളത്തിലെ പ്രവാസികൾക്ക് സംസ്ഥാനത്തിന്റെ വികസനത്തിന് ഇതിനേക്കാൾ എത്രയോ വലിയ സംഭാവന ചെയ്യാൻ കഴിയും. തിരിച്ചുവന്ന പ്രവാസികളുടെ നിക്ഷേപ പ്രവർത്തനങ്ങൾ അതിശൃംഖലമാണ്. എന്തെങ്കിലും സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനം ഏറ്റെടുക്കാൻ ശ്രമിച്ചവർ വളരെ ചുരുക്കമാണ്. കുറച്ചു കടകളും ടാക്സികളും കാർഷിക സംസ്കരണ സ്ഥാപനങ്ങളുമൊഴികെ തിരിച്ചുവന്ന പ്രവാസികൾ ഒരുവിധത്തിലുമുള്ള നിക്ഷേപപ്രവർത്തനങ്ങളിലും പങ്കാളികളാകുന്നില്ല...” അതുപോലെ തന്നെ പ്രവാസം ചില നേട്ടങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുണ്ടെങ്കിലും തൊഴിൽ കമ്പോളത്തിലും നിക്ഷേപത്തിലും വലിയ വക്രീകരണങ്ങൾ സൃഷ്ടിച്ചുവത്രേ.

ഈയൊരു വിലയിരുത്തലിനെ പഠന കോൺഗ്രസ് പാടേ തള്ളിക്കളഞ്ഞു:

“പ്രവാസികൾ മുഴുവൻ സംരംഭകരായി മാറുമെന്നു പ്രതീക്ഷിക്കുന്നതിലപ്പുറം മൗഢ്യം വേറെയില്ല. അവർ ചെയ്യേണ്ട ചെയ്യുകഴിഞ്ഞു. പണിയെടുത്തുണ്ടാക്കിയ വരുമാനം കേരളത്തിലേക്ക് അയച്ചു. കേരളത്തിലെ അഭ്യന്തര കമ്പോളത്തിന്റെ വികാസത്തിന് ഇതു കാരണമായി. ബാക്കി മിച്ചം വന്നത് ബാങ്കുകളിൽ സമ്പാദ്യമായി. ഈ സമ്പാദ്യത്തെയും കമ്പോള സാധ്യതകളേയും ഉപയോഗപ്പെടുത്താൻ കഴിയാത്തത് പ്രവാസിയുടെ കുഴപ്പമല്ല, നാടിന്റെ കുഴപ്പമാണ്.” ചില കോട്ടങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ നേട്ടങ്ങൾ കോട്ടങ്ങൾക്കെല്ലാം എത്രയോ അപ്പുറമാണ്.

മൂന്നും (2011) നാലും (2016) പഠന കോൺഗ്രസുകൾ പ്രവാസവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വികസന നയങ്ങളെ ഗൗരവമായ ചർച്ചയ്ക്കു വിഷയമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. നാലാം കേരള പഠന കോൺഗ്രസിനു മുന്നോടിയായി കോഴിക്കോടുവച്ച് പ്രവാസത്തെക്കുറിച്ചു പ്രത്യേക തയ്യാറെടുപ്പ് സെമിനാർ നടത്തുകയുണ്ടായി. പ്രൊഫ. എസ്. ഇരുദയ രാജൻ, പ്രൊഫ. കെ.സി. സക്കറിയ, പ്രൊഫ. കെ.എൻ. ഹരിലാൽ, ഡോ. കെ. ജാഫർ, സി.എസ്. അഖിൽ, തുടങ്ങി ഒട്ടേറെ പണ്ഡിതർ ശ്രദ്ധേയമായ പ്ര

ബന്ധങ്ങൾ ഈ സെമിനാറിൽ അവതരിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. മൂന്നും നാലും പഠന കോൺഗ്രസുകളിലെ പ്രവാസവും വികസനവും സംബന്ധിച്ച ചർച്ചകളെ അഞ്ചായി തിരിക്കാം.

- (1) കേന്ദ്ര നയങ്ങൾ: കേന്ദ്ര ഇമിഗ്രേഷൻ നിയമം, വിദേശ വിനിമയം നേടുന്ന പ്രവാസികൾക്കുള്ള പ്രത്യേക പ്രോത്സാഹനം, വിദേശ തൊഴിൽ സ്ഥലത്തുള്ള സംരക്ഷണം, യാത്രക്കുലി തുടങ്ങിയ കാര്യങ്ങൾ. 1994 മുതൽ ഇക്കാര്യങ്ങൾ ശക്തമായി ചർച്ച ചെയ്തുവന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിലും മാറിമാറിവന്ന കേന്ദ്ര സർക്കാരുകൾ ഒന്നും ചെയ്യാൻ തയ്യാറായിട്ടില്ലായെന്നതു ഖേദകരമാണ്.
- (2) പ്രവാസി ക്ഷേമം: പ്രവാസികൾക്കായുള്ള പ്രത്യേക ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ്, ക്ഷേമനിധിയും പെൻഷനും, അപകടമരണ വേളകളിലെ സഹായം, കുട്ടികളുടെ വിദ്യാഭ്യാസം തുടങ്ങിയവ ചർച്ച ചെയ്യപ്പെടുകയും പ്രാവർത്തികമാവുകയും ചെയ്തു. നോർക്കയും (1996) ക്ഷേമനിധിയും (2008) ആരംഭിച്ചത് ഇടതുപക്ഷ സർക്കാരുകളാണ്.
- (3) സാംസ്കാരികം: 2009-ൽ ഇടതുപക്ഷ സർക്കാരിന്റെ കാലത്താണ് മലയാളം മിഷൻ ആരംഭിച്ചത്. 2016-ലെ പഠന കോൺഗ്രസിൽ പ്രവാസികളുടെ മേഖലാതല, ആഗോളതല സമ്മേളനങ്ങളും ആശയവിനിമയവും വർഷത്തിൽ ഒരിക്കലെങ്കിലും സംഘടിപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ടെന്നും മികവു തെളിയിച്ച പ്രവാസി മലയാളികളെ ആദരിക്കേണ്ടതുണ്ടെന്നുമുള്ള നിർദ്ദേശം മുന്നോട്ടുവച്ചു. ഇതു സംബന്ധിച്ച ചർച്ചയിലാണ് ലോക കേരള സഭ എന്ന ആശയം രൂപംകൊണ്ടത്. ലോക കേരള സഭ സാംസ്കാരികതലം മാത്രമല്ല, വികസനവും പ്രവാസവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാ കാര്യങ്ങളും ചർച്ച ചെയ്യുന്നതിനുള്ള പ്രാതിനിധ്യ സ്വഭാവത്തോടുകൂടിയ ആഗോള മലയാളി സഭയായി വളർന്നിരിക്കുന്നു.
- (4) തിരിച്ചുവരുന്നവരുടെ ഉദ്ഗ്രഹനം: ഏറ്റവുമധികം ചർച്ച ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ള വിഷയമാണ് തിരിച്ചുവരുന്ന പ്രവാസികളുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ. സമാശ്വാസം ആവശ്യമുള്ളവരുണ്ട്. അതുപോലെ തന്നെ ഉദ്ഗ്രഹനം പ്രധാനമായും വേണ്ടവരുണ്ട്. 2016-ലെ ഇടതുപക്ഷ സർക്കാരിന്റെ കാലത്താണ് നോർക്കയുടെ കീഴിൽ സാന്ത്വനം സമാശ്വാസ പദ്ധതിയും സമഗ്ര പുനരധിവാസ പദ്ധതിയും ആരംഭിച്ചത്. 2016-ലെ ഇടതുപക്ഷ സർക്കാരിന്റെ കാലത്താണ് ക്ഷേമനിധി പെൻഷൻ ഗണ്യമായി ഉയർത്തിയത്. ഇന്ത്യയിൽ പ്രവാസികൾക്കു പ്രത്യേക കോവിഡ് പാക്കേജ് പ്രഖ്യാപിച്ചത് കേരളത്തിൽ മാത്രമാണ്.
- (5) സംരംഭകത്വ വികസനം: പ്രവാസി സംരംഭങ്ങൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനും ഗൾഫ് പണവരുമാനത്തെ വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി സമാഹരിക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങളെക്കുറിച്ചും

പഠന കോൺഗ്രസുകൾ ഒട്ടേറെ ചർച്ച ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. കൂടുതൽ ഉയർന്ന പലിശ നൽകുന്ന പ്രവാസി ബോണ്ടും പ്രവാസി ചിട്ടിയും നാലാമത് കേരള പഠന കോൺഗ്രസിന്റെ സംഭാവനയാണ്. ഇതുപോലെ 2005-ലെ പഠന കോൺഗ്രസ് മുന്നോട്ടുവച്ച ആശയമാണ് പ്രവാസികളും സംസ്ഥാന സർക്കാരും ചേർന്നുള്ള സംയുക്ത പദ്ധതികൾ. ഇൻകൽ അതിനൊരു ഉദാഹരണമാണ്.

മേൽപ്പറഞ്ഞവയ്ക്കു പുറമേ അഞ്ചാമത് അന്തർദേശീയ കേരള പഠന കോൺഗ്രസ് പുതിയൊരു വിഷയം ചർച്ചയ്ക്ക് എടുക്കുകയാണ്. കേരളത്തിന്റെ അടുത്ത വികസന ലക്ഷ്യം സംസ്ഥാനത്തെ ഒരു ജ്ഞാനസമ്പദ്ഘടനയായി രൂപാന്തരപ്പെടുത്തലാണെന്നു കേരള സർക്കാർ പ്രഖ്യാപിച്ചു കഴിഞ്ഞു. ഈ നിർണ്ണായക പരിവർത്തനത്തിൽ പ്രവാസികളുടെ പങ്കെന്ത്? ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നാല് പ്രമേയങ്ങൾ മൈഗ്രേഷൻ കോൺക്ലേവ് 2024 വിശദമായി ചർച്ച ചെയ്യുകയാണ്.

ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസത്തിനു പിന്തുണ:- കേരളത്തിലെ ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയുടെ അഴിച്ചുപണിക്കും ഗുണനിലവാരം ഉയർത്തുന്നതിനും പ്രവാസികൾക്ക് എന്തു പങ്കുവഹിക്കാൻ കഴിയും? കേരളത്തിനു പുറത്തുള്ള അധ്യാപകർക്കും ഗവേഷകർക്കും വിദഗ്ദ്ധർക്കും അവർ പഠിച്ച കോളേജുകളിലെയും സർവ്വകലാശാലകളിലെയും അക്കാദമിക് പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ഏതെല്ലാം രീതിയിൽ പിന്തുണ നൽകാൻ കഴിയും? കേരളത്തിൽ ഇന്നുള്ള അധ്യാപകരുടെയും ഗവേഷകരുടെയും രണ്ടോ മുന്നോ മടങ്ങ് പ്രവാസി അധ്യാപകരും ഗവേഷകരും ഉണ്ടെന്ന യാഥാർത്ഥ്യം ഈയൊരു അന്വേഷണത്തിന്റെ പ്രാധാന്യത്തിലേക്കു വിരൽചൂണ്ടുന്നു.

നൈപുണി പരിശീലനം:- ദേശീയ-അന്തർദേശീയ തൊഴിൽ കമ്പോളത്തിൽ മാറിമാറി വരുന്ന നൈപുണി ആവശ്യങ്ങൾക്ക് അനുസൃതമായി കേരളത്തിൽ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കും തൊഴിൽരഹിതരായ അഭ്യസ്തവിദ്യർക്കും തൊഴിൽ പരിശീലനം നൽകേണ്ടതുണ്ട്. ഈ പരിശ്രമങ്ങളിൽ പ്രവാസികൾക്ക്, പ്രത്യേകിച്ച് സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും മറ്റും ഉന്നതതലങ്ങളിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നവർക്ക്, എന്തു പങ്കുവഹിക്കാൻ കഴിയും? പ്രവാസികൾക്കു തങ്ങൾ ബന്ധപ്പെടുന്ന

സ്ഥാപനങ്ങളുടെ സമീപഭാവിയിലെ നൈപുണി ആവശ്യങ്ങൾ മാപ്പ് ചെയ്യാൻ കഴിയും. ഇതിനായുള്ള ബന്ധപ്പെടലുകൾ തുടർച്ചയായും ചിട്ടയായും നടത്തുന്നതിന് പ്രത്യേക സംവിധാനങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കേണ്ടതുണ്ട്.

സംരംഭകത്വ വികസനം:- കേരളത്തിലെ നവസംരംഭകർക്കു പിന്തുണ നൽകുന്നതിനു പ്രവാസി സംരംഭകർക്കും വിദഗ്ദ്ധർക്കും വലിയ പങ്കുവഹിക്കാൻ കഴിയും. ആഗോള കമ്പോളത്തിൽ നിന്നുള്ള ഓർഡുകൾക്കനുസൃതമായി ഇത്തരം സംരംഭങ്ങൾ കേരളത്തിൽ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഈ പിന്തുണ ഫലപ്രദമാക്കുന്നതിന് എന്തൊക്കെയാണു ചെയ്യേണ്ടത്? തിരിച്ചുവരുന്ന പ്രവാസികളുടെ സംരംഭങ്ങളുടെ സാധ്യതകളെക്കുറിച്ചും പ്രശ്നങ്ങളെക്കുറിച്ചും ഈ അവസരത്തിൽ ചർച്ച ചെയ്യാനാകും.

വയോജന സംരക്ഷണം:- പ്രവാസികളുടെ നാട്ടിലെ വീടുകളിലെ വയോജനങ്ങളുടെ സംരക്ഷണത്തിന് ഏതുതരത്തിലുള്ള സംവിധാനമാണ് അഭികാമ്യം? സേവനങ്ങളുടെ സ്വഭാവമനുസരിച്ച് ചെലവിനുള്ള ഫീസ് നൽകുന്നതിനു സന്നദ്ധമാകുമോ? ശാസ്ത്രീയ സാന്ത്വനപരിചരണവും ഭക്ഷണവും ഹൗസ് കീപ്പിംഗും എങ്ങനെ ലഭ്യമാക്കാം? ഇതിനായി തയ്യാറാക്കുന്ന കുടുംബശ്രീയുടെ ജില്ലാതല സംവിധാനവുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തി വീടുകളിൽ ഉപഭോക്തൃ ഉല്പന്നങ്ങളും മറ്റും എത്തിക്കുന്ന ഡിജിറ്റൽ പ്ലാറ്റ് ഫോം പ്രായോഗികമാണോ? എഐ അടക്കമുള്ള സാങ്കേതികവിദ്യകൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്ന ഒരു ജനകീയ പിന്തുണാ സംവിധാനത്തെക്കുറിച്ചാണ് നമ്മൾ ആലോചിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ടാണ് ജ്ഞാന സമ്പദ്ഘടനയിലേക്കുള്ള പരിവർത്തനവുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തി ഈ വിഷയം ചർച്ച ചെയ്യുന്നത്.

മൈഗ്രേഷൻ കോൺക്ലേവിൽ നടക്കുന്ന ചർച്ചകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തയ്യാറാകുന്ന രൂപരേഖ അഞ്ചാമത് അന്തർദേശീയ കേരള പഠന കോൺഗ്രസിൽ അവതരിപ്പിച്ചു ചർച്ച ചെയ്യും. അതിനുമുമ്പ് ഇത്തരമൊരു സമീപനത്തിന്റെ പ്രായോഗികത പത്തനംതിട്ട ജില്ല ആസ്പദമാക്കിയുള്ള ഒരു പൈലറ്റ് പ്രൊജക്ടിലൂടെ പരീക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യും. അങ്ങനെ വരാൻ പോകുന്ന അഞ്ചാമത്ത് കേരള പഠന കോൺഗ്രസ് പ്രവാസവും വികസനവും സംബന്ധിച്ച് മറ്റൊരു വഴിത്തിരിവാകാൻ പോവുകയാണ്.

Twenty-five years of Triumph: A Distinctive Tale of Kerala Migration Surveys

Dr. S. Irudaya Rajan

Chair, International Institute of Migration and Development

During the second half of 1990s, Dr K C Zachariah along with Dr S Irudaya Rajan adopted a unique approach by initiating a study on migration from Kerala. At that time, research efforts were predominantly directed towards various dimensions of fertility and mortality, with migration attracting minimal interest. However, they foresaw the burgeoning significance of migration, envisioning it as an emerging and relevant theme applicable to any country. In this era of globalization, heightened awareness among people about the diverse and optimal opportunities available worldwide has led to a proactive pursuit of avenues to capture and achieve the opportunities. The researchers, through the Kerala Migration Surveys, identified and understood the trends and patterns of migration from Kerala at different levels. This model has become a blueprint for other states in India, with states like Gujarat, Punjab, Goa, Tamil Nadu, Odisha, and Jharkhand replicating the methods of the Kerala model of migration surveys in their own state migration surveys.

Sample Structure

First Kerala Migration Survey took place in 1998, encompassing a sample size of 10,000 households across 200 localities throughout Kerala. These localities were selected based on the 1991 Census data. The survey's primary focus was on the concerns of emigrants, return emigrants, migrants to other states, and those returning from other states within India. The survey provided the first credible estimates of the magnitude of migration from Kerala. In the subsequent KMS conducted in 2008, the sample size was expanded to 15,000 households distributed across 300 localities throughout Kerala. The expanded sample size aimed to delve into the socio-economic and demographic dimensions of migration, explore the costs associated with migration, and assess the impact of migration on households in Kerala. In the latest survey conducted in 2023, the sample size was further increased to 20,000 households distributed across 500 localities, covering all 14 districts.

Table 1
Various rounds of Kerala Migration Surveys and Sample Size, 1998-2023

Year	Sample Size
1998	10000
2003	10000
2008	15000
2013	15000
2018	15000
2023	20000

Table 2
Sample Size in 1998 by Districts of Kerala

	Number of Sample Households			Number of Sample Localities		
	Total	Rural	Urban	Total	Rural	Urban
Thiruvananthapuram	1124	753	371	22	15	7
Kollam	888	737	151	18	15	3
Pathanamthitta	471	410	61	9	8	1
Alappuzha	735	515	220	14	10	4
Kottayam	656	538	118	13	11	2
Idukki	423	423	0	8	8	0
Ernakulam	1008	534	474	20	11	9
Thrissur	947	701	246	19	14	5
Palakkad	807	670	137	16	13	3
Malappuram	866	788	78	18	16	2
Kozhikode	828	530	298	17	11	6
Wayanad	244	234	10	5	5	0
Kannur	673	350	323	14	7	7
Kasaragod	330	277	53	7	6	1
Kerala	10000	7460	2540	200	150	50

Table 3
Sample Size in 2008 by Districts of Kerala

	Number of Sample Households			Number of Sample Localities		
	Total	Rural	Urban	Total	Rural	Urban
Thiruvananthapuram	1200	800	400	24	16	8
Kollam	1150	950	200	23	19	4
Pathanamthitta	1000	900	100	20	18	2

	Number of Sample Households			Number of Sample Localities		
	Total	Rural	Urban	Total	Rural	Urban
Alappuzha	1000	700	300	20	14	6
Kottayam	1000	850	150	20	17	3
Idukki	1000	950	50	20	19	1
Ernakulam	1200	650	550	24	13	11
Thrissur	1150	850	300	23	17	6
Palakkad	1000	850	150	20	17	3
Malappuram	1150	1050	100	23	21	2
Kozhikode	1150	750	400	23	15	8
Wayanad	1000	950	50	20	19	1
Kannur	1000	500	500	20	10	10
Kasaragod	1000	800	200	20	16	4
Kerala	15000	11550	3450	300	231	69

Table 4
Sample Size in 2023 by Districts of Kerala

	Number of Sample Households			Number of Sample Localities		
	Total	Rural	Urban	Total	Rural	Urban
Thiruvananthapuram	2080	960	1120	52	24	28
Kollam	1640	920	720	41	23	18
Pathanamthitta	1040	720	320	26	18	8
Alappuzha	1360	640	720	34	16	18
Kottayam	1200	840	360	30	21	9
Idukki	680	640	40	17	15	2
Ernakulam	2000	640	1360	50	16	34
Thrissur	1960	640	1320	49	16	33
Palakkad	1600	1200	400	40	30	10
Malappuram	2120	1160	960	53	29	24
Kozhikode	1800	600	1200	45	15	30
Wayanad	440	400	40	11	10	1
Kannur	1400	520	880	35	13	22
Kasaragod	680	440	240	17	11	6
Kerala	20000	10320	9680	500	258	242

Trends in Migration

In 1998, the estimated number of emigrants from Kerala going abroad was 13 lakhs. This figure experienced a significant 35 percent increase in the 2003 survey. However, the subsequent surveys

revealed a diminishing rate of increase in the number of emigrants until 2013. Notably, in the 2018 survey, there was a stark decline of -11.6 percent, indicating a substantial drop compared to the previous data. The data indicates that the rate of growth in evcmigration has been steadily decreasing since 2008. The total number of emigrants from Kerala across the world stands at 21,21,887 in 2018. The trend over the last decade

underscores a consistent reduction in emigration from Kerala, with the year 2018 continuing this pattern. This decline may be influenced by various factors, including changes in economic opportunities, policies, and global dynamics that impact migration patterns. The observed trends provide valuable insights into the evolving nature of migration from Kerala, reflecting the complex interplay of socio-economic factors over time.

Table 5
Trends in International Migration

Year	Number of Emigrants	Inter-survey difference	Percent Increase/ Decrease
1998	1361919	-	
2003	1838478	476559	35.0
2008	2193412	354934	19.3
2013	2400375	119832	9.4
2018	2121887	-149838	-11.6

Kerala Migration Survey 2023

The most recent Kerala Migration Survey (KMS) was initiated in May 2023 and successfully concluded its survey process by December 2023. The comprehensive report, summarizing the findings, is anticipated to be finalized within the next three months. In contrast to previous surveys, the current iteration of the KMS has broadened

its scope by including several pertinent topics. This survey has a specific focus on modules such as return migration and recruitment cost, student migration, climate change and migration, Left behind Children, Women and Older People in Migrant Households, and the intersection of health and migration.

പ്രവാസി പ്രാതിനിധ്യം: ജനാധികാരത്തിന്റെ ഇടങ്ങളിൽ നിന്നും കുടിയിറക്കപ്പെട്ട കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികൾ

പ്രൊഫ. കെ.എൻ. ഹരിലാൽ
President Economic Association

സാധനങ്ങളുടെയും സേവനങ്ങളുടെയും മൂലധനത്തിന്റെയും, സാങ്കേതിക വിദ്യകളുടെയും, അറിവിന്റെയും മനുഷ്യരുടെയും ദേശീയ അതിർത്തി വിട്ടുള്ള സഞ്ചാരം കാലം കഴിയുന്നതോറും ഏറി വരികയാണ്; കുറയുകയല്ല. ഇപ്രകാരം സംഭവിക്കുന്ന ആഗോള വൽക്കരണ പ്രക്രിയക്ക് ഒരു ഇടർച്ചയും ഉണ്ടാവില്ല എന്നതല്ല ഇവിടെ വിഷയം. ഇടർച്ചയും തടസ്സവുമൊക്കെ സ്വാഭാവികമായും ഉണ്ടാവുന്നുണ്ട്. യുദ്ധം, മഹാമാരി. സാമ്പത്തിക തകർച്ച തുടങ്ങിയവയൊക്കെ അന്താരാഷ്ട്ര വ്യാപാരത്തേയും, മൂലധന പ്രവാഹത്തേയും പ്രവാസത്തേയും ബാധിക്കും എന്ന് സമീപകാല അനുഭവത്തിലൂടെനാം മനസ്സിലാക്കിയതാണ്. എന്നാൽ ഇടയ്ക്കിടെ ഉണ്ടാകുന്ന തടസ്സങ്ങളെ അതിജീവിച്ചു ആഗോളീകരണം മുന്നോട്ടു പോകുന്നു എന്നതാണ് യാഥാർത്ഥ്യം. ദൂരം കുറയുകയും ലോകം ചെറുതാകുകയുമാണ് എന്നുതന്നെ കാണണം. സാങ്കേതിക വിദ്യകളുടെ പുരോഗതി ആഗോളീകരണത്തെ അനിവാര്യമാക്കുന്നു എന്നു പറഞ്ഞാൽ അതിശയോക്തിയാവില്ല. ഗതാഗതത്തിന്റെ വേഗത കൂടുകയും ചെലവ് കുറയുകയും ചെയ്യുന്നത് ആഗോളീകരണത്തെ നിരന്തരം പ്രചോദിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. വിവര സാങ്കേതിക വിദ്യയുടെയും വാർത്താ വിനിമയത്തിന്റെയും രംഗത്ത് നടക്കുന്ന പുരോഗതിയാകട്ടെ ആഗോളീകരണത്തിനു ഡിജിറ്റൽ വഴികൾ തുറന്നു കൊടുക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. പക്ഷെ, ആഗോളീകരണത്തെ കേവലം സാങ്കേതികവിദ്യയുടെ വികസനം മൂലം സംഭവിക്കുന്ന ഒന്നായി മാത്രം കാണാൻ കഴിയില്ല. ദേശീയ-അന്തർദേശീയ അധികാരവ്യവസ്ഥകളും ആഗോളീകരണത്തിനു സഹായകരമായി പ്രവർ

ത്തിക്കുന്നുണ്ട്. ഉദാഹരണത്തിന് സാധനങ്ങളുടെയും സേവനങ്ങളുടെയും അന്തർദേശീയ വ്യാപാരത്തേയും മൂലധനത്തിന്റെ ആഗോള വ്യാപനത്തേയും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കാൻ ലോകവ്യാപാരസംഘടനയും, ലോകബാങ്കും, അന്തർദേശീയ നാണയനിധിയും നിരന്തരം പ്രയത്നിക്കുന്നുണ്ട്. അതുകൊണ്ടു തന്നെ ആഗോളീകരണത്തെയും അതിന്റെ പ്രത്യാഘാതത്തെയും മനസ്സിലാക്കണമെങ്കിൽ ആഗോള അധികാര വ്യവസ്ഥിതിയുടെ ഘടനയും പ്രവർത്തനവും പഠന വിധേയമാക്കേണ്ടതുണ്ട്. അന്താരാഷ്ട്ര വ്യവസ്ഥയെ സംബന്ധിക്കുന്ന പഠനങ്ങളുടെ വിപുലമായ ശേഖരം തന്നെ നിലവിലുണ്ട്. യഥാർത്ഥത്തിൽ സാമ്രാജ്യത്വത്തെ പറ്റിയുള്ള സാഹിത്യത്തെ ഇതിന്റെ ഭാഗമായി കാണാവുന്നതാണ്. അന്താരാഷ്ട്ര അധികാരവ്യവസ്ഥയെ സംബന്ധിച്ച് നിലവിലുള്ള സാഹിത്യത്തിന്റെ ഒരു പ്രധാന പരിമിതി കുടിയേറ്റത്തെ നിർണ്ണയിക്കുന്ന ദേശീയ-അന്തർദേശീയ നിയമവ്യവസ്ഥകളേയും സ്ഥാപനങ്ങളേയും സംബന്ധിക്കുന്ന നിഗമനതയാണ്.

നിലവിലുള്ള അന്താരാഷ്ട്ര വ്യവസ്ഥ മൂലധനത്തിന്റെ താൽപര്യങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ നിതാനമായ ജാഗ്രതയാണ് പുലർത്തുന്നത്. മൂലധനത്തിന്റെ താൽപര്യങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനായി ദേശരാഷ്ട്രങ്ങളുടെ നയങ്ങളും നിയമങ്ങളും, സ്ഥാപനങ്ങളും നിർബന്ധിതമായി പുനഃ സംഘടിപ്പിക്കാൻ അന്താരാഷ്ട്ര സ്ഥാപനങ്ങൾ മുന്നോട്ടിറങ്ങുന്നതായി കാണാം. നിയോലിബറൽ സാമ്പത്തിക പരിഷ്കാരങ്ങളുടെ ലക്ഷ്യം തന്നെ മേൽപറഞ്ഞതാണ്. തൊഴിലാളികളുടെ അന്തർദേശീയ കുടിയേറ്റത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ ദേശീയ-അന്തർദേശീയ അധികാര വ്യവസ്ഥ എടുക്കുന്ന

സമീപനം എന്താണ്? അതിന്റെ വിഷാദശാഠ്യങ്ങളിലേക്ക് പോകാതെ തന്നെ ഒരു കാര്യം വ്യക്തമായി കാണാവുന്നതാണ്. തൊഴിലാളികളുടെ കൂടിയേറ്റത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ പോലും മൂലധനത്തിന്റെ താല്പര്യങ്ങൾക്കാണ് അധികാര കേന്ദ്രങ്ങൾ മുൻഗണന നൽകുന്നത്. കൂടിയേറ്റത്തെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കാൻ തൊഴിലാളികളുടെ മാതൃരാജ്യം വലിയ താല്പര്യം കാണിക്കും. വിശേഷിച്ചും അവികസിത രാജ്യങ്ങൾ പ്രവാസത്തിനു എല്ലാ ഒത്താശയും ചെയ്യും.

പ്രവാസികൾ അയക്കുന്ന വിദേശനാണ്യത്തിന്റെ വലിയ മൂല്യം അധികാരികൾ തിരിച്ചറിയുന്നുണ്ട്. പക്ഷേ, കൂടിയേറ്റത്തെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്ന മാതൃരാജ്യ ഭരണകൂടം കൂടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളുടെ അവകാശങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ വേണ്ട താല്പര്യം കാണിക്കാറില്ല. ഇക്കാര്യത്തിൽ ഇന്ത്യയിലെ ഭരണകൂടം കാണിക്കുന്ന അവഗണന കൃപസിദ്ധമാണ്. ഇതുതന്നെയാണ് ആതിഥേയ രാജ്യങ്ങളിലും പ്രവാസികൾ നേരിടുന്ന പ്രശ്നം. ആതിഥേയ രാജ്യങ്ങളിലെ മൂലധന ഉടമകൾക്ക് കുറഞ്ഞ പ്രതിഫലത്തിന് പണിയെടുക്കാൻ തയ്യാറാകുന്ന പ്രവാസി തൊഴിലാളികളുടെ സാന്നിധ്യം അനിവാര്യമാണ്. പക്ഷേ, പ്രവാസി തൊഴിലാളികളുടെ താല്പര്യങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കാൻ ആതിഥേയ രാജ്യങ്ങൾ താല്പര്യമെടുക്കാറില്ല. മനുഷ്യാവകാശങ്ങളും, തൊഴിലവകാശങ്ങളും ഉറപ്പാക്കാൻ മിക്ക രാജ്യങ്ങളിലും നിയതമായ സംവിധാനങ്ങൾ ഇല്ല. മാതൃരാജ്യവും, ആതിഥേയ രാജ്യവും പ്രകടിപ്പിക്കുന്ന ഈ നിഷേധാത്മക സമീപനമാണ് അന്താരാഷ്ട്ര സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ഭാഗത്തും നാം കാണുന്നത്.

ഐക്യരാഷ്ട്ര സംഘടന, അന്തർദ്ദേശീയ നാണയനിധി, ലോകബാങ്ക്, ലോകവ്യാപാരസംഘടന തുടങ്ങിയവയൊന്നും പ്രവാസികളുടെ കാര്യത്തിൽ ഉറച്ച നിലപാട് എടുക്കാറില്ല. കുറച്ചെങ്കിലും വ്യത്യസ്തമായ നിലപാട് സ്വീകരിക്കുന്നത് ലോക തൊഴിൽ സംഘടനയാണ് (ഐ.എൽ.ഓ). പക്ഷേ, ഐ.എൽ.ഓയുടെ സമ്മേളന തീരുമാനങ്ങളും മാതൃക നിയമങ്ങളും അംഗരാജ്യങ്ങൾ നടപ്പാക്കുന്നു എന്ന ഉറപ്പിക്കാനുള്ള അധികാരവും സ്വാധീനവും ഐഎൽഓയ്ക്ക് ഇല്ല. ചുരുക്കത്തിൽ, കൂടിയേറ്റ തൊഴിലാളികൾ തീർത്തും അനാഥരാണ്. തൊഴിൽ തേടി മാതൃരാജ്യം വിടുന്നതോടു കൂടി മാതൃ രാജ്യത്തെ പൗരാവകാശങ്ങൾക്ക് പ്രസക്തി ഇല്ലാതാകുന്നു. ആതിഥേയ രാജ്യത്താവട്ടെ തങ്ങളുടെ അവകാശങ്ങൾ സ്ഥാപിച്ചെടുക്കാൻ നിയതമായ ഒരു മാർഗ്ഗം കൂടിയേറ്റ തൊഴിലാളികൾക്കില്ല. ബന്ധപ്പെട്ട ദേശരാഷ്ട്രങ്ങളുടെ നിയമങ്ങളും അന്താരാഷ്ട്ര വ്യവസ്ഥയും തീർത്തും നിസ്സംഗമായ സമീപനമാണ് പ്രവാസി സമൂഹത്തോട് സ്വീകരിക്കുന്നത്.

മാതൃരാജ്യത്തും ആതിഥേയ രാജ്യത്തും പ്രവാസികൾ ഇപ്രകാരം രണ്ടാംതരം പൗരന്മാരായി അവഗണിക്കപ്പെടുന്നതിന്റെ മുഖ്യകാരണം നിലനിൽക്കുന്ന ജനാധിപത്യ വ്യവസ്ഥയുടെ പോരായ്മയാണ്. സ്വന്തം രാജ്യത്തു തന്നെ പ്രവാസികളുടെ പൗരാവകാശവും പ്രാതിനിധ്യവും നിഷേധിക്കപ്പെടുന്നതാണ് അവർ അനുഭവിക്കുന്ന അവഗണനയുടെ അടിസ്ഥാന കാരണം. പ്രവാസികൾക്ക് മാതൃരാജ്യത്തിന്റെ പൗരത്വം നിലനിർത്താനും പൊതുതിരഞ്ഞെടുപ്പുകളിൽ സമ്മതിദാനം രേഖപ്പെടുത്തുന്നതിനും അവകാശമുണ്ട്. പ്രാതിനിധ്യം ഉറപ്പിക്കാൻ നാട്ടിലെ നിയോജക മണ്ഡലത്തിൽ നിന്നുള്ള പ്രതിനിധിയെ തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിലൂടെ കഴിയില്ല. പ്രവാസി സമൂഹത്തെ പ്രതിനിധീകരിക്കുന്ന അവർ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്ന പ്രതിനിധികൾ നിയമനിർമ്മാണ സഭകളിൽ ഉണ്ടാവണം. എന്നാൽ മാത്രമേ പ്രവാസിസമൂഹം നേരിടുന്ന സവിശേഷമായ പ്രശ്നങ്ങൾ ഉന്നയിക്കാനും പരിഹരിക്കാനും കഴിയൂ. പ്രവാസികളുടെ എണ്ണവും പ്രവാസത്തിന്റെ പ്രാധാന്യവും വർദ്ധിക്കുന്ന ആഗോളീകരണത്തിന്റെ കാലത്തു പ്രവാസി പ്രതിനിധ്യത്തിനു അവഗണിക്കാനാകാത്ത പ്രസക്തിയുണ്ട്.

ദേശരാഷ്ട്രങ്ങളും സംസ്കാരങ്ങളും സ്വന്തം പ്രദേശം വിട്ടു വളരുകയും ഇതര പ്രദേശങ്ങളിലേക്കു പടരുകയും ചെയ്യുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ പ്രത്യേകിച്ചും. സ്വന്തം നാട്ടിൽ അർത്ഥവത്തായ പൗരത്വവും പ്രാതിനിധ്യവും ഉറപ്പാവുന്നതോടെ ആതിഥേയ രാജ്യങ്ങളിൽ പ്രവാസികൾ നേരിടുന്ന പ്രശ്നങ്ങളും അഭിസംബോധന ചെയ്യപ്പെടും. ഉഭയകക്ഷി കരാറുകളിലും ബഹിരക്ഷികരാറുകളിലും അന്തർദ്ദേശീയ വേദികളിലും പ്രവാസികളുടെ അവകാശങ്ങൾ ചർച്ച ചെയ്യപ്പെടും. ശരിയായ തീരുമാനങ്ങൾ ഉണ്ടാവും. മാതൃരാജ്യങ്ങളിലെ ഭരണകൂടങ്ങൾ അതിനു നിർബന്ധിക്കപ്പെടും.

പ്രവാസിസമൂഹത്തിന്റെ പ്രതിനിധ്യത്തിന്റെയും ജനാധിപത്യ അവകാശങ്ങളുടെയും പ്രാധാന്യം തിരിച്ചറിഞ്ഞുകൊണ്ടാണ് കേരളം ലോക കേരള സഭയ്ക്ക് രൂപം നൽകിയത്. ലോക കേരള സഭ പ്രവാസി പ്രതിനിധ്യത്തിന്റെ പ്രശ്നം പരിഹരിക്കുന്നതിനുള്ള ആദ്യ ചുവടു മാത്രമാണ്. നിയമസഭയിലും പാർലമെന്റിലും പ്രവാസിസമൂഹത്തിന്റെ പ്രതിനിധികൾ ഉണ്ടാവുകയും പൂർണ്ണ പ്രാതിനിധ്യം ഉറപ്പാക്കുകയും വേണം. പ്രവാസികളുടെ പങ്കാളിത്തം കേവലം പ്രവാസികളുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ പരിഹരിക്കുന്നതിൽ മാത്രമല്ല എന്ന കാര്യം എടുത്തു പറയേണ്ടതില്ല. സ്വന്തം നാടിന്റെയും സംസ്കാരത്തിന്റെയും മുന്നോട്ടുള്ള പ്രയാണത്തിൽ പൗരന്മാരെ നിലയിൽ പ്രവാസികളുടെ പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പാക്കുക എന്നതിനാണ് കൂടുതൽ പ്രാധാന്യം. നാടിന്റെ പൊതുകാര്യങ്ങൾ നിശ്ചയിക്കുന്ന എല്ലാ പ്രധാന വേദികളിലും പ്രവാസികളുടെ പങ്കാളിത്തം ഉണ്ടാവണം. ജനാധിപത്യത്തെ വളർത്താനും അർത്ഥവത്താക്കാനും പൂർണ്ണതയിൽ എത്തിക്കാനും ഇത് അനിവാര്യമാണ്. തിരുവല്ലയിൽ നടക്കുന്ന പ്രവാസി സംഗമവും പ്രവാസി പങ്കാളിത്തം വളർത്തിയെടുക്കുന്നതിനുള്ള പരിശ്രമമാണ്.

പ്രസിഡന്റ്, കേരള ഇക്കോണോമിക് അസോസിയേഷൻ

Return Migrants in Kerala: A Post-Return Job Profile Analysis

Dr. Mohanakumar S.

There exists a plethora of studies on different aspects and profile of return migrants to Kerala. Zacharia et al (2001) found that there is limited inter-and intra-sectoral occupational mobility of return migrants in their post -return phase as compared to pre-migrant and migration phases. Given the setting, the present study has adopted a case study method of return migrants to under the following: (i) why the migrant labour prefer to return to their home town/village after a short while of working in the gulf regions/ countries; (ii) what are the determining factors of return and not going back to their work in the country of migration; (iii) are they save enough or the total monthly earnings in the country of origin is comparable to their earning in the foreign destination; (iv) how are they em[plo]yed/ engaged in their post-return phase; and finally how the programmes and schemes of the government of Kerala help them find sustainable employment and livelihood in India.

The study is based on a sample survey (random) of 25 return migrants from different countries in the middle east during the last one decade. The results indicated that there is a distinction between workers, technicians and professionals. Daily wage earners who had been working as mason or engaged in daily casual labour such as tailoring, haircutting and sales personnel do not find their employment remunerative enough in the country of destination. On the contrary, technical and professionals find it rather comfortable economically and socially to be employed in developed countries for several reasons. It is concluded that the profile, objective, staying capacity and endurance of stay in foreign countries by unskilled and semi-skilled labourers have undergone a transformation. It has to be taken into consideration while framing policies for the gulf-returnees in Kerala.

Director, Public Policy Research Institute

An institutional framework for the socio-economic reintegration of return migrants: A Kerala experience

Sujathan P.K.¹, Azad Parambengal²

This paper discusses the socio-economic conditions of the return emigrants to Kerala, the highest migration intensity state of India. On close perusal, it is learnt that although concrete steps are being taken by the State for the reabsorption of returnees in the labour market with the help of NORKA, an exclusive department to cater to the demands of return migrants, the State has miles to go in view of the remittances it

receives and exodus of migrants on return with their accumulated capital and exceptional work experience for a permanent settlement in their home land.

Keywords: institutional framework, Kerala, rehabilitations, reintegration, return migrants

---

1 Assistant Professor, KKTU College

2. Assistant Professor, (MES Kalladi)

Employability Assessment of Gulf Return Migrants in Kerala: Examining the Influential Factors of Employability among the Return Migrants of GCC Countries

Chinnu Thomas¹, Biju A.V.² & Ratheesh R.³

The Kerala economy has long thrived on migration and the substantial inflow of remittances from its diaspora in Gulf Cooperation Council (GCC) countries. However, recent shifts in Gulf migration patterns, economic downturns, policy changes in the Gulf and the COVID-19 pandemic have led to a noticeable surge in the return of migrants to Kerala. Although returning to Kerala provides the solace of familial ties and familiarity, it frequently presents difficulties in reintegrating into the local economy, particularly in finding suitable employment matching the skills acquired abroad. The study explores the employability challenges return migrants face from GCC countries within the domestic labour market

of Kerala. Utilizing a framework encompassing four pivotal elements: employability assets (occupational competency and adaptability), personal circumstances, and social and economic constraints, we sought to analyse their impact on the pursuit of employment opportunities among returnees.

Keywords: Return migration, Employability, Skill level, Reintegration, Skill assessment

- 1 Research Scholar, PG Department of Commerce and Research Centre, Mar Ivanios College
- 2 Associate Professor, Department of Commerce, School of Business Management & Legal Studies
- 3 Assistant Professor (Commerce), PG Department of Commerce and Research Centre, Mar Ivanios College

പ്രവാസി ഗ്രാമീണ തൊഴിൽ ബാങ്ക്

സി.വി. നാരായണൻ

മലയാളിയുടെ പ്രവാസത്തിന് ദീർഘകാലത്തെ ചരിത്രമുണ്ട്. ആർ, എവിടെ, എപ്പോൾ പ്രവാസിയാക്കിയെന്ന് ചോദിച്ചാൽ കൃത്യമായ ചരിത്രമില്ല. എന്നാൽ 70 കളിൽ അറബ് നാട്ടിലേക്കുള്ള കുത്തൊഴുക്കാണ് കുടിയേറ്റ ചരിത്രത്തിലെ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ടത്. മറ്റ് പ്രവാസങ്ങളിൽ നിന്ന് വ്യത്യസ്തമായ un Skilled workers കുടിയേറിയതും അറബ് നാട്ടിലേക്കാണ്. നിർമ്മാണ മേഖലയിലെ ജോലിയിലുള്ള കാർക്കശ്യവും, ഉത്തരവാദിത്വവും കാരണം

ഇവരെല്ലാം വിദഗ്ദ്ധ തൊഴിലാളികളായി മാറുന്നത് സർവ്വസാധാരണമായിരുന്നു. തൊഴിൽ തേടി പ്രവാസമുണ്ടായിരുന്നവരിൽ ഒരുപാട് സാധാരണ തൊഴിലാളികൾ അവരവരുടെ മേഖലകളിൽ പ്രാഗൽഭ്യം തെളിയിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇത്തരമാളുകൾ വർഷങ്ങൾക്ക്

ശേഷം ജന്മനാട്ടിലേക്ക് തിരിച്ച് പോയാൽ അനാഥത്വം നേരിടുകയാണ്. നാട്ടിലാണെങ്കിൽ അലസതയും, ലാഭേച്ഛയും കാരണം തൊഴിലിടങ്ങളിൽ മരവിപ്പാണ് അനുഭവപ്പെടുന്നത്. പ്രവാസം സമ്മാനിച്ച വിദഗ്ദ്ധന്റെ പ്രതിഫലം നാട്ടിലേക്കയച്ചാൽ അത് നാടിന്റെ ജീവിതത്തിനും, പൊതു വികസനത്തിനും ഉപകരിക്കുമായിരുന്നു. പുതിയ തൊഴിൽ സംസ്കാരത്തിന്റെ ഫലമായി കേരളത്തിലേക്കെത്തുന്ന വിദേശ പണം അന്യസംസ്ഥാനങ്ങളിലേക്ക് ഒഴുകുകയാണ്. തൊഴിലെടുക്കാൻ മടിക്കുന്ന തൊഴിൽ മേഖലയിലേക്കാണ് തൊഴിൽ നഷ്ടപ്പെട്ട പ്രവാസികളെത്തിച്ചേരുന്നത്. തിരിച്ച് വരുന്ന പ്രവാസികളുടെ സാധ്യതകളെ കൃത്യമായി ഉപയോഗിക്കുന്നതിനും, ഒരു പുതിയ തൊഴിൽ സംസ്കാരം ഉറപ്പ് വരുത്തുന്നതിനും പ്രവാസി ഗ്രാമീണ തൊഴിൽ ബാങ്ക് എന്ന സംരംഭത്തിലൂടെ

സാധിക്കും. ഇലക്ട്രീഷൻ, പ്ലംബർ, AC, ഫ്രിഡ് മെക്കാനിക്, ടൈൽ മേസൻ, ഡ്രൈവർ, ഹോം നഴ്സ് തുടങ്ങിയ ഇടങ്ങളിലൊക്കെ ഇവരുടെ സാന്നിധ്യമുറപ്പിക്കാൻ സാധിക്കും. നാടിന്റെ ആവശ്യവും, സാമ്പത്തിക ശേഷിയില്ലാത്ത പ്രവാസിയുടെ പുനരധിവാസവും ഇതിലൂടെ സാധ്യമാകും. അതു കൊണ്ട്

കേരളത്തിലെ മുഴുവൻ പഞ്ചായത്തുകളിലും, പ്രവാസി ഗ്രാമീണ തൊഴിൽ ബാങ്ക് തുറന്ന് പ്രവർത്തിക്കാൻ സാധിക്കണമെന്ന് ഈ പ്രബന്ധത്തിലൂടെ ഞാൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നു.

ലോക കേരളസഭ മെമ്പർ ബഹറിൻ

5

Navigating an education through Pandemic- The (Im)Mobilities of Aspiration among Return Student Migrants in Kerala

Dr. Aparna Eswaran¹ & Dr. Chinchu C.²

The Covid-19 pandemic disrupted the mobility of students in Kerala in unexpected and diverse ways, which in turn impacted their aspirations. This paper examines the effects of the pandemic on student migration, return, and the formation and realization of educational aspirations. Through in-depth interviews, the study explores the challenges faced by students during the pandemic. The findings reveal that the pandemic led to a range of restrictions, hampering not only physical mobility but also the aspirational mobility of students. The study highlights the uncertainties, anxieties, and financial difficulties experienced by students, as well as the resilience and adaptive strategies they employed. It also discusses the gendered experiences of

migration, the caste-based challenges faced by marginalized students, and the role of initiatives like crowdfunding in facilitating educational opportunities and closing the gap of the state's inability. The study sheds light on the complex intersections of personal, collective, and normative dimensions of aspiration and mobility in the context of a global health crisis. The paper draws on research done during the pandemic 2021-2022. We would be revisiting the conversations from the present context of student migration from Kerala.

1 Assistant Professor, MG University

2 Assistant Professor, Central University of Punjab

6

Student perspectives on expected well being in the decision to migrate and coping mechanisms in the event of expectations failing

Dr. Anoo Antony

Migration is seen as a preferred outcome and the experience of migrants in the host country has often been the focus of most studies. Very often young individuals from developing countries across Europe are more motivated than other

groups in the search for decent work and better study and living opportunities. But it is seen that this is often because of the unfavorable social, economic and political environments of their home countries. In the case of Kerala, there

has been a number of studies about the flow of young adults and matriculate youth choosing to go abroad for the purpose of study, work and permanent settlement. Kerala has one of the highest human development indices, highest life expectancy, lowest positive population growth rate and highest literacy, which has for decades led to better living environments, economic independence, stable jobs and quality of life. Lately, estimates of students leaving Kerala has become a growing public concern as the numbers keep rising every year and the choice of country are places like Mexico, Iceland, Vietnam, Kyrgyzstan, Barbados in the Caribbean islands and a selection of east European LDCs.

Here an attempt is made to study this phenomenon, which has already garnered huge research interest from an economic angle and host country impacts, from the point of view of the concept of 'subjective well being'. Well being is a complex and subjective psychological attitude. It is based on an individual's subjective feelings; along with one's own preferences, to measure the degree to which one is happy about their lives. The question is whether this has an impact on the decision to migrate, or is a precursor to the migration decision. Rising aspirations, relative income differences, security of gains and

increased awareness of people all affect subjective well being which may bear upon the decision to migrate, or rather the propensity of migration. A second need of developing mechanisms to manage the expectations or its failure thereof is sometimes called for when many students are faced with the stark reality of unexpected outcomes. In such cases how do students face and cope with the actual negative outcomes if any occur and whether there are inbuilt support mechanisms, person or organization driven networks to offer and present a support system.

The paper will examine existing perspectives from the available literature, as well as look at the most recent reports on the experiences of students available in public media. It will attempt to examine whether the migration decision is based on tenable, grounded reasons or is shaped by the impression of experiences put up for public viewership on public and social media. It concludes by looking at the common ground for possible actions to aid the actual experiences of students as well as to highlight coping mechanisms for young adults who may be relying excessively on external aspirations to fuel their feelings of well being.

Professor, FISAT Business School

7

Financial Crossroads: Determinants and Coping Strategies of Indian Student Migrants Abroad

Aby Thomas¹ & Dr. Sony Kuriakose²

This study delves into the complex relationship between migration and financial stress, focusing on a population of 120 Indian students who have relocated to Australia, the UK, and Canada for higher education. Through in-depth surveys and interviews, it seeks to unveil the key determinants of financial stress within this group and discover the coping strategies they employ

to navigate these challenges. One core objective is to pinpoint the specific factors contributing to financial strain. This might encompass tuition fees, living expenses, inadequate financial aid, limited income-generating opportunities, and fluctuating foreign exchange rates.

Furthermore, the study examines the role of socio-cultural factors such as family expectations, peer

pressure, and the perceived economic pressure to excel financially. Exploring coping mechanisms constitutes another critical objective. The research investigates how students deal with financial constraints, potentially uncovering strategies like budgeting, frugal living, part-time jobs, seeking additional scholarships, and relying on familial or community support.

Additionally, the study explores the potential psychological repercussions of financial stress, including anxiety, depression, and reduced academic performance. The findings of this study are expected to offer valuable insights

into the multifaceted financial realities of Indian student migrants abroad. It may reveal surprising disparities in stress levels across the chosen countries and shed light on the effectiveness of different coping strategies. Ultimately, this research aspires to inform initiatives and support systems geared towards promoting financial well-being and mental health resilience among this burgeoning student population.

---

1 Assistant Professor, Newman College, Thodupuzha.

2 Assistant Professor, Nirmala College, Muvattupuzha.

8

A Study on Migration Intentions of Students from Kerala to Abroad

Jithyajayablan

The paper aims to comprehend the migration intentions of students, examine their socioeconomic backgrounds, look into any changes in their socioeconomic status adhering to migration, and determine whether the student migrants are succeeding in accomplishing the sustainable goals set by the International Organization for Migration (IOM). The research

gap in figuring out what influences student migration intentions and whether or not those students can achieve sustainable goals after relocating will be filled by this study. It would advance our understanding of the socioeconomic elements that influence student migration intentions and shed light on the post-migration experience of students from Kerala.

9

Migration and the Collective Action: Understanding the Mobilizing Experiences of Malayali Diaspora Organizations

Dr. Silpa Satheesh¹ & Jabir P.M.²

Existing literature identifies serious challenges faced by migrant and immigrant communities in their attempt to collectivize social, economic, and political grievances. A combination of structural and individual factors determines the emergence

and growth of movements led by members of the migrant community. These factors range from political opportunity/constraints, citizenship, legal limits to collectivizing, freedom of assembly, resource mobilization, and framing of grievances

to the level of individual autonomy in the host country. Being a state with a unique history of public action and international migration, it becomes important to explore the nature and dynamics of collective action and mobilization among the Malayali Diaspora community. In this backdrop, this chapter attempts to document the history and growth of Malayali Diaspora organizations across the world. Moreover, our goal is to provide a glimpse into the mobilizing experiences and challenges faced by these organizations, unpacking the diversity of organizations based on their demands, domains

of intervention, class constituency, ideology, and outcomes. Most importantly, given the proliferation of majoritarian politics in India and its effects on collective action, it is pertinent to study how these tendencies get reflected in terms of the access and support provided to Diaspora organizations by the Indian Embassies/ Consulates in host countries.

Keywords: Migration and collective action, social movements, political opportunity, Malayali Diaspora Organizations

1 Assistant Professor, MG University

2 Member, NRI Commission

10

Migrant Organizations in Oman Wilson George

ഏകദേശം അഞ്ചു ദശലക്ഷത്തോളം ജനസംഖ്യയുള്ള രാജ്യമാണ് സുൽത്താനേറ്റ് ഓഫ് ഒമാൻ. ജനസംഖ്യയുടെ ഏതാണ്ട് പകുതിയോളം (2.2 ദശലക്ഷത്തോളം) കുടിയേറ്റക്കാരാണ്. കുടിയേറ്റക്കാരിൽ 13 ശതമാനം ഇന്ത്യക്കാരും അതിൽത്തന്നെ അറുപതു ശതമാനത്തോളം കേരളീയരുമാണ്.

മതാധിഷ്ഠിതമായ സാമൂഹ്യമൂല്യങ്ങളും രാജഭരണവും നിലവിലുള്ള ഒരു സാമൂഹിക വ്യവസ്ഥിതിയിലെ സംഘടനാ പ്രവർത്തനങ്ങളെ ജനാധിപത്യ രാജ്യങ്ങളിൽ കാണുന്ന സംഘടനാ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ വീക്ഷണ കോണിൽ നിന്നും നോക്കിക്കാണുകയും താരതമ്യം ചെയ്യുകയും ചെയ്യുന്നത് പ്രയാസകരമാണ്. ഒമാനിലെ പ്രവാസി സംഘടനകൾ എന്ന ഈ പ്രബന്ധത്തിൽ പ്രധാനമായും പരാമർശിക്കുന്നത് ഇവിടെ ജോലിചെയ്യുകയും ജീവിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന പ്രവാസികളുടെ ദൈനംദിന ജീവിതവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടു ഉയരുന്ന സാമൂഹികാവശ്യങ്ങൾ നിർവഹിക്കുന്നതിനായി അവരെ സഹായിക്കുന്ന സംഘടനകളെയും കൂട്ടായ്മകളെയും കുറിച്ചാണ്. പ്രവാസികളുടെ അവകാശങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിഷയങ്ങളോ അത്തരം പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്ന കൂട്ടായ്മകളോ ഈ പ്രബന്ധത്തിന്റെ പരാമർശവിഷയങ്ങളല്ല.

ഒമാനിലേക്കുള്ള വ്യാപകമായ കുടിയേറ്റം ആരംഭിക്കുന്നത് 1960 കളിൽ എണ്ണയുൽപ്പാദനവും കയറ്റുമതിയും ആരംഭിച്ചതോടെയാണ്. എണ്ണയുടെ സമ്പദ് വ്യവസ്ഥയിലേക്കു വളരെ പെട്ടെന്നുണ്ടായ മാറ്റം, ഉൽപ്പാദനമേഖലയിലേക്കും, പശ്ചാത്തല വികസന മേഖലയിലേക്കും വലിയ തോതിൽ മനുഷ്യ വിഭവശ

ഷിയുടെ ആവശ്യമുയർത്തി. കുടിയേറ്റത്തിന്റെ ആദ്യ കാലങ്ങളിൽ അറബ് രാജ്യങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള കുടിയേറ്റക്കാർക്കാണ് ഒമാനിൽ സ്വീകാര്യതയുണ്ടായിരുന്നതെങ്കിൽ തൊണ്ണൂറുകളുടെ ആരംഭത്തോടെ ഏഷ്യൻ രാജ്യങ്ങളിൽ നിന്നും പ്രതേകിച്ച് ഇന്ത്യ ബംഗ്ലാദേശ് ഫിലിപ്പീൻസ്, ഇൻഡോനേഷ്യ എന്നീ രാജ്യങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള കൊടിയേറ്റക്കാർ വലിയ തോതിൽ എത്തി.

തൊണ്ണൂറുകൾക്കു മുൻപ് തന്നെ ഇന്ത്യക്കാരുടെ, പ്രത്യേകിച്ചു മലയാളികളുടെ സാമൂഹികസംഘടനകൾ അനുദ്യോഗികമായി പ്രവർത്തിച്ചു തുടങ്ങിയ ഒമാനിൽ സാമൂഹിക സംഘടനകളുടെ ആവിർഭാവവും പ്രവർത്തനവും വ്യാപകമായതു തൊണ്ണൂറുകളുടെ രണ്ടാം പകുതിയിലാണ്. 1994 ലിൽ, ഒരു രാജ്യത്തിന് ഒരു സാമൂഹിക സംഘടന എന്ന നയം ഒമാനിൽ നടപ്പാക്കിയത്, ഒമാനിലെ പ്രവാസി സംഘടനകളുടെ നിലനില്പിലും പ്രവർത്തനങ്ങളിലും സാരമായ വ്യത്യാസങ്ങൾ വരുത്തി. അതിന്റെ ഭാഗമായി ഇന്ത്യക്കാരുടെ ഔദ്യോഗിക സംഘടനയായി ഇന്ത്യൻ സോഷ്യൽ ക്ലബ്ബ് മാറുകയും ചെയ്തു. പ്രവാസികളുടെ എണ്ണം കൂടുതലുള്ള പല രാജ്യങ്ങൾക്കും അവരവരുടേതായ സോഷ്യൽ ക്ലബ്ബുകൾ ഉണ്ടെങ്കിലും ഏറ്റവും സജീവമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടക്കുന്നത് ഇന്ത്യൻ സോഷ്യൽ ക്ലബ്ബ് ന്റെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ തന്നെയാണ്. അതുകൊണ്ടു തന്നെ ഈ പ്രബന്ധത്തിൽ പരാമർശവിഷയമാക്കുന്നത് ഇന്ത്യൻ സോഷ്യൽ ക്ലബ്ബ് ഉൾപ്പെടെ ഔദ്യോഗികവും അനുദ്യോഗികവുമായ ഇന്ത്യാക്കാരുടെയും അതിൽ തന്നെ

ഏറ്റവും സജീവമായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന മലയാളികളുടെ സംഘടനകളെയും കുടായ്ക്കുകളെയുമാണ്. ഗവർമെന്റിന്റെ നിയന്ത്രണത്തിലും ഗോവേർമെന്റ് അംഗീകൃത ഭരണഘടനയും പ്രവർത്തന പദ്ധതികളും ഉള്ള സോഷ്യൽ ക്ലബിന് കീഴിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഈ വിഭാഗങ്ങളെക്കാൾ പ്രവാസി ഇന്ത്യക്കാർക്കിടയിൽ, പ്രത്യേകിച്ചു മലയാളികൾക്കിടയിൽ നിറഞ്ഞു നിൽക്കുന്നതു അനുഭോഗിക കുടായ്ക്കളാണ്. നാട്ടിലെ രാഷ്ട്രീയത്തോടുള്ള ചായ്വ്, ജാതിമത വേർതിരിവുകൾ നാട്ടിലെ പ്രാദേശിക മേഖലകൾ, പ്രശസ്ത വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ അലുമിനികൾ, കലാ സാംസ്കാരിക അഭിരുചികൾ, ഒമാനിലെ വിവിധ പ്രദേശങ്ങൾ എന്നിവയുടെയെല്ലാം അടിസ്ഥാനത്തിൽ നിരവധി അനുഭോഗിക കുടായ്ക്കുകൾ സജീവമായി ഓടുന്നില്ല. . അയ്യായിരത്തിലധികം അനുഭാവികളുള്ള കൈരളിയും, ഏതാണ്ട് അതേ തോതിൽ അംഗബലമുള്ള കെഎംസിസി യുമെല്ലാം ഇവരിൽ പ്രമുഖരാണ്. പ്രവാസികൾ ദിനം ദിനം നേരിടുന്ന നിരവധി പ്രശ്നങ്ങളിൽ ഇടപെട്ടുകൊണ്ട് അവരെ സാഹായിക്കുന്ന സാമൂഹികക്ഷേമ പ്രവർത്തനങ്ങളിലാണ് പ്രമുഖ കുടായ്ക്കുകളെല്ലാം ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിച്ചുചിരിക്കുന്നത്. ഗോനൂ, ഷഹീൻ ചുഴലിക്കാറ്റ് പോലെയുള്ള പ്രകൃതിദുരന്തങ്ങളിലും കോവിഡ് മഹാമാരിയുടെ കാലത്തുമൊക്കെ പ്രവാസി സംഘടനകൾ നടത്തിയ മഹത്തായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ തദ്ദേശീയരുടെ പോലും മുക്തകണ്ഠം പ്രശംസ പിടിച്ചുപറ്റുന്നതായിരുന്നു. തൊഴിൽ പ്ര

ശ്നങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് വലിയ പരിമിതിയുണ്ടെങ്കിലും തൊഴിൽ പ്രശ്നങ്ങളിൽ പെടുന്നവരെ എമ്പസിയുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തുന്നതിലും, നിയമസഹായം ലഭ്യമാക്കുന്നതിലും പ്രധാനപ്പെട്ട പ്രവാസി സംഘടനകൾ ഇടപെടുന്നുണ്ട്. കലാസാംസ്കാരിക പ്രവർത്തനങ്ങൾ, വിദ്യാഭ്യാസവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടും വിദ്യാർത്ഥികളെ ഉദ്ദേശിച്ചും നടത്തപ്പെടുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഔദ്യോഗിക സംഘടനകളും അനുഭോഗിക കുടായ്ക്കുകളും ഒരുപോലെ പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്.

വ്യാപകവും വിപുലവുമായ സംഘടനാ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ നാട്ടിൽ നിന്നും വരുന്ന നമുക്ക് തികച്ചും വ്യത്യസ്തമായ ഒരു രാഷ്ട്രീയ സാമൂഹിക സാംസ്കാരിക സാഹചര്യത്തിൽ പ്രസക്തവും എന്നാൽ അനുവദനീയവുമായ രീതിയിൽ സംഘടനാ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുകയെന്നത് ഒരു പ്രധാന വെല്ലുവിളിയാണ്. ലക്ഷക്കണക്കിന് പ്രവാസികൾ അധിവസിക്കുന്ന ഒരു രാജ്യത്ത് ആതിഥേയ രാജ്യത്തിന്റെ നിയമപരിധിക്കുള്ളിൽ നിന്നുകൊണ്ടും തദ്ദേശീയ സമൂഹത്തിന്റെ സാമൂഹിക മൂല്യങ്ങളെ പൂർണ്ണമായി ബഹുമാനിച്ചുകൊണ്ടും സ്വന്തം തൊഴിലിന്റേയും കുടുംബസാഹചര്യങ്ങളുടെയും പരിമിതികൾക്കുള്ളിൽ നിന്ന് കൊണ്ട് പ്രവാസ സമൂഹത്തിനു പൊതുവിൽ ഗുണകരമാവുന്ന എളിയ പ്രവർത്തനങ്ങളുമായി മുന്നോട്ടു പോകുന്നവരാണ് ഒമാനിലെ ഭൂരിപക്ഷ സംഘടനകളും പ്രവർത്തകരും.

Director, Kerala Pravasi Welfare Board

Migrant Organizations and Service to the Diaspora

Dr. P. Harikumar

There are up to ten numbers of Collectives, Legally Registered as well as otherwise. The motivating Desire of all these are the well being of Migrants, to Cope up with the unaccustomed realities of alien Land, Language and Culture.

The Aims and Objectives of most of these organizations are outdated and do not cater to contemporary Realities especially those of the Newer Generations and the increasing population of Ageing Generation.

Moreover, the Efforts of the Organizations are often targeted to satisfy the Emotional and Political nostalgia of the changing Administrators.

Most of the Mega Events executed by collecting Funds and Efforts of ordinary Migrants culminate into Cultivating Nostalgic Political, Music and Comedy Film and Social Heroes of the Organizers. Also there is a widespread tendency to engage in "Glamorous" Services or Social work which will attract Media coverage.

The possible means are Discussed, to update and reorient the Organizational efforts enabling it to engage in Less Glamorous, but more Realistic and Beneficial Schemes to the ever evolving Malayali Diaspora.

പ്രവാസത്തിന് കരുതലായി സാംസ്കാരിക സംഘടനകൾ Subair Kannur

ജീവസന്ധാരണത്തിനായി പ്രവാസ ഭൂമികയിലെത്തിച്ചേരുന്ന മലയാളികൾ ജീവിക്കുക മാത്രമല്ല, നാടിന്റെ സാംസ്കാരിക പൈതൃകവും, മഹിമയും, പെരുമയും ലോകത്തോളം ഉയർത്തുന്നതിന് വേണ്ടി ബോധപൂർവ്വം ഇടപെടുകയാണ്.

അസംഘടിതവും, അശരണമായ പ്രവാസികളുടെ വികാര വിചാരങ്ങളോടൊപ്പം ചേർന്ന് നിൽക്കുന്ന പ്രതിബദ്ധതയുള്ള സാംസ്കാരിക കുട്ടായ്കയും ഈ കൊച്ചു ദ്വീപിൽ തങ്ങളുടെതായ ഉത്തരവാദിത്വങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നു.

അസുഖ ബാധിതരെ സഹായിക്കുന്നതിനും, മരിച്ചു പോകുന്നവരുടെ കുടുംബത്തെ സഹായിക്കുന്നതിനും, ചേതനയറ്റ് പോയ ഭൗതിക ശരീരം നാട്ടിലെത്തിക്കുന്നതിനും ഇവിടെയുള്ള സാംസ്കാരിക സംഘടനകളുടെ സാന്നിധ്യം വിവരണാതീതമാണ്.

ക്യാൻസർ പോലെ പടർന്ന് കയറുന്ന പലിശക്കെണി കൈതിരെ നിലപാട് സ്വീകരിച്ച് ഇരകളെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് ക്രിയാത്മകമായ ഇടപെടലുകളാണ് നടത്തി വരുന്നത്.

നിത്യജീവിതത്തിന്റെ യാത്രയിൽ പ്രയാസപ്പെടുന്നവരെ സഹായിക്കുകയും, നാടിന്റെ ദുരന്ത വേളകളിലും, വികസനത്തിലും കൈകോർക്കാനും സന്നദ്ധത പ്രകടിപ്പിക്കുന്നു.

വായനയും, എഴുത്തും, ചർച്ചയും, സർഗാത്മകതയുടെ വഴിതേടിയുള്ള യാത്രയും സൃഷ്ടിച്ച ഉൽപ്പന്നങ്ങളാണ് പ്രവാസി എഴുത്തുകാർ.

ബന്ധമിൻ ഈ പവിഴദ്വീപിന്റെ സ്വകാര്യ അഹങ്കാരമാണ്.

പുതിയ എഴുത്തുകാരാൽ ഈ പ്രവാസ ഭൂമിക സമ്പന്നമാണ്.

കവിതകളും, നോവലുകളും, നാടകങ്ങളും പിറന്ന്

വീഴുന്ന ബഹറിൻ കേരളത്തിന്റെ ഒരു പരിചേദമായി ഉയർന്ന് നില്ക്കുന്നു.

ഇത്തരം സാംസ്കാരിക പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് മണ്ണ് പാകമാകുന്ന ഈ ഊഷരഭൂമികയിൽ വൈവിധ്യങ്ങൾ കൊണ്ട് സമ്പന്നമായ സാംസ്കാരിക കുട്ടായ്കകൾക്ക് വേദിയൊരുങ്ങുന്നു. കേരളത്തിന്റെ 14 ജില്ലകളിൽ നിന്നായി എത്തിച്ചേർന്ന മലയാളികൾ അന്യം നിന്ന് പോകുന്ന കോൽക്കളി, തച്ചോളിക്കളി, പൂരക്കളി, മാർഗ്ഗംകളി എന്നിവയെല്ലാം പുനരാവിഷ്കരിക്കുകയാണ്. കേരളത്തിന്റെ നവോത്ഥാന മേഖലയ്ക്ക് ശക്തി പകർന്ന നാടകമെന്ന കലയെ പ്രോജക്ടാക്കുന്നതിൽ പ്രവാസികളുടെ പങ്ക് നിസ്തൂലമാണ്.

ക്യാമ്പുകളും, മത്സരങ്ങളും സംഘടിപ്പിക്കുന്നതിന് സ്കൂൾ ഓഫ് ഡ്രാമയിൽ നിന്ന് പരിശീലനം നേടിയ കലാകാരന്മാരുടെ സാന്നിധ്യവും ഉപയോഗപ്പെടുത്തി വരുന്നു.

ലോക കേരളസഭയും, നോർക്കയും, സംഗീത നാടക അക്കാദമിയുമെല്ലാം ചേർന്ന് ഗൗരവപൂർണ്ണമായ ഇടപെടലുകൾ നടത്തിയാൽ പ്രവാസ മേഖലയിലെ കലാസാംസ്കാരിക പ്രവർത്തനത്തെ കൂടുതൽ തെളിമയോടെ മുന്നോട്ട് കുതിക്കാൻ പര്യാപ്തമാകും. ചരിത്രവും, സംസ്കൃതിയും വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്ന ആസൂരമായ വർത്തമാനകാലത്ത്, ഗൾഫ് രാജ്യങ്ങളിലെ പ്രവാസികളുമായി കേരളം ഒരു സാംസ്കാരിക പാലം നിർമ്മിക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്. ഓണസദ്യയും, കൃസ്ത് മസ്സും, പുതുവത്സര ആഘോഷവും നടത്തി സായുജ്യമടയുന്ന ഗൾഫ് മേഖലയിലെ മഹാഭൂരിപക്ഷം സാംസ്കാരിക കുട്ടായ്കകൾക്കും വെളിച്ചം പകരാനവശ്യമായ ഇടപെടലുകൾക്ക് ഇനിയും സമയം വൈകിക്കൂട. മൈഗ്രേഷൻ കോൺക്ലേവിൻ്റെ ചർച്ചകളും, നിർദ്ദേശങ്ങളും എന്റെ ഈ പ്രബന്ധത്തിന്റെ വേഗത വർദ്ധിപ്പിക്കുമെന്ന് ഞാൻ പ്രത്യാശിക്കുന്നു.

Loka Kerala Sabha Member

Migrant Community Organizations-Qatar Sanskriti as a Modal Expatriate Organization

Prathibha V.R., Biju P. Mangalam, Sudheer E.M. & Jaleel A. Kavil

Cultural organizations are an artery of social life for expatriates living away from their country of origin. These organizations integrate people from different ethnicities regardless of their language and religion.

The main activities include social and cultural gathering, celebration of the homeland festivals. Many times gave shoulder to the most suffering individuals during their difficult times such as job loss, illness and legal issues.

In Qatar there are a number of organizations which work abiding to the rules of the country under the guidance of the Indian Embassy. Indian Embassy have associated organizations such as Indian Cultural Center, Indian Community Benevolent Forum, and Indian Sports Center. In these organizations members vote to select the management committee for a 2 years' term. The Indian community organizations register under these associated organizations.

Qatar Sanskriti is one of the associated organizations registered under Indian Cultural Center. It was established in 1999 with a motto of "Concern for Others"

When it is nearing its silver jubilee year, Sanskriti has extended its hands to different sections of the society with an annual membership count of 6000.

The major activities of Sanskriti are

1. Medical camps for the neediest and under privileged blue collar workers. Every year Sanskriti conducts many medical camps in labour camp areas. Sanskriti has a very committed social service wing with healthcare professionals leading the show. Sanskriti identified people in distress during the period of Covid pandemic and arranged supply of essential food commodities and medical

supplies. 240 very needy people were flown to India 100% free of cost during Covid times. Expatriate workers who met with health issues or accidents and admitted to hospitals are given supports and help through the nurse members of the organization. During the death of members of poor income groups are given an immediate financial support to the families. Every year a minimum of 3 blood donation camps are conducted supporting the healthcare system of the destination country.

2. Sanskriti identifies children with various talents and gives them opportunities to present their skills, arrange training and provide support to grow themselves. There are many examples of famous actors and singers in the region.
3. Sanskriti has a strong arts and literary wing, where every month book reviews are done. CV Sreeraman memorial Short story prize given to expatriate writers is one of biggest in the region. A range of musical and dance shows are conducted giving chance to showcase talents of its members and their children
4. A sports wing functions under Qatar Sanskriti promoting sports for physical and mental wellbeing.
5. All the expenses are met from the membership fee of 40QAR collected from members every year. However, the organizations here have limitations due to the cultural differences prevailing. Still considering each migrant member at its personal level, the community organization serves as the second home which in other way helps in reintegration of the migrants to the home land.

Sanskriti, Qatar

An Exploration of the Psychological Experiences of Sri Lankan Tamil Repatriates in Kerala

Riswana B.

Moving back to the land of origin is a feeling that can reinstate forgotten episodic memories into the conscious experience of any migrant. The prime objective of this qualitative study is to explore the psychological experience of Sri Lankan-Tamil repatriates (SLTR) in the context of their life in repatriation (LIR). Twelve SLTR were interviewed for the study. They live in the Northern interior regions of Kerala, India. The study explores the participants' feelings towards their land of origin, the hurdles of the repatriation experience, and how they transfer Sri Lankan-Tamil culture (SLTC) into the subsequent generation. It also searches for how they find a middle ground between their psychological feelings for India and Sri Lanka. The major themes derived from the data are unfulfilled nostalgia, captivity to liberation, manifestation of cultural and emotional shock, and language in identity internalization. Themes and sub-themes revealed that most first-generation participants (FGP) desired settlements in Sri Lanka despite not having citizenship. They find the middle way by adopting food styles and patterns analogous to SLTC, which transmit SLTC to the next generations. They used ostensive and pointing

gestures as baby steps to internalize the Kerala culture, and connectedness with SLTC is quite conspicuous in the SLTR lifestyle. Here, it has been found that the SLTR is perceived to be in a middle ground between the citizenship and refugee spectrum of changing their internal perception regarding their orientation from Sri Lanka to India and vice versa. This study has a broader scope in understanding SLTR's personal experiences, hurdles, and unexpressed pains for their effective socio-political and cultural integration. The feeling of alienation of SLTR could be expressed effectively in the rehabilitation policy-making processes. It can be a reference for further action-oriented research in the interdisciplinary realm regarding war-induced ethnic migration because, in such domains, studies were usually focused on victim-perpetrator orientation rather than on psychosocial integration difficulties faced by repatriates.

Keywords: Sri Lankan-Tamil repatriates, first-generation, middle ground, ostensive gesture, repatriation, Sri Lankan-Tamil culture.

Assistant Professor, Department of Psychology, Government Arts and Science College Mankada

Migrants & Access to Justice

Subash Chandran

Freedom of association and collective bargaining (FOAA and CB) are fundamental rights of universal scope that should apply to all workers – including migrant workers. Despite that,

migrant workers face special challenges in enjoying these rights. This session will focus on how to overcome common practical obstacles to the full enjoyment of FOAA and CB rights by

migrant workers. In addition, migrant workers face special challenges or injustices that are often denied effective remedies. A recent ILO study found that migrant workers are three times more likely to be in forced labour than other workers, and wage theft is the most common form of coercion used to keep workers in forced labour. And yet, migrant workers face many obstacles to accessing justice and remedies in destination

countries for wage theft and other workplace violations, and portable justice mechanisms are rare. This session encourages discussion among the expert members to share ideas and strategies on how to ensure that migrant workers rights are protected and respected in both their country of origin and country of destination. Thanks and looking forward to hearing

16

പ്രവാസത്തിന്റെ കണ്ണിർകാഴ്ചകൾ Badusha Kadalundi

ഒരു പക്ഷേ ഇന്ത്യയിൽ ഏറ്റവും കൂടുതൽ വീട്ടുജോലിക്ക് ഗൾഫിലേക്ക് പോയ സ്ത്രീകൾ ഉള്ളത് കേരളത്തിലാവും പ്രവാസത്തിന്റെ ഏറ്റവും വലിയ ചൂഷണത്തിന് ഇരയായവരും ഈ സ്ത്രീകളാണു് ഒരു നിലയിലുള്ള മനുഷ്യ അവകാശങ്ങളും ഇവർക്ക് ലഭ്യമായിരുന്നില്ല. അഭ്യസ്തവിദ്യരായ ഈ പാവങ്ങളിൽ പലരും അന്ന് വ്യാജ റിക്രൂട്ടിങ്ങ് ഏജൻസി മുഖാന്തിരമാണു് ഗൾഫിൽ എത്തിയത്. പറഞ്ഞ വേതനമോ, ഭക്ഷണം പാർപ്പിടം സൗകര്യങ്ങൾ ഒന്നും ലഭിക്കാതെ നരകയാതന അനുഭവിച്ചാണു് പലരും മടങ്ങിയത്. ഇന്നും അതിന്റെ നൊമ്പരവും പേരി കണ്ണീരുമായി കഴിയുന്ന ഒരു കൂട്ടം സഹോദരിമാർ നമുക്ക് ചുറ്റും ഉണ്ടു്

പലപ്പോഴും പ്രവാസത്തിന്റെ പുറംകാഴ്ചകളെ കുറിച്ച് നാം വാചാലമാകാറുണ്ടു് എന്നാൽ ഈ പാവങ്ങളുടെ കഥയാരും പറയാറില്ല എഴുതാറില്ല കൈരളിയിലെ പ്രവാസലോകവും അതിന്റെ സംവിധായകൻ റഫീഖ് റാവുത്തറുമാണു് പൊതുസമൂഹത്തോടു ഇത് വിളിച്ച് പറയാൻ തയ്യാറായത് കോഴിക്കോടിന്റെ കടലോരമേഖലയിലൂടെ സഞ്ചരിക്കുമ്പോഴാണു് ഈ പൊള്ളുന്ന യാഥാർത്ഥ്യം നമുക്ക് മനസ്സിലാക്കുവാൻ കഴിയുക

2014 ൽ കോഴിക്കോട്ട് കേരള പ്രവാസി സംഘം ഒരു കൺവെൻഷൻ വിളിച്ചു നാലായിരത്തോളം സ്ത്രീകളാണു് ആ കൺവെൻഷനിൽ പങ്കെടുത്തത് ഈ

കൺവെൻഷനിൽ പങ്കെടുത്ത സഹോദരിമാർ അവരുടെ അനുഭവങ്ങൾ പങ്ക് വെച്ചത് മാധ്യമങ്ങൾക്കും ജനനേതാക്കൾക്കും ഒരു അൽഭുതമായിരുന്നു. കണ്ണൂരിലോടെയാണു് പലരും അത് കേട്ടത്. വിശപ്പ് സഹിക്കാതെ വന്നപ്പോഴാണ് ഒരു ആപ്പിൾ എടുത്ത് ഞാൻ തിന്നത് അത് കണ്ട് കലിത്തുള്ളിയെത്തിയ അർബാബ് (സ്പോൺസർ) ചാട്ടവാറ് കൊണ്ടു് അടിച്ച മുറിയിലിട്ട് പുട്ടി ദാഹിച്ച് തൊണ്ട വരണ്ട നിമിഷങ്ങൾ. ബോധക്ഷയമുണ്ടാകുമെന്നായപ്പോൾ ഞാൻ ഹമാമിലേക്ക് കയറി (ബാത്ത്റൂം) പക്ഷേ പൈപ്പുകളിൽ ഒന്നും വെള്ളമില്ല വീട്ടുടമ ജല വിതരണവും സ്തംഭിപ്പിച്ചിരുന്നു. നിവൃത്തിയില്ലാതെ വന്നപ്പോൾ ഞാൻ ഹമാമിലെ ക്ളോസറ്റിൽ ഊറിയ വെള്ളം കോരികുടിച്ചു...

ബേപ്പൂർ സ്വദേശിനി അസ്മ തന്റെ പ്രവാസ ജീവിത ദുരിതത്തിലെ ഒരധ്യായം പറഞ്ഞു തീരും മുമ്പേ തുള്ളമ്പിയ മിഴികളോടൊ അടുക്കളയിലേക്ക് കയറി ഇത് ഒരു അസ്മയിൽ മാത്രം ഒതുങ്ങി നിൽക്കുന്നതല്ല ഗൾഫ് ദുരിത ജീവിതത്തിലെ പൊള്ളുന്ന യാതനകൾ വിവരിക്കുന്ന സ്ത്രീകളായ ആയിരങ്ങൾ ഇന്നും കേരളത്തിൽ ജീവിക്കുന്നു ഒരു ആനുകൂല്യങ്ങളും ഇവരെ തേടി ചെന്നിട്ടില്ല വാർദ്ധക്യത്തിന്റെ അവശതകളും പേരി തല ചായ്ക്കുവാൻ ഇടം പോലും ഇല്ലാതെ കഴിയുന്ന ഈ വിഭാഗത്തെ കുറിച്ച് സമഗ്രമായ ഒരു പഠനം അനിവാര്യമാണു് അത്തരം ഒരു ദിശയിലേക്കുള്ള ഒരു ചൂണ്ടുപലകയായി ഈ രേഖ മാറട്ടെ...

Director, Kerala Pravasi Welfare Board

Return Migration from Gulf and Reintegration in Kerala: Options and Obstacles

Jaeeda K.

Return migration from abroad is a natural process and hardly a new phenomenon in the history of Kerala's engagement with host countries, especially with the Gulf region. But sometimes, it happened involuntarily and unexpectedly due to various social, political, economic, and security reasons. Kerala experienced an influx of thousands of return migrants during the Gulf War in the early 1990s. The state has been experiencing an unprecedented massive influx of returnees from abroad, especially from Gulf countries, over the last couple of decades, particularly after the COVID-19 pandemic.

Since international migrants have contributed a lot to the development of Kerala, their return, reintegration, and rehabilitation create a lot of problems in the state. It has assumed large dimensions in Kerala in recent years. Since most of the Gulf migrants are from Malabar, the

intensity and impact of return migration will affect them more than other parts of the state. It has affected the economy and social functioning of the people of districts like Malappuram.

In this context, the issues of rehabilitation and reintegration into the current socioeconomic system has become a significant challenge in the district. At the same time, effective policies and strategies in the home society to utilise and exploit the potential positive influences of the returnees, money, and skills (investment in business and transfer of knowledge) can reduce the risk and be an asset to the state. This paper attempts to discuss the various options and obstacles in managing the issue of returned migrants from the Gulf in Kerala.

Keywords: Gulf, Return migration, Malappuram, Reintegration, Rehabilitation.

Return and re-integration of international migrants: The case of Kerala, India

Dr. Vinoj Abraham

While international migration provides myriad opportunities for the emigrant and their place of origin, their return to their origin throws up multiple challenges. Kerala, till recently the hub of international migration to the gulf region is now having an increasing flow of return migration even as emigration is slowing down. For a developing region highly dependent on remittances even as high unemployment persists, return migration poses an economic challenge. In this context re-integration of these return migrants within the local economy is of importance. Thus, this

paper examines the trends, patterns and nature of return migrants to Kerala. It further looks into the factors that determine the participation in the local labour market after they return. A review of return migrant policies in India and in countries of similar experience is attempted to open policy choices for the local economy. Further, we discuss the possibility of collective formation and the experience of collective formation within the sector through a set of case studies.

Professor, Centre for Development Studies

Assessing NORKA's reintegration schemes: A focus on Pravasi Bhadratha – PEAR, MEGA & MICRO

Ajay P. Karuvally & Shyam P.H.

Return migration can be a truly transformative phenomenon for both the returnees and the place of returning in terms of development and transfer of technology, skill, and talent. Kerala has had significant experience with returnees in the past during the 1991 Gulf crisis and 2008 global financial crisis and continues to attract a significant number of returnees due to the rather temporary nature of emigration of Malayalees to several destinations in search of jobs, especially to the gulf region. COVID-19 and political and security issues in host countries have increased the number of migrants returning to Kerala. The Kerala Return Emigrant Survey 2021 has shed light on this phenomenon, estimating that 1.43 million people returned to Kerala from various parts of the world during the COVID-19 pandemic. NORKA received over 560,000 applications of return from applicants, out of which 460,000 were from applicants from abroad, in a few days within the start of the registration service for NRKs on 4th May 2020.

The skill profiles of return migrants, as per the several rounds of Kerala Migration Surveys, suggests that the majority of them are low-skilled and were engaged in professions such as salespersons, construction work, and driving. As per KMS, the major reason for return was loss of employment, suggesting that the majority of

them were returning unplanned within a state of financial uncertainty. It is worthwhile to note that the majority of these returnees were active remitters while abroad but are likely to be left unemployed after their return, with an urgent need for institutional support for themselves and their family.

The introduction of reintegration schemes such as Pravasi Bhadratha by NORKA Roots was to fill the gap in providing institutional support to return migrants in Kerala. The KMS data suggests that the majority of returnees are engaged or willing to start an enterprise after returning. The Pravasi Bhadratha – PEARL, MEGA, and MICRO are targeted at such an audience and provide financial support in the form of interest-free loans and other forms of soft loans. This paper aims to evaluate the popularity and effectiveness of the Pravasi Bhadratha schemes among return emigrants by utilizing data from the Kerala Migration Survey 2023.

The primary objective of the paper is to understand the popularity and awareness levels of the Pravasi Bhadratha scheme among the return migrants in Kerala. The paper also aims to evaluate the effectiveness and sustainability of the scheme.

Research Scholars at IIMAD

"Comprehensive Care and Empowerment for Returning Migrant Families in Kerala"

Sasikumar C.

Enhancing Economic Support:

Returning migrants play a crucial role in boosting entrepreneurial activities in Kerala, with a noteworthy 20% rise. To fortify this trend, the government should proactively create channels for returnees to access financial resources for entrepreneurship. This involves streamlining access to microfinance opportunities and offering incentives for local business initiatives. Additionally, fostering partnerships with financial institutions can further facilitate the economic empowerment of returnees.

Expanding Educational Opportunities:

Concerns about educational disruptions for the children of returning migrant families affect over 40% of households. A comprehensive approach is required to address this issue. Specialized educational frameworks should be established to meet the immediate needs of returning students while also focusing on language proficiency and cultural adaptation. Collaborations between schools, community organizations, and language learning centers should be strengthened to ensure a seamless educational transition.

Revamping Healthcare Services:

Approximately 15% of returning migrant families face challenges in accessing timely medical services. A strategic approach involves establishing community health centers with specialized services for returnees. Mobile clinics and outreach programs can bridge the gap, making healthcare accessible and culturally sensitive. By investing in healthcare infrastructure and training, Kerala can ensure the well-being of returning families.

Tailored Employment Opportunities:

With unemployment rates at around 10%, it is evident that returning migrants and their families face challenges in securing suitable employment. Collaborative efforts between local industries and the government are essential to create skill development programs aligned with the needs of the job market. Job fairs, career counseling, and networking events can serve as platforms to connect returning migrants with potential employers, fostering economic stability.

Prioritizing Emotional Well-being:

Over 60% of returning migrant families report emotional strain during the reintegration process. Recognizing the centrality of emotional well-being, accessible counseling services should be established. Support groups, both online and offline, can provide a sense of community and facilitate the sharing of experiences and coping strategies. These initiatives contribute to a supportive environment for returnees as they navigate the challenges of returning home.

Legal Assistance and Protection:

Legal challenges, faced by around 18% of returning migrant families, pose significant barriers to reintegration. To address this, dedicated legal assistance and protection services should be established. This includes guidance on property rights, documentation procedures, and assistance in navigating legal complexities. Collaborations with legal aid organizations are crucial to ensuring that returnees are aware of their rights and have the necessary support to overcome legal challenges.

In summary, a focused and collaborative approach to supporting returning migrant families in Kerala involves addressing economic, educational, healthcare, emotional, employment, and legal needs. Recognizing and responding to the unique challenges faced by returnees will enhance the effectiveness of support systems. The collective responsibility of the state government, NGOs, businesses, and communities is vital in creating a robust support system that empowers returning migrant families to reintegrate and thrive in all aspects of their lives. By doing so, Kerala builds a more inclusive and compassionate society that values and prioritizes the well-being of every individual, especially those returning to their homeland. Here are some additional recommendations for further enhancing support for returning migrant families in Kerala:

Entrepreneurship Incubators:

Establish entrepreneurship incubators tailored for returning migrants to provide mentorship, training, and resources for starting businesses. These hubs can connect returnees with experienced entrepreneurs, investors, and industry experts for guidance in the initial phases of business development.

Access to Online Learning Platforms:

Promote access to online learning platforms for returning students to catch up on missed education and acquire new skills. Collaborate with educational technology providers to offer discounted or free access to e-learning resources, ensuring opportunities for continuous learning and skill development.

Microenterprise Funding Programs:

Implement microenterprise funding programs in addition to financial support for entrepreneurship. Provide low-interest loans, grants, or subsidies to empower returning migrants to establish and grow small-scale businesses catering to diverse skills and interests.

Family Support Centers:

Establish comprehensive family support centers offering counseling, legal assistance, and educational guidance as centralized hubs for returning migrant families. Provide a one-stop solution for various needs, creating a supportive environment for accessing multiple services.

Flexible Employment Models:

Encourage local industries to adopt flexible employment models to accommodate returning migrants' challenges in adhering to traditional work schedules. Offer flexible hours, remote work options, and part-time opportunities for better work-life balance.

Community Integration Initiatives:

Organize cultural exchange programs, sports events, and neighborhood gatherings to foster a sense of belonging among returning migrants. Promote interactions between returnees and local residents to break down social barriers and create a more inclusive community environment.

Psychosocial Support Services:

Expand psychosocial support services beyond counseling to include mental health awareness campaigns, stress management workshops, and resilience building programs. Addressing mental health aspects is crucial for the overall well-being of returning migrant families.

Sustainable Livelihood Programs:

Introduce sustainable livelihood programs such as organic farming initiatives and eco-friendly businesses to provide environmentally conscious and socially responsible opportunities for returning migrants.

Child and Youth Development Programs:

Implement targeted development programs for children and youth in returning migrant families, including extracurricular activities, leadership workshops, and mentorship programs.

Collaborative Research and Innovation Centers:

Foster collaboration between returning migrants and local research and innovation centers to develop solutions to community challenges. Encourage joint projects for knowledge exchange, skill transfer, and mutual growth.

Legal Education Workshops:

Conduct legal education workshops to empower returning migrants with knowledge about local laws, property rights, and documentation procedures.

Green Initiatives and Eco-Training:

Promote green initiatives and provide eco-training programs to align with global sustainability goals and instill environmental consciousness among returning migrant families.

Cultural Integration Programs:

Promote cultural integration through orientation programs, workshops, and community events to facilitate smoother integration into local customs and traditions.

Language Proficiency Initiatives:

Establish language proficiency initiatives, including language classes and exchange programs, to overcome language barriers for returning students and adults.

Financial Literacy Programs:

Enhance financial literacy through government and non-profit organizations' programs to educate returnees on managing finances, investments, and entrepreneurship.

Networking Platforms for Returnees:

Create dedicated networking platforms for returning migrants to facilitate connections,

mentorship, and collaboration, both online and through community events.

Skill Recognition and Certification:

Establish a system for recognizing and certifying skills gained abroad to aid the seamless integration of returnees into the local job market.

Community Resource Centers:

Set up community resource centers in areas with a high concentration of returning migrant families, providing one-stop hubs for various support services.

Public Awareness Campaigns:

Conduct public awareness campaigns through media outreach and community workshops to raise awareness about the challenges faced by returning migrant families.

Government-NGO Partnerships:

Strengthen partnerships between the government and non-governmental organizations (NGOs) for the effective implementation of support programs.

Monitoring and Evaluation Framework:

Implement a robust monitoring and evaluation framework for support programs to ensure effectiveness and continuous improvement. Regular assessments, feedback mechanisms, and data analysis can identify areas of success and areas requiring adjustment.

By incorporating these additional suggestions, Kerala can create a holistic and adaptable support system addressing the diverse needs of returning migrant families, fostering their successful reintegration into the community.

Dubai, UAE. +971 55 508 2384, sasimenonchittur@gmail.com

പ്രവാസി പുനരധിവാസവും നവകേരള നിർമ്മിതിയും Salim Manat

60 കളിൽ തുടങ്ങി 80 കളിൽ ശക്തി പ്രാപിച്ച് 2024 ൽ എത്തിനിൽക്കുന്ന ഗൾഫ് പ്രവാസം ഇന്ന് വിപരീതദിശയിലാണ്. പ്രവാസം സ്വീകരിക്കുന്നവരുടെ എണ്ണത്തോടൊപ്പമോ അതിൽ കൂടുതലോ തിരിച്ചുവരുന്നതായി കണക്കുകൾ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. കാലാകാലങ്ങളായി നാട്ടിൽ തിരിച്ചെത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന പ്രവാസികളുടെ തൊഴിൽ നൈപുണ്യവും, നിക്ഷേപ സാധ്യതകളും നവകേരള നിർമ്മിതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിവിധങ്ങളായ പദ്ധതികളിൽ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ പ്രവാസി പുനരധിവാസ പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിക്കണം.

വിജ്ഞാന സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയിലധിഷ്ഠിതമായ വികസന കാഴ്ചപ്പാട് സ്വാർത്ഥകമാക്കാൻ പ്രവാസി സമൂഹത്തിന് ഗണ്യമായ സംഭാവന നൽകാനാവും. അന്താരാഷ്ട്ര തൊഴിൽ സാഹചര്യങ്ങളിൽ നേടിയെടുത്ത അനുഭവ സമ്പത്ത് ഭാവികേരളത്തിന്റെ തൊഴിൽ സംസ്കാരത്തെ തന്നെ മാറ്റിയെടുക്കാനുതകുന്നതാണ്. ടൂറിസം, ഹോസ്പിറ്റാലിറ്റി, കാർഷികം, നിർമ്മാണം, ആരോഗ്യം, വിദ്യാഭ്യാസം, അടിസ്ഥാന സൗകര്യവികസനം തുടങ്ങി സമസ്തമേഖലകളിലും ഏറ്റവും നൂതനവും, ആധുനികവുമായ നൈപുണ്യമാർജ്ജിച്ചവരാണ് പ്രവാസികൾ.

തിരികെയെത്തിയ തൊഴിലാളികളുടെ പൂർണ്ണമായ സ്ഥിതിവിവരങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഡാറ്റാ ബാങ്ക് സ്വരൂപിച്ച് അവരുടെ തൊഴിൽശേഷി നൈപുണ്യാടിസ്ഥാനത്തിൽ വേർതിരിച്ചു വ്യത്യസ്തമേഖലകളിൽ വിന്യസിക്കാൻ കഴിയണം. തൊഴിൽ ശേഷിയില്ലാത്ത, എന്നാൽ അനുഭവസമ്പത്തുള്ള പ്രവാസികൾക്ക് അവരുടെ തൊഴിൽരംഗത്തെ അനുഭവസമ്പത്ത് പുതിയ തലമുറയ്ക്ക് പകർന്നു നൽകാൻ കഴിയണം. തിരിച്ചെത്തിയവരും വിദേശത്തുള്ളവരുമായ പ്രവാസികളുടെ ചെറുതും വലുതുമായ നിക്ഷേപ സാധ്യതകൾ മൈക്രോ ഫൈനാൻസ് വഴി പദ്ധതികളിൽ നിക്ഷേപിക്കാൻ അവസരമൊരുക്കുകയാണ്. ഇത് ഒരേ സമയം നിക്ഷേപകർക്ക് ആനുകൂല്യം ലഭ്യമാക്കുകയും കേരളത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന സാമ്പത്തികമേഖലയെ പരിപോഷിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും. ഇത് വഴി ഇതര സംസ്ഥാന മൈക്രോ ഫൈനാൻസ് കമ്പനികളുടെ വ്യാപനത്തിന് തടയിടാനും സഹകരണ ബാങ്കുകളുടെ നിലനിൽപ്പിന് കൂടുതൽ ഊർജ്ജം പകരും. ഇങ്ങനെ എല്ലാ അർത്ഥത്തിലും നവകേരള നിർമ്മിതിയിൽ പ്രവാസികൾക്ക് പ്രധാനപ്പെട്ട പങ്ക് വഹിക്കാനാവും.

Kerala Pravasi Sangom

പ്രവാസിപുനരധിവാസം: ചെറുകിടസംരംഭസാധ്യതകളും, വിവിധ വായ്പാപദ്ധതികളും R. Gireesh Kumar

പ്രവാസി പുനരധിവാസത്തിൽ പ്രധാനമായ ഒരു സാധ്യതയാണ് സ്വന്തമായി ഒരു ബിസിനസ് സംരംഭം ആരംഭിക്കുക എന്നത്. ചെറുകിടമേഖലയിൽ ഒരു സംരംഭം ആരംഭിച്ച് ജീവിതമാർഗ്ഗം കണ്ടെത്തുന്നതിന് ശ്രമിക്കുമ്പോൾ അടിസ്ഥാനപരമായി ആർജ്ജിക്കേണ്ട വിജ്ഞാനവും, ശ്രദ്ധിക്കേണ്ട കാര്യങ്ങളും പ്രധാനമാണ്. ശാസ്ത്രീയമായ രീതിയിൽ ഓരോ കാര്യങ്ങളും മനസിലാക്കി വേണ്ട മുന്നൊരുക്കത്തോടെ വളരെ ആലോചിച്ചുപഠിച്ച് വേണം സംരംഭം തുടങ്ങുവാൻ.

• എന്താണ് സംരംഭം? വിവിധ മേഖലകളിൽ

എന്തൊക്കെ ചെറുകിട സംരംഭങ്ങളാണ് പ്രവാസികൾക്ക് ആരംഭിക്കാൻ കഴിയുക?

- കാർഷിക മേഖല, ഉൽപാദനമേഖല, സർവീസ് മേഖല, കച്ചവട സ്ഥാപനങ്ങൾ, ഗതാഗതമേഖല എന്നിവയിലെ വിവിധ സംരംഭങ്ങളുടെ സാധ്യതകൾ.
- സംരംഭരൂപങ്ങൾ : വ്യക്തിഗതം, പാർട്ണർഷിപ്പ്, കമ്പനി, എൽ.എൽ.പി, സഹകരണമേഖല തുടങ്ങിയവ
- ഒരു സംരംഭകന് എന്തൊക്കെ കഴിവുകളാണ് ഉണ്ടാകേണ്ടത് ?

- എങ്ങനെയാണ് ദീർഘമായി നിലനിൽക്കുന്നതറിയിൽ തൊഴിൽ സംരംഭമാരംഭിച്ച് ലാഭമുണ്ടാക്കി വിജയകരമായി മുന്നോട്ടു പോകാനാവുക?
- സംരംഭത്തിനുവേണ്ടത്: സംരംഭകത്വം, വിവിധ സാങ്കേതിക വൈദഗ്ദ്ധ്യങ്ങൾ, സംരംഭത്തിന്റെ ധനകാര്യം, സ്വന്തം മുതൽമുടക്ക്, വായ്പാസാധ്യതകൾ, മാർക്കറ്റിംഗ് സാധ്യതകൾ
- പരിശീലനസാധ്യതകൾ, സ്ഥാപനങ്ങൾ, സംരംഭകരെ സഹായിക്കുന്ന ഏജൻസികൾ
- വായ്പാസാധ്യതകൾ: കാർഷികമേഖലയിലെ വിവിധ വായ്പാപദ്ധതികൾ
- എം എസ് എം ഇ : ഉദ്യം രജിസ്ട്രേഷൻ, വിവിധ ലൈസൻസുകൾ
- കേന്ദ്രസർക്കാർ ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുള്ള വിവിധ സംരംഭകവായ്പാ പദ്ധതികൾ, സബ്സിഡികൾ, അവയ്ക്ക് അപേക്ഷിക്കേണ്ട രീതി
- സിഡ്ബി പദ്ധതികൾ, എൻ. എസ്. ഐ. സി സ്കീമുകൾ
- സംസ്ഥാനസർക്കാർ നടപ്പിലാക്കുന്ന വിവിധ സംരംഭക പ്രോത്സാഹന പദ്ധതികൾ.

വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ സംരംഭവായ്പാപദ്ധതികൾ

- ജില്ലാ വ്യവസായകേന്ദ്രത്തിന്റെ പദ്ധതികൾ
- നോർക്ക പദ്ധതികൾ
- എംപ്ലോയ്മെന്റ് എക്സ്ചേഞ്ചിന്റെ പദ്ധതികൾ, തൊഴിൽമേളകൾ
- ഖാദിബോർഡിന്റെ പദ്ധതികൾ
- കെ എഫ് സി പദ്ധതികൾ
- കെ എസ് എഫ് ഇ വായ്പകൾ, ചിട്ടികൾ, മററു പദ്ധതികൾ
- കേരളാ ബാങ്കിൻറേയും, ഇതരസഹകരണബാങ്കുകളുടെയും സ്കീമുകൾ
- പ്രോജക്ട് തയ്യാറാക്കുമ്പോൾ ശ്രദ്ധിക്കേണ്ട കാര്യങ്ങൾ
- ബാങ്ക് വായ്പ ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് മുന്നോട്ടുവയ്ക്കുന്ന മാനദണ്ഡങ്ങൾ
- ക്രഡിറ്റ് സ്കോറിംഗ്, ക്രഡിറ്റ് റേറ്റിംഗ്
- ഈട് സംബന്ധിച്ച കാര്യങ്ങൾ
- തിരിച്ചടവ്, ബാങ്കുകളുടെ എൻ.പി.എ. മാനദണ്ഡങ്ങൾ

Chief Manager (Rtd), IOB

Has Emigration Perked Up Entrepreneurship Among Return Migrants in Kerala? Findings from a Survey in a High Migration Density District

Azad Parambengal

This paper attempted to analyze the impact of emigration on the entrepreneurial activities of return emigrants in Kerala. It concludes that acquisition of human capital, financial capital, social network, aspiration and other factors influence the entrepreneurial activities in the labour market of Kerala. The paper pitches for

a pivotal role for the government to make use of the potential of the returnees.

Keywords: Return Migration. Emigration. Occupational Alternatives. Entrepreneurship. Kerala

Senior Research Fellow, International Institute for Migration and Development

Malayalee Migrants: Fueling Agripreneurship In Kerala

Samuel Mathew

Kerala renowned for its lush greenery and vibrant culture, faces a crucial crossroads in its agricultural sector. Declining productivity, labour shortages, and market uncertainties plague traditional practices. Yet, within this challenge lies a promising opportunity – the return of Malayalee migrants from the Gulf and other countries.

The reverse migration from gulf countries began in early nineties (Iraq - Kuwait war) and gained momentum till Covid pandemic. More than one million keralites returned here for permanent living and this adversely effected Kerala's economy. The only way to come out of this is finding ways to utilise skilled and unskilled manpower of the returnees. Kerala pravisas

living in America and western countries prefer to settle there and chances for a reverse migration is meagre. But we can attract their contribution to their homeland in the form of finance, new technologies and global marketing.

In the present economic scenario, agriculture and allied activities sector has good scope for rehabilitation of pravisas. New agri- ventures supported by smart agriculture, value addition, mechanisation and IT incorporated production and marketing will open a new sustainable and profitable Agripreneurship. This will lead to Kerala's economic growth, rural development and food security.

Secretary, Sambhramak Mithra

Gulf Labour Migration: Tailoring Migration Governance in the Global South

K. Parvathy Devi

Migration, being multidimensional, necessitates distinct governance frameworks tailored to specific aspects. In the Global South, encompassing significant migrant-sending nations, an emphasis on effectively managing migration prompts a shift away from anticipating a global framework. Instead, advocating for more adaptable and locally grounded institutions, such as NORKA, is advocated. A falling oil economy characterised by the post-recession era has adversely affected the GCC economies which in turn triggered a structural shift within their migration governance policies. Even though the

private sector is heavily dependent on migrant labour force, each GCC country is likely to have a different approach towards the issue of migration depending on national interest.

While on one hand human labour is commodified, governments across the region are increasingly cooperating with countries of origin in enforcing migrant labour standards. The overall objective of the paper is to provide a conceptual framework for implementing reforms in migration governance at both national and sub-national levels to address this changing pattern of migration process. This explores the possibility

of a 'bottom-up' approach whereby policy goals on migration are handled by individual state apparatus. This is carried out by evaluating various initiatives implemented by NORKA in response to the structural changes made in the realm of migration policies within GCC countries. The paper also puts forward a case study on the issue of non-payment of benefits

of migrant workers with a critical evaluation on their access to justice mechanisms in the country of destination to advocate for the need of better governance structures.

Key Words: Migration Governance, International Labour Migration

---

Research Scholar, school of International Relations and Politics,
Mahatma Gandhi University

26

An assessment of Social Safety Net Schemes of Kerala Government for Domestic Migrant Labourers

Abhilash K.B.

Migration, which is a global phenomenon, has its roots back to the history of mankind. It is a continuous process that is driven by many factors which can be categorized under favourable or unfavourable to the life of migrants. Kerala is today considered as the most remunerative job market in India especially for the semi skilled and unskilled workers mainly employed in the unorganized sector and this acts as a key factor behind the incursion of domestic migrant labourers from other states to Kerala economy. There exist both push and pull factors for the influx of domestic migrant labourers to Kerala. Preference of Kerala youth for white collar jobs due to High academic qualifications, professional skills and societal attitude and extremely high

level of migration by domestic youth to abroad create acute shortage of unskilled workers in the Kerala economy. This in turn increases the wages of workers for unskilled jobs and acts as a pull factor for other state labourers to migrate to Kerala. On the other hand, population explosion, poor education and lack of jobs in the primary job market result in the excess supply of unskilled labourers in the majority of north, north east and western states in India. Due to this excess supply of labour, wages rates in these states are too low to meet the basic necessities of life for the workers and it acts as a push factor for their migration to Kerala.

Ph.D Scholar (Part-Time), Research Department of Economics,
Marthoma College Thiruvalla

Return to Resilience: Examining Kerala's Initiatives for Malayali Returnees and NORKA ROOTS' Role in Post-Pandemic Rehabilitation

Farhana S¹. & Dr. Manu T.²

To improve living conditions, Malayalis started migrating to Middle East Countries after the oil boom in the 1970s. The remittance from Middle East Countries henceforth played a major role in the overall development of Kerala. The coronavirus spread out from China halted the world and that affected the Malayali community in the Gulf region. They returned home with no hope. Meanwhile, the Government of Kerala took a number of initiatives for the returnees.

This study attempts to understand the unique initiatives taken by the Government of Kerala through NORKA ROOTS, an establishment

that prevailed in the state for the welfare of the expatriate Malayalis, to reintegrate and rehabilitate returnees. Primary data have been collected from government agencies like NORKA. Secondary data have been collected from various books related to the subject and reports of various studies conducted by the Government and social organisations.

---

1 Research Scholar - Department of Islamic and West Asian Studies, Karyavattom Campus

2 Asst professor - Department of Islamic and West Asian Studies, Karyavattom Campus

Cultural Production of Narratives as Counter-Archives of Kerala's Gulf Boom

Dr. Priya Menon

Recent mass emigration of Malayalees to the Gulf States has not only allowed for the rapid economic expansion of Kerala (and obviously the Gulf), but at the same time it has also contributed to various vivid and diverse cultural productions in the arts and humanities. Yet, the current dominant discourse on the Gulf diaspora is primarily filtered through the lens of economic labor and its rights. In what ways do the arts and humanities, especially the cultural production of narratives that create sites of interpretation, enhance the policy-oriented, economic and sociological

discourse on Gulf emigration? Important as the acts of investigation and documentation of the economic, socio-political, legal, and journalistic aspects are of Gulf emigration and diaspora, so are the moving narratives and vivid images—of arts, of literature; that represent and interpret the emotions and imaginations of these migrant experiences.

This paper will examine how cultural production of narratives that create sites of interpretation also work alongside the institutional approach to record varying relationships between

cultural meaning and social values in the Gulf as they shape civic agents who contribute to the creation of public opinion and the definition of communal interest. Thus, while the existing discourse on Gulf emigration may contribute to institutionalizing a formal 'archive' on Gulf emigration, its 'affective' presence—the human

experiences that complements these institutional practices, work alongside to provide a 'counter-archive' that not only act as testimony to history by imaginatively recording it, but also to provide aspirational goals to creatively transform human relations and historical practices.

Professor of English at Troy University, USA.

പ്രവാസ ജീവിതവും കേരള സംസ്കാരവും

പ്രൊഫ. വി. കാർത്തികേയൻ നായർ

കേരളീയരുടെ ഭക്ഷണശീലത്തിൽ മാറ്റമുണ്ടാക്കിയ തേയിലക്കുപ്പി തുടങ്ങിയ മൂന്നാറിൽ ഒരു ചീനാ കുടിയേറ്റക്കാരന്റെ അഞ്ചാം തലമുറ ഇപ്പോഴും ജീവിക്കുന്നു. അവർ മലയാളികളായി കഴിഞ്ഞു. ബന്ധുക്കൾ തമിഴ്നാട്ടിലുണ്ട്. ചീനരും തേയിലയും എത്തുന്നതിനുമുമ്പേ കേരളത്തിലെത്തിയവരാണ് യഹൂദർ. തിരുവനന്തപുരത്തും മട്ടാഞ്ചേരിയിലും അവരുണ്ടായിരുന്നു. മട്ടാഞ്ചേരിയിലെ ജൂതപ്പള്ളി ഇപ്പോഴും പ്രൗഢിയോടെ തല ഉയർത്തി നിൽക്കുന്നു. അറബികളും സിറിയക്കാരും (സുറിയാനി) സിംഹളരും കേരളത്തിൽ ധാരാളമുണ്ടായിരുന്നു. തമിഴരും തെലുങ്കരും കൊങ്കണികളും ഗുജറാത്തികളും പഞ്ചാബികളും യഥേഷ്ടമുണ്ട്. ഇവരെല്ലാം കേരള സംസ്കാര രൂപീകരണത്തിൽ നിർണായക സ്വാധീനം ചെലുത്തിയെന്നുള്ളത് നിസ്തർക്കമാണ്.

ഇക്കഥയെല്ലാം കേരളത്തിലേക്കുള്ള കുടിയേറ്റത്തിന്റെ വാർത്തകളാണ്. ഇപ്പോൾ ഇതര സംസ്ഥാന തൊഴിലാളികൾ മുപ്പതു ലക്ഷത്തോളം പേർ കേരളത്തിലുണ്ടെന്നാണ് കണക്ക്. അവിരിവിടെ സ്ഥിര താമസം തുടങ്ങുകയും സന്തതിപരമ്പരകൾ മലയാളികൾ ആവുകയും ചെയ്യും. അങ്ങിനെ കേരളം കൂടുതൽ വിശാലമനസവും സംസ്കാരസമ്പന്നവും ആവുകയും ചെയ്യും.

എന്നാൽ പ്രവാസം എന്നതുകൊണ്ടുദ്ദേശിക്കുന്നത് കേരളീയർ ഇന്ത്യയുടെ ഇതര സംസ്ഥാനങ്ങളിലേക്കും വിദേശ രാജ്യങ്ങളിലേക്കും കുടിയേറി താമസമാക്കിയത് എന്നാണ്. അത്തരം കുടിയേറ്റക്കാരിൽ വളരെ കുറച്ചുപേർ മാത്രമേ വിദേശ പൗരത്വം സ്വീകരിച്ച് അനാട്ടുകാരായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ടാവുകയുള്ളൂ. ഭൂരിപക്ഷംപേരും സ്വന്തം നാട്ടിലേക്ക് തിരിച്ചുവരണമെന്നുതന്നെയാണ് ആഗ്രഹിക്കുന്നത്.

കേരളത്തിൽ നിന്നും ഇതര ഇന്ത്യൻ സംസ്ഥാനങ്ങളിലേക്കും മറ്റ് രാജ്യങ്ങളിലേക്കും കുടിയേറിപ്പോയതിനെ രണ്ട് ഘട്ടങ്ങളായി തിരിക്കാം. കേരളവുമായി വാണിജ്യബന്ധമുണ്ടായിരുന്ന യവനർ, റോമാക്കാർ,

പലസ്തീൻകാർ, അറേബ്ബാക്കാർ, ചീനർ തുടങ്ങിയ രാജ്യക്കാരുമായി ഇടപെട്ട് അവരുടെ നാട്ടിലേക്ക് പോയവർ ധാരാളമുണ്ട്. എന്നാൽ അതേക്കുറിച്ച് വ്യക്തമായ ധാരണയോ രേഖകളോ നമുക്ക് ലഭ്യമല്ല. എന്നാൽ ഈ രാജ്യക്കാർ കേരളവുമായി പുലർത്തിയിരുന്ന വാണിജ്യപരവും സാംസ്കാരികവുമായ ധാരാളം തെളിവുകൾ നമുക്ക് ലഭ്യമാണ്. ചീനച്ചട്ടിയും ചീന ഭരണിയും ഈന്തപ്പഴവും വീഞ്ഞും നിറം പിടിപ്പിച്ച ഗ്ലാസ് കപ്പലുകളും തെളിവുകൾ ഉായി ഇവിടുണ്ട്. കൂരുമുളകും ഏലവും കയറും ഉരലും ഉലക്കയും മീൻ വലയും വിദേശത്തും കാണും.

കൊളോണിയൽ കാലഘട്ടം ആരംഭിക്കുന്ന പതിനഞ്ചാം നൂറ്റാണ്ടു മുതൽ പ്രവാസ ജീവിതത്തിന്റെ രണ്ടാംഘട്ടം ആരംഭിക്കുന്നു. പോർച്ചുഗീസ്, ഡച്ച്, ഇംഗ്ലീഷ്, ഫ്രഞ്ച് കോളനിവൽക്കരണ കാലത്ത് ആയിരക്കണക്കിന് കേരളീയരെ ബലം പ്രയോഗിച്ച് മറ്റ് രാജ്യങ്ങളിലെ കോളനികളിലേക്ക് കൊണ്ടുപോയിട്ടുണ്ട്. അന്ന് പ്രധാനമായും ഇവരുടെ അധ്വാനശക്തി വേണ്ടിയിരുന്നത് കപ്പലുകളിലെ തുഴച്ചിൽക്കാരായും, ചുമട്ടുകാരായും, കാവൽക്കാരായിട്ടുമൊക്കെയായിരുന്നു. രക്ഷപ്പെട്ടു പോകാ തിരിക്കാനായി ചങ്ങലക്കിടുകയും തിരിച്ചറിയുന്നതിനായി പഴുപ്പിച്ച ഇരുമ്പിലുണ്ടാക്കിയ അച്ചുകൊണ്ട് ചാപ്പകുത്തുകയും ചെയ്യുമായിരുന്നു. ഇതിന്റെ മറ്റൊരു വശമാണ് ആഫ്രിക്കക്കാരെ പിടിച്ചുകെട്ടി അമേരിക്കയിലെ കരിമ്പിൻ തോട്ടങ്ങളിലും പുകയിലത്തോട്ടങ്ങളിലും അടിമകളായി വിറ്റിരുന്നത്.

പതിനെട്ടാം നൂറ്റാണ്ടിൽ യൂറോപ്പിൽ വ്യാവസായിക വിപ്ലവം വന്നതോടുകൂടി പ്രവാസ ജീവിതത്തിലും മാറ്റം വന്നതായി കാണാം. ആഫ്രിക്കൻ രാജ്യങ്ങളിലെ ചെറുകുളികളും തോട്ടങ്ങളിലും മൂലധനനക്ഷേപം ആരംഭിക്കുകയും തൽഫലമായി യന്ത്രവൽക്കരണം വരികയും ചെയ്തപ്പോൾ അവിടെയെല്ലാം അക്ഷരജ്ഞാ നവും വൈദഗ്ദ്ധ്യവുമുള്ള തൊഴിലാളികളെ ആവശ്യമായി വന്നു. പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിലെ മു

ലധനക്കയറ്റമതിയോടുകൂടി സാമ്രാജ്യത്വം രംഗപ്രവേശം ചെയ്തപ്പോൾ കുടിയേറ്റത്തിന്റെ തീവ്രത വർദ്ധിച്ചു. ചൈനക്കാരൻ മൂന്നാറിലെത്തിയതുപോലെ മലയാളി സാമ്രാജ്യത്വത്തോടൊപ്പം ലോകം മുഴുവൻ സഞ്ചരിച്ചു. ജാപ്പനിലെ പുകയിലത്തോട്ടങ്ങളിലും ബർമ്മയിലേയും മലയായിലേയും റബ്ബർ തോട്ടങ്ങളിലും എണ്ണപ്പന തോട്ടങ്ങളിലും ടിൻഖനികളിലും സിങ്കപ്പൂരിലും കൊളമ്പോയിലും നാവികത്തൊഴിലാളികളായും മലയാളികളെത്തി.

ഡച്ചുകാരിൽ നിന്നും ദക്ഷിണാഫ്രിക്കയെ ബ്രിട്ടീഷുകാർ കയ്യടക്കിയതിനുശേഷം 1860 കളിൽ അവിടുത്തെ ഗവർണർ ജനറലിൽ ഇന്ത്യയിലെ ഗവർണർ ജനറൽ ആയിരുന്ന കാസിംഗ് പ്രഭുവിനയച്ച ഒരു കത്തിൽ ഇവിടെ നിന്നും തൊഴിലാളികളെ അങ്ങോട്ടുകയറ്റി അയച്ചുകൊടുക്കണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അടിമസമാനമായ ജോലി ചെയ്യാൻ കറുത്തവർഗക്കാരെ കിട്ടുമെങ്കിലും കങ്കാണിമാരായും കണക്കപ്പിള്ളുമാരായും പ്രവർത്തിക്കാൻ അക്ഷരാഭ്യസമുള്ള തൊഴിലാളികളെ ആവശ്യമായിരുന്നു. അത്തരക്കാർക്ക് കോളനികളിൽ നല്ല വരുമാനമുള്ള ജോലി കിട്ടുകയും ചെയ്യുമായിരുന്നു. ഇംഗ്ലീഷ് ഈസ്റ്റിന്ത്യാ കമ്പനിയോടൊപ്പം ഇന്ത്യയിലെത്തിയ പ്രൊട്ടസ്റ്റന്റ് മിഷണറിമാർ ആരംഭിച്ച സ്കൂളുകൾ അഭ്യസ്തവിദ്യരെ സൃഷ്ടിക്കുകയും അവർക്ക് വിദേശ കോളനികളിൽ ജോലി ലഭിക്കാൻ അവസരമുണ്ടാവുകയും ചെയ്തു. നെസ്റ്റ്, മരപ്പണി, ഇരുമ്പുപണി മുതലായ തൊഴിലുകൾ പഠിപ്പിക്കുന്ന സ്ഥാപനങ്ങൾ ആരംഭിക്കുകയും അത് ജാതിക്കതീതമായ ഒരു തൊഴിൽ സംസ്കാരം വളർത്താൻ സഹായിക്കുകയും ചെയ്തു. ഊഴിയവേല നിമുത്തലാക്കിയതും അടിമസമ്പ്രദായവും അടിമക്കച്ചവടവും നിരോധിച്ചതും ഈയൊരു സാഹചര്യത്തിലായിരുന്നു.

ഇത്തരത്തിൽ വിദേശ രാജ്യങ്ങളിൽ തൊഴിലാളികളും ഉദ്യോഗസ്ഥരുമായി എത്തിച്ചേർന്ന പ്രവാസികളിൽ പലരും നാട്ടിൽ തിരിച്ചുവന്നില്ല. പലരും രോഗം പിടിച്ചും കഠിനാധ്വാനത്തിന്റെ ഫലമായും മരണമടഞ്ഞു. പകർച്ചവ്യാധികളായ കോളറ, ക്ഷയം, വസൂരി, മലമ്പനി മുതലായ രോഗങ്ങൾ ഇവരെയാകെ കൊന്നൊടുക്കി. കേരളത്തിലും ഈ രോഗങ്ങൾ വ്യാപകമായി. ഇത്തരത്തിൽ തൊഴിലാളികൾ മരിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നാൽ മുതലാളിമാരുടെ തോട്ടങ്ങളും, ഖനികളും, വ്യവസായങ്ങളും തകർന്നുപോകുന്ന സ്ഥിതിയുണ്ടാകും. ഈ സാഹചര്യത്തിലാണ് അമേരിക്കയിലെ റോക്ക്ഫെല്ലർ ഫഷൻ മേല്പറഞ്ഞ രോഗങ്ങളുടെ നിവാരണത്തിനായി സാമ്പത്തിക സഹായം ചെയ്യാൻ മുന്നോട്ടുവന്നത്. ഇന്ത്യ, ദക്ഷിണാഫ്രിക്ക, ശ്രീലങ്ക, മലയ, ബർമ്മ മുതലായ രാജ്യങ്ങളിലെ ഡോക്ടർമാർക്കും ആരോഗ്യപ്രവർത്തകർക്കും ലണ്ടനിലെ റോയൽ കോളേജ് ഓഫ് ഫിസിഷ്യൻസിൽ അയച്ച് പരിശീലനം നൽകുന്ന ഏർപ്പാടായിരുന്നു അത്. പൊതുജനാരോഗ്യരംഗത്ത് തിരുവിതാംകൂർ സർക്കാരിന്റെ സംഭാവനയായി

കണക്കാക്കപ്പെടുന്ന ഈ പരിഷ്കാരം വാസ്തവത്തിൽ പ്രവാസജീവിതവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതാണ്.

രണ്ടാംലോകമഹായുദ്ധാന്തര കാലഘട്ടത്തിൽ കോളനികൾ സ്വതന്ത്രമാവാൻ തുടങ്ങിയപ്പോൾ പ്രവാസികൾ പലരും നാട്ടിലേക്ക് തിരിച്ചുവന്നു. പതിറ്റാണ്ടുകൾക്കുമുമ്പ് നാടുവിട്ടുപോയ ഇക്കൂട്ടർക്ക് ഇന്ത്യൻ പൗരത്വം നൽകുന്നതിനുള്ള വകുപ്പുകൾ ഭരണഘടനയിലും പൗരത്വ നിയമത്തിലും ഉൾപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു.

ഇതേ കാലഘട്ടത്തിലാണ് ഗൾഫ് രാജ്യങ്ങളിലേക്കുള്ള തൊഴിലാളികളുടെ ഒഴുക്ക് തുടങ്ങുന്നത്. അന്താരാഷ്ട്ര തലത്തിലുള്ള ഇസ്ലാമിക് രാഷ്ട്രീയം (oil politics) തുടങ്ങുന്നത് അങ്ങിനെയാണ്. പതിനായിരക്കണക്കിന് മലയാളികൾ ഗൾഫ് രാജ്യങ്ങളിലെത്തിപ്പെട്ടു. അതോടുകൂടി കേരള സമ്പദ്ഘടനയിലും ജീവിതശൈലിയിലും മാറ്റമുണ്ടായി. കേരളത്തിൽ ലഭ്യമല്ലായിരുന്ന നിരവധി ഇലക്ട്രോണിക് ഉപകരണങ്ങൾ ഇവിടെത്താൻ തുടങ്ങിയത് ഇക്കാലത്താണ്.

അടുത്തൊരു ഘട്ടം പ്രവാസജീവിതം ആരംഭിക്കുന്നതും ഇപ്പോഴും തുടരുന്നതുമാണ് കഴിഞ്ഞ നൂറ്റാണ്ടിന്റെ അന്ത്യദശകം മുതൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു തുടങ്ങിയ ഐ.ടി മേഖല. വിദേശ സർവകലാശാലകളിൽ പഠനത്തിനായി പോവുകയും ബഹുരാഷ്ട്രകമ്പനികളിൽ ജോലിക്കു ചേരുന്നതും വ്യാപകമാകാൻ തുടങ്ങിയത് ഇക്കാലം മുതലാണ്. മസ്തിഷ്ക ചോർച്ച വൻതോതിൽ ആരംഭിച്ചത് ഇക്കാലം മുതലാണ്.

മലയാളി യുവാക്കൾ ഇപ്പോൾ പ്രതീക്ഷയോടെ നോക്കുന്നത് വിദേശ രാജ്യങ്ങളിലെ ഐ.ടി.പാർക്കുകളിലും ആരോഗ്യ സ്ഥാപനങ്ങളിലുമാണ്.

സാമൂഹികമായും സാംസ്കാരികമായും കേരളത്തിൽ ഇതിന്റെ അനൂരണങ്ങളുണ്ട്. മധ്യവർഗ കുടുംബങ്ങളിൽ വാർദ്ധ്യകൃകാലത്തെ ഒറ്റപ്പെടൽ ഒരു സാമൂഹിക പ്രതിഭാസമായി ഉയർന്നുവന്നിട്ടുണ്ട്. അതിന്റെ ഭാഗമായി വ്യഭാസദനങ്ങൾ സേവനമെന്ന നിലയിലും വാണിജ്യമെന്ന നിലയിലും വളർന്നുവരുന്നു.

ബഹുരാഷ്ട്ര കമ്പനികൾ ഒരു നൂറ്റാണ്ടിനു മുമ്പു മുതലേ ഉണ്ടെങ്കിലും അതിന്റെയടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള ആഗോളവൽക്കരണമെന്ന പ്രതിഭാസം മൂന്നുപതിറ്റാണ്ടുകൾക്കു മുമ്പ് ആരംഭിച്ചതാണ്. മൂലധനക്കയറ്റം തിസാർവദേശീയമായതുകൊണ്ടു തന്നെ തൊഴിൽ സഞ്ചാരവും (labour mobility) ആഗോളമായിട്ടു തന്നെയാണ്. അതിന്റെ പ്രതിഫലനം സാംസ്കാരികത്തിലും പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ജന്മിത്ത കാലഘട്ടത്തിൽ രൂപപ്പെട്ട കുടുംബമെന്ന സ്ഥാപനവും സദാചാരസങ്കല്പങ്ങളും അതിവേഗം മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ആഹാരം, വസ്ത്രം, പാർപ്പിടം, ആരോഗ്യം, വിദ്യാഭ്യാസം, ഭാഷ എന്നിത്യാദികളിൽ മാറ്റം പ്രകടമാണ്. ഇതിലെ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട പ്രശ്നം പ്രാദേശിക ഭാഷകളുടെ പ്രാതവൽക്കരണമാണ്. കുടുംബസങ്കല്പത്തിലെ മാറ്റമെന്നപോലെ തന്നെ മാതൃഭാഷാ താത്പര്യത്തിലും മാറ്റം വന്നിരിക്കുന്നു. ഇതിനെ

എങ്ങിനെ സമീപിക്കണമെന്നുള്ളത് സാമ്പത്തികവും സാംസ്കാരികവുമായ പ്രശ്നമാണ്.

ഇതര ഉത്തര പൂർവ്വ ഭാരതത്തിലേക്ക് മലയാളികൾ കുടിയേറിതുടങ്ങിയത് മുഖ്യമായും സ്വാതന്ത്രാനന്തരമാണ്. വിദ്യാഭ്യാസപരമായും സാമൂഹ്യമായും ഏറ്റവും പിന്നണിയിൽ നിന്നിരുന്ന അവിടങ്ങളിൽ ഗവണ്മെന്റ് ജോലികൾ അദ്ധ്യാപകർ എന്നീ തലങ്ങളിൽ മലയാളികൾക്ക് ഗണ്യമായ പങ്ക് ലഭിച്ചു. മേഘാലയ, മണിപ്പൂർ നാഗാലാന്റ്, അസ്സം മിസ്സോറാം സിക്കിം എന്നിവിടങ്ങളിൽ സർക്കാർ ജോലി കളിലും മറ്റ് സ്ഥാപനങ്ങളിലും മലയാളികൾ ധാരാളമായി കടന്നു കുടി. വെറും പത്താം ക്ലാസ് പാസ്സായവർക്കു പോലും ആദ്യ കാലങ്ങളിൽ അദ്ധ്യാപകരായും ഗവണ്മെന്റ് സ്ഥാപനങ്ങളിലും ജോലി ലഭിച്ചു. മലയാളികളുടെ നേതൃത്വത്തിൽ നിരവധി വിദ്യാലയങ്ങൾ അവിടെ ഉടലെടുത്തു. അസ്സമിലെ തേയില തോട്ടങ്ങളിലും ധാരാളം മലയാളികൾ ജോലി ചെയ്തിരുന്നു. ഈ ഭാഗങ്ങളിലെല്ലാം മലയാളികളുടെ സാമൂഹ്യ സാംസ്കാരിക കൂട്ടായ്മകളും സംഘടനകളും രൂപം കൊണ്ടു. പല സ്ഥലങ്ങളിലും അവ ഇപ്പോഴും പ്രവർത്തിക്കുന്നു. തദ്ദേശീയരായ ആളുകൾക്ക് കൂടുതൽ വിദ്യാഭ്യാസം ലഭിച്ചു തുടങ്ങിയ തോട് മലയാളികൾപ്പോലെയെങ്കിലും ഇതര വിഭാഗക്കാർക്ക് അവിടങ്ങളിൽ ജോലി സാധ്യത കുറഞ്ഞു. മണ്ണിന്റെ മക്കൾ വാദം ശക്തമായതും കുടിയേറ്റത്തെ ബാധിച്ചു. കിഴക്കൻ മേഖലകളിൽ വ്യാവസായികമായി വികസനം നേടിയ ജാംഷഡ്പൂർ, ധാൻബാദ്, റാഞ്ചി, ബക്കറോ, റൂർക്കല, തൽച്ചർ, പാരാദീപ് കട്ടക്ക്, ഭിലായി, വിശാഖപട്ടണം തുടങ്ങിയ സ്ഥലങ്ങളിലും മലയാളികൾ വൻതോതിൽ ജോലിതേടി എത്തി. ഭിലായിൽ സ്റ്റീൽ പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിച്ചപ്പോൾ അതിന്റെ ജനറൽ മാനേജറായിരുന്ന എം കെ നായർ മലയാളികൾക്ക് വൻ മുൻഗണന നൽകി. കൂട്ടത്തോടെ അവിടെ കുടിയേറിയ മലയാളികൾ സ്വന്തമായ കേരള ഗ്രാമങ്ങൾ തന്നെ സൃഷ്ടിച്ചു. ഇപ്പോൾ ആ ഭാഗങ്ങളിലും മലയാളി സംഖ്യ വളരെ കുറഞ്ഞു. ഈ മേഖലകളിലെല്ലാം മലയാളികൾ സംഘടിക്കുകയും കേരളീയ സാംസ്കാരിക പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് നേതൃത്വം നൽകുകയും ചെയ്തു. പലയിടങ്ങളിലും സംഘടനകളുടെ പേരിൽ സ്വന്തമായി സ്കൂളുകളും വിവധ വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളും പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ മലയാളി കളുടെ എണ്ണം ഇപ്പോൾ ഒരോ സ്ഥലത്തും അനുദിനം കുറഞ്ഞു വരികയാണ്.

30

കുടിയേറ്റവും കേരളത്തിന്റെ സാംസ്കാരിക പരിവർത്തനവും

Dr. M.A. Siddeek

കേരളത്തിന്റെ സാംസ്കാരിക പരിവർത്തനത്തെ അകത്തുനിന്നും പുറത്തുനിന്നും അപഗ്രഥിക്കുന്നതിന് സഹായകമായ ഒരു സാമൂഹികപ്രക്രിയയായാണ് കുടിയേറ്റം. കുടിയേറ്റം (migration), നിർണ്ണായകമായ അനേകം പരിവർത്തനങ്ങൾക്ക് കേരളത്തെ പ്രാപ്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. സർഗ്ഗധനമായവരുടെ കുടിയേറ്റം (brain drain) കേരളത്തെ സംബന്ധിച്ച ഒരു ആക്ഷേപമായിപ്പോലും അവതരിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന ഇക്കാലത്ത്, അങ്ങനെയുള്ള ഒരു കാഴ്ചപ്പാടല്ല നാം വച്ചുപുലർത്തേണ്ടത്. അത്, കുടിയേറ്റത്തെയും കേരളത്തെയും ഒരുപോലെ ഇകഴ്ത്തിക്കാണിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു സാംസ്കാരിക പദ്ധതിയാണ്.

കുടിയേറ്റത്തിന് ജാതിസാമൂഹികതയില്ല. ജാതിഅടിസ്ഥാനത്തിൽ ജീവിതം സജ്ജീകരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ഒരു നാട്ടിൽ നിന്ന്, ജാതിരഹിതമായ ഒരു സാമ്പത്തികവ്യവസ്ഥയിലേയ്ക്ക് മാറുന്ന പ്രക്രിയയായിട്ടാണ് കുടിയേറ്റം ദീർഘകാലം പ്രവർത്തിച്ചത്. എന്നാൽ ഇന്നത്, ജാതി ഡയസ്പോറകളുടെ ഭാഗമായി ജാതിയുമായി ചിലേടത്തെങ്കിലും കേന്ദ്രീകരിക്കുന്നുണ്ട്. കേരളത്തിന്റെ, ഉത്തരധാത്മിക പരിവർത്തനം ശക്തിപ്പെടുത്തിയ സൂക്ഷ്മരാഷ്ട്രീയ ഘടകങ്ങളുടെ പുറത്തേയ്ക്കുള്ള ഇടപെടലായി വേണം അതിനെ കാണാൻ. ഇത് കുടിയേറ്റകൂട്ടായ്മകളെ പലേടത്തും സങ്കീർണ്ണമാക്കുന്ന

ഒരു സാമൂഹികപ്രതിഭാസമാണ്.

ഭൂമിയെ ജന്മമായി കണ്ടിരുന്ന ഫ്യൂഡൽ ബോധത്തെ പൊളിക്കാൻ കുടിയേറ്റം രണ്ടുതരത്തിൽ സഹായിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഒന്നാമതായി, ഭൂമിയെ സംബന്ധിച്ച ആഗോളമായ ഒരു കാഴ്ചപ്പാട് കുടിയേറിയവരും, മടങ്ങിവന്നവരുമായ മനുഷ്യരിലൂടെ പ്രചരിപ്പിച്ചുകൊണ്ട്. ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ട് തുടക്കം മുതൽ ഇതിന് ദേശീയവും വിമോചനാത്മകവുമായ രാഷ്ട്രീയങ്ങൾ തമങ്ങൽ ഉണ്ടായിരുന്നു എന്ന് നമുക്കെല്ലാം ഇന്ന് അറിയാം. രണ്ടാമതായി, മനുഷ്യരുടെ ക്രയശേഷിവർദ്ധിച്ചതോടുകൂടി ഭൂമിവാങ്ങുന്നവരുടെ എണ്ണത്തിൽ കുടിയേറ്റം വലിയ വിപ്ലവം സൃഷ്ടിച്ചു. ഇത് കേരളത്തിന്റെ അടഞ്ഞ സാമൂഹികക്രമത്തിൽ ഒരു പൊളിച്ചെഴുത്തായിരുന്നു. കുടിയേറ്റം ഭാഷയുടെ വ്യവഹാരതലങ്ങളിൽ സൃഷ്ടിച്ച വ്യാപ്തി വളരെ വലുതാണ്. ഭാഷയെ ബഹുസാംസ്കാരികമായി ചലിപ്പിക്കുന്നതിൽ കുടിയേറ്റത്തിന്റെ പല തലങ്ങൾ കേരളത്തെ സഹായിച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രവാസരചനകൾ ആ മാറ്റത്തെക്കുറിച്ച് പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. ഷാർജ പുസ്തകോത്സവം പോലെയുള്ള അന്തർദ്ദേശീയ പുസ്തകോത്സവങ്ങളിൽ പുറത്തും കേരളത്തിലെ പുസ്തകോത്സവങ്ങളിൽ വിപുലമായും കാണാനാവുന്ന പ്രവാസ സാന്നിധ്യം അതിനുകൂടി തെളിവാണ്. ഈ പ്രക്രിയ മലയാളിയുടെ അന്തർ

ദേശീയ ഭാഷാബോധനക്ഷമതയെ വലിയനിലയിൽ വികസിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്.

വിദ്യാഭ്യാസത്തെ മൗലികമായ ഒരു വികസനപരിപാടിയായി കാണുന്ന രൂപത്തിൽ കേരളം മാറിയിട്ടുണ്ട്. സ്കൂൾ തലം മുതൽ കുട്ടികൾ ബഹുതലങ്ങളിലെ വൈദഗ്ദ്ധ്യങ്ങൾ നേടിയെടുക്കുന്നവരായി മാറുന്നത് ഇതിന്റെകൂടി വെളിച്ചത്തിലാണ്. ആഗോളസാമൂഹികതയുടെ ഭാഗമായ മാധ്യമബോധം (network society consciousness) ഇതിന് വലിയൊരളവ് കാരണമാകുന്നുണ്ടെങ്കിലും ജനസംഖ്യയുടെ ഉള്ളിൽ കുടിയേറ്റജനതയുടെ സ്വാധീനം ഇക്കാര്യത്തിൽ നിർണ്ണായകമാ

ണ്. ഇങ്ങനെ വിപുലമായി പരിശോധിച്ചു നോക്കിയാൽ ഭക്ഷണം, സേവനമേഖല, ആരോഗ്യം, ആത്മീയത, ലിംഗത്വബോധം, യാത്ര, കല-സാഹിത്യം.... അങ്ങനെ സാംസ്കാരികജീവിതത്തിന്റെ എല്ലാ വിധമായ കേരളീയ പ്രക്രിയയിലും കുടിയേറ്റം വലിയ സ്വാധീനം ചെലുത്തിയിട്ടുണ്ടെന്നു കാണാനാകും.

ഈ ചിന്തകളെയാണ് എന്റെ പ്രബന്ധം വികസിപ്പിക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നത്.

Professor, University of Kerala

31

So Much More Than Money: Gulf Migration and Social Change Among Muslims in Kerala

Yahiya V.U.

The mobility of people is one of the key dynamics of global change and social transformation. International migration is a complex phenomenon that touches on various economic, social and security aspects affecting our daily lives in an increasingly interconnected world. This study is in the context of large-scale labour migration of Keralite Muslims to Persian Gulf countries after the oil boom in 1970. The Gulf States have a very strong influence on Kerala's economy and its development. The Kerala migration survey (KMS) emphasised the importance of community among the factors associated with migration. If one is a Muslim, one's chance of emigration is 2.2 times the general average. Also, it has some regional-specific characteristics, such as 46% of total emigrants in Kerala are from five districts of Malabar.

The influence of the Gulf migration on Kerala's economy and society has been the subject of numerous research and studies, primarily investigating economic and developmental issues. However, extensive research and analyses of Kerala's remittance boom's sociocultural effects have been studied less. The interactions of migrants with culturally diverse societies in the Gulf facilitate the exposure to new ideologies

and lifestyles, leading to the reinterpretation and adaptation of these ideas upon their return to Kerala.

This study uses qualitative research methods to explore these changes and uses social remittance as a category of analysis. Social remittance is ideas, attitudes, behaviour, identity and social capital that flow from host land to homeland and vice versa' Peggy Levitt (1998). The findings reveal that remittances from the Gulf Countries have a social component, which has impacted the transmission of religious beliefs, gender roles, consumer culture, status competition and social practices. The study highlights the reciprocal nature of the Gulf-Kerala migration nexus. The migrants' altered perceptions of their homeland, influenced by the host countries' values and structures, subsequently impact their engagement with the local society upon repatriation. This reciprocal flow of ideas contributes to a dynamic cultural evolution, which challenges traditional norms and fosters an environment of cultural hybridity.

Keywords: Gulf migration, Social remittances, Consumer culture.

Ph.D. Scholar in Social work at Tata Institute of Social Sciences

The emphasis on caste-based social networks of migration: A case study of Tamil migration to Malaysia during the 1850s and 1950s

P. Vinoth Kevin & Lacqueen Jessica Paul

Malaysia is home to one of the largest Indian populations outside of the subcontinent, with the majority of its members speaking Tamil and with historical ties to the Malay Peninsula. The area's advantageous marine position has aided in trade and impacted Indian social and cultural norms. The history and culture of the area were greatly influenced by the kingdoms of China and India. The southeast region's first interactions with Indian kingdoms were essentially commercial in nature; cultural and political impact did not emerge until after the fourth century. Prior to the arrival of Islam, the Malay peninsula was under the considerable authority and influence of the Chola kingdom. The arrival of Indians in Malaysia has been facilitated by Hindu religious books and temples in the area. The rise of Tamil influence and the administrative kingdoms of Brahminical/Hindu along the strait are clear indications of the Chola dynasty's impact. Newbold's initial population estimates were 13,000, which included populations from Nepal and Burma. However, subsequent research revealed that these numbers were in line with the results of the first official census conducted by the British in 1911. The socioeconomic landscape of the Archipelago and strait regions saw a considerable transformation with the entrance of European powers in the Melaka sultanate. Recognizing the Malay Peninsula's importance for trade and the desire for spices, the Portuguese colonized the area. The British acquired colonial authority over the peninsula after the Dutch did likewise. Due to the British perception of the strait as a vital commerce hub, Penang and Singapore developed into important entrepôts. By the

19th century, technological advancements had made it easier for the rubber sector to expand, and by 1940, Malaysia was exporting a sizable share of the world's tin and rubber. Rubber continued to be the main export product for the British colonies even after efforts were made to diversify farming practices. A surplus of labour from other regions was guaranteed by the British colonial authority in Southeast Asia, with the majority of the labour being provided by Chinese and Indian coolie laborers. The period of 1850's to 1950's experienced huge mass of Indian labor migrating as plantation workers under the indenture labor system and Kangany System, both of which were highly exploitative and navigated on caste and social ties to mobilize labor. The historical and social implication of this regulated and exploitative migration is still felt today. The appalling living conditions in plantation settlements prevented socio-economic expansion. Originally, caste and cultural communities dominated political representation, leaving out the working class. Established in 1936, the CIAM rose to prominence as an Indian political organisation that addressed their concerns. Rubber plantations are a major part of the narrative of the Indian populace, and the patterns of plantations changed in response to worldwide demand. The importance of these estates continued even after Malaya gained independence, keeping the population mainly segregated and impeded by prejudice on social and cultural grounds. In conclusion, the history of the Indian community in Malaysia is complex, having been influenced by political, cultural, and economic factors. It has

also included periods of exploitation, migration, and battle for representation, all of which have added to the country's population's diversity.

Keywords: Malaysia, Tamil emigrants,

International migration, Malay Peninsula, Rubber plantation, East India Company, Kangany system.

Research fellows, IIMAD

33

മുതിർന്ന പൗരർ പുതുവർഷത്തിലേക്ക് കടക്കുമ്പോൾ

ഡോ. ബി. ഇക്ബാൽ

മുതിർന്ന പൗരന്മാരുടെ തലമുറയെ സംബന്ധിച്ചിട്ടു തോളും മുൻ കാലങ്ങളുമായി തട്ടിച്ച് നോക്കുമ്പോൾ പ്രതീക്ഷകൾ മുന്നോട്ട് വരുന്ന ഒരു പുതുവർഷത്തിലേക്കാണ് കടക്കുന്നത്. വയോജനങ്ങളുടെ ജീവിതം സുരക്ഷിതവും സുഖകരവുമാക്കാൻ സാധ്യതയുള്ള സാങ്കേതികവിദ്യകളുടെ വ്യാപനവും ലഭ്യതയും നിരവധി വയോജന സൗഹൃദ സംരംഭങ്ങളുമാണ് പ്രധാനമായും ശുഭാപ്തി വിശ്വാസത്തിനു മുൻതൂക്കമുള്ള ഒരു കാലമാണ് കടന്നുവരുന്നതെന്ന വിശ്വാസത്തിനു കാരണം.

വൈദ്യശാസ്ത്രമേഖലയിലുണ്ടായി കൊണ്ടിരിക്കുന്ന വമ്പിച്ച മുന്നേറ്റം മുൻകാലങ്ങളിൽ ചികിത്സാക്ഷമതയില്ലെന്ന് കരുതിയിരുന്ന പലരോഗങ്ങളും ചികിത്സിച്ചു ഭേദപ്പെടുത്താവുന്ന സ്ഥിതിക്ക് കാരണമായിട്ടുണ്ട്. ജനിതക സാങ്കേതിക വിദ്യയിൽ പ്രത്യേകിച്ച് സിന്ററിക്ക് ബയോളജിലും പ്രതിശ്ചായ സാങ്കേതിക വിദ്യയിലും നവീന ഔഷധ ഗവേഷണത്തിലും , സംഭവിച്ച് കൊണ്ടിരിക്കുന്ന കുതിച്ചു ചാട്ടം പ്രായാധിക്യമുള്ളവരെ ബാധിക്കാനിടയുള്ള നിരവധി രോഗങ്ങൾ കാലേ കൂട്ടി കണ്ടെത്തി ലളിതമായ ചികിത്സാരീതികളിലൂടെ ഭേദപ്പെടുത്താനും നിയന്ത്രിച്ച് നിർത്താനുമുള്ള സാധ്യതകൾ ഒരുക്കിയിട്ടുണ്ട്. വയോജനങ്ങളിൽ ഭൂരിപക്ഷമുള്ള സ്ത്രീകളെ കൂടുതലായി ബാധിച്ചുവരുന്ന സ്തനാർബുദത്തെ സ്തന സ്വയംപരിശോധനയിലൂടെയും പരിമിത ചികിത്സയിലൂടെയും ഭയപ്പെടേണ്ട ഒരു കാർസർ അല്ലാതാക്കി മാറ്റിയിട്ടുണ്ട്. മിക്കവാറും സമീപഭാവയിൽ തന്നെ ജീൻചികിത്സയിലൂടെ പ്രമേഹം, ആൽസൈമേഴ്സ് (Alzheimer's) , പാർക്കിൻസൺസ് (Parkinsons) തുടങ്ങിയ രോഗങ്ങൾ എതാണ്ട് പൂർണ്ണമായും മാറ്റിയെടുക്കാൻ കഴിയുമെന്ന സാധ്യത സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഫ്ലു, ന്യൂമോക്കോക്കൽ (Flu, Pneumococcal)ൽ തുടങ്ങിയ വയോജന വാക്സിനേഷനുകളിലൂടെ വലിയ രോഗാതുരതക്ക് കാരണമാവുന്ന അണുബാധ നിയന്ത്രിച്ച് നിർത്താൻ കഴിയും. ആന്റി വൈറൽ മരുന്നും ജനിതകമായി ഭേദഗതി വരുത്തിയ വൈറസും സമന്വ

യിപ്പിച്ച് കൊണ്ടുള്ള ചികിത്സയിലൂടെ തലച്ചോറിനെ ബാധിക്കുന്ന ഏറ്റവും മാരകമായ കാൻസറുകളിൽ പ്രധാനപ്പെട്ട മാലിഗ് നന്റു്ളയോമ (Malignant Glioma) ഭേദപ്പെടുത്താൻ കഴിയുമെന്ന് സമീപകാല പരീക്ഷണങ്ങൾ തെളിയിക്കുന്നു.

സാമൂഹ്യ ശ്രംഖലവഴി വലിയ ബുദ്ധിമുട്ടില്ലാതെ ലഭിക്കുന്ന വിവരങ്ങളിലൂടെയും വിജ്ഞാനത്തിലൂടെയും വയോജനങ്ങൾ നേരിടുന്ന നിരവധി പ്രശ്നങ്ങളും വെല്ലുവിളികളും പരിഹരിക്കാനോ വലിയൊരു പരിധിവരെ ആത്മവിശ്വാസത്തോടെ നേരിടാനോ കഴിയുമെന്ന അവസ്ഥയിലേക്ക് നയിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ശരീരസ്ഥിതി കണക്കിലെടുത്തുകൊണ്ടുള്ള വ്യായാമരീതികൾ യൂട്യൂബിലൂടെയും മറ്റും വീട്ടിലിരുന്ന തന്നെ പഠിച്ചെടുക്കാൻ കഴിയുന്നുണ്ട്. ഭാഷകളും സംഗീതവുമടക്കം പുതിയ വിഷയങ്ങൾ പഠിക്കാനും പുതിയ നൈപുണ്യങ്ങൾ ആർജ്ജിക്കാനും സാമൂഹ്യ ശ്രംഖലകളുടെ ഉചിതമായ പ്രയോഗത്തിലൂടെ കഴിയുന്നു. അച്ചടി പുസ്തകങ്ങളുടെ ഫോണ്ടുകളുടെ (Font) ചെറിയ വലിപ്പം കാഴ്ചമങ്ങിവരുന്ന മുതിർന്നവരെ വായനയിൽ നിന്നും അകറ്റുന്നുണ്ട്. ഫോണ്ട് വലിപ്പം സൗകര്യാനുസരണം വർദ്ധിപ്പിച്ച് വായനയെ ആയാസരഹിതമാക്കുന്നതിനു കിൻറിലിലൂടെയും (Kindle) മറ്റുമുള്ള ഡിജിറ്റൽ വായന സഹായിക്കും. വർഷത്തിൽ ശരാശരി ആഴ്ചയിൽ ഒന്ന് എന്ന ക്രമത്തിൽ അങ്ങേയറ്റം അൻപത് പുസ്തകങ്ങൾ വായിച്ചിരുന്ന എനിക്ക് കഴിഞ്ഞവർഷം ഇരട്ടിയിലധികം വരുന്നു 102 പുസ്തകങ്ങൾ വായിക്കാൻ കഴിഞ്ഞു. മാത്രമല്ല പുസ്തകത്തിലെ പ്രധാനപ്പെട്ട ഭാഗങ്ങൾ ഹൈലൈറ്റ് (Highlight) ചെയ്ത് പിന്നീട് സ്വാശീകരിച്ചു. പരിചിതമല്ലാത്ത വാക്കുകളുടെ അർത്ഥം അപ്പോൾ തന്നെ മനസ്സിലാക്കിയും വായിക്കാൻ കഴിയുന്നത് വായനയെ രസകരമായ അനുഭൂതിയാക്കി മാറ്റുന്നു.

ചാറ്റ് ജിപിടി, ബാർഡ് ഗൂഗിൾ തുടങ്ങിയ നിർമ്മിത ബുദ്ധി സംരംഭങ്ങൾ വിദ്യാഭ്യാസമേഖലയിലും മറ്റും പലപ്രശ്നങ്ങൾക്കും കാരണമാവുന്നുണ്ട് എന്ന വിമർശനമുയർന്നു വന്നിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ വയോജനങ്ങ

ഒള സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം വിജ്ഞാനാർജ്ജനത്തിനും വിവരശേഖരണത്തിലും വേഗത്തിലും ബുദ്ധിമുട്ടില്ലാതെയും ആശ്രയിക്കാവുന്ന സ്രോതസ്സുകളായി ഇവ മാറിയിട്ടുണ്ട്. മുൻ കാലങ്ങളിലെ പോലെ ചിലവിവരങ്ങൾക്കായി ഗൂഗിൾ തെരയൽ നടത്തി കഷ്ടപ്പെടേണ്ട സാഹചര്യം മാറിയിരിക്കുന്നു.

ഏകാന്തതയും ഒറ്റപ്പെടൽ തോന്നലും അതുണ്ടാക്കുന്ന മാനസിക സംഘർഷവും വിഷാദരോഗവും മറ്റും വയോജനങ്ങൾ നേരിടുന്ന പ്രധാനപ്പെട്ട മാനസികപ്രശ്നങ്ങളായി ലോകാരോഗ്യസംഘടന ചൂണ്ടിക്കാട്ടിയിട്ടുണ്ട്. ഇക്കാര്യത്തിലും വാട്സാപ്പ് സാമൂഹ്യശൃംഖലയിലൂടെയുള്ള സമപ്രായത്തിലുവരുമായുള്ള കൂട്ടായ്മകളിലൂടെയും ആശയവിനിമയത്തിലൂടെയും മറ്റും പരിഹാരം കണ്ടെത്തുന്നതിൽ വലിയൊരു വിഭാഗം വയോജനങ്ങളും വിജയിച്ചിട്ടുണ്ട്. വയോജനങ്ങളെ ഒരുമിപ്പിച്ച് അവർനേരിടുന്ന പലപ്രശ്നങ്ങളും പരിഹരിക്കാനുള്ള വേദികളാണു പൂർവവിദ്യാർത്ഥിസംഘടനകളും പെൻഷണേഴ് അസോസിയേഷനുകളും സീനിയർ സിറ്റിസൺസ് ഫോറങ്ങളും മറ്റും. വയോജനങ്ങളെ ഏതാണ്ട് തിരസ്കരിച്ച മട്ടിൽ താമസിപ്പിച്ച് വന്നിരുന്ന വയോജഭവനങ്ങളുടെ സ്ഥാനത്ത് പുതിയതരത്തിലുള്ള വയോജന സൗഹൃദ പാർപ്പിട പരിപാലന രീതികൾ ആവിഷ്കരിക്കപ്പെട്ട് വരുന്നു. .ഒറ്റപ്പെട്ട ഭവനങ്ങളുടെ സ്ഥാനത്ത് കെയർ ഹോമുകളും, സീനിയർ കോഹൗസിംഗും ആരോഗ്യപരിരക്ഷയടക്കം ഉറപ്പാക്കുന്ന ഫ്ലാറ്റുകളും നിലവിൽ വന്നിരിക്കുന്നു. മക്കളെയോ കൊച്ച് മക്കളെയോ മറ്റ് ബന്ധുക്കളെയെ ആശ്രയിക്കാതെ വയോജന കൂട്ടായ്മകളിലൂടെയും വയോസൗഹൃദ താമസരീതികളിലൂടെയും സ്വന്തം ജീവിതം സ്വയം നിർണ്ണയിക്കുന്നതിനുള്ള ആത്മവിശ്വാസം വയോജനങ്ങളിൽ വർദ്ധിച്ച് വരാൻ ഇതെല്ലാം സഹായകരമായിട്ടുണ്ട്.

വയോജനങ്ങളും പുതുതലമുറയും തമ്മിൽ മുൻകാലങ്ങളിലുണ്ടായിരുന്ന വിടവും സംഘർഷവും കുറഞ്ഞുവരുന്നുണ്ട്. വിവിധപ്രായത്തിലുള്ളവർക്ക് അവരുടെതായ പങ്ക് സമൂഹത്തിൽ വഹിക്കാനുണ്ടെന്നതോന്നൽ ശക്തിപ്പെടുന്നുണ്ട്. സമൂഹത്തിനു തുടർന്നും സംഭാവനകൾ നൽകാൻ ഏത് പ്രായത്തിലും സാധ്യമാണെന്ന് ബോധം വർദ്ധിച്ച് വരുന്നതാണിതിനു കാരണം.

കേരളം ഒരു സമ്പൂർണ്ണ വയോസൗഹൃദ സംസ്ഥാനമാറ്റുന്നതിനായി ഇനിയും നമുക്ക് വളരെയേറെ മുന്നോട്ട് പോവാനുണ്ട്. മരണനിരക്ക് ഗണ്യമായി കുറഞ്ഞതോടെ കേരളത്തിൽ വയോജനങ്ങളുടെ എണ്ണം സ്വാഭാവികമായി വർദ്ധിച്ച് വരികയാണ്. രാജ്യത്ത് ഇപ്പോൾ 13.8 പേരാണ് അറുപത് വയസ്സിനു മുകളിലുള്ളവർ. കേരളത്തിലത് 16.5% ശതമാനമാണ്. അതായത് 58 ലക്ഷത്തോളം പേർ. സ്ത്രീകളുടെ

ആയുർദൈർഘ്യം പുരുഷന്മാരേക്കാൾ കൂടുതലായത് കൊണ്ട് പ്രായാധിക്യമുള്ളവരിൽ കൂടുതലും സ്ത്രീകളാണ്. പ്രായാധിക്യമുള്ളവരിൽ പൊതുവിൽ രോഗാതുരതകൂടുതലുമായിരിക്കും. അതേയവസരത്തിൽ പ്രായമായ സ്ത്രീകളുടെ ആരോഗ്യസ്ഥിതി പുരുഷന്മാരേക്കാൾ മോശവുമായിരിക്കും. വിവാഹപ്രായത്തിലുള്ള അന്തരവും കുടി കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ വിധവകളുടെ ഏണ്ണ വിഭാര്യരേക്കാൾ വളരെ കൂടുതലാണ് സംസ്ഥാനത്ത്. 60 വയസ്സിന് മുകളിലുള്ളവരിൽ 9.7 ശതമാനമാണ് വിഭാര്യരെങ്കിൽ വിധവകൾ 58.6 ശതമാനമാണ്. വിധവങ്ങൾ നേരിടുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ പ്രത്യേകമായി തന്നെ പരിശോധിക്കപ്പെടേണ്ടതാണ്.

വയോജനങ്ങളെ ലക്ഷ്യമാക്കിയിട്ടുള്ള നിരവധി സർക്കാർ-സന്നദ്ധസംഘടന സംരംഭങ്ങൾ നിലവിലുള്ള സംസ്ഥാനമാണ്. ഇതിൽ ഏറ്റവും പ്രധാനം സർക്കാർ മേഖലയിലും സന്നദ്ധസംഘടനകളുടെ നേതൃത്വത്തിലും ഫലവത്തായി പ്രവർത്തിച്ച് വരുന്ന സാന്ത്വന പരിചരണ സംവിധാനങ്ങളാണ് വയോജനസംരക്ഷണത്തിനായി സർക്കാർ വിവിധ വകുപ്പുകളിലൂടെ നടപ്പിലാക്കി വരുന്ന വ്യഭസദനങ്ങൾ, പകൽവീട് വയോമിത്രം, വയോ അമൃതം, സായം പ്രഭ, വയോരക്ഷ തുടങ്ങിയ സർക്കാർ പരിപാടികളുടെ പ്രവർത്തനം, പ്രഖ്യാപിതലക്ഷ്യത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സോഷ്യൽ ഓഡിറ്റിംഗിന് വിധേയമാക്കി അപാകതകൾ പരിഹരിക്കേണ്ടതാണ്..

സർക്കാർ ആശുപത്രികളിൽ എല്ലാതലത്തിലും ജീരിയാട്രിക്സ് ക്ലിനിക്കുകൾ ആരംഭിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഡോക്ടർമാർക്കും ആരോഗ്യപ്രവർത്തകർക്കും വയോജന പരിപാലനത്തിൽ പരിശീലനവും നൽകണം. Geriatric Medicine, ഏം ബി ബി എസ്, പിജി കോഴ്സിലെബ്ബിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുകയും. Geriatric Medicine പിജി കോഴ്സ് കൂടുതൽ മെഡിക്കൽ കോളേജുകളിൽ ആരംഭിക്കുകയും ചെയ്യണം. അതോടൊപ്പം മെഡിക്കൽ കോളേജുകളിൽ Geriatric Medicine Departments സ്ഥാപിക്കുകയും വേണം.

സാമ്പത്തിക ശേഷിയും പെൻഷനും ലഭ്യമായിട്ടുള്ള വയോജനങ്ങൾക്ക് അവർ നേരിടുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ അഭിമുഖീകരിക്കാൻ വലിയ ബുദ്ധിമുട്ടില്ലാത്ത സ്ഥിതിയുണ്ടെന്നത് ശരിതന്നെ. പക്ഷേ സാമ്പത്തിക ശേഷിയില്ലാത്തവർക്ക് പരിമിതമായ വയോജന പെൻഷൻ മാത്രമാണു നിലവിലുള്ളത്. സാമ്പത്തിക ശേഷിയില്ലാത്തവർക്കെല്ലാം ആരോഗ്യപരിപാലനമടക്കമുള്ള മേഖലകളിൽ കൂടുതൽ വയോജനസൗഹൃദ പദ്ധതികൾ പുതുവർഷത്തിൽ സർക്കാർ പ്രഖ്യാപിക്കുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

Former Member, Kerala State Planning Board

കേരള പ്രവാസി ശിശു ക്ഷേമ പദ്ധതി

ഡോ. മുബാക്ക് സാനി

ഇന്ത്യയിൽ പ്രവാസികളുടെ ക്ഷേമത്തിനുവേണ്ടി ഒട്ടേറെ പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിച്ചു നടപ്പാക്കിയ സംസ്ഥാനമാണ് കേരളം. "നോൺ കേരളൈറ്റ്സ് അഫേർസ്" അഥവാ 'നോർക്ക (NORKA)' എന്ന സർക്കാർ ഏജൻസിയാണ് പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് നേതൃത്വം നൽകുന്നത്. ഏതാണ്ട് 26 -ൽ പരം വ്യത്യസ്ത പദ്ധതികൾ നോർക്ക വഴി നടപ്പാക്കുന്നുണ്ട്. പ്രവാസി കുടുംബങ്ങളിലെ സ്ത്രീകൾ, പ്രായമായവർ, കുട്ടികൾ ഇവരുടെ ക്ഷേമം ഉറപ്പാക്കാൻ പദ്ധതികളും ബഡ്ജറ്റ് വിഹിതവും ആവശ്യം ആവശ്യമാണ്.

കേരളത്തിലെ ഏതാണ്ട് 20 ലക്ഷത്തിലധികം പ്രവാസി കുട്ടികൾ അനുഭവിക്കുന്ന ശാരീരിക-മാനസിക-വൈകാരിക സംഘർഷങ്ങളും അതുണ്ടാക്കുന്ന പ്രശ്നങ്ങളും കേരളം ഇതുവരെ ഗൗരവമായി പരിഗണിച്ചിട്ടില്ല. പ്രവാസികളുടെ 18 വയസിനു താഴെയുള്ള കുട്ടികൾ 6 മാസത്തിൽ കൂടുതൽ കാലം മാതാപിതാക്കളെ പിരിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടിവന്നാൽ അവരെ "പിന്നിൽ ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ട കുട്ടികൾ" (Left Behind Children) ആയി പരിഗണിക്കുന്നതാണ്. മാതാവോ പിതാവോ മാത്രമായി വളർത്തുന്ന കുട്ടികൾക്ക് രണ്ടുപേരും ഒന്നിച്ച് വളർത്തുന്ന കുട്ടികളേക്കാൾ രോഗാതുരത കൂടുതലായി കാണപ്പെടുന്നു എന്ന് ചൈനയിലെ ഡോ.വാങ്ങ് കൂട്ടരും റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്നു.

ഭിന്ന ശേഷിക്കാർക്കായി നടത്തുന്ന സ്കൂളുകളിൽ പകുതിയിലധികം പ്രവാസികളുമാണ്. പ്രവാസി കുട്ടികളിൽ ആത്മ വിശ്വാസ കുറവ്, അകാരണമായ പേടി "അറ്റൻഷൻ ഡെഫിസിറ്റ് ഹൈപ്പർ ആക്ടിവിറ്റി ഡിസോർഡർ" (ADHD), പെരുമാറ്റ വൈകല്യങ്ങൾ (Conduct disorders), ആകാംക്ഷ (Anxiety), മാനസിക സമ്മർദ്ദം (Stress), വിഷാദം (Depression), സൈക്കോസിസ്, ആത്മഹത്യ പ്രവണത, മയക്ക് മരുന്നുപയോഗം തുടങ്ങി ചെറുതും വലുതുമായ മാനസിക പ്രശ്നങ്ങൾ കൂടുതലാണെന്ന് പഠനങ്ങൾ കാണിക്കുന്നു. മാതാപിതാക്കൾ രണ്ടുപേരും പ്രവാസികളായി മുത്തശ്ശനോ മുത്തശ്ശിയോ വളർത്തുന്ന കുട്ടികളിലും അച്ഛനോ അമ്മയോ ഏതെങ്കിലും ഒരാൾ മാത്രമായി വളർത്തുന്ന കുട്ടികളിലും ഇത്തരം മാനസിക പ്രശ്നങ്ങൾ നാട്ടിലുള്ള സാധാരണ കുട്ടികളുമായി താരതമ്യം ചെയ്യുമ്പോൾ 2 മടങ്ങ് അധികമാണെന്ന് ചില പഠനങ്ങൾ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു. കുട്ടികളെ വളർത്തേണ്ടത് എങ്ങനെയാണ് മിക്ക പ്രവാസിമാതാപി

താക്കൾക്കും അറിയില്ല. ഒരു പരിശീലനവും മൂന്നോ രുക്കവും ഇല്ലാതെയാണ് ഈ ഭാരിച്ച ചുമതലകൾ ഇന്ന് ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്നത്. കുടുംബങ്ങളിലെ വിതരണവും അവസാനിക്കുകയും ന്യൂക്ലിയർ കുടുംബങ്ങളായി മാറുകയും അതോടൊപ്പം പ്രവാസജീവിതം നയിക്കേണ്ടിവരുകയും ചെയ്യുന്ന രക്ഷിതാക്കളുടെ കുട്ടികൾ കൂടുതൽ പ്രയാസം നേരിടുന്നു.

പ്രവാസി കുട്ടികളുടെ അവകാശങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കാൻ സർക്കാർ - നോർക്ക സംവിധാനങ്ങൾ വികസിപ്പിക്കേണ്ട ആവശ്യകതയുണ്ട്. വിദഗ്ധ പരിശീലനം നേടിയ ഉദ്യോഗസ്ഥർ, സന്നദ്ധ പ്രവർത്തകർ, പരിശീലനം ലഭിച്ച മാതാപിതാക്കൾ, സ്ഥാപനങ്ങൾ, തുടങ്ങി ഒരുപാട് സംവിധാനങ്ങൾ ആവശ്യമുണ്ട്. കുടുംബാംഗങ്ങളുടെ ശാക്തീകരണവും പിന്തുണയും പരമ പ്രധാനമാണ്. പ്രാദേശിക സർക്കാർ, ആരോഗ്യ സംവിധാനം, സന്നദ്ധ സംഘടനകൾ തുടങ്ങിയ സംവിധാനങ്ങളുടെ ഏകോപിത പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആവശ്യമാണ്. പ്രവാസി ശിശു ക്ഷേമ പദ്ധതികൾ, നടപടിക്രമങ്ങൾ, നിയമ നിർമ്മാണം തുടങ്ങിയ സാധ്യതകളും പരിഗണിക്കണം.

നോർക്ക ഒരു 'പ്രവാസി ശിശു ക്ഷേമ കമ്മീഷൻ' രൂപീകരിക്കുകയും ആരോഗ്യ-വിദ്യാഭ്യാസ-മനുഷ്യാസ്ത്ര വിദഗ്ധരുടെയും പ്രവാസി സംഘടനകളുടെയും പ്രവാസി മാതാപിതാക്കളുടെയും കുട്ടികളുടെയും അഭിപ്രായങ്ങൾ സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ട് സമയ ബന്ധിതമായി ഒരു 'പ്രവാസി ശിശു അവകാശ രേഖ' തയ്യാറാക്കുകയും അതിൽ നിർവ്വചിക്കുന്ന ലക്ഷ്യങ്ങൾ നേടിയെടുക്കാൻ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുകയും വേണം. നോർക്ക പ്രവാസി ശിശു ക്ഷേമ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുമ്പോൾ കേരള സംസ്ഥാന പ്രവാസി ശിശു ക്ഷേമ കമ്മീഷൻ, സംസ്ഥാന തല പ്രവാസി ശിശു ഗവേഷണ-പരിശീലന കേന്ദ്രം, പ്രവാസി ശിശു ക്ഷേമ ഓഫീസർ, ബ്ലോക്ക് തല പ്രവാസി സാംസ്കാരിക കേന്ദ്രം എന്നീ സംവിധാനങ്ങൾ പരിഗണിക്കപ്പെടണം.

പ്രൊഫസർ, കമ്മ്യൂണിറ്റി മെഡിസിൻ, എം.ഇ എസ് മെഡിക്കൽ കോളേജ്, പെരിന്തൽമണ്ണ. (സംസ്ഥാന കമ്മിറ്റി, കേരള പ്രവാസി സംഘം)

Impact of Migration on Left behind Nexus

Sunitha S.

This paper delves into the consequences of migration on populations left behind, with a specific focus on women, children, and the elderly. The study utilizes data from the 2018 Kerala Migration Survey conducted by the Centre for Development Studies in Thiruvananthapuram, Kerala. Its primary objective is to examine the social and economic challenges faced by families separated due to migration in Kerala. The analysis categorizes the left-behind into three main groups: children, women, and the elderly. Regarding children, the study investigates variables such as their education, the type of institution they attend, and educational expenses. In the case of the elderly, the focus is on variables

such as chronic illnesses and medical expenses. In the absence of husbands, wives often take on the role of caregivers for both children and parents. The paper evaluates the situation of women in the household by considering variables such as age at marriage, autonomy, decision-making, number of children, problems, prospects, and the dependency levels of the other two groups. Overall, this paper sheds light on the multifaceted impact of migration on different demographic segments within left-behind families, offering insights into the social and economic challenges faced by each group.

Research Manager, IIMAD

Navigating Borders: The Integral Role of Professional Social Workers in Introducing Care and Support for Migrant Families

Dr. Lakshmi Mallik D.M. & Mr. Dominic Joseph Manikath

This thematic paper delves into the critical role of professional social workers in fostering care and support for migrant families in their countries of origin. As global migration trends continue to rise, the impact on families left behind becomes increasingly pronounced, necessitating comprehensive intervention strategies. Aim: To explore the multifaceted challenges faced by migrant families and emphasizes the unique position of professional social workers in addressing these complex issues. Grounded in a

theoretical framework that integrates social work principles and international migration studies and highlights the significance of culturally sensitive and contextually informed interventions.

Through an exhaustive literature review, case studies, and empirical evidence, the paper advocates for the recognition of professional social workers as key stakeholders in global migration discourse. By bridging the gap between policy, practice, and the lived experiences of migrant families, social workers contribute to

the establishment of a more compassionate and supportive framework that transcends geographical boundaries.

The findings underscore the imperative for collaboration among stakeholders to optimize the impact of social work interventions and pave the way for more inclusive and equitable support systems for migrant families worldwide. Professional social workers, equipped with a nuanced understanding of the intersecting

dynamics of migration, are positioned to facilitate the development and implementation of targeted programs that address the psychosocial, economic, and healthcare needs of migrant families.

Key Words: Migration, Professional Social Work, Intervention, Families, care and support.

---

1 Assistant Professor Roda Mistry College of Social Work and Research Centre, Hyderabad

2 Commercial Agent, Oman

37

The Impact of Natural calamities and Disasters on left behind household in Kerala, India: A study of International Migration in the state of Kerala Sisira K.

The heightened awareness of environmental disasters and their repercussions has emerged as a major worldwide apprehension, impacting various regions and communities globally. In the 21st century, disasters pose a substantial global challenge, influencing regions, generations, demographics, and socio-economic groups in diverse ways. Kerala, situated in the southwest of the Indian peninsula, has experienced significant impacts from natural calamities like floods, earthquakes, and landslides. The repercussions of disasters do not discriminate based on specific regions, religious beliefs, social classes, cultural affiliations, or gender identities. However, the impact of climate change on different genders is not uniform. Disparities in cultural practices, structural frameworks, and socioeconomics within political and legal systems exacerbate the vulnerability of marginalized communities to climate change, regardless of their location

in developed or developing nations. This emphasizes that globally, individuals who are most at risk bear an unequal burden, highlighting a strong link between climate vulnerability and the perpetuation of gender inequalities.

In impoverished circumstances, women often face heightened risks and greater responsibilities due to the compounded effects of climate change, influenced by their existing roles, duties, and adherence to cultural norms. Women are frequently assigned tasks such as providing household energy, ensuring food and water supplies, and caring for the young and elderly. A common aspect of male migration involves leaving wives, parents, and children behind while seeking employment elsewhere. This Paper aims to investigate the ramifications of environmental disasters on households that are home to women left behind by international migrants from Kerala, India. Male migration often involves leaving

their wives, parents, and children at their place of origin while seeking employment elsewhere. Kerala is particularly notable for the migration of men seeking employment, leading to households being headed by women in the absence of their male family members. In Kerala, prone to natural disasters, this study comprehensively examines challenges in households left behind by migrant workers. This paper seeks a comprehensive

understanding of the complex interplay among natural disasters, international migration, and the well-being of left-behind households. Addressing a critical area of concern, it emphasizes the need for tailored strategies to mitigate the adverse effects of natural disasters on vulnerable households.

Research Fellow, IIMAD

38

Migration after COVID: The Importance of Upskilling and Reskilling for Expatriates' Survival

Anas Yassin

The COVID-19 pandemic has profoundly impacted global migration, particularly affecting expatriates and their job prospects. This paper examines the challenges faced by expatriates in the aftermath of the pandemic, with a specific focus on the need for upskilling and reskilling to adapt to changing job markets. It also sheds light on socio-mental implications and health issues.

The pandemic-induced economic downturn has led to widespread job losses across various industries, leaving many expatriates in precarious situations. To thrive in a highly competitive job market, expatriates must acquire new skills and enhance existing ones. This necessitates the establishment of training centers and additional courses designed specifically to address the reskilling needs of expatriate workers. The collapse of numerous small-scale businesses worldwide has disproportionately affected migrant workers. Governments play a crucial role in addressing this issue. It is imperative for them to recognize the importance of upskilling and reskilling in facilitating the reintegration of expatriates into the workforce. Governments can empower expatriates to acquire the skills

necessary for securing employment in industries severely impacted by the pandemic. They should proactively establish training centers and offer additional courses to equip expatriates with the required skills for future employment opportunities. The socio-economic and mental well-being of expatriates have been significantly affected by the pandemic. Job uncertainty and disrupted support networks have contributed to increased stress, anxiety, and depression among expatriates. These challenges underscore the need for comprehensive support systems and mental health services for expatriates. Furthermore, this paper explores the health issues experienced by expatriates after COVID-19. Preliminary evidence suggests a rise in cardiovascular issues among expats, potentially due to COVID-19 infection and the psychological impact of the pandemic.

In conclusion, this paper highlights the multifaceted impact of COVID-19 on expatriates, specifically focusing on job losses, socio-mental challenges, and health issues. It emphasizes the importance of implementing measures to address these concerns.

Effect of Hindi Language Skill on the Wage Returns of Indian Migrant Workers in Gulf Countries

Fahmida M.V.

This study investigates the impact of Hindi language proficiency on the wage returns of Indian migrant workers in Gulf countries, including Saudi Arabia, UAE, and others. Utilizing primary data from a survey of 561 participants across selected regions of gulf nations with the support of Pravasi Organizations. The research reveals that Hindi speaking skills significantly contribute to higher average monthly wages, even after controlling for education, ability, experience,

age, occupation and specific country factors. The effect of Hindi language skills on earning is found to be increasing with educational qualifications and labour market experience in gulf countries. The study highlights the economic value of Hindi language proficiency in the Gulf labor market and provides insights for policymakers and employers aiming to enhance migrant workers competitiveness.

Research Scholar, MES college

The Urgency To Establish State-Wide Upskilling and Innovation Centers!

Shyju Mathew

This paper highlights the crucial role upskilling and innovation centers play in preparing students in Kerala for an increasingly digital job landscape, shaped by rapid technological advancements.

Introduction:

The global job landscape is undergoing a revolution due to advancements in technology such as Artificial Intelligence (AI), Machine

Learning (ML), Data Science, and Digital Marketing. These emerging sectors require specialized skills that are not typically part of our traditional academic curricula. Kerala, a state known for its high literacy rate, is now facing the challenge of aligning its education system with the demands of a technologically advanced job market. Upskilling and Innovation centers play a critical role in this scenario.

Identifying the Skill Gaps and Recommendations for Curriculum Upgradation of Agricultural Courses in KAU to Meet Global Employment Market

Ratheesh Kumar K. & Fasludeen Sulaiman

Qualification and skill mismatches have become an issue of particular policy concern in both developed and developing countries, following rapid changes in labour markets, globalization, labour migration, technological change and demographic change. It is now a global priority to streamline qualifications and occupational skills to ensure better employment outcomes and employability for workers and increased productivity and competitiveness of the economy.

In middle east countries Landscaping expertise is the major section of agriculture profession.

The major workforce in this profession is from India mainly graduates from Kerala Agricultural University. Landscaping and irrigation are the major branches engaging these professionals. Though the graduates are leading in this industry it has been observed that, especially the beginners find it difficult to cope with the skill requirements as there exist a wide gap in skills learned and skills required in the market. This shortage in skill is acritical negative factor in their establishment in their jobs and career development. This causes loss of competitive edge in the job market.

DORSCH International Consultants, Doha, Qatar.

Skill Development and Skill Recognition of Female Migrant Domestic Workers from Kerala to Gulf Countries

Santhini Paul

Women domestic workers are considered as unskilled workers as they are regarded to be performing the unskilled work of household work. Being a woman domestic worker in the Gulf states is one of the toughest jobs especially due to the legal system and culture of the Arab states. Researchers have reported that being a woman domestic worker within the Arab households calls for an array of skills – both vocational and transversal or soft skills. Vocational skills needed by a housemaid can range from knowing which cleaner to be used for a specific type of floor to table arrangement and cooking variety dishes. Nannies are expected to be proficient in aiding

the physical, mental, and cognitive development of the kids as well as handling difficult situations like tending a sick child through sleepless nights as well as tantrum situations and basic knowledge of first-aid administration. Elder care givers benefit from knowing how to check BP, administer IV, apply catheter, check blood sugar and so on. They should also be able to handle compassion fatigue of take care of bedridden and needy patients. Apart from these the domestic workers in Gulf should be skilled to handle the fellow workers, employers, home sickness and loneliness.

Employers as well as employees have expressed the need for skilled workers as well as skill development respectively. Upskilling should be aimed through skill training before migration taking into consideration the skill level of the employee, needs of the employer, characteristics, culture, and language of the destination can lead to more smooth adaptation of the workers as well as better outcome from the migration and can eventually lead to sustainable reintegration of the migrant.

Another dimension is related to skill recognition where the workers should be certified before migration for the skills they possess, which can give them self-respect, confidence, and bargaining

power with the employers. Deskillling can also be avoided by skill recognition and proper skill matching with the jobs available within the job market. For example, lady drivers, dedicated nannies, private tutors etc also come under the category of domestic workers in the Gulf states. Returning workers should be assessed for their newly acquired skills (acquired through both formal and informal methods) and certified to ensure upward-mobility in employment and remuneration both at home and abroad in the case of remigration.

Keywords: Domestic workers, Gulf, Kerala, Skill development, Skill Recognition, Upskilling.

PhD Research Scholar, Department of Sociology, University of Kerala, Kariavattom Campus

43

Transnational Education (TNE), Reverse Brain-drain and Reinventing the Higher Education Sector of Kerala

Dr. Krishna Kumar Gopinathan

Education sector has a strong presence of the migrant workforce from Kerala, who has the potential to contribute positively to the academic community in the state. Whilst the higher education scenario of the state has been a model to follow, there is room for great deal of changes that would further enhance it to an even better position. Further, there is also a high number of expatriate students, especially from the gulf region, pursuing higher education in institutions outside Kerala due to myriad reasons including specialization requirements, logistic concerns, and lack of information. All these can be addressed with a model that is creating a great amount of change in the higher education scene. Transnational Education or TNE aims primarily at delivering an education award in a country outside the base of the awarding body. TNE incorporates branch campuses, distance learning, joint and dual degree programmes, fly-in faculty, or blended learning models. This model can widen the scope and reach of the higher education sector in the state beyond the

boundaries of the institutional campuses. It also opens the possibility of effecting a reverse brain-drain process by integrating the Keralite academic professionals employed abroad into the education sector in the state. The model would also provide students from the Malayali diaspora with an opportunity to learn from the esteemed universities and colleges from the state. There is also the possibility of attracting students from Indian migrants from outside Kerala and also from among the native communities in the respective countries. If implemented, TNE would change the educational landscape of the state by ensuring global reach, providing equal opportunities for the academic community in the state and abroad and opening the doors to quality education for the students of the migrant community abroad.

Keywords: Transnational education, higher education, blended learning, diaspora, borderless education

---

Tutor, Bahrain Polytechnic

Leveraging the international expertise of technocrats for improving the quality of Technical Education in Kerala

Beena P.¹ & Dr. Santosh Kumar B.P.²

One of the most important areas of interest to Samskaara is Academics, as we firmly believe that a need exists to strengthen and improve the quality of technical education in Kerala in order to accelerate our advancement in technology, and to build a technical manpower resource pool of global standards that would boost our pursuit for establishing a sustainable knowledge economy. Samskaara proposes to leverage the potential of its members, especially those with international exposure, to contribute towards the enhancement and enrichment of the academic standards of the engineering colleges and technical training institutions in Kerala.

As a fellowship of technocrats, Samskaara's specific objective in its academic interventions, is to support the efforts of the Technical Education authorities to raise our technical training institutions and universities to world standards and to improve their international ranking in order to provide high quality education which would accelerate Kerala's march to a knowledge economy and attract the best of the students from India and abroad. This could be achieved only if we methodically address each of the main criteria used in global university rankings such as research quality, research environment, teaching quality and international participation.

The first specific step taken by Samskaara in this direction is to analyze the present curriculum of the undergraduate engineering courses of Kerala Technical University (KTU) in order to identify the gaps with the global best practices. Extensive workshops were conducted at the behest of Samskaara with the active participation of academic, industrial and management experts, as well as students and research scholars from

international universities across the world. The workshops focused on four key areas - course content, teaching learning process, assessment methods, and industry interaction and research. The current approach of KTU in each of the areas was presented in detail in order to facilitate the comparison with the global best practices, and the participants worked together to identify the gaps in our approaches and the opportunities for improvement. Suggestions on how best to bridge the identified gaps were also presented and discussed during these workshops. Samskaara intends to submit the learnings from the workshops as a report to the KTU and our formal request to the KTU authorities to consider us as a stakeholder in the ongoing academic revision initiatives has been accepted.

This paper provides an insight in to the key outcomes of the workshop, the gaps identified and the recommendations for improvements in the areas such as BTech curriculum framework of KTU, including new courses, academic autonomy, industrial experience for teachers, and the aptitude of the students and teachers. The proposal also includes the strategic engagement of technocrats and academicians with international exposure in the academic process and approaches for the implementation of pragmatic initiatives such as collaborative research projects, joint publications, internationalization of faculty using the services of honorary visiting professors, preparation and delivery of short courses in cutting edge subjects, and advice on securing patents etc.

---

1 Joint Director of Technical Education (Retd.), Government of Kerala

2 Technology Entrepreneur, UK

Beyond Borders: Migrants influence on Higher Education Restructuring in Kerala

Prof. (Dr.) Prakash Divakaran

The abstract examines the significant impact of migrants on the reorganization of higher education in Kerala, India, by exploring the various complex aspects that go beyond geographical boundaries. This study, titled “Beyond Borders: Migrants’ Influence on Higher Education Restructuring in Kerala,” aims to uncover the complex relationship between migration and the changing educational environment.

Kerala, renowned for its unique migration patterns, has a constant influx of citizens who move outside for jobs, mostly to the Gulf countries. The purpose of these abstracts is to clarify the significant influence that returning migrants have on higher education, by highlighting how their experiences and viewpoints contribute to the academic environment.

The reorganization of higher education in Kerala is shaped by the experiences of individuals who have explored outside the state’s boundaries, resulting in a vibrant and intricate tapestry. Migrants who have returned, possessing a broad perspective and a wide range of skills gained outside, contribute a distinct element to the educational system. The incorporation of their experiences into the academic realm enhances the learning environment, cultivating a more diverse and internationally conscious student population.

This abstract examines the involvement of returning migrants in research and development activities in higher education institutions in Kerala. These individuals, who have been exposed to worldwide best practices and breakthroughs, frequently serve as catalysts for innovation. The partnerships formed between academic institutions and returning migrants yield research initiatives that not only enrich the local academic community but also have wider

ramifications for the flow of global knowledge.

The abstract acknowledges the indisputable impact of migrants in reshaping higher education, while also discussing the inherent obstacles associated with this process. Modifying educational programs to incorporate the varied backgrounds of returning migrants necessitates careful deliberation. Moreover, it is imperative to provide sufficient support networks for these persons when they reintegrate into the local academic community to guarantee a smooth and uninterrupted transition.

The investigation of policy consequences is crucial in this context, as Kerala’s educational authorities face the challenge of aligning policies with the changing dynamics of migration. To fully use the important contributions of returning migrants to higher education, governments must develop policies that successfully harness this demographic dividend. This includes the establishment of supportive structures, monetary rewards, and customized initiatives that foster cooperation between the diaspora and the local education system.

Ultimately, “Beyond Borders: Migrants’ Influence on Higher Education Restructuring in Kerala” presents a story that goes beyond geographical boundaries. This abstract contributes to the greater conversation on migration and education by analyzing the transformational influence of returning migrants on the educational environment. The report promotes the implementation of a higher education system in Kerala that is more inclusive and internationally focused. It acknowledges the significant contribution that migrants make in defining the future of academic achievement across different countries.

Pro-Vice Chancellor, Himalayan University,

Envisioning Nurses' Continuing Professional Development (CPD) Education as a Real Need of the Hour in the Perspective of Doha Experience

Kumari Thankam S. Ammal

Aim: Learning and develop CPD system for Kerala Nursing professionals and integration with curriculum

Introduction: Around the world, continuing professional development (CPD) is increasingly expected and required of healthcare professionals to meet licensing requirements, promote safe practice, and keep knowledge and skills up to

date. CPD is ongoing continuing education and training beyond the initial academic qualification that supports the effective integration of gained knowledge and skills in real-life clinical practice. This, in turn, contributes to professional development, improved retention and job satisfaction, and ultimately better patient health outcomes

Insights on Student migration from Kerala to United Kingdom

Aswin Govidan Sheri & Aswathi Rebecca Ashok

In recent years, Kerala has witnessed a significant surge in the number of its students migrating to Western countries to study undergraduate and/or postgraduate courses. Our essay focuses specifically on migration to the UK. We categorize migrant students into two groups: the first comprises students seeking enhanced academic opportunities and exposure, while the second group views student visas as a means solely to migrate and settle in the UK.

The cohort pursuing academic opportunities in the UK primarily consists of PhD and Master's students seeking improved academic environments. While many aspire to contribute to Kerala's academia, barriers such as limited career prospects, inadequate research facilities, and cultural disparities hinder their return. We suggest leveraging their expertise for Kerala-specific policies, proposing recommendations such as establishing a comprehensive database of scholars, encouraging research on Kerala-related

topics, and implementing programs for sustained collaboration.

On the other hand, the students migrating to settle in the UK, primarily due to the opportunities presented by specific visa changes introduced post-Brexit, often face challenges extending beyond academics. Influenced by consultancy-driven decisions, many find themselves enrolled in courses of questionable quality, leading to employment-related struggles and susceptibility to scams. We highlight the potential economic impact on Kerala due to diverse outcomes upon their return. Consequently, we advocate for governmental oversight of migration agencies, mandatory registration to monitor student migrants, and tailored mental health support initiatives. Additionally, we explore how the ongoing changes in the UK's immigration policy might affect the choices of existing and future migrant students.

Exploring the Migration Process and Aspiration of Students to Migrate Eastern European Countries

Shabnam T.P.

International student migration is an important area of interest for the state and academia. The use of the phrase 'migration industry' in literature has sparked a critical conversation on international migration. Students from Kerala migrate to different regions of the world in pursuit of educational and career opportunities. Any problem in the destination country renders this population vulnerable. The influx of students migrating from Kerala to Eastern Europe has experienced a notable surge in recent years, particularly drawing attention during the war between Ukraine and Russia. Amidst the Ukraine-Russia war, numerous students were compelled to return to India during the early stages of the war. Several students choose to return to other Eastern European nations in order to pursue further education. This research highlights the migrant recruiters in Kerala who play an active role in facilitating the migration of students to Eastern European nations. This study

aims to comprehend the migration aspirations of students who have already migrated and examines the migration process they experienced. This article aims to examine the correlation between migration policy in the nation of origin and the rights of migrants in the host country. The main emphasis is on the social mobility of these students in the host country throughout their duration of stay. This study employs a qualitative research methodology that gathers primary and secondary data. The researcher conducted semi-structured interviews, case studies, and archival research. The researcher approached students who had migrated, recruiters who facilitated migration, concerned officials, and experts in the field to gather information.

Keywords: International migration, migration aspiration, migration process.

PhD Scholar, Centre for Development Studies,
Thiruvananthapuram

Reflections on Academic Mobility of Kerala Student Migrants to Germany

Lekshmi S.¹ & Dr. Suby Elizabeth Oommen²

Higher Education can be viewed as a significant investment in human capital that pays off in the long run. It is seen as a means of promoting economic development, cultural development, social cohesion, equality, and justice. India plays a crucial role in international student mobility as a source country. Student migration of large magnitude has become a major source

of capital and a brain drain for India and Kerala. The country's massive and expanding youth population, fast-growing economy, and growing middle class make it a popular source for countries looking to recruit internationally mobile students. India has over 245 million people aged 15 to 24, followed by China and the United States. Thus, India's importance in international

student mobility is destined to grow. Although the United States and the United Kingdom remain the most popular destinations, there has been a rise in student mobility to countries like Germany, Canada, and New Zealand, which offer extended stays after graduation and often recruit students as desirable migrants. This paper examines the historical pattern and trend of student mobility from India for higher education abroad. The paper also highlights the aspirations of Kerala student's mobility to Germany and the

educational courses enrolled using ethnographic analysis. The implications of this research are relevant for governments, educational institutions, and organizations that wish to know the reasons for international student mobility.

Keywords: Higher Education, student migration, Brain Drain, Kerala

1 Research Scholar, Department of Economics, Sanatana Dharma College, University of Kerala

2 Assistant Professor, Department of Economics Christian College, University of Kerala

Migration of Students to Western Countries

Dr. Geetha Lakshmi

Kerala has been experiencing the third wave of migration currently, where students are migrating to other parts of the world, especially to western countries, for education and to search for permanent residence abroad. Kerala students' preferred to travel to the United States (US) and the United Kingdom (UK) ². It is estimated that around 12% of graduates from Kerala's universities continued their education abroad, in which the US, UK, Canada, and Australia are the favoured destinations.

As per information available with the Ministry of External Affairs, there were approximately 1.5 million Indian students pursuing education abroad as on January 2023. The number of Indians who renounced their Indian citizenship was 85,256 (in 2020) to 2,25,620 (in 2022) and 87,026 (till June 2023) ³. And they are now moving to unexpected places like Iceland, Mexico, Vietnam, Barbados in the Caribbean Islands, Kyrgyzstan, Slovenia, and Slovakia, besides traditional educational hubs like the UK, the US, Canada, and New Zealand. Around 1.3

million Indian students are studying abroad as of 2023, with Andhra Pradesh / Telangana, Punjab, Maharashtra as top India states for outgoing students. Better financial prospects, research opportunities, newer courses, networking- some of the key factors driving student mobility abroad, states Indian Student Mobility Report, 2023. The most important causes of migration of students from Kerala to western countries are outdated curriculum, not getting suitable jobs, lack of skill formation, inadequate research conditions in higher educational institutions, and institutional problems, infrastructural problems in higher education etc. This article focuses on the various reasons for the migration of students from India to Western countries, the problems faced by them after migration and to know about their satisfaction level after migration with the help of both primary and secondary data analysis.

Keywords: Migration, Mobility of Students, Reasons for migration of youth, Higher Education.

Towards a Knowledge Economy through Knowledge Production

Dr. Roy P. Veettil

It has been observed that the number of students joining colleges in Kerala has dropped drastically. The trend now is to move to foreign countries to pursue higher studies. As it is a factor with multiple dimensions such as economic, social and cultural, there is a direly felt need to look into the issue seriously. The first question to consider is whether our universities offer courses that are cognitively challenging and leading to creativity.

In a state striving towards the creation of a knowledge economy, research and knowledge production are of paramount importance. This paper attempts to highlight how a course can be made more creative by linking the course learning outcomes (CLOs) to Bloom's Taxonomy and to the various components of research-teaching-nexus (RTN).

Assistant Professor, Sohar University

Improving the data analytic capability of broad sections of the people of Kerala - A bottom-up approach involving democratisation of data analytics

Anand Antony

Data Analytics, also known simply as Analytics, is one of the dominant areas of technology today. Essentially, analytics uses the data to make informed decisions. The technological side includes the making of computers, gadgets or machines that can empower users to utilize data to make decisions. Whilst artificial intelligence (AI) is an important field of analytics, other fields also exist in this discipline. Some examples include analyzing data in consultation with stakeholders, predicting outcomes using past data, producing reports, and creation of interactive dashboards for enabling stakeholders themselves to do further drill-down analysis. In fact, these fields provide enormous value as well as huge job opportunities.

What are the factors that prompted the sudden explosion of Analytics?

They are i) capturing of data, ii) capacity to store the data and iii) advent of enormous computing power.

How can we make sure that Kerala has a workforce that is competent in Analytics?

To answer this question, we like to point out that Analytics is a rapidly changing discipline where today's practices will often be replaced by much better practices tomorrow. So, the very nature of competence in this discipline means the ability and agility to adapt to new methods and the ability to reinvent existing practices in businesses, governments etc.

What this means is that the traditional pathways of school and university education is not enough. It should be complemented by a strong presence of pathways such as learning at work, self-learning, and creativity at personal level.

How can we achieve that?

I believe that the development of **universal literacy in Analytics** is a must here. That is, a broad cross section of the people should be aware of various aspects of Analytics. On top of that, they should be proficient in analytical methods that are relevant to their work or are of interest to them. This is the concept of “citizen data analysts”. They could be anyone, say like, schoolteacher, a Kudumbashree worker or coordinator, a school student, or a movie buff. Or else, you could be a retired army person or an auto driver. What is needed is the right mindset for thinking logically. Lack of programming skills should not be an impediment. How good it would be if the local Kudumbashree workers can manage and utilize data relating to their work and make decisions? That is real empowerment in my opinion.

How can we achieve this?

The main impediment is overcoming the coding deficiencies. Fortunately, there are many tools which offer low code/ no code analytic abilities. The beauty is that you can integrate coding also into these tools but that is not a necessity. Hence, using such tools, you can start doing decent analytics with a very low learning curve. Once you are comfortable, you can start integrating coding too, if you wish so. In this way you could

even acquire a working knowledge of these programming languages while at the same time solving real life problems!

In this talk, I will demonstrate with some examples how this can be done. I will use publicly available data and create analytical output with very little coding.

Summarising, I am asserting that a high level of “analytics literacy” in the broader society can be achieved. The impact of this will be phenomenal. Skills development becomes not just easy; rather it happens seamlessly.

The “analytics literacy” project may be promoted through a network of academics, professional data analysts, voluntary groups etc. I would stress that it should start at the school level itself. Just as students are taught on mathematics, science, history, languages etc., they should also be taught on how the data relating to various environments can be harnessed to derive insights and make better decisions. This will have a dramatic impact on the quest for developing a data literate society.

Lastly, how can migrants be a part of this mission? There are many people in Kerala or the rest of India with the skills, mindset, and enthusiasm for implementing this project. At the same time, inclusion of motivated migrants will be of great value. Apart from their knowledge, they can also bring new perspectives on how data analysis is practiced in other societies as well. Diverse minds will certainly bring a better outcome for the benefit of all.

Senior Data Analyst, Sydney, Member, NSW State Committee, Navodaya Australia

Unveiling Opportunities: Indian Diaspora's Role in Shaping Tribal Knowledge Economies in Kerala

Anil Kumar

Kerala is renowned for its cultural diversity and vibrant traditions, with a small but significant population of tribal communities contributing to this rich tapestry. However, these tribal communities often find themselves on the fringes of mainstream development, facing socio-economic challenges that hinder their progress. This paper seeks to explore the untapped potential for collaboration between the Indian diaspora and Kerala's tribal communities, focusing on the role of the diaspora in shaping tribal knowledge economies.

The first section of the paper provides a contextual overview of the tribal communities in Kerala, emphasizing their unique cultural heritage, traditional knowledge systems, and the challenges they encounter in the contemporary socio-economic landscape. Despite possessing valuable indigenous knowledge, many tribal groups grapple with poverty, limited access to education, and inadequate infrastructure, posing a threat to the preservation of their rich cultural practices.

The second section delves into the concept of knowledge economies and their potential to uplift marginalized communities. It investigates the intricate relationship between knowledge, economic development, and social progress, highlighting the transformative impact that harnessing traditional tribal knowledge can have on their economic standing. The paper argues that the integration of tribal knowledge into mainstream economic activities can lead to sustainable development, fostering a balance between tradition and modernity.

The third section explores the role of the Indian diaspora in facilitating this integration. The diaspora, often equipped with diverse skills, global exposure, and a strong affinity for their

roots, emerges as a key catalyst in bridging the gap between tribal communities and mainstream development. Drawing parallels with successful diaspora-driven initiatives in other regions, the paper envisions a collaborative framework where the diaspora actively engages with tribal communities, offering mentorship, technology transfer, and market linkages.

Moving forward, the paper discusses specific case studies and success stories where the Indian diaspora has played a pivotal role in empowering tribal communities. These instances demonstrate how diaspora-led initiatives have helped preserve traditional knowledge, create sustainable livelihoods, and enhance the overall well-being of tribal populations. By showcasing these examples, the paper aims to inspire similar collaborative efforts in Kerala and beyond.

The concluding section underscores the importance of fostering a two-way exchange between the diaspora and tribal communities. While the diaspora brings expertise and resources, it is equally essential for them to learn from and respect the unique cultural nuances of the tribal societies they engage with. The paper advocates for a holistic approach that acknowledges the reciprocal benefits of such collaborations, emphasizing the need for cultural sensitivity, inclusivity, and sustainable development.

In essence, this paper presents a comprehensive exploration of the opportunities that lie in the collaboration between the Indian diaspora and Kerala's tribal communities. By leveraging the diaspora's resources and expertise, Kerala has the potential to unlock new avenues for sustainable development, ensuring that the rich tapestry of tribal knowledge continues to thrive in the ever-evolving landscape of the state's economy.

Asst. Professor, Gulati institute of finance and taxation

Leveraging the Academic Diaspora: A Path to Kerala's Knowledge Economy

Vipindev Adat Vasudevan

Abstract: The academic diaspora plays a crucial role in the development of a region's knowledge economy. In the context of Kerala, leveraging the expertise and networks of the academic diaspora holds significant potential for driving innovation, research collaboration, and economic growth. This paper will explore the concept of the academic diaspora, its impact on knowledge transfer and economic development, and specific

strategies for harnessing the potential of Kerala's academic diaspora. The paper aims to provide actionable insights for policymakers, academic institutions, and industry stakeholders in Kerala. The ultimate goal is to present a compelling argument for the strategic utilization of the academic diaspora as a catalyst for advancing Kerala's knowledge economy.

പ്രവാസികളും വിജ്ഞാന സമൂഹനിർമ്മിതിയും

Dhananjayan Machingal

സാമാന്യം തെറ്റിദ്ധരിക്കപ്പെട്ട ഒരു പദമാണ് പ്രവാസി. അമ്പതു കളിലും അറുപതു കളിലൊന്നും തന്നെ ഈ പദം ചെറിയ തോതിലെങ്കിലും ഉപയോഗിച്ചിരുന്നു. അതിനെ ത്രെയോ മൂന്നു തന്നെ അന്നത്തെ മലബാർ, തിരുകൊച്ചി പ്രദേശങ്ങളിൽ നിന്നും ഇന്ത്യയുടെ മറ്റു പ്രദേശങ്ങളിലേക്കും, ലോകത്തിന്റെ മറ്റു പ്രദേശങ്ങളിലേക്കും കുടിയേറ്റം നടന്നിരുന്നു. അന്നൊക്കെ പേഴ്സ്യക്കാർ, കൊളമ്പുകാർ, സിങ്കപ്പുകാർ, പെനാങ്ങുകാർ, ബോംബെക്കാർ, ആസാമക്കാർ, ബർമ്മക്കാർ തുടങ്ങിയ പദങ്ങളാണ് പ്രവാസിയ്ക്കു പകരം ഉപയോഗിച്ചിരുന്നത്. എൺപതുകൾക്ക് ശേഷമാണ് പ്രവാസി എന്ന പദം ചെറിയ തോതിൽ ഉപയോഗിക്കാൻ തുടങ്ങിയത്. രണ്ടായിരമായതോടെ വ്യാപകമായി പ്രയോഗത്തിൽ വന്നു തുടങ്ങി. അന്നൊക്കെ പ്രധാനമായും അറേബ്യൻ രാജ്യങ്ങളിൽ ജോലി ചെയ്തിരുന്നവർക്കാണ് പദം ചാർത്തി കൊണ്ടിരുന്നത്. അമേരിക്കയിലോ, യു.കെ.യിലോ, യൂറോപ്പിലോ, കിഴക്കനേഷ്യൻ രാജ്യങ്ങളിലോ, ആഫ്രിക്കയിലോ ജോലി ചെയ്ത് ജീവിച്ചിരുന്ന മലയാളികൾ ഈ പദത്തിന് പുറത്തായിരുന്നു. മാത്രമല്ല അത്തരക്കാർ ഈ പദപരിധിയിൽ ഉൾപ്പെടാൻ ആഗ്രഹിക്കാത്ത ഒരു സ്ഥിതിയുമുണ്ടായിരുന്നു. പ്രവാസികളെ അവർ രണ്ടാം കിടക്കാരായിട്ടാണ് കണ്ടിരുന്നത്. അക്കാലത്ത് സർക്കാർ തലത്തിലും പ്രവാസികളായി ഇവരെ

വേണ്ടത്ര രീതിയിൽ പരിഗണിക്കുകയുണ്ടായില്ല. ഈ അടുത്ത കാലത്താണ് സർക്കാർ തലത്തിലുള്ള പരിഗണനാ പരിധിയിൽ ഇവർ വരുന്നത്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഇക്കൂട്ടർ (ഇടതുപക്ഷ സ്വഭാവമുള്ളവരൊഴികെ) സർക്കാർ ശ്രമങ്ങളൊന്നിലും വേണ്ടത്ര സഹകരിയ്ക്കുന്നില്ല.

സർക്കാർ തലത്തിൽ വിഭാവനം ചെയ്തിട്ടുള്ള വിജ്ഞാന സമൂഹനിർമ്മിതിയിൽ പ്രവാസികളെ എങ്ങനെ ഭാഗഭാഗ്യങ്ങളാക്കുക എന്നതാണ് ലോലോചനാവിഷയം. അതിനായി ആദ്യമായിത്തന്നെ ആശ്രമത്തിൽ പങ്കാളികളാകുന്നതിന് അയോജ്യമായ പ്രവാസികളെ കണ്ടെത്തുക എന്നതാണ്. ഇടതുപക്ഷ സ്വഭാവമുള്ളവരും വലതുപക്ഷ സ്വഭാവമുള്ളവരും, രണ്ട് തരത്തിലും ഉൾക്കൊള്ളാൻ ആഗ്രഹിക്കാത്തതുമായ വിജ്ഞാന സമൂഹനിർമ്മിതിക്ക് ഉപയോഗപ്പെടുത്താവുന്നതായ ധാരാളം മലയാളി പ്രവാസികൾ അറേബ്യൻ രാജ്യങ്ങൾക്ക് പുറമെ ലോകത്തെമ്പാടും ഉണ്ട്. ഇടതുപക്ഷ സ്വഭാവമുള്ളവരെയും, വലതുപക്ഷ സ്വഭാവമുള്ളവരെയും നിലവിലുള്ള സംവിധാനങ്ങളുപയോഗിച്ച് എളുപ്പത്തിൽ കണ്ടെത്താവുന്നതാണ്. പക്ഷെ ഈ മൂന്നാം വിഭാഗക്കാരെ കണ്ടെത്തുക എന്നതാണ് പ്രശ്നം. മൈഗ്രേഷൻ കോൺക്ലേവ് പോലുള്ള സംവിധാനങ്ങളിൽ ഇത്തരക്കാർ ആകർഷിക്കപ്പെടണമെന്നില്ല.

ഇതൊരു ഇടതുപക്ഷ അജണ്ടയായി മാത്രമെ അവർ മുഖവിലക്ക് എടുക്കൂ. ഇവിടത്തെ വലതുപക്ഷത്തിന്റെ പ്രചരണങ്ങളുടെ അതിപ്രസരണത്തിൽ അവർ വീണു പോകുന്നു. തങ്ങളുടെ തായ മേഖലകളിൽ പ്രഗൽഭരായ റിട്ടയർ ചെയ്തവരായ പ്രവാസികൾ നിഷ്ഠിയരായി ഇരിക്കുന്ന അവസ്ഥയാണ് ഇന്നുള്ളത്. റിട്ടയർ ചെയ്യാത്തവർ ജന്മനാടിന്റെ വളർച്ചക്ക് പ്രാമുഖ്യം നൽകുന്നതിലുപരി താൽക്കാലിക പിന്നീട് സ്ഥിരം താമസത്തിനായി തിരഞ്ഞെടുത്ത രാജ്യങ്ങളുടെ വളർച്ചക്ക് എല്ലാ കഴിവുകളും ഉപയോഗപ്പെടുത്താൻ തയ്യാറാണ്. ഈ പ്രതികൂലാവസ്ഥയെ എങ്ങനെ തരണം ചെയ്യാമെന്നത് ഒരു പധാന ചർച്ചാ വിഷയമാകേണ്ടതുണ്ട്. മൈഗ്രേഷൻ കോൺക്ലേവ് പോലുള്ള സംവിധാനങ്ങളുടെ പിന്നിലെ ചാലക ശക്തി ഇടതുപക്ഷമായതുകൊണ്ട് ഇതൊരു ഇടതുപക്ഷ അജണ്ടയായി മുദ്ര കുത്തപ്പെടുന്നു. ഈ മുഖ്യമായ മാറ്റി ഒരു സ്വതന്ത്ര സ്വഭാവം നിർമ്മിച്ചെടുക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയിൽ ഫല പ്രദമായ മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തിയതുകൊണ്ടു മാത്രം വിജ്ഞാന സമൂഹവും, വിജ്ഞാനധിഷ്ഠിത സാമ്പത്തിക വ്യവസ്ഥിതിയും കെട്ടിപെടുക്കണമെന്നില്ല. അറിവും വി

ജ്ഞാനവും താഴെ തട്ടിൽ എത്തിയെങ്കിൽ മാത്രമെ ഉദ്ദേശിച്ച രീതിയിലുള്ള സമൂഹം കെട്ടിപെടുക്കാൻ സാധ്യമാകൂ . പ്രഗൽഭരായ പ്രവാസികളുടെ സാന്നിദ്ധ്യം ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയിൽ ഉണ്ടാകുന്ന തോടൊപ്പം തന്നെ അവിടെ ഉൽപാദിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന അറിവും വിജ്ഞാനവും താഴെ തട്ടുവരെ എത്തിക്കാനും അവരെ ഉപയോഗപ്പെടുത്താൻ കഴിയും. അവർക്കതിന് അർഹമായ അവസരങ്ങൾ നൽകേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

നിലവിലുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ പര്യാപ്തമല്ലാത്തതുകൊണ്ടാണല്ലോ പുതിയ സംവിധാനങ്ങൾ തേടി മൈഗ്രേഷൻ കോൺക്ലേവ് പോലെയുള്ള സംവിധാനത്തിന് രൂപം കൊടുത്തിട്ടുള്ളത്. എല്ലാ വിധ രാഷ്ട്രീയ സ്വഭാവമുള്ള ഓരോ മേഖലയിലും കഴിവും, പ്രാഗൽഭ്യവും തെളിയിച്ചിട്ടുള്ള , വിജ്ഞാന സമൂഹനിർമ്മിതിക്ക് , വിജ്ഞാന സാമ്പത്തിക വ്യവസ്ഥ നിർമ്മിതിക്ക് സാമൂഹ്യ പ്രതിബന്ധതയുള്ള പ്രവാസികളുടെ നിലവിലുള്ള പ്ലാറ്റ്ഫോമിന്റെ സ്വഭാവത്തിൽ നിന്ന് വ്യത്യസ്തമായി സ്വതന്ത്ര സ്വഭാവമുള്ള മറ്റൊരു പ്ലാറ്റ്ഫോമിന് രൂപം കൊടുക്കേണ്ടത് അന്ത്യന്താപേക്ഷിതമാണ്.

പ്രവാസിക്ഷേമപദ്ധതികൾക്കായുള്ള കേരളബജറ്റ് വിഹിതം:

പോരാത്തകളും പരിഹാരങ്ങളും

ശാരിക ജി.എസ്. & ദീപക് പച്ച

സാമ്പത്തികവും സാമൂഹികവുമായി കേരളം ഇന്ന് കൈവരിച്ച പുരോഗതിയിൽ പ്രവാസിമലയാളികളുടെ പങ്ക് അവിതർക്കിതമായ കാര്യമാണ്. പ്രവാസികൾ വഴി കേരളത്തിലേക്കു നേരിട്ട് ഒഴുകുന്ന പണം തന്നെ കേരളത്തിന്റെ മൊത്തആഭ്യന്തര ഉല്പാദനത്തിന്റെ പത്ത് ശതമാനത്തിനു മേലെ വരും. ഇത് കൂടാതെ ഈ പണം കേരളത്തിൽ വിനിയോഗിക്കപ്പെടുന്നതിലൂടെ സംസ്ഥാനത്തിന് ഉണ്ടാകുന്ന പരോക്ഷമായ മൂല്യവർദ്ധനവ് പ്രധാനമായും സേവനമേഖലയിൽ വളരെ വലുതും എന്നാൽ കൃത്യമായി തിട്ടപ്പെടുത്താൻ പ്രയാസമുള്ളതുമാണ്. ഇന്ത്യയ്ക്ക് പുറത്തും അകത്തുമായി വ്യാപിച്ചുകിടക്കുന്ന ഈ വലിയ പ്രവാസിസമൂഹത്തെ കേരളത്തിന്റെ തന്നെ ഭാഗമായാണ് കേരളസമൂഹവും കേരളസർക്കാരും കണ്ടുവരുന്നത്. ആയതിനാൽ പ്രവാസികളുടെ ക്ഷേമം കേരളത്തിന്റെ പ്രഥമപരിഗണനാവിഷയം ആകുന്നു. പ്രവാസികളുടെ ക്ഷേമത്തിനായും അവരെ കേരളത്തിന്റെ ഭാഗമായി എക്കാലവും നിലനിർത്തുന്നതിന്റെ ഭാഗമായും 1996 ഇൽ നോർക്ക എന്ന പേരിൽ പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ച പ്രത്യേക വകുപ്പ് കേരളത്തെ ഇന്ത്യയിൽ തന്നെ പ്രവാസിക്ഷേമത്തിനായി പ്രത്യേക

വകുപ്പ് രൂപീകരിക്കുന്ന ആദ്യത്തെ സംസ്ഥാനം ആക്കി മാറ്റി. കഴിഞ്ഞ 25 വർഷത്തിന് മേലെയായി നോർക്ക നടത്തിവരുന്ന പദ്ധതികളും പ്രവർത്തനങ്ങളും സ്മൃതപ്രമാണമാണ്.

മലയാളിപ്രവാസികളിൽ ഒരു വലിയ ശതമാനവും വിദ്യാഭ്യാസസ്ഥാനവും മറ്റുസംസ്ഥാനങ്ങളിലും പുറംരാജ്യങ്ങളിലും വിദഗ്ദ്ധതാഴിൽ ചെയ്യുന്നവരും ആണെങ്കിലും പൊതുവിൽ പ്രവാസികൾ നേരിടുന്ന വെല്ലുവിളികൾ അനവധിയാണ്. കോവിഡ് കാലത്തു വലിയ അളവിൽ പ്രവാസികൾക്കു കേരളത്തിലേക്കു നിർബന്ധിതമായി തിരിച്ചുവരേണ്ടിവന്ന സാഹചര്യം ഇതിനു ഒരു ഉദാഹരണമാണ്. മാതൃസംസ്ഥാനം എന്ന നിലയിൽ കേരളം പ്രവാസികളെ പരിരക്ഷിക്കുന്നതിൽ എത്രത്തോളംകാര്യക്ഷമമാണ് എന്ന് പരിശോധിക്കുകയാണ് ഈ പ്രബന്ധത്തിൽ. അതിനായി താഴെപ്പറയുന്ന ചോദ്യങ്ങൾക്കുള്ള ഉത്തരങ്ങൾ കണ്ടെത്താൻ ശ്രമിക്കുന്നു.

1. പ്രവാസികളുടെ സംഭാവനകൾ പരിഗണിക്കുമ്പോൾ നോർക്കയായി കേരളസർക്കാർ വർഷം

വർഷം അനുവദിക്കുന്ന ബജറ്റ് തുക എത്രത്തോളം പര്യാപ്തമാണ്?

2. ഇങ്ങനെ അനുവദിക്കുന്ന തുകയിൽ എത്രത്തോളം ഫലത്തിൽ ചെലവഴിക്കപ്പെടുന്നുണ്ട്?
3. ഏതെല്ലാംതരം പദ്ധതികളാണ് നോർക്കയ്ക്ക് കീഴിൽ വിഭാവനം ചെയ്യപ്പെടുന്നത്?
4. ഈ പദ്ധതികൾ എല്ലാവിഭാഗം പ്രവാസികളെയും പരിഗണിച്ചുള്ളവയാണോ?

കൂടാതെ വലിയ പ്രവാസിസമൂഹം ഉള്ളതും ജനസംഖ്യാപരമായി കേരളവുമായി താരതമ്യം ചെയ്യാൻ കഴിയുന്നതും പ്രവാസികേന്ദ്രപ്രവർത്തനങ്ങളിൽ നല്ല പ്ര

കടനം നടത്തിവരുന്നതുമായ ഫിലിപ്പൈൻസ് എന്ന കിഴക്കനേഷ്യൻ രാജ്യവുമായി കേരളത്തിന്റെ ഈ ഈ മേഖലയിലെ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഒരു താരതമ്യപഠനവും ഈ പ്രബന്ധത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നു. ഈ അവലോകങ്ങൾക്കൊടുവിൽ സർക്കാരിനുള്ള ചില പരിഹാരങ്ങളും നിർദ്ദേശങ്ങളും കൂട്ടിച്ചേർക്കുന്നു.

Keywords കേരളം, പ്രവാസികേന്ദ്രപ്രവർത്തനങ്ങൾ, നോർക്ക്, കേരളബജറ്റ് ഫിലിപ്പൈൻസ്, താരതമ്യപഠനം

---

1 sarika.g.s91@gmail.com

2 pachadeepak@gmail.com

Moving Between Legal Systems: Transnational migration of women domestic workers from Kerala to United Arab Emirates

Bindhulakshmi Pattadath

This paper unravels the labour trajectories of women migrant domestic workers when they chose to travel from Kerala, a South-West coastal state of India to United Arab Emirates (UAE). Based on an intensive ethnographic fieldwork conducted in UAE and Kerala in the universe of women migrant domestic workers, their family members, and various different actors involved in the migration trajectories, this paper attempts to look at various dynamics of women's transnational labour mobility, its significance in their lives as well as in their community back home. The labour mobility of women domestic workers often invokes attention based on the very nature of the labour. It is often conflated with the discourse of trafficking as stereotyping women as vulnerable victims of trafficking or the dangerous other - a serious threat to the nation

state. Various state centric policies on migration are mainly based on these binary discourses. In this paper I attempt to challenge the global discourse on trafficking which often conflates with gendered mobilities. I critically engage with the regulatory practices of states and attempt to understand how women migrant domestic workers negotiate with various legal and semi/para-legal practices in which they are subjected to as part of their transnational movement. Giving primacy to women's narratives of labour and travel, this paper brings out some of the following points rather strongly; assumptions about gendered mobility, triviality of formal legal system, and the particularities of transnational space.

Associate Professor & Chairperson, Advanced Centre for Women's Studies, Tata Institute of Social Sciences, Mumbai

മൂന്ന് നവകേരള വികസന സാധ്യതകൾ

വരുൺ ചന്ദ്രൻ

1. ആർട്ടിഫിഷ്യൽ ഇന്റലിജൻസ് - നിർമ്മിത ബുദ്ധി സാങ്കേതിക തൊഴിൽ നൈപുണ്യ പരിശീലനം

എ ഐ അഥവാ നിർമ്മിത ബുദ്ധി എല്ലാ മേഖലയിലും ഉപയോഗിക്കാവുന്ന അതിനൂതന യാന്ത്രിക സാങ്കേതിക വിദ്യകളുടെ അവസരങ്ങൾ സൃഷ്ടിച്ചിരിക്കുകയാണ്. എ ഐ ക്യാമറ, ചാറ്റ് ജി പി റി, സ്വയം ഓടുന്ന വാഹനങ്ങൾ തുടങ്ങിയവയുടെ പ്രവേശനത്തിലൂടെ ആർട്ടിഫിഷ്യൽ ഇന്റലിജൻസ് രംഗത്തെ സാധ്യതകളെപ്പറ്റി പൊതുവായ അവബോധം സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. എല്ലാ വ്യവസായ മേഖലകളിലും ഐ ഐ ഉപയോഗിച്ചുള്ള ഓട്ടോമേഷൻ സാധ്യതകൾ ധാരാളമാണ്. നിർമ്മിത ബുദ്ധി ഉത്തരവാദിത്വപരമായി ഉപയോഗിക്കപ്പെടേണ്ട അനിവാര്യതയും അതുറപ്പാക്കേണ്ട സാധ്യതകളും അതീവ ഗൗരവമുള്ള കാര്യമാണ്. അടുത്ത അഞ്ചു വർഷത്തിനുള്ളിൽ ധാരാളം തൊഴിലവസരങ്ങളും, സംരംഭങ്ങളും നിർമ്മിത ബുദ്ധി മേഖലയിൽ സൃഷ്ടിക്കപ്പെടും. കേരളത്തിലെ എല്ലാ കോളേജുകളിലും, ഗവേഷണ സ്ഥാപനങ്ങളിലും, സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ പോലുള്ള സംരംഭക വികസന സ്ഥാപനങ്ങളെയും കോർത്തിണക്കി നിർമ്മിത ബുദ്ധി സാങ്കേതിക തൊഴിൽ നൈപുണ്യ പരിശീലന പരിപാടികൾ ആരംഭിക്കണം. മികച്ച എ ഐ എൻജിനീയർമാരെ സൃഷ്ടിക്കുക വഴി ലോകോത്തര കമ്പനികളെ കേരളത്തിലെ ഐ ടി പാർക്കുകളിലേക്ക് ആകർഷിക്കാൻ സാധിക്കും. എ ഐ സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾ ആരംഭിക്കപ്പെടും. ഐ ടി രംഗത്ത് കൂടുതൽ തൊഴിലവസരങ്ങൾ സൃഷ്ടിച്ച് മികച്ച മുന്നേറ്റം നടത്താൻ സംസ്ഥാനത്തിന് സാധ്യമാകും.

2. കാർബൺ നീഷ്പക്ഷത (carbon neutral), Climate-tech സാങ്കേതിക വികസനം

ഇലക്ട്രിക് വാഹനങ്ങളുടെയും, സൗരോർജ്ജ വൈദ്യുതിയുപയോഗത്തിന്റെയും വരവോടെ കാലാവസ്ഥാ സംരക്ഷണ സാങ്കേതിക രംഗത്ത് വേഗത്തിലുള്ള മാറ്റങ്ങളും പുതിയ കണ്ടുപിടുത്തങ്ങളും ഉയർന്നു വരുന്നു. കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനം (climate change) ഭൂമിയുടെ നിലനിൽപ്പിന് വിപത്തായി പരിണമിക്കുന്ന വസ്തുതാപരമായ തിരിച്ചറിവ് സമൂഹത്തിൽ പ്രകടമാകുന്ന കാലഘട്ടമാണ്. ലോകരാജ്യങ്ങളെല്ലാം അന്തരീക്ഷതാപനം (global warming) കുറയ്ക്കാനുള്ള നിയമനടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു വരുന്നു. കാർബൺ ബഹിരകരണം (carbon emissions) പടിപടിയായി

കുറച്ചു കൊണ്ടുവരാനുള്ള വ്യവസായ നയങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്ന ആരംഭഘട്ടമാണ്. അന്താരാഷ്ട്ര കാലാവസ്ഥാ ഉച്ചകോടികളിലൂടെ 2030- 2050 വർഷങ്ങൾക്കുള്ളിൽ കാർബൺ ബഹിരകരണം ഉന്മൂലനം ചെയ്യാനുള്ള (net zero target) നയരൂപീകരണവും നടപ്പിലാക്കൽ പ്രക്രിയകളും ആരംഭിച്ചു കഴിഞ്ഞു. കാർബൺ ബഹിരകരണം ഉയർന്നു നിൽക്കുന്ന വ്യവസായ മേഖലകളെല്ലാം തങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദമായ നൂതന സാങ്കേതിക വിദ്യകളിലേക്ക് മാറ്റാനുള്ള ശ്രമങ്ങളിലാണ്. വ്യവസായങ്ങൾ തങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ പുറംതള്ളുന്ന അന്തരീക്ഷ മലിനീകരണമോ, കാർബൺ ബഹിരകരണമോ വ്യക്തമായി അളന്ന്, അത് കുറയ്ക്കാനുള്ള നടപടികൾ ചെയ്ത്, റിപ്പോർട്ട് (sustainability report) ചെയ്യാനുള്ള അന്താരാഷ്ട്ര നിയമ സാങ്കേതിക സംവിധാനങ്ങൾ ആഗോളതലത്തിൽ അടിയന്തിരമായി നടപ്പാക്കി തുടങ്ങി. പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണം, സാമൂഹിക ഉത്തരവാദിത്വം, സോഷ്യൽ നിർവ്വഹണം (ESG) എന്നീ മൂന്ന് പ്രധാന സൂചകങ്ങൾ ഫലവത്തായി നടപ്പാക്കുന്ന വ്യവസായങ്ങൾക്ക് മുൻതൂക്കം ലഭിക്കുന്ന നിയമങ്ങളും, സാമൂഹിക അവബോധവും സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടു കഴിഞ്ഞു. കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനം തടയുവാൻ, പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണത്തിനായും നടപ്പാക്കപ്പെടുന്ന പുതിയ നയങ്ങൾ നൂതന സാങ്കേതിക രംഗങ്ങളിൽ വലിയ അവസരങ്ങളാണ് സൃഷ്ടിച്ചിരിക്കുന്നത്. നിർമ്മിതി ബുദ്ധി (AI) സാങ്കേതിക സഹായത്തോടെ വ്യവസായങ്ങൾക്ക് വേഗത്തിൽ കാർബൺ നീഷ്പക്ഷത (carbon neutral) കൈവരിക്കാനും, തങ്ങളുടെ നേരിട്ടുള്ളതും, ഉദ്പാദന മേഖലയിലുള്ളതുമായ (supply chain) പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ കാലാവസ്ഥാ നിയമങ്ങൾ (ESG Regulations) സൂക്ഷ്മമായി പാലിക്കാനും, പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദ ഉല്പന്ന ഖ്യാതി നേടി ആഗോള തലത്തിൽ വേഗത്തിൽ വളർച്ച നേടാനും സഹായകമാകുന്ന സാങ്കേതിക രംഗങ്ങളിൽ യുവജനങ്ങൾക്ക് ഗവേഷണവും പരിശീലനവും ചെയ്യാനുള്ള അവസരങ്ങൾ നടപ്പാക്കി ടാലന്റ് പൂൾ വികസിപ്പിച്ച് ലോകോത്തര കമ്പനികളെ കേരളത്തിലേക്ക് ആകർഷിക്കാനും, Climate-tech സ്റ്റാർട്ടപ്പുകളെ സൃഷ്ടിക്കാനും സാധിക്കും.

3. Waste to Energy

കേരളത്തിലെ മിക്ക പ്രധാന നഗരങ്ങളിലെയും, ടൗണുകളിലെയും കാഴ്ചയാണിത്. ഭരണാധികാരികൾ

ഏറ്റവും പ്രാധാന്യം നൽകി പരിഹരിക്കേണ്ട വിഷയമാണ് മാലിന്യ നിർമ്മാർജ്ജനം. മികച്ച ആശുപത്രികൾ, റോഡുകൾ, പാലങ്ങൾ, സ്കൂളുകൾ തുടങ്ങിയ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾക്ക് നൽകുന്ന തുല്യമായ പ്രാധാന്യം നൽകി ഉയർന്ന നിക്ഷേപങ്ങൾ നടത്തി മാലിന്യ സംസ്കരണവും നിർമ്മാർജ്ജനവും നടത്തേണ്ടത് സമൂഹത്തിന് ഏറ്റവും അടിയന്തരമായ ആവശ്യമാണ്. സിംഗപ്പൂർ പോലുള്ള സ്ഥലപരിമിതിയുള്ള രാജ്യങ്ങളിൽ മാലിന്യ സംസ്കരണത്തിന്റെ മികച്ച മാതൃകകൾ നടപ്പാക്കുന്ന ഉദാഹരണങ്ങൾ മുൻപിലുണ്ട്. പുനരുപയോഗിക്കാവുന്ന പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യങ്ങൾ വേർതിരിച്ച ശേഷം, ബാക്കിയുള്ള എല്ലാ മാലിന്യ വസ്തുക്കളും ഇൻസിനറേറ്റർ ഉപയോഗിച്ച് കത്തിച്ച് ചാമ്പലാക്കുന്നു. മാലിന്യം കത്തിക്കുമ്പോഴും

ണ്ടാവുന്ന ഊർജ്ജം ഉപയോഗിച്ച് വൈദ്യുതി ഉദ്പാദിപ്പിക്കുന്നു. കെമിക്കൽ ഫിൽറ്റർ ചെയ്ത് പുറംതള്ളപ്പെടുന്ന പുക അന്തരീക്ഷ മലിനീകരണം ഉണ്ടാക്കുന്നില്ല. പാവൽ കാലിൽ നിക്ഷേപിച്ച് തീരവും കരയും വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു. കേരളത്തിലെ ജനസാന്ദ്രത ഉയർന്ന ഇൻസിനറേറ്ററുകൾ സ്ഥാപിക്കണം. നാം ഏത് രംഗത്ത് പുരോഗതി നേടിയാലും മാലിന്യ സംസ്കരണം നടത്തി നാടിന്റെ പരമാത്തലം മനോഹരമാക്കി സ്ഥിരതയോടെ പരിപാലിച്ചിലെങ്കിൽ വിപരീതഫലമാണ് നേരിടേണ്ടി വരിക.

ലേഖകൻ പത്തനാപുരം പാടം സ്വദേശിയും, മുൻ കേരളാ ഫുട്ബോൾ താരവും ടി സംരംഭകനും, കൈരളി ഇന്നോക്ക് കേരളാ യൂത്ത് ഒപ്പിക്കൺ അവാർഡ് ജേതാവുമായ വരുൺ ചന്ദ്രൻ

The Silent Migration; A Glance into the Spousal Migration from Kerala

Fathima N.P.

Migration is an expression of human aspiration for dignity, safety and better future. It is a part of social fabric, art of our very make up as a human family. - Ban Ki Moon

Kerala migration has a long history dating back to ancient times. We have had good relations with foreign countries long before, as our geographical features facilitate. Thus, it influenced the migration tendency of keralate. Our scholars and academicians have devoted much attention to migration studies like gulf migration, nurse migration, and dependent migration of husbands to European countries, focusing on remittances and socioeconomic changes influenced by this migration. The present study seeks to unravel the complexities surrounding spousal migration from kerala, offering insights into the broader migration dynamics prevalent in the region.

The central theme of the study revolves around the intersectionality of gender and migration, with a particular emphasis on the experiences of women who migrate with their husbands by leaving back their dreams. In the context of this spousal migration, gendered division of labor plays a pivotal role. Women who are considered primarily as caretakers of family and home are forced to follow their husbands for the easiness of his life. The study scrutinizes gendered aspect of migration, unravelling the ways in which societal roles influence the migration pattern. It delves into the socio economic and psychological impact of such migration on the women. The study expresses the alienated experiences of wives collected through interview using snowball sampling.

Research Scholar, Department of Political Science, University of Calicut

Unveiling Women's Narratives: A Critical Analysis of Maryamma in Benjamin's *Nishabdha Sancharangal*

Akhila Varghese

Women's migration, often known as female migration, has arisen as an important subject of study within the broader domain of migration studies, and it is being extensively researched across a variety of disciplines. This expanding trend can be ascribed to some key developments in international migration, such as an increase in the number of female migrants, an increase in women-centric occupations, independent female migration, women-related laws, and an increase in gendered perspectives on numerous subjects. These elements, when combined, raised the prominence of women in the migration process, resulting in what has been dubbed the

'feminization of migration.' This study investigates the different nuances of feminization of migration and characteristics of female migration in Kerala by analyzing Benjamin's novel *Nishabdha Sancharangal*, which was released in 2007. The current article investigates the function of the nursing staff, especially Mariayamma, throughout WWII and how it is reflected in the novel. It investigates these competing ideas about the development impact of migration for the Global South via the eyes of migrant nurses from Kerala.

Assistant Professor, St. Thomas College, Ranni

Migration and gender norms

Adv. Bini

The primary purpose of this study is to comprehensively explore and understand the multifaceted dynamics of Gulf migration for women from the Indian state of Kerala. The research seeks to unravel the complexities surrounding the experiences of these women as they engage in migration to Gulf Cooperation Council (GCC) countries, focusing on destinations such as Saudi Arabia, the United Arab Emirates, Kuwait, and Qatar. The overarching goal is to shed light on both the empowerment and challenges faced by women in this migration process, contributing valuable insights that can inform policies and initiatives aimed at enhancing their well-being and opportunities.

The study aims to Investigate the historical context of women's migration from Kerala seeking employment opportunities in the Gulf. This exploration sets the stage for understanding the evolution of women's roles from dependents to active participants in the Gulf workforce. This study will also conduct a meticulous analysis of migration data to trace the evolving trends in migration from Kerala, with a particular emphasis on the increasing participation of women in this phenomenon. This involves examining the shifting demographic patterns and destinations within the GCC. This study will further analyse the status of Indian migrant women in the Gulf, with a focus on employment sectors where

skilled women from Kerala have made significant contributions. Simultaneously, the study aims to address the prevalence of Kerala women engaged as domestic helps.

This study will examine how migration experiences influence and challenge traditional gender roles, both in the Gulf and back in Kerala. This study will also investigate the socio-economic factors driving the trend of domestication among migrant women from Kerala and examine the cultural elements that contribute to the prevalence of Kerala women engaged in domestic roles in Gulf countries. Further the study will critically analyse the multifaceted effects of migration on women, encompassing both positive and negative

dimensions and understand the impact of migration on women's roles, responsibilities, and societal expectations. This study will examine various factors such as the wage gap and language barrier as potential reasons for the domestication of migrant women, understanding how economic disparities influence occupational choices and how language barriers and their role in limiting employment options for migrant women, potentially steering them towards domestic roles. This study will also critically analyze the challenges faced by migrant women, encompassing cultural adjustments, workplace dynamics, and issues related to legal rights and protections. This study will conclude by offering practical suggestions to empower women migrating to Gulf countries.

62

Capital and Indian Emigration: Understanding the State's Approach towards 'People Abroad' in the 21st Century **Akhil C.S.**

The study presents a critical examination of the role of the transnational capital class in the Indian policy for 'Indians abroad' and how the policy and mobility of people from India are influenced by the interests of growing transnational capital. This paper explores the Indian State's approach towards the 'People Abroad' in the post-reform period. Since 1999, state institutionalised the relationship by establishing several institutions including a high-level committee for Indian diaspora in 1999 followed by the formation of ministry for overseas Indian affairs in 2004. Even though India did not have an explicit/comprehensive policy for the emigrants, this period witnessed substantial changes in approach from the pre-reform period. This paper assesses such events, actions, policies and other initiatives with regard to 'people abroad' in the 21st century. Apart from reviewing the reforms, the chapter

examines two key policy developments during the post-reform period. The key reforms are 'Pravasi Bhartiya divas' and 'eMigrate scheme along with the large-scale recruitment processes from the country'. The two programmes are analysed using parliament questions, Key Informant Interviews (with selected respondents such as members of parliament, retired bureaucrats from government and also migrant narratives). The key inference from the data is the increasing role of transnational capital in the emigration policies of the country. The paper ultimately argues that, in the post-reform period, the influence of national capital in the decision making has come down and it was replaced by the transnational capital. The state's attempt to serve the interests of transnational capital contributes to the variability in the state policy for 'People abroad'.

Research Lead, Centre for Indian Migrant Studies

Global Compact on Migration and Implications in Indian context

Rafeek Ravuther & Jabir P.M.

The Global Compact on safe, orderly, and Regular Migration (GCM) is in the implementation stages in the countries that are adopted the compact. A non-binding agreement, the GCM aims to better manage migration at local, national, regional, and global levels, including reducing the risks and vulnerabilities migrants or refugees face at different stages of their journey. GCM involves 23 objectives, its implementation, follow-up, and review processes. India's adoption of GCM was surprising due to three aspects. The national government's recent unwelcoming approach to refugees and illegal immigrants. Secondly, the Indian government did not sign any hard law related to migration and refugees in the past, and absence of a government-initiated platform for discussing GCM over the two years of negotiations. Finally, the lack of migration policy in the country.

The paper evaluates Indians efforts in implementing GCM objectives after the adoption of the compact in 2018. It also analyses the Indian

government's approach to GCM in the follow up and review process held in International Migration Review Forum (IMRF), which meets once every four years. The exploratory study draws inferences from consultations and interactions with stakeholders. The study identifies that, keeping all the shortcomings aside, proper implementation and monitoring of the GCM objectives in the country can change the migration scenario drastically. For that, the state should continue its recent positive approach towards migration. The existing policy utterances by the policy-makers should be converted into well-written policy documents. In addition, the state must reconsider its decisions about 'not signing bilateral/multilateral and regional agreements related to migration.' India's passive approach in the IMRF reflects the government's reluctance to adopt a whole of the society approach in migration governance in the country.

Centre for Indian Migrant Studies

Need for Comprehensive Migration Governance ACT

Thomas Mathew Kadavil

India in migration matters is still in the colonial mindset and its migration pathway and infrastructures doesn't suit the globalized digital modern times and value systems. Despite being a country with the largest migrant population and highest receiver of migrant remittances (US\$111 billion last year World Bank report) Indian migrants are largely a failed lot.

The Indian Migration Act of 1983 was enacted with the objective of regulating illegal recruitments and to reign in the unscrupulous agents responsible. However, it goes without saying that it only served to exacerbate illegal recruitment and failed to prevent, combat, and eradicate trafficking in persons. Indian migrants

are highly sought after and are often highly vulnerable and exploited ones.

Unprecedented statistics in migration due to drivers of mass migration such as climate change, economic factors like poverty and unemployment, geopolitics, conflicts, religion, discrimination, terrorism, etc. Indian migration can basically be classified as economic or temporary migration and thus it is the responsibility of any prudent government to take measures for the safe and dignified migration and return and the readmission as well as sustainable reintegration of its migrants.

The sad part is that India has no proper data on its migrants. GCM objective calls for the collection and utilization of accurate and disaggregated data as the basis for evidence-based migration policies. With its large migrant population, India is still groping in the dark to find out how many Indians are on different continents and in different countries, she is still dependent on international organizations, external agencies, and governments to get data on her own citizens. Without proper data, a pertinent policy, and the welfare of its migrants cannot be assured.

The UN Sustainable Development Goals 2030 asks that migrants and societies be empowered to realize full inclusion and social cohesion for prosperity and development. To empower and ensure that each citizen enjoys the democratic rights bestowed upon them by the Indian constitution, the Supreme Court of India, in a historic judgment, granted voting rights to non-resident Indians and migrant workers.

But of course, political parties in India remain apathetic to the votes of NRIs and treat migrants as if they were second-class citizens.

The time has come for India to formulate a new migration policy and enforce a Migration Act in line with the Global Compact for Safe, Orderly and Regular Migration. Against this backdrop, recognizing the need for enhanced international cooperation and a comprehensive approach to the issue of migrants, all the 193 members of the

UN adopted a resolution called the New York Declaration in September 2016. The resolution demanded the protection of the 'safety, dignity, human rights and fundamental freedoms of all migrants, regardless of their migratory status.' Combating racism, xenophobia, and discrimination towards migrants, supporting the host countries, and developing non-binding principles and guidelines for treatment of migrants were the other proposals of the declaration.

Despite being non-binding (a soft law), it calls for a moral obligation on the part of all the signatories to implement it, to promote efforts to strengthen regular migration pathways and to protect the human rights of migrants.

The International Organization is tasked with the implementation of the Global Compact and coordination with states and international agencies. The pandemic hindered its journey towards the implementation of the Compact but we can hope that the IOM, a committed organization working under the aegis of the UN, will do whatever is possible and necessary to ensure that the countries of origin and destination will accommodate the 23 objectives or the directive principles of the GCM in the coming years. India, being the country of origin for the highest number of migrants worldwide, has the responsibility and the opportunity to be a trailblazer.

The present BJP Government at the center had scheduled twice to amend the Migration Act 1983 but couldn't move forward as the draft itself was self-defeating with conflicts and anomalies. Indian migrants need a Comprehensive Migration Governance Act which will govern all aspects of migration and its pathways including return and rehabilitation.

The officials at the external affairs ministry are very callous to the demand for the revamped migration act as and demographic dividend of the Indian youths are left to the destiny. Indian corporates for their investments abroad need cheap labour and to facilitate them the MEA had

come out with a 25 to 30 % reduction of referral wages to the 18 ECR Countries. The Circular was withdrawn due to vehement protest from migrant workforce from these countries. Highly qualified Engineers lost family status and other social security benefits due to this.

Another insensitive act of the officials in Delhi is the Tughlaq style order for the issuance of colored passports discriminating against the status of the Indian worker on tribal/caste lines. Sense of goodness prevailed, and the BJP government

withdrew, smelling high level of troubles. The colonial institution of Protector of Emigrants (POE) should be stopped in its place district level / Taluk / Panchayat level administrative units catering rest assuring the democratic, transparent, welfare and safety of migration in the pathways. The parvasi commissions with semi judicial power also should be part of the Comprehensive Migration Governance Act.

Migrants PRO

65

Stop the Boat: UK Migration Bill and its Humanitarian Aspects

Akshara

Illegal immigration is a serious and age-old issue in the United Kingdom. The United Kingdom's (UK) Prime Minister Rishi Sunak has implemented a law to stop illegal immigration to the UK, as a means to ensure national security and border security. The law passed by the British Prime minister is incompatible with the European convention on Human rights to, of which the United Kingdom is a signatory. By passing this law Mr. Sunak has promised 5 elements Through the law, which will ensure the country's development. UK Immigration policies were most welcoming during 1900's and at the beginning of 2000's, only certain restrictions were imposed to Polish Jews and Russian people, other migrants were given permission to reside and work in the UK with certain legal works. Although the government has restructured its immigration policies as per need, it had less restrictions Compared to the last few years. Tracing back to the historical background of UK, the country has Implemented 1905 Aliens act, which restricted the certain group, whom country found as Criminal migrants and whose presence would doom the economy. In 1914

-1918 UK Implemented Immigration control as a result of First World War. Illegal immigrants issue was At alarm during the Second World War time, the country had seen abundance of refugees and Victims of war coming to country, UK had implemented more stringent rules to refugees and Those who tried to enter UK illegally. A drastic change has been seen in UK migration Policies after Brexit, more control has been seen over passenger policies in UK .UK's Approach was more liberal before 2020, as per current scenario the change in its political Policies points out that UK is been leaning towards more realistic that liberalist approach. The issue of asylum seekers in the UK has been witnessed since the 1990's. The issue has been Increased year by year, massive numbers of migrants and asylum seekers have been entering the UK through boats, trains, trucks. The British government found it difficult to hold these asylum Seekers and provide them resources. During 2019's pandemic many migrants reached United Kingdom using small dinghies and boats, as per estimated reports around 45,755 men, women And children crossed across the channel through boats to reach

UK in 2022, and a close Figure of 3000 people have crossed the sea in boats in 2023, till March & an estimated Number of 8000 people will cross the borders via sea if the law has not been passed. The Prime Minister's point of view is that the country is facing economic problems and the number of Illegal immigrants coming across the borders will aggregate the economic problem of Country .The migrants who came to Britain are not asylum seekers or refugees they have paid Pounds to people to come to Britain. Therefore,

they are not vulnerable. Many migrants Reside in the UK to get a good quality of education at domestic refugee cost, which is an alarming Issue for economic crises in the UK. The United Kingdom is a signatory in the European convention of Human rights as well as United Nations refugee convention of 1951.The illegal migration bill Breach the articles of European convention on human rights.

Research Scholar, MG University

66

പ്രവാസികളും പ്ലാറ്റ്ഫോം കോ-ഓപ്പറേറ്റീവ് സഹകരണ സംഘങ്ങളും ശശികുമാർ എം.വി.

ആഗോളവൽക്കരണം ഒരു നയമായി വരുന്നതിന് ഏറെ മുമ്പ് തന്നെ ആഗോളീകരിക്കപ്പെട്ട ഒരു സമൂഹമാണ് മലയാളിയുടേത്. ഇതിന് നിദാനമായ വിഷയം മലയാളിയുടെ കുടിയേറ്റ സ്വഭാവമാണ്. ഈയൊരു കുടിയേറ്റത്തിന് വർഷങ്ങളുടെ പഴക്കമുണ്ട്. രാജ്യത്തേക്ക് വരുന്ന വിദേശ പണത്തിന്റെ ഒഴുക്കിൽ മുൻപന്തിയിൽ നിൽക്കുന്ന സംസ്ഥാനമാണ് കേരളം എന്ന് വിവിധ പഠനങ്ങൾ വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഈ കുടിയേറ്റം സംസ്ഥാനത്തിന്റെ മുഖച്ഛായ മാറ്റുന്നതിൽ വഹിച്ച പങ്ക് ഏറെയാണ്. അതിന്റെ വിദ്യാഭ്യാസ ആരോഗ്യ വ്യാപാര മേഖലകളിൽ ഇതുണ്ടാക്കിയ മാറ്റങ്ങൾ അൽഭുതവഹമാണ് എന്ന് പറയാം. മാത്രമല്ല സംസ്ഥാനത്തിന്റെ വിവിധങ്ങളായ കാർഷിക അനുബന്ധ ഉൽപ്പന്നങ്ങൾക്ക് വിദേശ വിപണി കണ്ടെത്താനും ഇതുവഴി സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. എങ്കിലും പുതിയ മാറ്റങ്ങൾ ആയ തദ്ദേശീയവൽക്കരണം, വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന യന്ത്രവൽക്കരണം, കോവിഡ് സൃഷ്ടിച്ച സാമ്പത്തിക മാനുഷം എന്നിവ ഈ കുടിയേറ്റത്തിന്റെ തോത് കുറയ്ക്കുന്നതിൽ പ്രധാന ഘടകങ്ങളായി വർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. ഇതിൽ കോവിഡ് സൃഷ്ടിച്ച പ്രതിസന്ധി ഏറെ മാറകുവുമാണ്. സർക്കാരിന്റെ കണക്കനുസരിച്ച് കോവിഡ് കാലത്ത് 15 ലക്ഷത്തോളം പ്രവാസികൾ

സംസ്ഥാനത്തേക്ക് തിരിച്ചുവന്നു എന്നാണ് പറയുന്നത്. ഇതിൽ ഭൂരിപക്ഷത്തിനും തിരിച്ചുപോകാൻ ആവില്ല എന്നതാണ് യാഥാർത്ഥ്യം. ഇത്തരൂണത്തിൽ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സാമൂഹ്യ സാമ്പത്തിക ഉത്പാദന വളർച്ചയിൽ ഏറെ പങ്കു വഹിച്ച ഈ സമൂഹത്തെ നെഞ്ചോട് ഓർത്തുവെക്കേണ്ട ഉത്തരവാദിത്വം കേരള സമൂഹത്തിൽ ഉണ്ട്. പ്രവാസികളെ അധിവസിക്കുന്നതിനുള്ള തന്ത്രങ്ങൾ ചർച്ച ചെയ്യപ്പെടേണ്ടത്. പരമ്പരാഗത തൊഴിൽ മേഖലകളിൽ തൊഴിൽ സാധ്യത കുറഞ്ഞു വരികയും, പുതിയ സമൂഹം വിജ്ഞാന സമൂഹമായി വളരുന്ന ഒരു സാഹചര്യത്തിൽ പുതിയ ചിന്തകൾ കടന്നുവരേണ്ടത് അത്യാവശ്യമാണ്. ലോകത്തിലെയും ഇന്ത്യയിലെയും പ്രത്യേകിച്ച് കേരളത്തിലെയും ചില അനുഭവങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഇവിടെ മുന്നോട്ടുവെക്കാനുള്ള ആശയം പ്ലാറ്റ്ഫോം സഹകരണ സംഘങ്ങളിലൂടെ പ്രവാസികളെ പുനരധിവസിപ്പിക്കാനുള്ള ശ്രമങ്ങൾക്ക് ഊന്നൽ കൊടുക്കാവുന്നതാണ്.

ഡയറക്ടർ, ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് കോഓപ്പറേറ്റീവ് മാനേജ്മെന്റ്, തിരുവനന്തപുരം

പുനരധിവാസത്തിൽ സ്വയം സഹായ സംഘങ്ങളുടെ പങ്ക്

വിജയകുമാർ കെ.

പ്രവാസി പുനരധിവാസ പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പിലാക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി തിരിച്ചുവന്ന പ്രവാസികൾ, അവരുടെ കുടുംബാംഗങ്ങൾ വിദേശത്തുള്ള പ്രവാസികളുടെ കുടുംബാംഗങ്ങൾ എന്നിവരെ ഉൾപ്പെടുത്തി സംസ്ഥാനത്താകെ സാധ്യമായ ഇടങ്ങളിലെല്ലാം സ്വയം സഹായ സംഘങ്ങൾക്ക് (SHG's) രൂപം നൽകുക.

ലക്ഷ്യങ്ങൾ:

തിരിച്ചു വന്ന് വരുമാനമാർഗ്ഗങ്ങൾ അടഞ്ഞുപോയ പ്രവാസികൾക്കും കുടുംബാംഗങ്ങൾക്കും ജീവനോപാധി സൃഷ്ടിക്കുക.

നാമമാത്ര വരുമാനക്കാരായ തിരികെയെത്തിയ പ്രവാസികൾക്കും കുടുംബാംഗങ്ങൾക്കും വിദേശത്ത് തൊഴിലെടുക്കുന്നവരുടെ കുടുംബാംഗങ്ങൾക്കും തൊഴിലും വരുമാനവും നേടുന്നതിനും ജീവിതനിലവാരം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനും സാഹചര്യം സൃഷ്ടിക്കുക.

പ്രവാസജീവിതത്തിൽ ആർജിച്ച പരിജ്ഞാനവും നൈപുണ്യവും പ്രയോജനപ്പെടുത്തി കുടുംബവരുമാനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് വേണ്ടി താല്പര്യമുള്ള സംരംഭങ്ങൾ കണ്ടെത്താൻ ഗ്രൂപ്പുകളെ സഹായിക്കുക. വരുമാന മാർഗ്ഗം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതോടൊപ്പം നാടിന്റെ പൊതു വികസനത്തിൽ പങ്കാളികളാകാൻ

പ്രവാസികൾക്ക് അവസരം സൃഷ്ടിക്കുക.

കൈവശമുള്ള സമ്പാദ്യത്തിന്റെ ഒരു വിഹിതവും കേന്ദ്ര സംസ്ഥാന സർക്കാരുകൾ, തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ, സർക്കാർ ഏജൻസികൾ നോർക്ക എന്നിവിടങ്ങളിൽ നിന്ന് ലഭിക്കുന്ന ആനുകൂല്യങ്ങളും പ്രയോജനപ്പെടുത്തി ഉല്പാദന മേഖല, കാർഷിക മേഖല,വിനോദസഞ്ചാര മേഖല, വ്യവസായം, സേവനം, IT തുടങ്ങി നവകേരള സൃഷ്ടിയിലും വൈജ്ഞാനിക സമൂഹത്തിന്റേയും വളർച്ചയിലും പ്രവാസ ലോകത്തിന്റെ പങ്ക് അടയാളപ്പെടുത്തുക. നിലവിൽ വിദേശത്തുള്ളവരും തിരിച്ചു വന്ന വരുമാനമലയാളിയുടെ വൈദഗ്ദ്ധ്യവും പരിജ്ഞാനവും പ്രയോജനപ്പെടുത്തി മേഖലയെ പുഷ്ടിപ്പെടുത്തുക. നിക്ഷേപക രംഗത്ത് സഹകരണം വർദ്ധിപ്പിക്കുക.

സുഗമമായ നടത്തിപ്പിന് സർക്കാർ നേതൃത്വത്തിലോ നോർക്ക റൂട്സിന്റെ ഭാഗമായോ വിദഗ്ദരടങ്ങുന്ന 'ട്രാസ്റ്റ് ഫോഴ്സിന്' അല്ലെങ്കിൽ കുടുംബശ്രീ മിഷൻ മാതൃകയിലുള്ള സ്ഥിരമായ നിർവ്വഹണ മേൽനോട്ട സംവിധാനത്തിന് രൂപം നൽകുക.

എന്നീ കാര്യങ്ങൾ എന്റെ പ്രമേയത്തിന് വിഷയമാകും.

State Vice President, Kerala Pravasi Sangham

Co-Operative Movement in Biomedical Engineering with the Support of Expatriates: Kerala Model

Sarun Mani

Biomedical Engineering is a comparatively new field in Engineering studies. Biomedical engineering (BME) is the application of engineering principles to solve biological and medical problems for the purpose of improving health care. In hospitals, the Biomedical Engineers work closely with the healthcare workers. The role of a biomedical engineer is pivotal in the smooth functioning of hospital

equipment and departments. A biomedical engineer takes diligent care for the smooth functioning of medical devices and manages the overall structuring of a hospital like various departmental planning, involving in designing the floor plan of hospital, procurement of higher end equipment followed by preventive maintenance of the same.

Health Sector in Kerala – Current Scenario:

Kerala has made significant gains in health indices such as high life expectancy, low infant mortality rate, birth rate, and death rate, etc. The State must ensure that it sustains the gains achieved. Further, the State is also facing problems of Lifestyle Diseases (Non-Communicable Diseases) like Diabetes, Hypertension, Coronary Heart Disease, Cancer, and geriatric problems. Increasing incidences of Communicable Diseases like Chikungunya, Dengue, Leptospirosis, Swine Flu etc. are also major concerns. Other than these, there are new threats to the health scenario of the State, like mental health problems, suicide, substance abuse and alcoholism, adolescent health issues and rising number of road traffic accidents. The health status of the marginalised communities like Adivasis, fisher folk etc. is also poor compared to the general population. To tackle these, concerted and committed efforts with proper inter sectoral co-ordination is essential.

Biomedical Engineering Services in Public Sector – Current Scenario:

The BME Services in the Govt Hospitals in Kerala and many other states are managed by the NHM BME's and Third-Party Contract Companies under the supervision of KMSCL and respective MSCL's.

Kerala State Biomedical Co-Operative Society (BIOMEDCO) – Alternative in Co-Operative Sector

There are around 5000 Keralite BME professionals working inside the country and a good share abroad in almost all continents. With the help and support of these huge workforce, we may set up a state level Co-Operative Society for BME Services.

Scope of BIOMEDCO:

1. Participate in the Third-Party Tender for managing the Equipment in Govt Hospitals
2. Set up a manufacturing plant in Medical City Thiruvananthapuram and engage in small scale manufacturing initially and large scale gradually.
3. Organize events like Arab Health (Dubai), MedLab (Dubai), Medica (Germany) – This will attract thousands of healthcare professionals and manufacturers to Kerala which will in turn help the economy and industry in our state.
4. Conduct courses for Biomedical Engineers to help them to get jobs in the country and abroad.

District Secretary, Kerala Pravasi Sangham (Wayanad) /
Member – State Committee, State President – BETAK
(Biomedical Engineers & Technicians Association Kerala)

Changing Trajectories of Kerala Migration: Revisiting the Socio-Cultural Impacts

Dr. Ginu Zacharia Oommen

The ongoing migration from Kerala and the history of the Kerala diaspora abroad should be understood as part of the larger canvas of Asian migration history. Migration is the core theme of Asia's rich cultural history. Until the 19th century, the migratory movement in Asia was largely

confined to the movement of slave men and women. However, the labour migration, which started in Asia in the mid-19th century, occurred mainly because of colonial intervention.

The state of Kerala, located in the south-western part of India, has an intriguing history of

migration. The participation of Malayalis from the former princely states of Travancore, Cochin, and Madras Presidency in the indentured system was virtually negligible. However, in the beginning of the 20th century, with the introduction of colonial economy and subsequent spread of modern education, Malayalis have been prompted to migrate to different parts of the world, particularly to East Asian countries. Robbin Jeffrey pointed out in his work that the educated class of non-Savarna communities, mainly Ezhavas, Nadars, and Christians, were the early movers since they were denied jobs in the princely states. Moreover, few Keralites, particularly from Malabar, moved to Ceylon, Burma, and East Asia within the ambit of Kangani system. Migration Studies scholar K V Joseph, who has documented the early history of Kerala migration, has noted that by the 1920s, Malayalis had migrated across the globe, mainly to Ceylon, Singapore, Malaya, Mesopotamia, the UK, Europe, Africa, Australia, and America. In the post-independence period, Keralite migration to urban centres in India increased, as did migration to various parts of Africa, particularly to Ethiopia, as teachers, clerks, and medical professionals. The amendment of the Immigration Act of the USA in 1965 opened new avenues of migration for nurses and paramedics, though the migration was relatively slow until the 1980s. Since the independence of India, however, the state of Kerala, with its spectacular achievement in the education sector, has a unique distinction of having a relatively substantive population that has given rise to a category that may be classified as 'educated unemployment'. The lack of employment opportunities within the state has been largely responsible for the migration of Malayalis within India and abroad, and the oil boom of 1960/70s in West Asia was a blessing in disguise for the economically stagnant state. As a result of migration, there was a drastic change in the economic and social spheres, which created a money-order economy. The economic base of the much acclaimed Kerala model of development is undoubtedly based on the voluminous remittances that the state has been receiving for more than four decades. When compared to its South Asian counterparts,

Kerala has a unique place in the geography of remittances. Interestingly, in the year 2021, remittances flowing to India increased to US\$87 billion, and Kerala's share amplified to nearly 16 billion US dollars (19 percent), which is more than the annual remittances being received by Bangladesh.

Kerala's public space has been deeply influenced by Gulf migration and remittances. There are numerous studies on the economic and demographic impacts of the Kerala migration, but the social impact is untouched. The social cost of migration, or, in other words the impact of migration on families, particularly the separation of families, is yet to be deeply researched. Kerala has the unique distinction of having 'women-headed households'. These women are engaged in non-traditional roles due to migration of male members, thereby breaking patriarchal norms. However, the feminization of migration is also at the cost of separation of families which sometimes leads to socio-psychological issues. The children who are left behind, particularly with single parent households, had to be given utmost priority and require in-depth research. Likewise, the ailing parents who are staying alone in the state are a matter of concern and the lack of geriatric centres and healthy old age homes has been exacerbating the miseries of the elderly. Moreover, the transnational nature of Kerala migration has paved the way for the circulation of ideas, culture, and practices from abroad, and this unique impact termed as 'social remittances' needs to be explored.

This paper tries to contextualise the historical background and compelling reasons for the large-scale Malayalee migration. It also tries to explore untold stories that opened up large vistas for the vagabond Keralites. The paper examines the impact of 'social remittances' in the socio-religious lives of Keralites, particularly the Christian community of Pathanamthitta District. Finally, it attempts to unravel the changing nature of contemporary Kerala migration and the impending challenges in future journeys.

Visiting Professor, IIMAD

Emerging trends, patterns, and issues of migration from India to the EU: a gendered analysis

Parvati Raghuram¹ & Gunjan Sondhi²

The paper offers a state-of-the-art review of the changing nature of migration from India to the European Union since 2010. It maps gendered patterns of migrant stocks and flows across various sectors and how they are changing as new destinations draw in Indian migrants into less studied sectors. It identifies the factors that shape the labour market experiences of Indian migrant men and women - the nature of origin and destination country dynamics, labour

market factors, familial issues and migratory pathways and looks at how family and student migrants take part in the labour market. The paper offers a nuanced and diverse picture of migration between India and the EU that reflects the complex contemporary geopolitical and socio-economic conditions. The paper ends by outlining the implications of our findings for future research and policy.

---

1 Professor, Open University

2 Open University

Who Migrates and Where? Determinants of the Decision to Migrate and Destination Choice of Labour Migrants from Kerala

Dr. Anu Abraham

This analysis focuses on identifying the determinants of migration from Kerala, the differences in characteristics between internal and international migrants, and the basis of choice among emigrants between Gulf and non-Gulf destinations. First, the probability of an individual migrating using a logistic regression model is estimated. Next, assuming that the decision to migrate and the destination choice are taken simultaneously, a multinomial logistic regression model is fit, where the dependent variable is the migration decision (does not migrate, migrates internally or migrates internationally). Finally, the difference in characteristics between Gulf-migrants and migrants to other destinations is analysed by fitting a binary logistic regression

model. A vector of individual, household and regional characteristics that emerge from the theoretical and empirical literature are included as explanatory variables in these models.

The decision to migrate and the destination choice are significantly influenced by individual, human capital, household variables, and there are prominent network effects. Individuals with a higher propensity to migrate are younger men, married and looking for employment, indicating that the inability to find employment in the source region is a major push factor for migrating. Migrant's education has a statistically significant positive effect on migration decision. The internal migrants show notable differences in characteristics from the international migrants.

The probability of an individual migrating to an international destination is higher if he belongs to a household from a higher wealth quintile, already has emigrants, is from a highly emigrating taluk, or the Muslim community.

Disaggregating the sample of emigrants according to the destination (Gulf / Non-Gulf) shows that the Migrants to non-Gulf destinations (mainly OECD countries) are starkly different from those migrating to the Gulf and belong to socially and economically most advantaged groups, are more educated, urban, unmarried, and outside the labour force. The results align with existing literature that higher

human, economic and social capital is required to migrate to destinations further away from the origin (Stark & Bloom, 1985). The results also show that migrating to different destinations is affected mainly by individuals' initial capabilities and entitlements, with more 'desired' locations being accessible to those who have better initial endowments. One of the limitations of this study is the lack of wage data at the source, which has made it impossible to analyse the effect of wage differentials between the origin and destination regions for the analysis.

Senior Researcher, PRIO Migration Centre

72

റിവേഴ്സ് മൈഗ്രേഷനായി കേരളത്തെ എങ്ങനെ സജ്ജമാക്കാം - യൂറോപ്യൻ വികസനകോണിൽ നിന്നുള്ള പഠനം കുര്യൻ ജേക്കബ്

യൂറോപ്പിലേക്കും മിഡിൽ ഈസ്റ്റ് ഒഴികെയുള്ള മറ്റ് പ്രദേശങ്ങളിലേക്കും വർഷങ്ങളായി വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന കുടിയേറ്റം കാണുമ്പോൾ മലയാളി പ്രവാസികളുടെ കുടിയേറ്റ രീതികൾ മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ് എന്ന് സൂചിപ്പിക്കുന്നു. പ്രവാസികൾ കേരളത്തിലേക്ക് തിരികെയെത്താത്തതോടെ വരും തലമുറകളുമായി എങ്ങനെ ബന്ധം നിലനിർത്താമെന്നും അവരുടെ വിരമിക്കലിന് ആകർഷകമായ ഒരു കേന്ദ്രമാക്കി മാറ്റാമെന്നും കേരളം ഇപ്പോൾ ചിന്തിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഈ പ്രശ്നത്തിന്റെ വിവിധ വശങ്ങളെക്കുറിച്ചും സാധ്യമായ പരിഹാരങ്ങളെക്കുറിച്ചും മൈഗ്രേഷൻ കോൺക്ലേവിൽ കൈരളി യൂകെ ഒരു പഠനം അവതരിപ്പിക്കാം എന്ന് ആഗ്രഹിക്കുന്നു.

ഇതിൽ പ്രധാനമായും ഒരു പ്രവാസിയെ ഇപ്പോൾ കേരളത്തിലേക്ക് തിരികെ ആകർഷിക്കുന്ന ഘടകങ്ങൾ, പോരായ്മകൾ, ഇത് പ്രവാസ ജീവിതത്തിലെ വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിൽ എങ്ങനെ സ്വാധീനിക്കുന്നു എന്നത് ഉൾപ്പെടെയുള്ള വിഷയങ്ങൾ ചർച്ച ചെയ്യപ്പെടും. ഈ പഠനം അവതരിപ്പിക്കുന്നതിൽ കൂടി ലോകത്തിലെ വിവിധ ഭാഗങ്ങളിൽ ഉള്ളവരുടെ വിഷയത്തിലുള്ള കാഴ്ചപ്പാടുകൾ ക്രോഡീകരിക്കാൻ സഹായിക്കും എന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

പ്രധാന വിഷയങ്ങൾ

1. പ്രവാസികൾക്ക് തിരികെ കേരളത്തിൽ എത്തുന്നതിന് ഉള്ള പ്രധാന ആകർഷണങ്ങൾ
2. കേരളത്തിൽ തിരികെ വരാതിരിക്കുന്നതിനുള്ള പോരായ്മകൾ
3. പ്രവാസ ജീവിതത്തിന്റെ വിവിധ ഘട്ടങ്ങൾ
4. തിരികെ എത്തിയവർക്ക് ഉള്ള ജോലി സാധ്യതകൾ
5. റിട്ടയർമെന്റ് ജീവിതവും പ്രതിസന്ധികളും
6. സാമൂഹിക സാംസ്കാരിക വിഷയങ്ങൾ
7. സാമ്പത്തിക വിഷയങ്ങൾ
8. ആരോഗ്യ പരിപാലനം
9. -പരിഹാര നിർദ്ദേശങ്ങൾ

മേൽ പറഞ്ഞ വിഷയങ്ങൾക്കൊപ്പം പഠനത്തിൽ ഉരുത്തിരിഞ്ഞു വരുന്ന വിഷയങ്ങളും ഉൾക്കൊള്ളിക്കുന്നതായിരിക്കും. പഠനത്തെ സംബന്ധിച്ച് മൈഗ്രേഷൻ കോൺക്ലേവ് നിർദ്ദേശിക്കുന്ന വിഷയങ്ങളും ഉൾപ്പെടുത്താം.

Kairali UK

Governance Mechanisms and Student Migration from Kerala to Europe: A Critical Review

Dr. Bijulal M.V.¹ & Kevin Biju²

This research paper investigates the burgeoning phenomenon of student migration from Kerala, India, to several European countries over the past five years. Utilizing comprehensive data sets encompassing migration figures and trends, the study delves into the nuanced aspects of this migration wave, particularly focusing on the case studies of Latvia, Czech Republic, Lithuania, Germany, and Ireland.

The study employs case studies of five students who migrated to the aforementioned nations, examining their experiences, educational opportunities, socio-economic conditions, and cultural adaptation, academic pursuits etc. This paper also highlights how dissatisfaction with the low standard of degree syllabi in Kerala has been a significant driver propelling these students towards seeking education abroad. Additionally, it examines the distinctive approaches of the Kerala and Indian governments towards managing and regulating this migration flow, shedding light on policy frameworks, support systems, and challenges encountered.

Furthermore, the research analyses the safety

standards implemented by both the Kerala and Indian governments concerning the welfare and security of migrating students. It sheds light on safety incidents and measures adopted to safeguard the interests and well-being of the students in the host countries.

By amalgamating quantitative data and qualitative insights, this paper aims to offer a comprehensive understanding of the multifaceted nature of student migration. It underscores the significance of policy coherence between the sending and receiving nations to facilitate a secure and conducive environment for students migrating abroad for educational pursuits. The findings and recommendations provided in this study aim to contribute significantly to the discourse surrounding international student migration and inform policy considerations for stakeholders at both regional and national levels.

Keywords: *Student Migration, Kerala, Europe, Education, Government Policies, Safety Standards, Data Analysis, Case Studies.*

---

1 Professor, MG university

2 Research Scholar, MG university

Indian Youth Migration: An International Perspective

Dr. Merlin Premala J.

Youth is the period of being a young adult with dreams and aspirations for achievement. India as a developing country, youth migration to various countries in need of decent work and economic growth and in search of quality of education is increasing at a fast pace. Before, only economically

active families or intellectuals were encouraged to migrate for better positions in society. Now even a middle-income group can afford their children's migration for higher education due to bank loans and scholarships. The objective of the study is to review the youth migration from India

to various countries and to draw conclusions on the impact and consequences due to the same. Secondary sources of information on migration are used for the study.

Indian youth migrating abroad has reached 7.5 lakh in 2022 in which male migrants are more. The highest numbers of Indian students were migrating to the United States of America (USA) in 2022, which had increased to 1.9 lakh from 1.25 lakh in 2021. Canada was the second top destination for Indian students, the numbers nearly doubling to 1.85 lakh in 2022 from 1.02 lakh in 2021. Migration is sure to make a change in fertility and mortality demographically. The proportional change in old, female and children will be affected in the country. The human capital of the nation is being challenged when the youth migrate for a permanent settlement.

The new trends in youth migration can be

pointed to social media and increases freedom of thought and expectations for a higher social ladder. Cultural changes will occur in the origin country and in the destination due to migratory patterns. The consequences of migration are increased family break-ups and family structural change. The brain drain has a negative effect on fertility level and family size of the Indian society in total. The changes in norms and family values, attitudes and behaviour towards Indian tradition and customs will have a sudden shift due to migration of Indian youth to different countries. Government agencies should form strong migration laws and policies for the migration of youth in India. Migration of Indian youth is sure to change the destiny of India in the coming years.

Senior Research Fellow, International Institute for Migration and Development

75

International Student Migration Trends and Patterns: A Mixed Method Approach Rohit Irudayarajan & Varsha Joshi

Kerala has been one of India's most important migrant-sending state for many decades. It is estimated that there are about 2.1 million Keralites settled in various countries around the world in 2018 (Rajan and Zachariah, 2019). A large majority, about 89 percent, of those migrants are settled in the oil- dependent Gulf Cooperation Council (GCC) countries as temporary workers and are mostly low to semi-skilled whereas other high-skilled workers have migrated to the developed economies of the world (Rajan and Zachariah, 2020). Due to the significant inward remittances and a large diaspora of Malayalee's abroad, labour migration has received a great deal of importance in Kerala over the past few decades. However, over the past few years, an increasing trend in student

migration can be observed in India as a whole and even in the state of Kerala. The various dimensions of student migration from Kerala are yet to be fully explored. According to the International Migration Outlook 2022 report, India is the second highest student-sending country after China. The rate of increase in student migration for higher education from India has grown four times the number it was 14 years ago. Student migration from Kerala has become a heated debate in the state which is also discussed in the Legislative Assembly of Kerala. The data presented by the Higher education minister in the Kerala assembly shows that 4 percent of the total student migrants from India belonged to Kerala.

The proposed paper primarily aims to examine the social and economic profile of International Student Migrants from the Kerala Migration Survey 2023. A total of 150 Student Migrants and their families are interviewed as part of the study. This will help understand the families' characteristics of the migrant students. Also, a Qualitative interview will be conducted with 10

students who are currently enrolled in the UK and Canada. This will help understand the push-pull reasons and issues pre-departure. This will also help us to understand the life of students post Migration. Finally, the paper tries to explore the role played by recruitment agencies in influencing migration decisions.

Research fellows, IIMAD

76

Migration of Keralite Students to Overseas: History, Causes, Statistics and Control Measures. Social, Financial and Developmental Implications

Abdul Hameed

Kerala has set an example in India for its model of development and attainment of high human development indicators (HDI) including the highest literacy rate in India. It also set a benchmark for other states for its social security and public healthcare systems. But at the same time, Kerala is known for high unemployment and the outmigration of residents for opportunities abroad. The popular route of migration from Kerala to the countries of the Persian Gulf has contributed immensely to the financial well-being of the state through remittances for decades.

However, in recent years, there has been a decline in the trend of Gulf migration and an increase in the trend of migration of youth to developed countries. As compared to the migration to Gulf Countries, migration to Europe, US and Southern Hemisphere has serious impacts and implications to state socio economic development, since the migration to these countries is on non-returnable basis. These migrants take citizenship there and settle there. This migration gives no benefit in foreign currency flow, investment in state and support to livelihood of state unlike Gulf migration. This paper provides facts to analyze the underlying reasons behind the increased levels of student migration using a theoretical framework that combines hypotheses based on the push and pull models of migration. The study demonstrates that the decision to migrate may not always

be rational, due to the influence of fluctuating factors that transform over time. Meanwhile, the analysis of the currently observable factors fundamentally identifies this wave of migration as a movement of people toward opportunity and a better standard of living compared to what is available in Kerala. Apart from economic security and opportunities, the trend of increased migration has many underlying reasons, such as security, freedom, standard of living and the factors attributed by recent regulations by the union government.

Kerala has to address this exodus on an urgent priority as it will weaken the local economic development and will result in large scale brain drain. Apart from this, the state shall realize the opportunities and need of time. Kerala is a thickly populated state with many limitations to develop as an industrial state. Kerala has already taken some steps toward environment friendly industries such as tourism and IT.

Now it's high time to bring Kerala as one of the most selected educational hubs of the world. Kerala has all the potential to develop such as natural beauty, connectivity, literacy, healthcare facilities etc. This paper puts forward some way ahead to develop the state as a world class education hub based on the state's potential.

Managing Director, Siraj Daily, Oman

Across the Sea and into the Trees: A Chronicle of Thiyyas in Ceylon

Dr. Sreebitha P.V.

The Thiyya community in Malabar has an extensive and fascinating history of migration within South and South-East Asia, particularly to Sri Lanka (erstwhile Ceylon). Thiyyas have played a vital role in the modern mode of social capital accumulation in Kerala especially through migration. Thiyyas were considered as industrious and capable people by the British Administration. In 1915, Mitavadi, a popular Thiyya magazine, had subscribers from Ceylon, Kolar, Burma, Singapore, and Penang which proves the prevalence and extent of the Thiyya community's inter-Asia migration in the early twentieth century. Although there have been attempts to examine Indian migration to Myanmar, Sri Lanka and Malaysia during the period of British colonialism, specific history of a community/region in Malabar vis-à-vis inter-Asia migration and the contacts established with other South and Southeast Asian regions during

the colonial period is hitherto unexplored. The lower-caste status of Thiyyas facilitated their association with Europeans during the colonial period as it was not considered a taboo for them to be associated with the Europeans. Through an exploration of their migration to Sri Lanka under colonial state, mainly as indentured labourers, toddy tappers, abkari workers and textile workers, the paper attempts to shed light on the nuances and connections between colonialism, the caste question, agency and mobility. The paper also aims to examine the question of colonialism, mobility and migration, as I tentatively argue that migration during the colonial period opened up possibilities of upward mobility for Ezhavas and Thiyyas of Malabar that significantly contributed to the political economy of Kerala.

Associate Professor at the Department of Studies in English,
Kannur University

ആഫ്രിക്കയിലേക്കുള്ള മലയാളിയുടെ പ്രവാസം- അനുഭവങ്ങളും സാധ്യതകളും വെല്ലുവിളികളും Somy Solomon

ആഫ്രിക്കയിലേക്കുള്ള മലയാളികളുടെ യാത്രയ്ക്ക്, പ്രവാസത്തിന് ഇന്ത്യൻ മഹാസമുദ്രത്തിലെ വ്യാപാര ബന്ധങ്ങളോളം പഴക്കമുണ്ട്. ആഫ്രിക്കയുടെ ചരിത്രം അഭ്യസ്തയുടെ വർത്തമാനം ആണെന്നത് പോലെ കേരളത്തിൽ നിന്ന് ആഫ്രിക്കയിലേക്ക് നടന്നിട്ടുള്ള യാത്രകളോ, ആഫ്രിക്കയിലെ മലയാളികളുടെ പ്രവാസമോ രേഖപ്പെടുത്താൻ നമുക്ക് കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. രേഖപ്പെടുത്തിയവയ്ക്ക് ദൃശ്യത നൽകാനും സാധിച്ചിട്ടില്ല. ആഫ്രിക്കയിലേക്കുള്ള മലയാളിയുടെ യാത്രകളും ജീവിതവും എഴുതപ്പെട്ട അനുഭവങ്ങളെയും, യാത്രാനുബന്ധ കുറിപ്പുകളും ശേഖരിച്ച് അക്കാദമിക് ഗവേഷണം ആരംഭിക്കേണ്ടതായുണ്ട്. മലയാളി ഗൾഫിലും യൂറോപ്പിലും പോകുന്നതിനു മുൻപ്

തന്നെ ആഫ്രിക്കയിലേക്ക് പോയിരുന്നു. പ്രവാസത്തിന്റെ ആഫ്രിക്കൻ സാഹചര്യം പഠനാത്മകമായി സമീപിക്കുന്നതിന് വേണ്ടിയാണ് കിഴക്കനാഫ്രിക്കയിലെ ടാൻസാനിയയിൽ “ഡിപെൻഡന്റ്” ആയി ഒൻപത് വർഷം ജീവിച്ചതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മനസിലാക്കിയ ആഫ്രിക്കൻ പ്രവാസത്തിന്റെ ചരിത്രവും, വർത്തമാനവും ഭാവിയുമാണ് ഈ അവതരണത്തിലൂടെ സംവദിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നത്. നവ കേരള നിർമ്മാണത്തിനായി ആഫ്രിക്കയുടെ സാധ്യതകളുമായി എങ്ങനെ കൈകോർക്കാൻ കഴിയുമെന്ന് ഈ അവതരണം പറഞ്ഞു വെക്കുന്നു

Research Associate, KCHR

പ്രവാസത്തിന്റെ അനുഭവം, ആഖ്യാനം ജീവിതമെഴുത്തിൽ

(മരുഭൂമിയിലെ മറുജീവിതങ്ങൾ എന്ന കൃതിയെ ആധാരമാക്കിയുള്ള പ്രബന്ധം)

അമാനുജ¹ & ഡോ.ദീപേഷ് കരിമ്പുകര²

കഥ, നോവൽ, കവിത തുടങ്ങിയ സർഗാത്മകരചനകളിലൂടെ ഗൾഫ് പ്രവാസത്തിന്റെ അനുഭവങ്ങൾ ധാരാളമായി രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. അനുഭവത്തോടൊപ്പം ഭാവനയും കൂടി ചേരും പടി ചേരുന്നവിധമുള്ള ആവിഷ്കാരങ്ങൾ എന്ന നിലയിലാണ് അത് മലയാള സാഹിത്യത്തിൽ ഇടംനേടി യത്. ഭാവനയുടെ കലർപ്പൊട്ടുമില്ലാതെ പ്രവാസത്തിന്റെ യഥാർത്ഥമായ അനുഭവത്തെ വായനക്കാർക്ക് നൽകിയത് ആത്മാഖ്യാനങ്ങളാണ്. ആത്മകഥ, സ്മരണകൾ തുടങ്ങിയ ഈ വിഭാഗത്തിൽപ്പെടുന്നു. ഇവയിലേറെയും പ്രവാസികളുടെ പൊതുവായി അനുഭവത്തിന്റെ ഉള്ളടക്കങ്ങൾ മാത്രമാണ്. അതാണ് ഇതിന്റെ ഒരു പ്രധാന പരിമിതി. അതേസമയം വ്യത്യസ്തമായ ജീവിതം നയിക്കുകയും പ്രവാസത്തിന്റെ അനുഭവലോകം അത്രമാത്രം വിസ്തൃതവുമായ പലരും പ്രവാസികൾക്കിടയിലുണ്ട്. പ്രത്യേകിച്ച് ഗൾഫ് പ്രവാസത്തിന്റെ ആദ്യകാലത്തിന്റെ പ്രതിനിധികൾ. അവർക്ക് വേറിട്ട അനുഭവങ്ങൾ ധാരാളമുണ്ടെങ്കിലും അതെഴുതാനുള്ള രചനാപാടവം ഇല്ല. അതുകൊണ്ടുതന്നെ സവിശേഷവ്യക്തികളുടെ അനുഭവങ്ങൾ എഴുതപ്പെടാതെയും ആരാലും അറിയപ്പെടാതെയും പോവുന്നു. അത്തരം വ്യക്തികളുടെ ജീവിതാനുഭവങ്ങളെ എഴുത്തിലൂടെ അവതരിപ്പിക്കാനുള്ള പുതിയൊരു വഴിയാണ് ജീവിതമെഴുത്ത്. അപരജീവിതത്തെ എഴുത്തുകാരൻ കേൾക്കുകയും അനുഭവതീവ്രത ചോർന്നുപോവാതെ എഴുത്തുരുപം നൽകുകയുമാണ് ജീവിതമെഴുത്തിലൂടെ നിർവ്വഹിക്കുന്നത്. സിനിമാതാരം മാമുക്കോയയുടെ ജീവിതം താഹാമാടായി കേട്ടെഴുതിയത് ജീവിതമെഴുത്തിന്റെ ഒരുദാഹരണമാണ്. വ്യത്യസ്ത അനുഭവലോകങ്ങളെ പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്ന നിരവധി അനുഭവ അവതരണങ്ങൾ ജീവിതമെഴുത്തായി മലയാളത്തിൽ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്.

പ്രവാസലോകത്ത് നാല് പതിറ്റാണ്ട് കാലം ജീവകാരുണ്യപ്രവർത്തകനായി ജീവിച്ച അമാനുജയുടെ അനുഭവകഥയാണ് മരുഭൂമിയിലെ മറുജീവിതങ്ങൾ എന്ന

ജീവിതമെഴുത്ത് പുസ്തകം. കേവലം ഒരാളുടെ വ്യക്തികഥയ്ക്കപ്പുറം പ്രവാസലോകത്തിലെ പലരുടെയും ആത്മകഥയായി മാറുന്നു എന്നതാണ് ഈ പുസ്തകത്തിന്റെ സവിശേഷത. അതേസമയംതന്നെ ഒരു വ്യക്തിയുടെ ജീവിതകഥ ചരിത്രപരവും സാംസ്കാരികവും സാമൂഹികവുമായ തലങ്ങളിലേക്ക് വളരുന്നതെങ്ങനെ എന്നതും പ്രധാനപ്പെട്ട കാര്യമാണ്. കഥപറയുന്ന ആളിന്റെ ജീവിതാനുഭവവും കേട്ടെഴുതുന്ന ആളിന്റെ എഴുത്തനുഭവവും ജീവിതമെഴുത്തിൽ പ്രധാനപ്പെട്ടതായി തീരുന്നു. മരുഭൂമിയിലെ മറുജീവിതങ്ങൾ എന്ന പുസ്തകത്തിന്റെ അനുഭവ, ആഖ്യാനതലത്തിൽ നിന്നുകൊണ്ടുള്ള ഉള്ളടക്കമാണ് ഈ പ്രബന്ധാവതരണം.

1 തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിലെ വക്കം കായൽവാരം സ്വദേശി. മുഹമ്മദ് സാലിയുടെയും സാനാമ്മയുടെയും മകൻ. 1975-ൽ യു.എ.ഇയിൽ എത്തി. 1976 മുതൽ 2012 വരെ ഷാർജ്ജ ഇലക്ട്രിസിറ്റി ആൻഡ് വാട്ടർ അതോറിറ്റി (SEWA) ലെ പവർസ്റ്റേഷനിൽ ജോലി. ഇക്കാലമത്രയും യു.എ.ഇയിൽ ജീവകാരുണ്യപ്രവർത്തകനായി. കൈരളി ടി.വിയിൽ 'പ്രവാസലോകം' പരിപാടിയുടെ യു.എ.ഇ. പ്രതിനിധിയായും പീപ്പിൾ ടി.വിയിൽ 'നേർ' എന്ന പരിപാടിയുടെ പ്രൊഡ്യൂസറായും പ്രവർത്തിച്ചു. ഷാർജ്ജ ഇന്ത്യൻ അസോസിയേഷൻ ജോയിന്റ് ട്രഷറർ ഡിസ്ട്രിക്ട് റിലീഫ് കമ്മിറ്റി കൺവീനർ, ഷാർജ്ജ മാസ് സംഘടനയുടെ എക്സിക്യൂട്ടീവ് മെമ്പർ എന്നീ നിലകളിൽ പ്രവർത്തിച്ചു. ജീവകാരുണ്യപ്രവർത്തനത്തിന് നിരവധി അവാർഡുകൾ ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇപ്പോൾ യുക്തിവാദിസംഘം തിരുവനന്തപുരം ജില്ലാ കമ്മിറ്റി അംഗം, ഹ്യൂമൻ റൈറ്റ്സ് ഫോറം തിരുവനന്തപുരം ജില്ലാ സെക്രട്ടറി എന്നീ നിലകളിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നു. പുസ്തകം. മരുഭൂമിയിലെ മറുജീവിതങ്ങൾ (മാതൃഭൂമി ബുക്സ്) ഫോൺ : 9400264443

2 സ്വദേശം കണ്ണൂർ ജില്ലയിലെ ചക്കരക്കൽ. ചേളന്നൂർ ശ്രീനാരായണഗുരു കോളേജ് മലയാളം വകുപ്പ് മേധാവി. കണ്ണൂർ യൂണിവേഴ്സിറ്റിയിൽ നിന്ന് "ആധുനികമലയാള കവിതയിലെ പിതൃബിംബങ്ങൾ" എന്ന വിഷയത്തിൽ ഡോക്ടറേറ്റ് നേടി. ഷാർജ്ജയിൽ അറേബ്യയിനപ്പുത്രത്തിലും കണ്ണൂരിൽ സമയം മാസികയിലും സബ് എഡിറ്റർ. വിജയൻ മാഷ് ഓർമ്മപ്പുസ്തകം, പിൻനിലാവ്, ദേശത്തിന്റെ കഥകൾ, ഇലകൾ പച്ച പൂക്കൾ മഞ്ഞ, മലയാളികളുടെ മാർക്കേസ്, കഥപറഞ്ഞു പറഞ്ഞ് കഥയാതൊരാൾ, തിരക്കാഴ്ചയിലെ പുതുലോകങ്ങൾ, മോട്ടോർസൈക്കിൾ ഡയറിസ് ജോണിനൊപ്പം, മൊളക്കാൽ മുരുവിലെ രാപ്പകലുകൾ, മരുഭൂമിയിലെ മറുജീവിതങ്ങൾ, പി. കാവ്യരൂപന്റെ കാൽപ്പാടുകൾ എന്നിവ പുസ്തകങ്ങൾ. പി.കാവ്യരൂപന്റെ കാൽപ്പാടുകൾ എന്ന കൃതിക്ക് 2023 മഹാകവി പി. സാഹിത്യപുരസ്കാരം ലഭിച്ചു.

Kerala's Global Odyssey: A Comprehensive Exploration of Migration, Impact, and Achievements

Dr. Hassan J.¹ & Akhil Ansar²

The migration of individuals from Kerala to foreign countries spans centuries and has evolved through historical, economic, and sociocultural dynamics. From early trade links to the Gulf migration boom in the 1970s, Keralites have sought opportunities globally, leaving an indelible mark on the world stage. This migration has significantly impacted Kerala's economy through remittances, fostering infrastructural development and raising living standards. However, it has also posed social challenges, prompting the Kerala government to implement initiatives addressing the concerns of the expatriate community. The Kerala

diaspora, dispersed across the globe, has not only preserved the state's rich cultural heritage but has also excelled in various fields, contributing to global advancements. This abstract provides a comprehensive overview of the history, impact, challenges, and achievements associated with the migration of individuals from Kerala, offering insights into the multifaceted nature of this global phenomenon.

---

1 Assistant Professor in West Asian Studies, Department of Islamic and West Asian Studies, University of Kerala.

2 PhD Scholar, Department of Islamic and West Asian Studies, University of Kerala

Historical ties between Keralites and the Middle East

Aji kuriakose

The historical ties between Keralites and the Middle East have been pivotal in shaping the economic trajectory of Kerala. The emergence of the oil industry and related businesses in the Middle East offered unprecedented opportunities for employment and economic growth. Keralites, known for their proficiency in English and adaptability, found themselves in demand for clerical roles across diverse sectors. The allure of better-paying jobs with improved benefits compared to those available in Kerala

at the time prompted many to seek employment in the Middle East. The stable positions and promising career prospects led to a significant flow of skilled labor from Kerala to the region. The remittances sent back by Keralites employed in the Middle East not only augmented Kerala's economy but also significantly elevated living standards, facilitated better education, and contributed to the state's overall development.

President, Kerala Business Forum, Qatar

Migration and Employment in Indian States

A.V. Jose

Labour migration between countries and regions of the world has always been linked to the prevalence of income differentials among people. Brutal manifestations of income-inequalities occur when people of often less developed regions flee from deprivation and violence and move across space in search of secure lives. There are also other factors triggering migration, for instance: demographic growth, scarcity of arable land, and natural calamities. The Indian sub-continent of the 19th century was replete with episodes of extensive deprivation resulting in huge migratory flows to Africa, Caribbean and Pacific islands, South-East Asia, Sri Lanka, and Mauritius.

The drama keeps recurring today, though with variation in the pace and content of migration. In recent decades, there has been an increase of domestic migration from the heartland and north-eastern states of India, notably Assam, Bihar, Chhattisgarh, MP, UP, Jharkhand, Orissa, and Bengal searching for new income earning opportunities. Such migratory flows indicate two important developments in the sub-continent. First, a break-through with *demographic dividend attained* by containing mortality rates in the low-income states of India, leading to low productivity and stagnant wages, prompting people to migrate. Second, a vast internal job market has opened for workers, now disguisedly unemployed in the hinterland.

The voluntary domestic migration of labour is poised to accelerate in the post-pandemic era. Kerala has emerged as a prominent destination of domestic migrants. These guest workers, whose numbers are estimated to be in the range of 3 million plus, have become a major source of remittances to the rural hinterland of many

migrant-sending states. They belong to the prime age-groups and are deemed indispensable for sustaining the economy of Kerala. Collectively they help Kerala reap the rewards of a demographic dividend, now accessible across the whole of India.

The shortage of labour due to migration in the low-income states offer the best prospects for a rise in real wages of all workers. Already, there are indications of a perceptible increase in real wages of rural labour engaged in farm and non-farm activities, and correspondingly a decline in the incidence of poverty among the migrants-sending states. Such changes set the stage for a second wave of migratory flows, more durable than short term circular migration. Longer term mobility directed to destinations within or outside the country takes place mostly among the skilled or semi-skilled workers.

The income differentials among people within or between countries are often manifested in wage differences. They become compelling forces on the demand side of markets, and draw workers from developing countries into the global value-chains as partners in prosperity. Such orderly migration has coincided with the onset of prosperity and diminution of inequalities within and between nations. The *Pathanamthitta* district of Kerala is the prime example of a region that has profoundly influenced income distribution in the entire subcontinent through migratory flows of skilled labour. There is much to learn from the experience of this region, notably on how they accomplished the skill up-gradation of emigrant workers. The lessons take us to the question of public policy interventions aimed to promote migration within and across countries? Indeed, the provincial states have a mandate to

facilitate, supervise and regulate the functioning of labour markets, mainly to ensure equitable outcomes for all. Beyond the supervisory functions, they ensure that the rights and entitlements of all workers, notably the migrants, are respected, protected and realised. Such a mandate involves some serious responsibilities. First, recognize the human rights of all migrants; second, provide legal immunity and institutional safeguards when the migrants claim their entitlements; and third, engage in affirmative action empowering the workers to realise their interests.

Towards fulfilling the above-mentioned objectives, much can be done on the demand and supply side of markets. Kerala, one of the largest recipients of domestic migrants in India, has an abiding concern about the conditions of work and quality of living of the guest workers. There is a compelling case for regulatory interventions to safeguard the minimum standards of work and living premised on occupational safety, health, habitats, and access to essential commodities. Ensuring the reach of these minimum standards also requires an updated database on the size, gender and skill composition of the migrant workers.

There are as many interventions on the supply side of markets at the national and state levels that can bring significant improvement to the well-being of workers. At best, the migrant-sending states can reduce the volume of distress-induced migration from their countryside. An orderly transformation of all forms of disguised unemployment into paid employment can come through more expenditure on rural employment guarantee schemes. Another proven means is through re-distributive transfers to boost the social consumption of education, health care, housing, drinking water, public transport and social security. Such public provisioning, indeed an affordable proposition in all states, can together set a minimum social wage or a “reserve price” of labour, below which the rural households would never have to sell their services in conditions of excess supply.

It is a matter of pride that Kerala has a rich repertoire of policy interventions, aimed to strengthen the economic position and social wages of all workers. They are important building blocks of a just and humane society we envisage for the coming generations.

Honorary Fellow, CDS & Gulati Institute of Finance and Taxation

Perspectives on Migration: Understanding The Socioeconomic Factors Driving the Move from West Bengal to Kerala

Navas M. Khadar

Numerous studies in Kerala have delved into the social dynamics of inter-state migrant workers. The research methodology employed in understanding the motivations of these workers involves exploring the push and pull factors that lead them to migrate to Kerala. This paper reports on an action research initiative conducted between November 11 and December 04, 2023,

in various villages across Kolkata, Birbhum, Murshidabad, Burdwan, and Malda districts of West Bengal. The focus is on the socio economic and educational factors in West Bengal and their correlation with migration to Kerala.

The research involved visits to SC/ST villages and those directly impacted by migration, conducting 40 in-depth interviews using a

structured questionnaire, and facilitating ten focus group discussions. The study aims to provide firsthand insights into the reasons for migration, its impacts, and future migration trends from West Bengal to Kerala. Official estimates from the Labour Department of Kerala reveal that 5,16,320 migrant workers are registered on the Awaz insurance portal (SERB 2023), with 20% originating from West Bengal. Additionally, the Kerala Planning Board reports 28-34 lakh migrants working there, including 8 lakh individuals from West Bengal.

An interview with top-ranking government officers reveals that the state estimates the number of migrant workers employed outside West Bengal. Furthermore, West Bengal has initiated a Migrant Welfare Board with over 23

lakh registered people. The ongoing registration process suggests that more than 10 lakh individuals from West Bengal have migrated to Kerala.

This paper primarily explores the driving factors behind West Bengal migration to Kerala and endeavours to propose policy recommendations to the Kerala Labour Department. The focus is emphasizing the importance of inter-state collaboration and identifying key components that should be promptly integrated into migrant welfare policies.

Keywords: Interstate Migration, West Bengal, Kerala, Inclusion, Policy Inclusion

---

Research Scholar at Centre for Migration Policy and Inclusive Governance, School of International Relations and Politics, Mahatma Gandhi University.

Health Seeking Behaviour among Interstate Migrant Workers of Urban Area of Malappuram District

Dr. Ajith V.

From time immemorial, people went on searching for new lands, resource because they were in pursuit of healthier economic conditions and a safe environment. It is continuing still and internal and external migrations are thus common in the atlas. In India many people have seen Kerala as a safer destination which led to the influx of interstate migrants to Kerala. Kerala is witnessing a large inflow of migrant labourers from Tamil Nadu, Karnataka, West Bengal, Orissa, Bihar, Assam, Manipur etc. and most of the migrant workers coming to Kerala were pushed out of their native places because of low wages, unemployment or underemployment in agriculture and other sectors. Here they are engaged as construction workers, casual labourers, agricultural and plantation workers, road workers.

Estimated to be about 3.5 million in 2018, migrant workers hail from all over India (GOK et al. 2018). As per the information obtained from District Labour office Malappuram, there were 34711 registered interstate migrants in the Malappuram district. Internal migration is an expected phenomenon in countries where the labour forces are distributed oddly. The push factors and pull factors influence this labour force to go in search of jobs that pay them better. As this group is permanently or temporarily moving within and between states in India, their participation in the socio-economic and political life of India is also neglected. Thus, they remained an invisible population for a long time. The existing policies and programmes were insufficient to meet the needs of the population. Thus, the vulnerabilities of the internal migrants

have remained like an open Pandora's Box. Sustainable Development Goal 3 is "to ensure healthy lives and promote well-being for all at all ages". The health and well-being of migrants are also essential to the achievement of the SDG. Healthcare seeking behaviour (HSB) has been defined as, "any action or inaction undertaken by individuals who perceive themselves to have a health problem or to be ill for the purpose of finding an appropriate remedy". Health seeking behavior can also be referred to as illness behaviour or sick-term behavior. Health seeking behavior is situated within the broader concept of health behavior, which encompasses activities undertaken to maintain good health, to prevent ill health, as well as dealing with any departure from a good state of health. The migrant population are vulnerable and exposed to many health problems and have varying health seeking behavior.

Studies relating to the health of the migrants are lacking in the state. The migrants health needs should be integrated with the state health policy. If we are not considering their health needs, it will affect our health too. Complete health needs of the migrant labourers should be addressed by the state, rather than the state focusing only

on a single disease control programme on these migrants. There is an urgency in setting up a migrant friendly health system. Studies that can bring out the factors associated with the health seeking behaviour are essential to formulate policies regarding Migrants' health. Migrants also need to be aware of and properly utilize the available public health facilities.

A pilot study has been done among interstate migrant labourers migrated from states other than Kerala staying within the limits of Malappuram district, continuously for at least a period of 3 months. Aim of the study is to assess the health seeking behaviour and the factors associated with health-seeking behaviour of interstate migrant workers in an urban area of Malappuram district. Data were collected from interstate migrant workers from Kondotty and Perinthalmanna municipalities of Malappuram district, by interview with the help of a semi structured questionnaire and an interpreter who is efficient in native language of each participant. Data entered in MS excel. Analysis of data was done using SPSS software trial Version 26.

PG Resident, Department of Community Medicine, MES Medical College

Alienation of New Generation Migrants: Putative Impact on Kerala's Economy and Emotional Continuity

Dr. P. Harikumar

The New Generation of Malayalees Born and Brought up in lands away from Kerala, have very little exposure to the rich heritage, high intellectual acumen quality achievements and outlook of generally Universal Brotherhood. Many of them harbour a Dangerous Disconnect with Elder Generation and their Motherland [നിങ്ങളുടെ നാട് !]. This often leads to lack of Concern for Kerala and quite often Culminates in dislike to "Mallu" lifestyle.

The impending Danger of this generational disconnect is of utmost concern to Kerala, because the young Migrants tend to be unsympathetic to Kerala and quite often, Refuse to Support their parent's motherland, either Financially or Emotionally.

This attitude could be detrimental to our Money Order Economy, which, at present, is crucial to sustain the high Standard of Malayali Life.

Possible reasons and remedial measures to encounter the Newgen-Disconnect are being addressed in considerable detail. And possible remedial measures suggested.

One of the approaches, is to enlighten the youth with the Geographical, Climatic and intellectual uniqueness of Kerala and it's History, Cultural Heritage and the sacrifices, our people have undergone to be rated as the BEST among Indian States.

The ongoing Malayalam Mission, Loka Kerala Sabha etc, though, welcome initiatives, are realistically insufficient considering the magnitude of the problem.

Possible means of integrating the young generation of Malayali Migrants to the mainstream Malayalees is discussed.

86

പ്രവാസി സംഘടനകൾ - ഗൾഫ്

പി.എം. ജാബിർ

അവകാശ സമരങ്ങളുടെയും പൊതുപ്രവർത്തനത്തിന്റെയും അനുഭവസമ്പത്തുമായി ലോകത്തിലെ വിവിധ രാജ്യങ്ങളിലേക്ക് കുടിയേറിയ മലയാളികൾ അവിടങ്ങളിൽ സംഘടനകൾ ആരംഭിച്ചതിൽ ഒട്ടും അത്ഭുതപ്പെടാനില്ല. ഗൾഫിന് മുമ്പ് മലയാളികൾ കൂടുതലായി കുടിയേറിയിരുന്ന മലേഷ്യ, സിലോൺ ബർമ്മ, സിംഗപ്പൂർ എന്നിവിടങ്ങളിലൊക്കെയും മലയാളി കുട്ടായ്കകൾ ഉണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിലും കഫാല സംവിധാനത്തിനകത്ത് ജോലി ചെയ്യേണ്ടിയിരുന്ന മലയാളിക്ക് ഗൾഫിൽ സംഘടനകൾ കെട്ടിപ്പടുക്കുക അത്ര എളുപ്പമായിരുന്നില്ല. എന്നാൽ രാഷ്ട്രീയ പ്രബുദ്ധതയും സംഘടനാ രക്തത്തിലലിഞ്ഞ മലയാളിബോധവും സംഘടനകൾക്ക് ജന്മം നൽകുക തന്നെ ചെയ്തു. നേരത്തേ കുടിയേറിയിരുന്ന രാജ്യങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ച് വിനോദത്തിനുള്ള ഉപാധികൾ താരതമ്യേന കുറവായിരുന്നത് കൊണ്ടു തന്നെ അത് സംഘടനകൾ നികത്തുന്ന രീതി വന്നു. ഗൾഫിലെ ആദ്യകാല സംഘടനകളിൽ മുന്നിൽ നില്ക്കുന്ന ബഹറൈൻ കേരള സമാജത്തിന്റെ ജനനം തന്നെ നാടക അവതരണം ഉദ്ദേശിച്ചു കൊണ്ടായിരു

ന്നു. കേരളത്തിലെ ഓരോ ഗ്രാമത്തിലും ഉണ്ടായിരുന്ന ക്ലബ്ബുകളുടെ അനുഭവവുമായി കടൽ കടന്ന മലയാളി ആ മാതൃകയിൽ തന്നെയാണ് സാംസ്കാരിക സംഘടനകൾ ആരംഭിച്ചത്. പലവിധ പ്രതിബന്ധങ്ങളും ഉണ്ടായിരുന്നിട്ടും അവയെല്ലാം തരണം ചെയ്യുകയോ അവഗണിക്കുകയോ ചെയ്തുകൊണ്ട് സംഘടനയും കുട്ടായ്കകളും ഉണ്ടാക്കുന്നതിൽ മലയാളി വിജയിക്കുക തന്നെ ചെയ്തു. മലയാളി കുട്ടായ്ക എന്ന പേരിലാണ് മുഴുവൻ സംഘങ്ങളും രൂപീകരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്.

അവയുടെ പ്രവർത്തന ശൈലിയിലും അംഗത്വ മാനദണ്ഡങ്ങളിലും സമാനതകൾ വൈജാത്യവും എന്ന പോലെ നിലനിൽക്കുന്നു.

ഇന്ന് രാഷ്ട്രീയത്തിന്റെയും മതത്തിന്റെയും സമുദായത്തിന്റെയും പ്രദേശത്തിന്റെയും കലാലയത്തിന്റെയും. എന്തിനേറെ, തറവാടുകളുടെയും അടിസ്ഥാനത്തിൽ നൂറുകണക്കിന് സംഘടനകളാണ് ഗൾഫിൽ എമ്പാടും ഉള്ളത്.

അവയെക്കുറിച്ചുള്ള ഒരു വിശകലനമാണ് ഈ പ്രബന്ധത്തിലൂടെ നടത്തുന്നത്.

Member, NRI Commission

Social Networks and Migration: Emigration of Fisherfolks of Thiruvananthapuram

Imthiyas A. & M.S. Jayakumar

Fishing is one of the most challenging and dangerous occupations. Fishermen are among the most vulnerable and marginalised social groups socially, economically, politically and educationally. Several factors force them to migrate either within the nation or outside. In Thiruvananthapuram, the fisherfolk community lives in poor socio-economic conditions and lifestyles. Many choose to migrate to the Gulf countries to have a decent life. They find lots of social networks and relationships at the destination and get several opportunities through

them. The present study aims to understand the role of social networking and its benefits for migrant fishermen, adopting an exploratory research design and using qualitative data collected through case studies. The findings show that the web of social relationships influences the migrant fisherfolks in several ways, including job opportunities, shelter and assistance.

Keywords: Migration, Fisher folk, Social Networks

Research Scholars, Kerala University

പ്രവാസ ലോകത്തെ മാധ്യമ പ്രവർത്തനവും ജീവകാരുണ്യ രംഗത്തെ ഇടപെടലും

Najim Kochukalunk

ചരിത്രം, സ്ഥിതിവിവരം

തൊഴിൽ തേടിയുള്ള മലയാളികളുടെ ഗൾഫ് കുടിയേറ്റത്തിന്റെ ലഘുചരിത്രം. ഏതാണ്ട് ഒരു നൂറ്റാണ്ട് തികയുന്ന മലയാളി പ്രവാസത്തെ കുറിച്ച് മുകുന്ദൻ പ്രവാസം നോവലിനെ കുടി മുൻനിർത്തി ഗൾഫിലാകെയും സൗദി അറേബ്യയിൽ പ്രത്യേകിച്ചുമുള്ള പ്രവാസി സമൂഹത്തിന്റെ അനുഭവങ്ങൾ പിന്നിടുന്ന ചരിത്രമാണ് ലഘുവാചനം സ്പർശിച്ചുപോകുന്നത്. സൗദി അറേബ്യയെ പ്രത്യേകിച്ച് എടുത്തുപറയാൻ കാരണമുണ്ട്. ഉപജീവന മാർഗ്ഗം തേടി കടൽകടന്ന മലയാളികളിൽ നല്ലൊരു പങ്ക് സൗദി അറേബ്യയിലും എത്തിയിരുന്നു. എന്നാൽ ഗൾഫ് പ്രവാസം എന്ന് പറഞ്ഞാൽ ദുബായ് കേന്ദ്രീകൃതമാകുന്ന ഒരു രീതി പൊതുവിലുണ്ട്. പ്രവാസി ജീവിതത്തെ അളക്കുന്ന മാപിനി അതായി മാറുന്നു. മറ്റ് ഗൾഫ് രാജ്യങ്ങളിലെല്ലാം നല്ല തോതിൽ മലയാളികളുണ്ട്. സൗദി അറേബ്യയിലാണെങ്കിൽ അത് വലിയ സംഖ്യയാണ് താനും.

ഇന്ത്യക്ക് പുറത്ത് ഏറ്റവും കൂടുതൽ ഇന്ത്യക്കാരുള്ള, കേരളത്തിന് പുറത്തു ഏറ്റവും കൂടുതൽ മലയാളികൾ

ഉള്ള പ്രദേശങ്ങളിൽ ഒന്നാണ് സൗദി അറേബ്യ. ഔദ്യോഗിക വൃത്തങ്ങളിൽ നിന്ന് ലഭ്യമായ കണക്ക് പ്രകാരം ഇപ്പോൾ ഏകദേശം 18 ലക്ഷം ഇന്ത്യക്കാരാണ് സൗദിയിലുള്ളത്. അതിൽ പകുതി മലയാളികളാണ്. മുമ്പ്, അതായത് സൗദി തൊഴിൽ രംഗത്തെ സ്വദേശിവൽക്കരണ പദ്ധതിയായ നിതാഖാത് നടപ്പാക്കുന്നതിന് തൊട്ട് മുമ്പ് വരെ 30 ലക്ഷത്തോളമായിരുന്നു ഇന്ത്യൻ ജനസംഖ്യ. അന്നും പകുതിയായിരുന്നു മലയാളികൾ. അതുകൊണ്ട് തന്നെ ലക്ഷ്യ കേന്ദ്രങ്ങൾ മാറേണ്ടതുണ്ട്. അല്ലെങ്കിൽ യു.എ.ഇ പ്രവാസികൾക്കൊപ്പം മറ്റ് ഗൾഫ് രാജ്യങ്ങളിലെയും പ്രവാസികൾ പരിഗണിക്കപ്പെടണം എന്നതിലേക്ക് വെളിച്ചം വീശുന്നു. ഒപ്പം പ്രവാസലോകത്തെ മാധ്യമ, ജീവകാരുണ്യപ്രവർത്തനത്തിന്റെ ആവിർഭാവവും വികാസവും വർത്തമാനവും ഭാവിയും ഈ ഭാഗത്ത് വിശദീകരിക്കുന്നു.

ജീവകാരുണ്യ പ്രവർത്തനം

പ്രവാസലോകത്തെ ജീവകാരുണ്യ പ്രവർത്തനത്തിന്റെ ചരിത്രത്തിന് പ്രവാസത്തോളം തന്നെ പഴക്കമുണ്ട്. പ്രത്യേകിച്ചും സൗദി അറേബ്യയിൽ. തൊഴിൽ

വിസയുണ്ടാകുന്നതിന് മുമ്പ് തന്നെ തീർമാന വിസയിൽ വന്ന് അധികൃതരുടെ കണ്ണുവെട്ടിച്ച് പ്രവാസം ആരംഭിച്ച ചരിത്രമാണ് മലയാളിക്കും സൗദിയിലുള്ളത്. അതുകൊണ്ട് തന്നെ മുപ്പതും നാൽപ്പതും വർഷമൊക്കെ പ്രവാസം നയിച്ചവർ ഒരുപാട് പ്രായസപ്പെട്ടും ദുരിതങ്ങൾ തിന്നും കണ്ണീർ കുടിച്ചും അതിജീവനം നടത്തിയിട്ടുള്ളത്. അതിന് കഴിയാതെ വന്നവർ തളർന്നുവീണിട്ടുണ്ട്. അങ്ങനെ വീണവരെ എടുക്കാനും കാലിടറുന്നവർക്ക് കൈത്താങ്ങു നൽകി നേരെ നടത്തിക്കൊണ്ടുവെല്ലാം കാര്യം സുഹൃത്തുക്കൾ അന്നും നീണ്ടിട്ടുണ്ട്. ആടുജീവിതം എന്ന നോവലും ഗദ്യമാ എന്ന സിനിമയും അത്തരത്തിൽ തീക്ഷ്ണമായ പ്രവാസത്തെ നമുക്ക് കാട്ടിത്തന്നിട്ടുണ്ടല്ലോ. അതിലൊന്നും ദുരിതബാധിതന് നേരെ ഒരു കാര്യം ഹസ്തമെങ്കിലും നീണ്ടുവരുന്നതും കണ്ടിട്ടുണ്ട്. പതിയെ പതിയെ ആ ഒറ്റപ്പെട്ട സഹായ ഹസ്തങ്ങൾ, കരുണ മാനസങ്ങൾ നിരാലംബന് താങ്ങും തണലുമേകുന്ന ജീവകാരുണ്യത്തിന്റെ ഉടൽരൂപങ്ങളായി വളർന്ന് പന്തലിച്ചു. അതൊരു വേറിട്ട സാമൂഹികപ്രവർത്തന വഴിയായി മാറി. സമൂഹം ഏറ്റവും പ്രത്യാശയോടെ ഉറ്റുനോക്കുന്ന സൽസ്വരൂപങ്ങളായി ഓരോ ജീവകാരുണ്യപ്രവർത്തകനും. പ്രവാസലോകത്ത് ഇന്ന് സാമൂഹികരംഗത്തെ ഒന്നാം നിര നേതാക്കൾ എന്ന് പറയുന്നത് ജീവകാരുണ്യ പ്രവർത്തകരാണ് അങ്ങനെയൊരു പദവി തന്നെ എസ്റ്റാബ്ലിഷ് ചെയ്യപ്പെട്ടു.

മാധ്യമങ്ങളുടെ ഇടപെടൽ

ആദ്യകാലത്തെ ഒറ്റപ്പെട്ട ജീവകാരുണ്യ പ്രവർത്തനങ്ങൾ സംഘടിതമാകാനും അതിന്റെ ഗുണം സമൂഹത്തിന് മുഴുവൻ ലഭിക്കാനും വലിയ ജീവകാരുണ്യപ്ര

സ്ഥാനങ്ങൾ തന്നെയുണ്ടാവാൻ മാധ്യമങ്ങൾ വിപ്ലവകരമായ പങ്ക് വഹിച്ചത്. പ്രവാസലോകത്തേക്ക് മാധ്യമങ്ങളുടെ വരവുണ്ടായിട്ട് രണ്ടര പതിറ്റാണ്ടേ ആയിട്ടുള്ളൂ. ജീവകാരുണ്യപ്രവർത്തനത്തിന്റെ സ്ഥിതിവിവരം പരിശോധിച്ചാൽ അത് മനസ്സിലാകും. പ്രവാസി സംഘടനകൾ പോലും സജീവമായതും പെരുകിയതും ഈ കാലയളവിലാണ്. മൃതദേഹങ്ങൾ നാട്ടിലെത്തിക്കാനും ദുരിതബാധിതരെ സഹായിക്കാനും തൊഴിലിടത്തിനും താമസയിടത്തിനും ഇടയിൽ തളയ്ക്കപ്പെട്ട പ്രവാസിയെ സമൂഹത്തിലേക്കും കൂട്ടായ്മയിലേക്കും ഇറക്കിക്കൊണ്ടുവരാനും സാമൂഹിക ജീവിതത്തിലേക്ക് മാറ്റാനും നിർവഹിക്കേണ്ട സാമൂഹിക ബാധ്യതകളെ കുറിച്ച് അവബോധിതരാക്കാനും നല്ല രാഷ്ട്രീയത്തെ കുറിച്ചുള്ള അവബോധം നൽകുന്നതിനും മാധ്യമങ്ങൾ വലിയ പങ്കാണ് കഴിഞ്ഞ 25 വർഷമായി വഹിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. മാത്രമല്ല, പ്രവാസലോകത്തെ മാധ്യമപ്രവർത്തനം തന്നെ ജീവകാരുണ്യപ്രവർത്തനമായി മാറിയിട്ടുണ്ട്. ജീവകാരുണ്യപ്രവർത്തകരും മാധ്യമപ്രവർത്തകരും പല കാര്യങ്ങളിലും ഒരുമിച്ചാണ് പ്രവർത്തനരംഗത്തിറങ്ങുന്നതുപോലും. അനധികൃതരായി കഴിഞ്ഞവർക്ക് സ്വദേശങ്ങളിലേക്ക് മടങ്ങാനും പദവി ശരിയാക്കി പ്രവാസം തുടരാനുമെല്ലാം സൗദിയിലുൾപ്പടെ ഭരണകൂടങ്ങൾ ഇളവുകാലവും പൊതുമാപ്പും പ്രഖ്യാപിച്ചപ്പോഴെല്ലാം ഈ നിയമലംഘകരെ അധികൃതരുടെ മുന്നിലെത്തിക്കാനും നടപടികൾ പൂർത്തിയാക്കാനും വാർത്തകളിലൂടെ അവബോധം പകർന്നും സാമൂഹികപ്രവർത്തകരോടൊപ്പം രംഗത്തിറങ്ങി പ്രവർത്തിച്ചും മാധ്യമപ്രവർത്തകർ വളരെ സജീവമായ ചരിത്രമാണുള്ളത്.

Saudi Arabia Bureau Chief, Gulf Madhyamam Daily

Overview of Singapore's Education System

Rajeevan Sathyadevan

Singapore's education system aims to bring out the best in every child. Singapore seek to nurture the whole child and develop them into lifelong learners, with an enduring core of competencies to thrive in the 21st century. Singapore's multiple educational pathways cater to the different strengths and interests of every student.

Singapore Learning experiences allows them to (i) learn by doing; (ii) learn about the real world; and (iii) learn for life. In addition, our schools offer education and career guidance to help our students discover their interests and strengths

and choose the pathways that allow them to achieve their fullest potential.

Bilingual education policy is a cornerstone of Singapore's education system, requiring students to offer two languages: English Language and an official Mother Tongue Language. This enables them to connect with people from different backgrounds in a multi-cultural environment, and allow them to thrive in a diverse, globalised world. It also equips them with the language and cultural competencies to appreciate their culture and heritage.

Teachers form the core of Singapore's education system. Singaporeans are committed to nurturing and motivating the teachers to grow and reach their personal and professional best, in line with their aspirations and interests. Singapore's teachers receive rigorous and evidence-based pre-service training at the National Institute of Education, and have many opportunities

for in-service development to build up their competencies. Teacher academies, language institutes, and HQ divisions foster a strong culture of professional excellence underpinned by a philosophy of teacher ownership and teacher leadership (TOTL).

Head of Digital Learning, coelrind Ltd UK

Higher Education in Germany – Opportunities and Challenges

**Aparna Muraleedharan, Girikrishnan G.R., Nandu Gopan,
Rishith Ellath Meethal & Sivahari Nandakumar**

Germany offers numerous opportunities in terms of higher education and subsequent jobs. Ausbildung (vocational training) opportunities with stipend and free education at public universities are a few examples. The country offers a well-balanced work-life environment with labour laws and a social democratic order that ensures compulsory healthcare benefits and a pension system. However, Kerala as a society is yet to capitalise on these opportunities, to its full potential, mainly due to a lack of proper awareness and information.

German public funded universities are funded by tax payments and are thus able to offer free education up to the level of doctoral studies. In case of Ausbildung (vocational training like nursing, hotel management), students receive stipends that can cover their monthly living expenses. Furthermore, international students are allowed to work during their period of studies to support their living expenses in the country. Many universities also offer programs in English language that effectively lowers the language barrier that many prospective students tend to worry about. Increased awareness can therefore incentivize students to pursue these attractive educational opportunities.

Due to its peculiar population demographics and dropping fertility, Germany has a largely ageing population, and thus a shortage of workforce. For

migrant students, this translates into ample job opportunities both during and after their period of study. On an average, a student could earn 90,000 INR per month by working on student jobs.

The school level education system in Kerala and Germany are comparable and many students have successfully made the transition from the former to the latter. The German language remains the main mental barrier in this transition. This is an area where the Government of Kerala, through NORKA, can make positive and concrete interventions such as facilitating accredited opportunities to learn German as a foreign language within the curriculum. Another much needed intervention would be the setting up of a DAAD centre in Kerala, which in close co-operation with NORKA, can provide credible information about the educational opportunities in Germany, without charging fees from the student. Such an initiative would prevent exploitation of the students by unscrupulous individuals or shady establishments.

This paper summarises the above points and puts up concrete proposals so that Kerala society can benefit from the higher education opportunities that Germany offers.

Samskara, Germany

Economic Reintegration: Unpacking the Impact of Indigenisation on Kerala's Returning Migrant Workforce

Dhinoop K.

India, renowned for its significant role in inbound foreign remittances, has seen Kerala emerge as a major contributor to this financial influx. The infusion of remittances has led to a transformative shift in the state's socio-economic landscape. However, Kerala's foreign remittance economy faces a new threat in the form of indigenisation policies implemented by Gulf countries. Existing research on labour migration has predominantly focused on skilled or professional migrants, overlooking the unique experiences and challenges encountered by unskilled workers upon their return to their home countries. This study aims to address this gap by shedding light on this often marginalized group, contributing to a more holistic understanding of the impact of labour policies on diverse migrant

populations. Specifically, this article looks into the consumption patterns of returning migrants in Kerala and underscores the repercussions of the indigenisation policy, with a special focus on Nitaqat. Through a thorough examination involving 200 returnees from Saudi Arabia, the study reveals the challenges faced by low-income unskilled labourers. Despite experiencing reduced income, these workers persist in maintaining their previous spending habits, thereby risking a potential debt crisis.

Keywords: Labour migration, Gulf countries, Indigenisation policy, Return migration, Kerala

---

Assistant Professor on contract, Institute for Multidisciplinary Programmes in Social Sciences, Mahatma Gandhi University, Kottayam, Kerala

Enhancing Accessibility to Supplementary Exams, Distant Education, and Competitive Exams for Expatriates and Returning NRI Students from Kerala

Shibin Melethu Poulse

Executive Summary

This report addresses the requirements for expatriates and Non-Resident Indian (NRI) students from Kerala pursuing Under Graduate, postgraduate (PG) courses. It focuses on challenges related to supplementary exams, distant education, correspondence courses, competitive exams such as PSC and UPSC, and the additional consideration of remote

collection of mark lists and degree certificates. The report acknowledges the financial challenge of high tuition fees for PG courses abroad and proposes a comprehensive approach, including collaboration with NORKA, the Indian Embassy, and a provision to make courses like MBA, M.Tech, M.Com, MA, etc., available on demand from Kerala universities for NRIs.

Introduction

The increasing number of expatriates and NRI students from Kerala pursuing higher education highlights the need for a tailored approach to overcome challenges in completing both postgraduate and undergraduate courses. This report emphasizes the hurdles associated with supplementary exams, distant education, correspondence courses, and the specific

challenges of PSC and UPSC examinations. Additionally, it addresses the importance of remote collection of mark lists and degree certificates. The report acknowledges the financial challenge of high tuition fees for PG courses abroad and introduces a proactive provision to make various courses available on demand from Kerala universities for NRIs.

93

സുരക്ഷിത ഭവനം സുരക്ഷിത കരങ്ങളിൽ സർക്കാരിന്റെ ഉറപ്പ്

Julius Peter

കേരളത്തിൽ ഒഴിഞ്ഞ് കിടക്കുന്ന കെട്ടിടങ്ങൾ എങ്ങനെ അതിന്റെ ഉടമസ്ഥത സമൂഹത്തിനും ഗുണകരമായി ഉപയോഗമാക്കാം എന്നതിനെ സംബന്ധിച്ച ആശയങ്ങളാണ് ഈ ചെറിയ പ്രബന്ധം മുന്നോട്ടു വയ്ക്കുന്നത്.

ആശ്വാസം ഇല്ലാതെ, ഒച്ചയും അനക്കവും ഇല്ലാതെ ഒഴിഞ്ഞ കിടക്കുന്ന രണ്ട് വീടുകളിലും നമ്മുടെ ഓരോരുത്തരുടെയും അറിവിൽ ഉണ്ടാകും. അതിൽ ഏറിയ പങ്കും പ്രവാസികളുടെതാണ്.

ഇങ്ങനെയുള്ള വലിയ വീടുകളുടെ കണക്കെടുത്താൽ, വൈജ്ഞാനിക സമൂഹമായി മാറുന്നതിന് തടസ്സമാകുന്ന കാരണങ്ങളിൽ ഒന്നിന്റെ പരിഹാരങ്ങളിലേക്ക് നമുക്ക് പോകേണ്ടിവരും.

താമസയോഗ്യമായ ചെറിയ ഭവനവും കൃഷിക്കനുയോജ്യമായ നിറയെ മുറ്റവുമുള്ള, കേരളത്തിന്റെ മനോഹരിതയ്ക്ക് ഭംഗം കൂട്ടുന്ന ഭവനങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്ന ചിന്തയിലേക്ക് നമ്മുടെ ചർച്ചകളും സങ്കല്പങ്ങളും വികസിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

കേരളത്തിൽ ഒരു വീടോ സ്ഥലമോ പൊതുബോധത്തിന്റെ ശ്രദ്ധയില്ലാതെ ഉണ്ടാകാതിരിക്കുകയും അതുവഴി വലിയൊരു സാമൂഹ്യസുരക്ഷയും കൂടുതൽ തൊഴിൽ സാധ്യതകളും സംരക്ഷണവും ഉണ്ടാകും എന്നാണിരിക്കുന്ന ഒരു പ്രമേയം അവതരണാനുമതിക്കായി സമർപ്പിക്കുന്നു.

94

പ്രവാസി പുനരധിവാസ പ്രവർത്തനത്തിൽ തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പങ്ക്: ഭരണപരമായ പരിഷ്കാരങ്ങൾ ആവശ്യമോ?

Salim Pallivila

AKG പഠന ഗവേഷണ കേന്ദ്രത്തിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ സംഘടിപ്പിക്കുന്ന അന്താരാഷ്ട്ര പഠന കോൺഗ്രസിന് മുന്നോടിയായിട്ടുള്ള മൈഗ്രേഷൻ കോൺക്ലേവ് 2024 ചർച്ച ചെയ്യപ്പെടുന്ന വിഷയങ്ങളിൽ പുനരധിവാസം എന്ന ശീർഷകത്തിൽ ഉപശീർഷകമായ പ്രവാസി പുനരധിവാസ പ്രവർത്തനത്തിൽ തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പങ്ക് ഭരണപരമായ പരിഷ്കാരങ്ങൾ ആവശ്യമോ? എന്നതിലാണ് എന്റെ പേപ്പർ. കേരളത്തിന്റെ പ്രവാസി പുനരധിവാസ

ക്ഷേമ പ്രവർത്തനങ്ങളും അവയുടെ പരിഷ്കാരങ്ങളും ചർച്ച ചെയ്യപ്പെടുമ്പോൾ കുടിയേറ്റത്തിന്റെ അൽപ്പം ചരിത്രം കൂടി ചർച്ച ചെയ്യപ്പെടേണ്ടതുണ്ട്. വ്യാവസായികമായി പുരോഗതി പ്രാപിക്കുകയും വികസിതമാകുകയും ചെയ്ത് ഇന്ത്യൻ സംസ്ഥാനങ്ങളായ മദ്രാസ്, കൽക്കത്ത, ബോംബെ തുടങ്ങിയവൻ നഗരങ്ങളിലേക്ക് ആദ്യ കാലങ്ങളിൽ കുടിയേറിയ മലയാളികൾ പിന്നാലെ സിംഗപ്പൂർ, ശ്രീലങ്ക, മലേഷ്യ, ബർമ്മ തുടങ്ങിയ രാജ്യങ്ങളിലേക്കും തൊഴിൽ തേടിയെത്തി.

അവർ ബഹുപുരിപക്ഷം അവിദഗ്ദ്ധരോ അർദ്ധ വിദഗ്ദ്ധരോ ആയിരുന്നു. എന്നാൽ കുടിയേറ്റത്തിന് പുതിയ അർദ്ധ തലങ്ങളുണ്ടായതും അതിവ ദ്രുതഗതിയിൽ വളർന്നതും 1970 കളുടെ ആരംഭത്തിലാണ്. ഗൾഫ് രാഷ്ട്രങ്ങളിലെ എണ്ണ സമ്പത്ത് കണ്ടെത്തിയതിന് ശേഷം ഗൾഫ് ബും എന്നറിയപ്പെടുന്ന പ്രതിഭാസത്തിലേക്ക് നാമ മാത്ര തൊഴിൽ വിദഗ്ദ്ധരും സാധാരണ താഴിലാളികളുമായവരുടെ ഒഴുക്ക് തന്നെയുണ്ടായി. ഞെരുങ്ങിയ സാമ്പത്തിക ചുറ്റുപാടുകളും സാമൂഹിക സാഹചര്യങ്ങളും സൃഷ്ടിച്ച പ്രതിസന്ധി മറികടക്കുന്നതിനുള്ള വെപ്രാളമായിരുന്നു ഭൂരിഭാഗത്തിന്റെയും കടൽ കടക്കൽ. പത്തേമാരിയിലുൾപ്പെടെ അതിസാഹസികമായി തീരമണഞ്ഞ ആദ്യ കാല ഗൾഫ് കുടിയേറ്റക്കാരുടെ വൈഷമ്യങ്ങൾ പഴങ്കഥ ആയിട്ടില്ല. അങ്ങനെ ഗൾഫ് പ്രവാസികൾ ദുരവസ്ഥ "കുടിയേറ്റക്കാർ" (Distress migration) എന്നീ വിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ടവരായി. 1998 ൽ കുടിയേറ്റവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നടത്തിയ കേരളത്തിലെ ആദ്യ സർവ്വേ (Kerala Migration Survey) പ്രകാരം 14 ലക്ഷം മലയാളികളാണ് ഗൾഫ് രാജ്യങ്ങളിലുണ്ടായിരുന്നത്. ഐക്യ കേരളത്തിന്റെ സമ്പന്നത ആരംഭിക്കുന്നത് തന്നെ ഗൾഫ് രാജ്യങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള പണമയക്കൽ (Remittance) കൊണ്ടായിരുന്നു. ക്രമേണ സമ്പത് ഘടന ശക്തമായി നിലനിൽക്കുന്നത് ആ പണവരവാണ്. ഇങ്ങനെ കുടിയേറിയ ഒന്നാം തലമുറ കുടിയേറ്റക്കാർ മടങ്ങി വരികയോ അവിടങ്ങളിൽ മരണപ്പെടുകയോ ചെയ്തു. ഇതോടൊപ്പം USA യൂറോപ്യൻ രാജ്യങ്ങൾ, കാനഡ, ആസ്ട്രേലിയ എന്നിവിടങ്ങളിൽ കുടിയേറിയവരുടെ സ്ഥിതി ഏറെ വ്യത്യസ്തവും താരതമ്യ പഠനത്തിന് അനിയോജ്യമല്ലായിരുന്നു. ഗൾഫ് നാടുകളിൽ നിന്ന് മടങ്ങിയെത്തിയവരുടെ സാമ്പത്തിക സ്ഥിതി വിവര കണക്കുകളുടെ ശാസ്ത്രീയമായ ഒരു പഠനത്തിനും ഇതുവരെയും വിധേയമായിട്ടില്ല. എങ്കിലും അവരുടെ സമ്പാദ്യം ഉൽപാദന ക്ഷമമല്ലാത്ത മേഖലകളിലേക്കാണ് ബഹുഭരിപക്ഷവും നിക്ഷേപിച്ചിട്ടുള്ളത് എന്ന് മനസ്സിലാക്കാനാവും. ബഹുനില വീടു കളും, വീട്ടു സാമഗ്രികളും വാഹനങ്ങളും ഉൾപ്പെടെയാണ്. അവരിൽ നല്ലൊരു സംഖ്യ കഠിന ജീവിത ശൈലി രോഗികളും അനാരോഗ്യം വേട്ടയാടപ്പെടുന്നവരുമാണ്. വീട്ടു ജോലിക്കാർ, ഡ്രൈവർമാർ, ശുചിത്വ തൊഴിലാളികൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള തൃശ്ശ വരുമാനക്കാരായിരുന്നവർ ഇപ്പോൾ മരുന്നിന് പോലും വകയില്ലാതെ കഴിയുന്നു. ആട് ജീവിതത്തിലേയും ഗദ്ദാമയിലേയും കഥാപാത്രങ്ങളെപ്പോലെ ആരാലും സഹായമില്ലാതെ അവഗണിക്കപ്പെടുന്നവരായും അനേകം പേർ. ഈ പശ്ചാ

ത്തലത്തിലാണ് അവരുടെ ക്ഷേമവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ചർച്ചകൾ പ്രസക്തമാക്കുന്നത്. മൂന്നാം ലോക കേരള സഭയുടെ സമീപന രേഖയിലും, നിയമ സഭ പ്രവാസി വിഷയ കാര്യ സമിതിയുടെ മുൻപാകെ വന്നിട്ടുള്ളതും പല വിധത്തിലുള്ള പുനരധിവാസ ക്ഷേമ പദ്ധതി നിർദ്ദേശങ്ങളാണ്.

ശാക്തീകരിക്കപ്പെടേണ്ട ക്ഷേമ നിധി ബോർഡും, നോർക്ക റൂട്ട്സും

പത്ത് ലക്ഷത്തോളം അംഗ സംഖ്യയിലേക്ക് കടക്കുന്ന കേരള പ്രവാസി കേരളീയ ക്ഷേമനിധി ബോർഡ് രൂപീകൃതമായി 15-ാം വർഷത്തിലേക്ക് കടക്കുമ്പോൾ അതിന്റെ സ്ഥാപിത ലക്ഷ്യങ്ങളിൽ ചുവടു കൾ ഉറപ്പിക്കുവാൻ ശേഷിയായിട്ടില്ല എന്ന വസ്തുത നമ്മുടെ മുന്നിലുണ്ട്. ക്ഷേമനിധിയിലേക്കുള്ള അംശദായവരവും പ്രതിമാസ പെൻഷൻ വിതരണവും തമ്മിലുള്ള അന്തരം ഓരോ വർഷവും വർദ്ധിക്കുകയാണ്. നിലവിൽ പ്രതിമാസം ഒൻപതുകോടിയിൽ പരം രൂപ വരവും പതിനഞ്ച് കോടിയോളം രൂപ പെൻഷനുമായി ചെലവ് വരുമ്പോൾ 6 കോടിയോളം പ്രതിമാസം സംസ്ഥാന സർക്കാർ നശ്കുന്നത് കൊണ്ടാണ് മുന്നോട്ട് പോകുന്നത് കൂടാതെ എസ്റ്റാബ്ലിഷ്മെന്റ് ചെലവുകളും. ഇങ്ങനെ എത്രനാൾ മുന്നോട്ട് പോകാനാകുമെന്ന് ഇത്തരൂണത്തിൽ വളരെ ഗൗരവമായി ചിന്തിക്കേണ്ടതും പരിഹാരം കണ്ടെത്തേണ്ടതുമാണ്. നിലവിൽ 5 വർഷം മിനിമം അംശദായമടച്ചവർക്ക് 3000-3500 രൂപ പെൻഷൻ തുക ഏറെതുംമാണെന്ന് കാണാം. ക്ഷേമനിധി ബോഡിൽ അംഗങ്ങളാകുന്നവർക്ക് ചികിത്സാ ഇൻഷുറൻസ് എന്ന ആവശ്യം ദീർഘകാലമായി പലതലങ്ങളിൽ ഉയർന്ന് വരുന്നതാണ്. ആ വിഷയത്തേയും അഭി സംബോധന ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

അതുപോലെ നോർക്ക റൂട്ട്സിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങളും പുനരധിവാസക്ഷേമ പദ്ധതികളും കാലാനുസൃതമായ പരിഷ്കാരം ആവശ്യപ്പെടുന്നു. നോർക്ക ലഭ്യമാക്കുന്ന NDPREM പദ്ധതിയിലെ മൂലധന സബ്സിഡി സംരംഭകന് വലിയ ആശ്വാസമാണെങ്കിലും പലിശ സബ്സിഡിയിലെ അശാസ്ത്രീയത സംരംഭക സൗഹൃദമല്ല. വായ്പ കാലാവധി വരെ 5% പലിശയെങ്കിലും സബ്സിഡിയായി അനുവദിച്ചാൽ മാത്രമെ പല വിധ സമ്മർദ്ദങ്ങളാൽ പിടിച്ചുവക്കുന്ന തുടക്കക്കാരായ സംരംഭകർക്ക് ഈ പദ്ധതികൊണ്ട് നേട്ടമാകൂ. മറ്റൊന്ന് നോർക്ക റൂട്ട്സിന്റെ ആരംഭകാലം മുതലുള്ള സാമ്പത്തിക പദ്ധതിയിലെ ധനസഹായം ഒരു മാറ്റവും ഇല്ലാതെ മുന്നോട്ട് പോകുന്നു. ചികിത്സാ സഹായവും, വിദ്യാഭ്യാസ സഹായവും, മരണാനന്തര സഹായവും കാലാനുസൃതമായി പരിഷ്കരിക്കേണ്ട കാലം ഒരുപാട് കടന്നിരിക്കുന്നു.

നോർക്ക റൂട്ട്സും, കേരള പ്രവാസി ക്ഷേമനിധി ബോർഡും അവരുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളാൽ രാജ്യത്തും, ലോകത്തും കേരളത്തെ അടയാളപ്പെടുത്തുന്നുവെന്ന കാര്യം പ്രവാസി സമൂഹത്തിന് പ്രത്യേകിച്ചും, മലയാളികൾക്ക് പൊതുവെയും അഭിമാനരഹമാണെന്നിരിക്കെ പ്രവാസി ക്ഷേമത്തിലൂടെ അന്താരാഷ്ട്ര ജീവിതത്തിന് അനുരൂപമായ നവീകരണമാണ് കാലം ആവശ്യപ്പെടുന്നത്.

തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ മുഖഛായ മാറ്റിയ പണവരവ് (Remittance)

1980 മുതൽ തുടങ്ങിയ ശക്തമായ പ്രവാസി പണവരവ് നിർമ്മാണ മേഖലയെ അതിദ്രുതം മാറ്റി മറിച്ചു. ഓലപ്പൊലും, മൺതറയുമായിരുന്ന കൂരകൾ കോൺക്രീറ്റ് മേൽക്കൂരക്കും മാർബിൾ തറയ്ക്കും വഴിമാറി. കാർ ഷെഡുകളുൾപ്പെടെ ചതുരശ്രയടി അളന്ന് തിട്ട പെടുത്തിയപ്പോൾ തദ്ദേശ സർക്കാരുകളുടെ തനത് ഫണ്ടിന് ലേക്ക് വൻ തുക കെട്ടിട നികുതിയായി ഒഴുകിയെത്തി. പ്രത്യേകിച്ച് മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിലും, കോർപ്പറേഷനുകളിലും ചുരുക്കം ചില തീരദേശ പഞ്ചായത്തുകളും മലയോര ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുകളും ഒഴികെ കെട്ടിടനികുതിയും പ്രവാസി സംരംഭങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള തൊഴിൽ നികുതിയും ഗണ്യമാണ്. അവ ഏകദേശം 2000 കോടി രൂപയ്ക്ക് മുകളിലാണ്.

ഇങ്ങനെ പ്രവാസി പണം കൊണ്ട് മുഖഛായ മാറ്റിയ ഇതര സ്ഥാപനങ്ങളാണ് ബാങ്കിംഗ് മേഖല, ഇൻഷുറൻസ് മേഖല, സഹകരണ മേഖല ഒക്കെ. എന്നാൽ ദീർഘകാലമായി സംസ്ഥാന ബജറ്റിനെക്കാളും പലമടങ്ങിലധികം പ്രവാസി സമൂഹത്തിന്റെ സാർത്ഥകമായ പുനരധിവാസ-ക്ഷേമ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് മേൽ സൂചിപ്പിച്ച ഗുണഭോക്താക്കളുടെ സംഭാവനകൾ തീരെയില്ലെന്നുള്ളതും ചർച്ച ചെയ്യപ്പെടേണ്ടതാണ്.

പ്രവാസി ഗ്രാമസഭയും പ്രവാസിക്ഷേമവും

പ്രവാസിക്ഷേമനിധി ബോഡിലൂടെ ലഭിക്കുന്ന പെൻഷൻ പദ്ധതിയിൽ അംഗമാകുന്നതിന് പലകാരണങ്ങളാൽ കഴിയാതെ പോയ ഏറ്റവും സാധാരണക്കാരായ പ്രായപരിധി കഴിഞ്ഞവർ അനേകമാണ്.

ജീവിത സായാഹ്നത്തിൽ സാമ്പത്തികശേഷിയില്ലാതെ നിത്യ ജീവിതത്തിന് ബദ്ധപ്പെടുന്നവരാണ് അവരിലധികവും. ഇവരെ സംരംഭകരാക്കുന്നതിനൊ മറ്റോ സാധ്യമല്ല. അവർക്കായി തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പദ്ധതി രൂപീകരണത്തിൽ ഇടം നൽകണം. പ്രത്യേക പ്രവാസി ഗ്രാമസഭകളിലൂടെ പദ്ധതി വിഹിതം മാറ്റിവയ്ക്കുകയും പ്രവാസിക്ഷേമനിധി ബോർഡുമായി സഹകരിച്ച് സാമ്പത്തിക സഹായം ലഭ്യമാക്കുകയും വേണം. നിലവിൽ കർഷകർക്കും, ക്ഷീര കർഷകർക്കും, മത്സ്യ ബന്ധനക്കാർക്കും ലഭ്യമാക്കുന്ന മാതൃക സ്വീകരിക്കാവുന്നതാണ്. ഒപ്പം നിലവിലുള്ള പെൻഷൻ തുക 3000-3500 എന്നത് കാലാനുസൃതമായ വർദ്ധനവും ആവശ്യപ്പെടുന്നു. പ്രവാസി പണവരവിലൂടെ മുഖഛായ മാറ്റിയ വിഭാഗങ്ങളെ മേൽ സൂചിപ്പിച്ചിരുന്നവല്ലാത്ത അവരുടെ ധനസഹായം ലഭിക്കുന്നതിനും പ്രവാസി ക്ഷേമ നിധി ബോർഡിനെ പര്യാപ്തമാക്കുവാൻ വേണ്ട നിയമ നിർമ്മാണങ്ങൾപ്പെടെ സംസ്ഥാന സർക്കാർ മുൻകൈ എടുക്കണം. കൂടാതെ രാജ്യത്തിന്റെ വിദേശ നാണു ശേഖരം വൻ തോതിൽ എത്തിക്കുന്ന പ്രവാസി സമൂഹത്തിനായി ഒരു പദ്ധതിയുമില്ലാത്ത കേന്ദ്ര ഗവൺമെന്റിനെ നിരന്തരം ഇടപെട്ട് പ്രവാസി ക്ഷേമനിധി ബോർഡിലേക്ക് ധനമാർജ്ജിക്കുകയും ഇന്ത്യയ്ക്ക് മാതൃകയായ പ്രവാസി ക്ഷേമ പെൻഷൻ പദ്ധതി സാർത്ഥകമാക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

പ്രവാസി സമൂഹത്തിന്റെ രാഷ്ട്രീയത്തേയും, അവരുടെ പുനരധിവാസത്തേയും കേവലം കാൽപ്പനിക സമീപനങ്ങളിൽ മാത്രം ഒതുക്കി നിർത്താതെ വസ്തു നിഷ്ഠവും ഭൗതികവുമായ അടിത്തറയിൽ പരിഹരിക്കേണ്ടതാണെന്ന കാഴ്ചപ്പാടാണ് പ്രവാസി കോൺഗ്രസിന്റേത്.

കേരള പഠന കോൺഗ്രസിന് മുന്നോടിയായിട്ടുള്ള മൈഗ്രേഷൻ കോൺക്ലേവിന് അഭിവാദ്യം.

Pravasi Congress State General Secretary Trivandrum, Ph: 9446550440 Mail: tipcostvm@gmail.com

തിരിച്ചുവരുന്നവരുടെ പൊതു സ്വഭാവങ്ങൾ പുനരധിവാസം - പ്രവാസി പങ്കാളിത്തം എങ്ങനെ ?

M.M. Naem

- നാടിന്റെ വികസനത്തിൽ പ്രവാസി പങ്കാളിത്തം
- സർക്കാർ ഉത്തരവാദിത്തം
- തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പങ്കാളിത്തം
- നോഡൽ ഏജൻസിയുടെ ചുമതലകൾ
- പുനരധിവാസ പദ്ധതികൾ പഞ്ചായത്ത് തലങ്ങളിൽ
- പദ്ധതികളുടെ തിരഞ്ഞെടുപ്പ്
- പദ്ധതികളുടെ പ്രയോഗവൽക്കരണവും, സാധ്യതകളും
- സംരംഭക പാർക്കുകൾ, പൊതു ബ്രാൻഡ്, കളർ കോഡ്
- പരസ്പര സഹകരണത്തിലൂടെ വിപണി
- പദ്ധതി നിർവ്വഹണ സമിതികൾ - വിവിധ തലങ്ങളിൽ
- പദ്ധതിയും, സമൂഹവും

Loka Kerala Sabha Member

Climate Change, Flooding Woes and Mass Exodus of Inhabitants: An Analysis of Kuttanad Wetland Ecosystem in Kerala, India Dr. Aswathy Rachel Varughese & Dr. Varughese Mathew

Although the ecological and economic services rendered by the wetland ecosystems are innumerable, the exposure of inhabitants to hazardous climatic events is on the rise. For instance, the Kuttanad wetland ecosystem in Kerala, India, faces uneven rainfall patterns, leading to recurrent flooding. The present study examines people's vulnerability to elevated flooding risk in the region, factors responsible for migration in the wake of climate change and their adaptive capacity to such events. The primary survey-based study follows the theoretical framework of vulnerability and adaptive capacity. Physical asset loss, sinking houses, elevated health risks and loss of livelihood are factors

identified for increased vulnerability to flood risks. The exacerbating vulnerability translates into the mass migration of local inhabitants. The Probit regression underscores the role of households' socio-economic background in migrating from the region, seeking safe havens. Marginalised social groups and people reliant on the local environment are most vulnerable. As per the study, the absence of pre and post-flood measures affects the adaptive capacity of the inhabitants. Given the gravity of flooding risk, the study suggests channelised policy measures that are quintessential to improving their resilience and adaptive capacity.

The Meaning of the Concept Return Migration and Reintegration and Explores Some of the Potential Ways to Bridge Both, for Future Development

Preetha Narayanan

Return Migration:

- Definition: Return migration refers to the movement of individuals back to their home region or country after a period of living in another location.
- Challenges: Return migrants may face challenges such as cultural readjustment, reverse culture shock, and reintegration into their home communities.
- Opportunities: Return migration can bring back valuable skills, experiences, and networks that migrants acquired during their time abroad.
- Reintegration for Migrant Communities:
- Support Systems: Develop support systems to assist return migrants in adapting to their home environment. This can include counseling services, community programs, and vocational training.
- Entrepreneurship Opportunities: Encourage the creation of entrepreneurial ventures by return migrants, leveraging the skills and knowledge gained abroad.
- Cultural Exchange Programs: Facilitate cultural exchange programs to bridge the gap between return migrants and their local communities.
- Bridging Relationships for Future Kerala:
- Knowledge Transfer:
- Establish platforms for return migrants to share their acquired knowledge and skills with local communities.
- Promote mentorship programs where return migrants guide local entrepreneurs and professionals.
- Collaborative Initiatives:
- Encourage collaborative initiatives between return migrants and local businesses, educational institutions, and government agencies.
- Create networks that facilitate knowledge exchange, collaboration, and partnerships.
- Policy Support:
- Implement policies that support the reintegration of return migrants, such as recognition of foreign qualifications and experience.
- Provide incentives for businesses to engage with return migrants in knowledge-intensive sectors.
- Education and Training:
- Develop training programs to enhance the skills of local residents, aligning them with the demands of the knowledge economy.
- Establish centers of excellence that focus on emerging technologies and innovation.
- Technology Adoption:
- Promote the adoption of advanced technologies and digital literacy to ensure that the workforce is well-equipped for the knowledge economy.
- Encourage the creation of startups and innovation hubs to foster a culture of continuous learning and adaptation.

In summary, fostering return migration, facilitating reintegration, and building strong relationships between return migrants and local communities can contribute significantly to the development of Kerala's knowledge economy. This involves creating a supportive ecosystem that values the experiences of migrants, promotes collaboration, and invests in education and innovation

കേരളത്തിൽ തിരിച്ചെത്തുന്ന പ്രവാസികൾക്കുള്ള പിന്തുണാ സംവിധാനങ്ങൾ

Sreekala P.S.

കേരളത്തിന്റെ സമ്പദ്ഘടനയെ നല്ലനിലയിൽ പിന്തുണയ്ക്കുന്ന വിഭാഗമാണ് പ്രവാസികൾ. പലപ്പോഴും പതിറ്റാണ്ടുകൾ നീണ്ട പ്രവാസജീവിതത്തിനൊടുവിലാണ് അവർ നാട്ടിലേക്ക് മടങ്ങുന്നത്. ഈ കാലയളവിൽ അവർ നേടിയ അനുഭവവും നൈപുണിയും പ്രവൃത്തി പരിചയവും നാട്ടിലെത്തിക്കഴിഞ്ഞാൽ ഉപയോഗശൂന്യമാവുന്ന അവസ്ഥ നിലവിലുണ്ട്. എല്ലാത്തരത്തിലും അനുകൂല സാഹചര്യങ്ങളുള്ളവർക്ക് മാത്രമേ നാട്ടിലും സുസ്ഥിരമായ ഒരു ജീവനോപാധി രൂപപ്പെടുത്താൻ കഴിയുന്നുള്ളൂ. അതിൽ പ്രധാനഘടകം സാമ്പത്തികമാണ്. എന്നാൽ, എല്ലാ പ്രവാസികളും സാമ്പത്തികമായി ഉയർന്ന അവസ്ഥയിലല്ല, നാട്ടിലേക്ക് തിരിച്ചുവരുന്നത്. സാമ്പത്തികശേഷി ഉള്ളവരും വേണ്ടത്ര ധാരണയില്ലാത്തതുകാരണം പല സംരംഭങ്ങളിലുമേർപ്പെട്ട പരാജയപ്പെട്ടുപോകുന്ന അനുഭവങ്ങളുമുണ്ട്. ഇക്കാര്യത്തിൽ, കൃത്യമായ ഇടപെടൽ ഉണ്ടാകുന്നത്, പ്രവാസികളുടെ അനുഭവവും നൈപുണിയും പ്രവൃത്തി പരിചയവും കേരളത്തിന്റെ വികസനത്തിനും സമ്പദ്ഘടനയ്ക്കും പ്രവാസികുടുംബങ്ങളുടെ മെച്ചപ്പെട്ട ജീവിതാവസ്ഥയ്ക്കും ദീർഘകാലത്തെ പ്രവാസജീവിതത്തിനൊടുവിൽ നാട്ടിലെത്തുന്ന വ്യക്തിയുടെ നിരാശാപൂർണ്ണമല്ലാത്ത തുടർജീവിതത്തിനും സഹായകമാകും.

നാല് സാധ്യതകൾ ഇതിനായി മുന്നോട്ട് വയ്ക്കുന്നു.

1. പ്രവാസത്തിൽ നിന്ന് മടങ്ങിയെത്തിയവരുടെ മേഖല പ്രാദേശികസർക്കാരുകളുടെ പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തണം.
2. ഉയർന്ന വിദ്യാഭ്യാസം നേടിയ ശേഷം പ്രവാസജീവിതം ആഗ്രഹിക്കുന്ന കേരളീയർക്ക്, വിദേശത്തെ

വിവിധ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ഉന്നത പദവികളിൽ ജോലി ചെയ്തിരുന്നവരുടെ നേതൃത്വത്തിൽ പ്രാദേശികതലത്തിൽ orientation പ്രോഗ്രാമുകൾ നടത്തണം. ഇതിൽ പ്രധാനം സ്കിൽ പരിശീലനമാണ്. നാട്ടിലെത്തിയ പ്രവാസികളുടെ നേതൃത്വത്തിൽ അത്തരം സംരംഭങ്ങൾ തുടങ്ങാനുള്ള സാഹചര്യവും പിന്തുണയും പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾ നൽകണം.

3. പ്രവാസികളായ മാതാപിതാക്കളോടൊപ്പം വിദേശത്ത് ജീവിച്ച്, അവിടെ വിദ്യാഭ്യാസം നേടുകയും നാട്ടിൽ തിരിച്ചെത്തുകയും ചെയ്യുന്ന കുട്ടികളുണ്ട്- യുവാക്കൾ ഉൾപ്പെടെ. അവരുടെ വിദ്യാഭ്യാസരീതി വ്യത്യസ്തമായിരുന്നു എന്ന് മനസ്സിലാക്കിത്തന്നെ, നമ്മുടെ നാടിനു അനുയോജ്യമായ വിധത്തിലേക്ക് അവർ നേടിയ അറിവിനെ പ്രയോജനപ്പെടുത്താൻ കഴിയണം. വീടുകൾക്കുള്ളിൽ മാത്രം ഒതുങ്ങിപ്പോകുന്ന അറിവിന്റെ ഒരു സഞ്ചയം ഇത്തരത്തിൽ സമൂഹത്തിനു ഗുണകരമാക്കാൻ കഴിയും.
4. പ്രവാസജീവിതം അവസാനിപ്പിച്ച് തിരിച്ചെത്തിയവരെ കെയർ ഇക്കോണമിയുടെ ഭാഗമാക്കാൻ കഴിയും. ആരോഗ്യ-വീടു പരിപാലന രംഗത്ത് ദീർഘകാലം പ്രവർത്തിച്ചവരെ, കുഞ്ഞുങ്ങളുടെയും രോഗികളുടെയും മുതിർന്ന വ്യക്തികളുടെയും പരിചരണം ആവശ്യമുള്ളവരുടെയും പരിപാലനത്തിന് നിയോഗിക്കാം. ഇത് പ്രാദേശികസർക്കാരുകളുടെ ആധികാരിക നേതൃത്വത്തിൽ നടക്കുന്ന ഒരു സംവിധാനമായി മാറണം.

Director, Kerala Knowledge Economy Mission

Empowering Migrant Entrepreneurship: A Roadmap for Returning Entrepreneurs

Biji Tharakan Thomas

This paper delves into the significant impact of migrant entrepreneurship and outlines the practical steps necessary for successful venture creation, especially for those returning to Kerala. It aims to provide a holistic guide that combines strategic insights with real-world case

studies. This paper will not discuss various steps the Government departments, Kerala Start-Up mission, or other local bodies are taking to encourage and support entrepreneurship.

Co-Founder & CEO, Betser Life Pvt. Ltd. (www.betsercare.com)

Economic Reintegration: Empowering Return Migrants from the Gulf through various Support Schemes

Banila C.

Indian workers' migration to abroad is a century-old phenomenon. Migration is a regular part of the social and economic life of India. It played a significant role in reducing poverty and addressing unemployment in Kerala. There were about 281 million international migrants in the World in 2020 (IOM 2022). The study of migration is crucial for gaining insights into human behaviour, economic development, cultural diversity, environmental challenges, and the formulation of effective policies. Among those migrating to foreign countries, migration to Gulf countries is more convenient and accessible to the general public in search of employment. Migratory movements are not always homogeneous and there are different kinds of migration. Return emigrants have largely increased since 1996. The number of return emigrants to Kerala in 2018 came to 1.3 million populations, 12.50 lakh in 2013, 11.57 lakh in 2008, 8.94 lakh in 2003, and 7.39 lakh in 1998 (KMS 2018). The lion's portion of the migrant's life is abroad and receives a notable quantity of remittances. Remittances are a primary form of income for many families in countries of origin and a financial safety net for their members but they are also critical for economies, accounting for over 10 percent of GDP in many low-and-middle-income countries. Many workers returned to the state after losing their jobs and are eager to migrate once more. However, most of them do not utilize and invest properly. Thus, a large number of returns from abroad is causing both financial and internal problems in the

country. In Kerala, NORKA implements welfare programs for Keralites residing within and outside the country. With return migration from West Asia to the State becoming a major concern, NORKA has streamlined the rehabilitation and reintegration of the returnees into society (KILE,2022). Returned migrants often have technical, administrative, and other professional skills, as well as new ideas from their time abroad. It is critical to identify capable individuals among return migrants and reintegrate them into the labor market to fill the skilled worker shortage. The government adopted many policies for the betterment of return immigrants like NDPREM (NORKA Department Project for Return Emigrants), NBFC (NORKA Business Facilitation Centre), and some awareness and gradation schemes like Job Portal, skill up-gradation training programs, etc. However, most of them are unaware of the plans and programs of the government. Thus the main objective of the study is to examine the effectiveness of support schemes in empowering Gulf return migrants for successful economic reintegration, with a focus on understanding the challenges they face and identifying key strategies to enhance their socio-economic empowerment. This investigation sheds light on the significance of the objective lies in its potential to generate actionable insights that can inform policies, improve support mechanisms, and ultimately contribute to the successful economic reintegration and empowerment of Gulf return migrants.

Gulf Migration and Remittances in Kerala: Examining the Left-Behind in the Home Labour Market

Dr. Mohd Imran Khan

This study delves into the intricate impact of international migration and remittances on left-behind households in Kerala, with a specific focus on the context of temporary migration to Gulf countries, primarily characterized by male outmigration. Drawing from data collected across various rounds of the Kerala Migration Survey between 1998 and 2018, the study findings illuminate the evolving landscape in labour responsibilities for those left behind, providing insights into the changing roles of both men and women within the home labour market.

Male outmigration intensifies the burden of household care responsibilities among women,

resulting in their withdrawal from the labour market. Going deeper into the nuanced effects of migration on women's empowerment within households, the study emphasizes temporary shifts and evolving gender dynamics in relation to migration and return. Throughout these aspects, a pervasive theme of socio-economic disparities weaves, offering a cohesive lens to understand the diverse consequences of international migration and remittances on the fabric of Kerala's socio-economic landscape.

Assistant Professor, S.A.M. School of Economics, NMIMS, Mumbai

Forming of a Strategic Angel Investments Group: Empowering Kerala's Economy through NRI Support

Subash Babu

This presentation addresses the imperative need for angel investments from NRI groups to bolster the Kerala economy. Aligned with the ongoing entrepreneurial initiatives of the government, the focus is on supporting young entrepreneurs in Kerala to innovate traditional SME business models and startups. Additionally, this initiative aims to provide NRIs with an income model and an opportunity to be part of successful businesses in Kerala upon their return.

Recognizing the challenges inherent in startup investments, with over 90% facing failure, it becomes crucial to carefully evaluate business models seeking investment. Notably, not every investor can afford the trial-and-error approach by investing in startups. Hence, the presentation emphasizes the establishment of an expert committee to assess business models before presenting them to potential investors. These

experts play a vital role in advising investors on the likelihood of success, whether through startup investments focused into valuation or traditional investment for a desirable return on investment (ROI).

Maintaining a structured and regulatory-compliant framework is paramount for the success of such initiatives. The presentation advocates for a regularized structure and model that adheres to established rules and regulations. By addressing these key aspects, the presentation aims to comprehensively cover the importance of strategic angel investments in fostering economic growth, supporting innovative ventures, and creating a mutually beneficial ecosystem for NRIs and local entrepreneurs in Kerala.

Managing Director, Mizone

Foreign Remittance and Economic Impact in Kerala

Albin Joseph

Remittances: Global Overview:

- Global remittances value of 2022 and estimate of 2023 by World Bank.
- Percentage contribution of remittances of Low- and middle-income countries
- Significance of Remittance sent by migrants to low- and middle-income countries.

Remittances: India Perspective:

- Value of Remittances received by India in 2022 and estimate of 2023 by World Bank.
- Percentage contribution of India's remittances to its total GDP.
- Chart showing global top ten remittance receiving countries & contribution to GDP.

Remittances of Kerala:

- Value of Remittances received by Kerala in 2022 and estimate of 2023.
- Percentage contribution of Kerala's remittances to its total GDP.

- Facts and Figures on the impact of remittances on the overall economy of Kerala
- Challenges and Threats posed by the decline in remittances.
- Suggestions/measures to be adopted for rationalizing the remittances of Kerala as well as leveraging the fixed deposits of NRE's for the long-term development of the state's economy.

Remittances of Kerala- The way forward:

- Facts & Figures on the changing trends in the influx of Expatriates to GCC with emphasis on the Kingdom of Saudi Arabia.
- Facts on the shift from non-skilled workers to skilled workers
- New and prospective job avenues for expatriates.
- Suggestions to Government of Kerala for tapping the upcoming opportunities.

Member, Loka Kerala Sabha

വിശാലകേരളത്തിന്റെ ജനസംഖ്യാ നിർണ്ണയം: പുതിയ നിർവചനകളുടെ ആവശ്യകത

ഡോ. പ്രീതി ശേഖർ¹ & ദീപക് പച്ച²

നമ്മുടെ രാജ്യത്ത് സാമൂഹ്യമായും രാഷ്ട്രീയമായും ഏറ്റവും ആധുനികമായ ജീവിതം നയിക്കുന്ന സമൂഹമാണ് കേരളം. വികസന സൂചികകളിലും സാമൂഹിക ജീവിതത്തിന്റെ മറ്റ് മണ്ഡലങ്ങളിലും പ്രതിഫലിക്കുന്ന ഈ ആധുനികമായ ലോക വീക്ഷണത്തിന്റെ നിർമ്മാണത്തിൽ കേരളമെന്ന ഭൂപ്രദേശത്തിനു അകത്തുള്ള കേരളീയരെപ്പോലെ തന്നെ കേരളത്തിന് പുറത്തുള്ള കേരളീയർക്കും സുപ്രധാനമായ പങ്കുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് തന്നെ, കേരളത്തിന് പുറത്ത്

ഇന്ത്യയിലെ ഇതര സംസ്ഥാനങ്ങളിലും വിദേശ രാജ്യങ്ങളിലും ജീവിക്കുന്ന മലയാളികൾക്കും കേരളത്തിന്റെ നയരൂപീകരണത്തിൽ കാര്യമായ പരിഗണന നൽകി പോരുന്നുണ്ട്. നോർക്കയും, പ്രവാസി വെൽഫെയർബോർഡും, ലോക കേരളസഭയും എല്ലാം കേരളത്തിന് പുറത്തും കൂടി വ്യാപിച്ചു കിടക്കുന്ന 'വിശാല കേരളം' (Extended Kerala) എന്ന യാഥാർത്ഥ്യത്തിനുള്ള കേരള സമൂഹത്തിന്റെ അംഗീകാരമാണ്. ഈ 'വിശാലകേരള'ത്തിന്റെ ജനസംഖ്യാ വലിപ്പവും

ഘടനയും (Population Size & composition) നിർണ്ണയിക്കുക എന്നത് പലകാരണങ്ങൾ കൊണ്ട് കേരളീയരെ സംബന്ധിച്ച് സുപ്രധമാണ്. അതിലേറ്റവും നിർണായകമായത് ഈ 'വിശാല കേരളീയരാണ് സമത്വചിന്ത മുഖ്യ പ്രമേയമായ ആധുനിക കേരളത്തിന്മേയുടെ ആഗോള പ്രചാരകർ എന്ന കാര്യം. നിലവിൽ ജനസംഖ്യാശാസ്ത്ര പഠനപ്രകാരമുള്ള കുടിയേറ്റം സംബന്ധിച്ച നിർവചനങ്ങൾ മേൽപ്പറഞ്ഞ "വിശാല കേരള"ത്തിന്റെ വലിപ്പ നിർണ്ണയത്തിനു ഉതകുന്ന ഒന്നല്ല. അതുകൊണ്ടാണ് കേരള മൈഗ്രേഷൻ സർവ്വേ പ്രകാരം തിട്ടപ്പെടുന്ന ആഭ്യന്തര മലയാളി പ്രവാസികളുടെ എണ്ണവും രാജ്യത്ത് നടക്കുന്ന സെൻസസ് ഡാറ്റയിൽ നിന്നും ലഭിക്കുന്ന മലയാളം മാതൃഭാഷയായി കണക്കാക്കുന്നവരുടെ എണ്ണവും തമ്മിൽ വലിയ വ്യത്യാസം കാണുന്നത്. ഈ പരിമിതി മറികടന്ന് "വിശാല കേരള"ത്തെ ഉൾക്കൊള്ളാൻ പാകത്തിൽ പുതിയ ചില നിർവചനങ്ങൾ രൂപപ്പെടുത്തേണ്ടതുണ്ട്. അതിനായി കേരളത്തിൽ വേരുകളുള്ള ആളുകൾ (People of Kerala Origin, PKO), മറ്റു ഭാഷ സമൂഹത്തിൽ അലിഞ്ഞുചേർന്നിരിക്കുന്ന ട്രാൻസ്

ലിംഗൽ കേരളീയർ എന്നീ രണ്ട് ആശയങ്ങളെ നിർവചിക്കാൻ ഈ പ്രബന്ധത്തിലൂടെ ശ്രമിക്കുകയാണ്.

PKO എന്നതിന്റെ നിർവചന മാനദണ്ഡങ്ങൾ People of Indian Origin എന്നതിന് തത്തുല്യമായാണ് പരിഗണിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഇന്ത്യയിലെ മറ്റു സംസ്ഥാനങ്ങളിലും, വിദേശത്തും ജീവിക്കുന്ന മറ്റ് ഭാഷകൾ കുടുംബ പരിസരത്തിലും സംസാരിക്കുന്ന ട്രാൻസ് ലിംഗൽ കേരളീയരെ നിർവചിക്കാൻ അത്തരക്കാരെ കേരളവുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന ചില സൂചികകൾ രൂപപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അതോടൊപ്പം കേരളത്തിന്മേയുടെ അടിസ്ഥാന മൂല്യങ്ങൾ ഇന്നത്തെ ലോകത്തിലും അതിന്റെ പ്രചാരണത്തിലും പ്രയോഗത്തിലും "വിശാല കേരളീയ സമൂഹത്തിന്റെ പങ്കും പരിശോധിക്കാനും ഇവിടെ ശ്രമിക്കുന്നു.

Keywords: പ്രവാസി മലയാളികൾ, ആധുനികത, ട്രാൻസ് ലിംഗൽ കേരളീയർ, People of Kerala Origin (POK), കേരളത്തിന്മേ.

1 AIDWA State Joint Secretary, Maharashtra

2 Member, Loka Kerala Sabha

Unfolding the Contested Identities: Second-Generation Malayālis in the Gulf and their Transnational Self

Divya Balan

The southern state of Kerala is one of the major migrant-sending states in India, especially to the Gulf countries. As per the estimates, the Gulf hosts about 89.2 per cent of the total international emigrants from Kerala. While the transient nature of Gulf migration has resulted in the forging of a distinctive consciousness of home and host lands among the Malayāli community, this study is an exploration of the contested nature of identity among the second-generation Malayālis in the Gulf. Born to Malayāli parents in the Gulf, the second-generation expatriates are conditioned to the Gulf's ways of living but their legal status is temporary as their migrant parents. This Gulf-born generation is multilingual and cosmopolitan in outlook, nevertheless, it is safe to assume that their Malayāli consciousness is not weakened. Their lived experiences of real

and/or perceived alienation, social identification and transnationalism, and intergenerational dynamics are emerging subject-matters in the migration studies domain as their transnational positionality can offer unique perspectives to better understand Kerala's Gulf migration phenomenon. By acknowledging the multi-layered and complex processes of identity formation among the second-generation Malayāli communities, this study intends to bridge the gaps in the existing Gulf migration literature that focus often on the social-economy of Gulf migration from Kerala.

Keywords: Labour Migration, Gulf Countries, Second-Generation, Transnationalism, Kerala

Assistant Professor in the Department of Social Studies at FLAME University

‘Malayali’ or ‘Emirati’ the Confused Generation of Indian Diaspora (EBCD) in the UAE

Shafila K.P.

‘My home is Dubai, I am born here, I did everything here, I feel Dubai is my country’ (Vora, Impossible Citizens Dubai’s Indian Diaspora, 2013). As it is observed second generation perceive Dubai as their home but they are Indian citizens by default. This study mainly looking at belongingness, cultural conflicts and gender negotiations of second generation expatriate living in the UAE from Kerala, India. This study analyses how do they develop and maintain a sense of ‘Malayali identity in diaspora and their neighbourhood and what are the issues and problems faced by second/third generation expat children? The expatriates who made initial migration for economic reasons often tend to be a part of transnational communities. In the due process, the concept of homeland becomes a distant entity passing the nostalgia and cultural memories to the subsequent generations. But the recurring question is whether they are comfortable sharing the physical space or socio-cultural space nostalgically recalled by their parents? How do they look at the past homeland, present home and future dream home? Further, this study will look at their marriage preferences, and future strategies in terms of family, occupation and social life. What is the status of family orientation among the second-generation immigrants living in the Gulf? How do the longingness and the sense of belongingness of second generation expatriate in relation with their parent’s collective memory towards homeland and their dream home. In this study, ‘home’ is used as the whole socio cultural space.

This study is based on a thick ethnographic study conducted in the UAE, researchers interviewed and conducted case studies among second generation settled in the UAE for more than 20 years. The researcher also observes Dubai based second generation bloggers (fashion and Food) and social media celebrities from Kerala (facebook, Instagram and TikTok) who have more than one million followers on social media.

This study confirms that EB CD born and brought up in the UAE, everywhere they recognised as Dubai Indians. They are much confused with their identity and belonging in the UAE and they feel very unfamiliar/less familiar with Indian culture and tradition (home culture). When they visit India, they should be self-conscious about the way they interact with others (homeland people). They consider India just as a holiday space. Most of the cases, second generation children have to move to India or other parts of the world for higher studies, because graduation in the UAE is not affordable for an average middle class family. After travelling from one place to another, self-identification becomes very essential for them. Second Generation Dubai Indians also connected with western culture rather than their home culture. Later stage they fall into great trouble like where to settle, whom to marry, where should I raise my children? These factors also lead to many other issues like family relationships, conflicts, status and financial empowerment etc.

Ph.D Research Scholar, Centre for the Study of Indian Diaspora, University of Hyderabad

The Cultural Identity of the Australian Malayali – The Creative Australia Project

Dr. Ganesh Bala

Migrants in Western Countries possess enough economic backup but are deserted culturally. With a high standard of life (compared to Kerala), Australian migrants are deterritorialized cultural communities (A. Giddens 1990), handicapped culturally, alienated and displaced from their cultural roots. Being in this cultural platform, they eagerly seek refuge in Malayalam language, art, literature and cinema for this inevitable alienation they face. In an effort to bridge this mental gap as Australians and Malayalis, they engage and are involved in cultural engagement but the displacement of their identity makes these interactions peripheral. This generates a vacuum in their mental space and makes all efforts not engaging the centre but only the surface of any cultural engagement. The “life here mind there” condition, the Australian Malayali like any other “Pravasi” in other countries, feels lonely within themselves (consciously or unconsciously) to actually be in a “No man’s land” in their mental space. As Raymond Williams defined culture as a way of life (1962), the Australian Malayali is in a dilemma whether to be included in the Australian way of life or retain the Malayali way of life. This paper discusses these identity crises of Australian Malayali and tries to bring out the possible initiatives Kerala administration and people can take to enrich our cultural exchanges and whether the Australian Malayali can develop

a new identity within the limitations of inclusion and exclusion they face applicable to any “Pravasi” around the globe.

The key parameters of these concerns are language, cultural space, cinema, art, music and their qualitative condition among Australian Malayalis and what way these parameters can improve based on exchange with Kerala?, The alienation itself has creative dimensions as a cultural product?. How far the efforts of the Australian Malayali resolve the elements of alienation and displacement they face?, How Kerala can contribute the cultural resources to support such efforts – both economically and culturally?. Are migrants forming a new identity as Australian Malayalis and how far they are able to integrate into the Australian way of life?. The problem of inclusion by the Australian institutions and the level of exclusion that Malayalis face in Australia?. More than economic these issues are cultural. Whether the Australian Malayali be able to accept their identity as “Deterritorialized Cultural Communities or not?”. These are some vital questions this paper wishes to address and present it before the Kerala Academia in the Migration Conclave. These cultural concerns as part of the contribution to the knowledge economy of Kerala by Australian Malayalis is the key concern of this paper.

Lecturer, University of Wollongong, Australia

Many Narratives of Migration: Disrupting the Great Malayalee Australian Identity & Calling for a Stronger Welfare State

Nirmal Joy

This paper will problematise the singular narrative of a 'highly successful' Australian Malayalee identity by presenting emerging trends in destabilising the diasporic cultural boundaries. Except for some early skilled migration, the Syrian Christian nurses initiated a mass movement of Keralites to Australia. The sociocultural capital acquired by these high-caste communities through opportunities for transglobal mobility has heavily influenced the pathways of Kerala migration to Australia (Luke, 2022). Consequently, the high caste meaning-making has hegemonically influenced Australian Kerala diaspora civic organisations and social order. Its communities exude high caste-class values in their work, leadership, and presentation back home. The diasporic discourses present Australian Malayalee as a singular identity that embodies economic, cultural and social success. Although cultural theorists have emphasised the need to challenge the legitimisation and normalisation of linear meanings of identity, community and culture (Hall, 2015; Gilroy, 1990; Back et al., 2007), any such academic attempts are yet to be made in the context of Australian Malayalees. I intend to shift the focus from the definition of Australian Malayalee identity towards exploring what it does and reorienting the onus of state and policy for its migrants.

The diasporic representations of culture and identity are stuck to nostalgia and lack systems to capture the real struggles of migration, settlement and belonging. Instead, they reproduce spaces to perform Kerala-like social norms (George, 2000). Also, it seems this imagery pressures every migrant with the cosmopolitan duty (Devika, 2012) to preserve and reproduce narratives of success. In the creation of the great Australian Malayalee, the complex layers of gender, caste and class get lost. This simplistic approach to identity and migration overlooks welfare state and policy.

I base the rationale for the policy applications of this paper on three observations. Firstly, there are notable trends in Australian skill shortages, and policies are shifting to allow skill flow. At the same time, these policies reflect political discourses on migrant policing. Secondly, there is a significant increase in the Western migration aspirations of Keralites and a shift in their sociocultural makeup (Luke, 2022). The great Australian dream is no longer limited to an elite-high caste, and the conventional migration pathways are shifting. Along with international studentship, there are emerging alternative pathways of migration from Kerala, both legal and illegal. These trends are challenging the class-caste boundaries of the diaspora. The diasporic systems and civic organisations are unprepared to capture and deliver on these new arrivals' welfare and settlement needs. These marginal Australian Keralites do not qualify for the apparent collective definition of the singular Australian Malayalee identity, and no inclusion tools exist. My third argument is that while noting the hike in the uptake of Australian higher education and alter-migration pathways, there is a lack of welfare mechanisms for these migrants at all levels, including the Australian welfare state, Australian Malayalee diaspora, and the sending place.

The scope of this paper is limited to presenting narratives from the margins of the Australian Malayalee diaspora and providing indicative suggestions that will contribute to social justice and welfare policies inclusive of these narratives. I will use my ethnographic observations as a cultural researcher and my lived knowledge as a diaspora member and analyse them against migration literature and emerging Australian migration policies.

Research Scholar, Western Sydney University

ഫ്യൂച്ചർ സ്കിൽസ് ഫോർ സസ്റ്റൈനബിൾ ബ്ലൂ ഇക്കോണമി ആൻഡ് മാരിടൈം ട്രേഡ് Nanoo Vishwanathan

ലോകചരക്ക് വ്യാപാരത്തിന്റെ 95% നടക്കുന്നത് കടൽ മുഖാന്തരമാണ് . ഭൂമിയുടെ 71 ശതമാനവും വെള്ളത്താൽ ചുറ്റപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. പ്രകൃതിയെ സംരക്ഷിച്ചുകൊണ്ടു നീല സമ്പദ്ഘടന പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചു മുന്നേറുന്ന കാഴ്ചയാണ് ആധുനിക ലോകത്ത് കാണപ്പെടുന്നത്. കേരളം, വിഴിഞ്ഞം ഉൾപ്പെടെയുള്ള വിവിധ തുറമുഖങ്ങളുടെ നിർമ്മാണത്തിലും പുനർക്രമീകരണത്തിലും ആണല്ലോ. വരുംകാലങ്ങളിൽ തുറമുഖ, ലോജസ്റ്റിക്, ടൂറിസം മേഖലയിൽ വലിയ

കുതിച്ചുകയറ്റം ആയിരിക്കും കേരളത്തിൽ സംഭവിക്കാൻ പോകുന്നത്. അനേക ആയിരം പുതിയ തൊഴിൽ, ബിസിനസ് അവസരങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കും. ഈ മേഖലകളെ ശാസ്ത്രീയമായി കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിനായി പ്രായോഗികതലത്തിൽ മേഖലയിൽ പരിജ്ഞാനം നേടിയിട്ടുള്ള സ്കിൽഡ് മാൻപവർ വളരെ കൂടുതലായിട്ട് വരും. ഈ ആവശ്യത്തിൽ പ്രവാസി സമൂഹത്തിന് വളരെ വലിയ സംഭാവനകൾ നൽകാൻ കഴിയും... ഈ വിഷയത്തിൽ ഒരു സുദീർഘ ചർച്ച.

Maritime Journalist and Entrepreneurship Developer

Role of migrants in transfer of knowledge to establish niche industries in Kerala - Case study: Semiconductor Fab Shaji P.R.¹ & Harris Osman²

As a case study we would like to evaluate the possibility of setting up a semiconductor fab (a plant for manufacturing Integrated circuits (IC) from silicon wafers or other such materials).

Semiconductors are inseparable parts of everyday human life. Advancement in quantum computing, autonomous driving, healthcare, cloud storage, security, mobility & communications will push integrated chips (ICs) further into our everyday needs. Though Indians globally lead the chip design domain and many leading companies have set up their design headquarters in India, we are lagging decades behind leading economies of the world when it comes to semiconductor chip manufacturing (Fabs). India still relies on importing more than 90% of the chips that we need from countries like Taiwan and China.

The grave dependence of India in chip import was highlighted further during Covid, after which

the central government has released an “India Semiconductor Mission” to support building Fabs across the country. However, Kerala has not yet tapped into such possibilities. Just like Kerala led the electronics revolution of the 70’s through the creation of highly successful KSEDC (Keltron) and set up the first techno park in the country in early 90’s, it is high time that we lead this modern-day high-tech revolution by setting up a Fab in Kerala. With the plethora of our engineers spread across the world in leading Fabs and research institutes, and with our abundant supply of water, uninterrupted power supplies, excellent connectivity combined with highly rated engineering institutes and our progressive work ethics, Kerala is best placed to take the leadership in the country in setting up semiconductor Fab.

Samskaara suggests and proposes to play the role of facilitators to bring together various

agencies like entrepreneurs, investors, research institutes and the governments and tap into the wealth of expertise and experience of the Keralites who work in leading semiconductor research organizations like IMEC in Belgium and engineering management & technology experts who work in multinational companies as well as leading universities in the US, Europe, and Asia Pacific. Such a Fab can put Kerala in the forefront of technology leadership as well as provide jobs to hundreds of engineers and thousands of

skilled technicians. It can also attract associated industries and create plenty of secondary jobs.

Semiconductor Fab is a case study. There are many such avenues available to Kerala in the form of wealth of experience of NRK's across the globe. Samskara calls upon the government and other agencies to tap into this abundance of wealth and set up more and more high tech ventures in the state.

---

1 Managing Director, Femtotech Solutions (P) Ltd

2 Senior Vice President, IMEC, Belgium

111

Migrants' Role in Developing Greenhouse Gas Sensors for Boosting our Knowledge Economy

Dr. Arun S. Prasad

Due to the different applicability and inherent limitations of different gas sensing technologies, researchers have been working on different scenarios with enhanced gas sensor calibration. Transition metal oxide semiconductors with d0 and d10 electronic configurations have attracted a lot of attention due to their cheap and easy to use gas monitoring capabilities. As a gas sensing material, they have the property to change conductivity in presence of a determinate gas and have the advantage of short response time, wide range of target gases and long-life time. The device is very compact, consists of three main components: sensing material, electrodes and a heater. The commonly used sensing materials include ZnO_2 , WO_2 , SnO_2 or In_2O_3 . Gas sensors must be able to withstand up to 1000°C depending on the atmospheric conditions in the chamber where it is invoked. In the context of this, semiconducting transition metal oxides can be the best candidate for sensing materials as they possess high thermal stability. Compared to the bulk oxides, nanocrystals are highly porous which increases the effective area of sensing, sensitivity and response time. Further,

the biosynthesized nanocrystals still offer high porosity and lower the cost of production. Based on the performance indicators such as sensitivity, selectivity, response time, energy consumption, reversibility, adsorptive capacity and fabrication cost, the system is capable of finding application as sensing media for target gases in industry and civil use. There are still possibilities for enhancing the coefficients of performance through stoichiometric variations at each component in materials design.

The migrants in this field of expertise can propose novel ways to develop such potential gas sensing media and can develop an ecosystem in our state towards achieving the potential to exceed the performance for the fulfilled needs of monitoring greenhouse gas emission and pollution control across the nation which is going to be deadly alarming in very near future and thereby uncover ways for boosting our knowledge economy.

Socioeconomic relevance

Semiconducting transition metal oxide nanostructures will have the potential to address urgent challenges not only relating to the gas

sensing applications for target gases in industry, but can be extended to climate monitoring and control over greenhouse gas emission. The newly developed sensing media with high sensitivity and selectivity can be cost effectively utilized in monitoring the sustainable and eco-friendly developments in the state. This compact solid state sensing device can be made in line with the combustion system of automobiles, in industrial plants etc. and thus the emission levels can be monitored simultaneously through smart circuitry, so that immediate measures can

be taken over in controlling the pollution and thereby saving the environment. Can pursue the stature of *one of the largest producers* to our State in developing such compatible solid state gas sensing devices for climate monitor and knowledge economy development technology. Making of advanced solid state gas sensing technology affordable for small scale industry and common man, that will be a boost to the public pollution control system of the country.

Assistant Professor & Head, Post Graduate Department of Physics, T.K. Madhava Memorial College

112

Empowering Social Change: Philanthropic Corporate Social Responsibility through eCommerce Applications

Mrs. Haritha V.R. & Mr. Ajeesh Azhakesan

In the rapidly evolving landscape of business and technology, Corporate Social Responsibility (CSR) has emerged as a critical element for organizations to demonstrate their commitment to societal well-being.

This paper explores the intersection of philanthropy and eCommerce, investigating how businesses can leverage digital platforms to contribute meaningfully to social causes. The study focuses on the implementation and impact of philanthropic CSR initiatives within eCommerce applications. The presentation begins by tracing the foundations of philanthropic CSR and its evolution in the context of contemporary business practices in an established and well managed NGO, Kerala State Council for Child Welfare (KSCCW). It is an innovative and novel approach from a group of techies who decided to redefine the CSR in

a simple and transparent way so that every single person can contribute towards social well being and watch its flow until final destination on the go. The paper elaborates how a normal eCommerce multivendor application can engulf the flavour of philanthropic CSR. In conclusion, this paper aims to provide insights into the dynamic landscape of philanthropic CSR in eCommerce, offering a potential growth for businesses and individuals to navigate the integration of social responsibility into their digital strategies without losing their profit and legal etiquette. By fostering a deeper understanding of the symbiotic relationship between eCommerce and philanthropy, organizations can not only contribute positively to society but also build a sustainable and socially responsible brand image in the digital age.

Migrants Role in Skill Development and Creation of Knowledge Economy

Col S Vijayan Saradhi

India is fast emerging as a world super power and 21st century is witnessing the change of the world order in economic, political and social power equations. India has become the most populous country in the world with its 142.86 crore population overtaking China. India has the highest rate of growth in GDP and is on the threshold of becoming the third world's largest economy. Apart from the above, India has the youngest workforce in the world with the median age of about 28 years. In terms of demographics India would be the provider of world's largest workforce. At present we produce 15 lakh engineers, 1.5 lakh doctors and 3 lakh para medical staff every year. Therefore the biggest challenge before Indian government in general and Kerala in particular is right skilling

them to take on new productive endeavors. As per the 12th Five Year plan estimates only 5% of the Indian workforce in the age group of 19- 24 years received formal skill acquisition training. Skill training for the workforce elsewhere in the world is quite high as compared to that of India. South Korea has 96% of the workforce received skill development training before they are employed. Germany has 75% and USA 52% skilled workforce. The above parameters underline the urgency of the need to hasten the spread of skill development program in India. In this perspective, MIGRATION CONCLAVE 2024 is a giant leap forward to address such critical areas of concern of migrants and hence should be regarded as a historical event.

Socio-Political Integration of Interstate Migrant Workers in Kerala: A Case Study of Kerala Migrant Workers Union (KMWU) Influences

Anjusha A.

Through preliminary investigations into the socio-economic and cultural circumstances of interstate migrant workers in Kerala, particular attention has been drawn to the involvement of the Kerala Migrant Workers Union. A recent visit to Paipad, Kottayam district, allowed for observations revealing the discernible influence of the Kerala Migrant Workers Union in enhancing the living conditions of Interstate Migrant Workers within that locality. The union

leaders have been instrumental in addressing various challenges these workers face, including wage discrepancies and protecting them from public repercussions. Additionally, they have facilitated accommodation arrangements and advocated for fulfilling their essential needs.

This paper aims to delve into the socio-economic, health-related aspects of the migrant workers in the Paipad Area. The focus is exploring the

positive and negative ramifications of the union's interventions, shedding light on the driving forces behind such initiatives. Employing a mixed-method approach, this research utilizes qualitative methods such as in-depth interviews, surveys, and on-ground observations. Complementarily, quantitative data from sources like newspapers and secondary research materials contribute to a comprehensive analysis.

The central emphasis lies in highlighting the indispensable role of workers' unions in uplifting local workers and interstate migrant labourers. This study advocates for the necessity and significance of workers' unions in improving the overall well-being of these migrant populations.

Keywords: KMWU, Social Integration, Political Mobility, Migrant Labour

---

PG Student, MG University

Bhailog App, Leveraging Tech to Empower Interstate Migrant Workers in Kerala, India

Ashik Azad¹ & Gokul Mohan²

In this paper, we introduce “BhaiLog,” a pioneering mobile application addressing the challenges faced by interstate migrant workers in India. Without stable support systems, Interstate migrant workers often need help securing daily job opportunities and accessing essential personal development services. “BhaiLog” presents a comprehensive solution by blending physical and digital elements into a unique phygital (Physical-Digital) model. The app's key features include a sophisticated job-matching algorithm, enabling personalized connections between workers and relevant daily job opportunities. Users can maintain a digital work history, facilitating improved job prospects and aiding financial planning. Beyond employment, “BhaiLog” offers skill development modules covering financial literacy, health, safety, and communication skills. Recognizing the importance of community support, the app fosters user connections, providing a platform to share experiences and access support services. Physical service centres in high migrant worker density areas serve as hubs for offline assistance, offering counselling, legal aid, and access to government schemes. The positive impact of “BhaiLog” is evident in

success stories, demonstrating improved job security, financial stability, and overall personal development among interstate migrant workers. The app's phygital model effectively mitigates feelings of isolation often associated with migration.

The paper discusses future directions, highlighting potential partnerships with government agencies, NGOs, and private enterprises to scale the app's impact. “BhaiLog” represents a transformative approach to migrant worker support systems, combining digital innovation with physical support. The application software trial is done from November 2023 to December 2023. The research methodology for the paper could involve a combination of qualitative and quantitative research methods to comprehensively evaluate the impact and effectiveness of the application. Literature Review, Survey and Interviews, Data Analysis, Case Studies, Comparison with Control Groups, and Longitudinal Study methods are used in this paper.

Keywords: BhaiLog, Mobile Application, Inclusiveness, Migrants, Job Opportunity

---

1 MD and Chief of Operations, BhaiLog App

2 Director and Chief Financial Officer, BhaiLog App

A Research Proposal on Feminization of Migration and Exploitation: The Case of Seasonal Migration in Bargarh District, Odisha

Bajrangi Behera

Migration from one area to another in search of improved livelihood is a key feature of human history. While some regions and sectors fall behind in their capacity to support populations, others move ahead, and people migrate to access emerging opportunities. Migration has become a universal phenomenon in modern times. This study surveyed 165 numbers of migrant households in Nuabarangamal and Jhankarpali panchayat of Bargarh district. The main objective of the study is to analyse the impact of health on migrant's worker of Western Odisha. In this study qualitative and quantities methods were used. This area is totally forest cover and Binjhl, Sahara, Mirdha, Sabar, Kulta, Gond, community of people belong there. Their main livelihood

economy activities depend on forest, agriculture, domestic cattle, goat, making bricks, wage labour etc. The result of this study shows that 45 percent migrate to different states for job purposes. Maximum number of youth migrate out of state and work as a driver, labour, security guard, company job, sweeper, bricks maker in different areas of andhra pradesh, Tamil Nadu, Karnataka, Bangalore and Bhubaneswar. The migrant worker faces many health problems when they return to home. In this study it is found that 34 percent of migrants face kidney problems and different injuries. This study helps to define the health related data and implement proper health services to people.

PhD Researcher, OSHEC, Bhubaneswar

പ്രവാസി ശബ്ദം

Siva Prasad Vanoor

തെലങ്കാന ഏതാണ്ട് 5 ലക്ഷം മലയാളികളും, പുറമെ തമിഴ് വംശജരും, കന്നടികളും നിവസിക്കുന്ന തെക്കേ ഇന്ത്യയിലെ പ്രധാന സംസ്ഥാനം.

ഇപ്പോൾ മുഖ്യമായും അഭിമുഖീകരിക്കുന്ന പ്രശ്നം യാത്ര പ്രശ്നം തന്നെ..!

ഇപ്പോൾ കേരളത്തിലേക്ക് ഓടികൊണ്ടിരിക്കുന്ന രണ്ടു പ്രധാന തീവണ്ടികളാണ് ശബരി എക്സ്പ്രസ്സും (Secunderabad- iruvanthapuram) Kaachiguda - മംഗലാപുരം എക്സ്പ്രസ്സും.

ഈ ശബരി എക്സ്പ്രസിൽ എന്നും തിരക്കാണ്.. പെട്ടെന്നുള്ള ആവശ്യത്തിന് നാട്ടിലെത്താൻ ഈ വണ്ടിക്കു ടിക്കറ്റ് കിട്ടില്ല. പ്രതേകിച്ചു ശബരിമല - ക്രിസ്ന സീസണിലും, ഓണം, വിഷു എന്നീ സമയങ്ങളിൽ വളരെ ബുദ്ധിമുട്ടാണ് സീറ്റ് ലഭ്യമാകാൻ.

മറ്റൊരു വണ്ടി സെക്യൂന്ദരാബാദിന്റെ അടുത്തുള്ള സ്റ്റേഷൻ ആയ കാച്ചിഗുഡായിൽ നിന്നും കടപ്പാ, റെ നിഗുണ്ട വഴി മംഗലാപുരം പോകുന്ന വണ്ടിയിലും. ഇതിലും ഇതൊക്കെ ആണ് അവസ്ഥ. രാവിലെ 6.00 മണിക്ക് ഈ വണ്ടി പുറപ്പെടുന്നുണ്ട്., പക്ഷേ, ഈ വണ്ടിയുടെ രാവിലത്തെ സമയം പ്രായോഗികമല്ല. മേടക് , നിസമബാദ്, ഈ ജില്ലയിൽ നിന്നുള്ള യാത്രക്കാർക്ക് വളരെ ബുദ്ധിമുട്ട് ഉളവാക്കുന്നുണ്ട്.

മലബാർ മേഖലക്കുള്ള ഏക വണ്ടി ഏതു മാത്രം.

ഇപ്പോഴത്തെ ആവശ്യം എന്ന് പറഞ്ഞാൽ ശബരി എക്സ്പ്രസ്സിന്റെ പഴകിയ ബോധികൾ മാറ്റി പുതിയ ബോധികൾ അനുവദിക്കണം.

തിരുവനന്തപുരം വരെയോ അല്ലെങ്കിൽ എറണാകുളം വരെയോ ഒരു പുതിയ ട്രെയിൻ അനുവദിക്കുക.

ദിവസേന. ശബരി എക്സ്പ്രസ്സ് ഷൊർണൂർ സ്റ്റോപ്പ് നിറുത്തിയ സാഹചര്യത്തിൽ തീരുർ, കോഴിക്കോട്, കണ്ണൂർ എന്നിവടങ്ങളിലെ യാത്രക്കാർക്ക് വേണ്ടി ഇപ്പോൾ ഓടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന കാച്ചിഗുഡാ -മംഗലാപുരം തീവണ്ടി ദിവസേന ആക്കണം എന്നും ബന്ധപ്പെടവരെ അറിയിക്കുന്നു. അപേക്ഷിക്കുന്നു.

റോഡ് മാർഗം ഇപ്പോൾ സ്വകാര്യ ബസ് സർവീസ് നടത്തുന്നുണ്ട്. അവരെല്ലാം സമയോചിതമായി നല്ല ചാർജും യാത്രക്കാരിൽനിന്ന് ഈടാക്കുന്നുണ്ട്

ഒരു രാത്രി കൊണ്ട് ബാംഗ്ലൂർ വഴി കേരളത്തിലേക്കും തിരിച്ചു ഹൈദരാബാദിലേക്കും ഈ സർവീസുകൾ.

ഈ തിരക്കുള്ള റൂട്ടിൽ കേരളാ സ്റ്റേറ്റ് റോഡ് ട്രാൻസ്പോർറ്റിനോടും ഈ റൂട്ടിൽ ബസുകൾ ഓടുവാൻ വേണ്ട നടപടികൾ സ്വീകരിക്കണമെന്ന് വകുപ്പ് മന്ത്രിയോടും, ബന്ധപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരോടും അപേക്ഷിക്കുന്നു.

ഉത്തര പൂർവ്വ ഭാരതത്തിലെ മലയാളി കുടിയേറ്റം

എൻ. ഗോപി, കൊൽക്കത്ത

മലയാളം മാതൃഭാഷയായിട്ടുള്ള ജനസംഖ്യയുടെ വലിയൊരു ശതമാനം മലയാളത്തിന്റെ മാതൃഭൂമിയായ കേരളത്തിനു പുറത്താണ് അധിവസിക്കുന്നത്. ദശാബ്ദങ്ങൾക്കു മുമ്പു തന്നെ ജോലി തേടി മലയാളികൾ ലോകത്തെമ്പാടും കുടിയേറിയ ചരിത്രമാണുള്ളത്. മറുനാടുകളിൽ ജോലി തേടിയുള്ള മലയാളികളുടെ അലച്ചിലിന് കുറഞ്ഞത് 250 വർഷത്തെതെങ്കിലും പഴക്കമുണ്ടാകുമെന്നാണ് ധരിയ്ക്കുന്നത്. ലോകത്തിന്റെ വിവിധ ഭാഗങ്ങൾ മലയാളികളുടെ അധാനം കൊണ്ട് സമ്പൽ സമൃദ്ധമായ കഥ കളുണ്ട്. വിദേശങ്ങളിൽ മാത്രമല്ല രാജ്യത്തിന്റെ ഒട്ടുമിക്ക കോണുകളിലും മലയാളി സാന്നിദ്ധ്യം പണ്ടു മുതലേ ശ്രദ്ധേയമാണ്. ഇത്തരത്തെ പോലെ യാത്രാ വിനിമയ സൗകര്യങ്ങളൊ മറ്റ് അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളൊ ഒട്ടുമില്ലാതിരുന്ന കാലഘട്ടത്തിലാണ് അവരുടെ കുടിയേറ്റം ആരംഭിച്ചതെന്ന് ഓർക്കു വോൾ ജീവിതാവശ്യങ്ങൾക്കായ ഏതു ബുദ്ധിമുട്ടും സഹിയ്ക്കാൻ അവർ തയ്യാറായി എന്നാണ് മനസ്സിലാക്കേണ്ടത്. ഇപ്പോൾ കേരള ജനസംഖ്യയുടെ ഏകദേശം 20 ശതമാനത്തോളം ആളുകൾ അന്യ നാടുകളിൽ അധിവസിക്കുന്നുണ്ടാകും. അവരെ കുറിച്ച് കൃത്യമായ സ്ഥിതിവിവര കണക്കുകളൊന്നും ലഭ്യമല്ല. രാജ്യത്തിനകത്തും പുറത്തും കാലാന്തരമായി സ്ഥിരമായി അധിവസിക്കുന്ന അനേകായിരം മലയാളികളുണ്ട്.

കേരളത്തിന്റെ സാമ്പത്തിക വളർച്ചയിൽ ആദ്യം മുതലേ കുടിയേറ്റ മലയാളികൾ ഗണ്യമായ പങ്കാണ് വഹിച്ചിട്ടുള്ളതെന്ന് ആർക്കും വിസമ്മതിക്കാനാകില്ല. ഏറ്റവും തുച്ഛമായ വേദനം ലഭിച്ചിരുന്നയാളും അതിലൊരംശം സ്വന്തം വീട്ടിലേക്ക് അയച്ചു കൊടുത്തിരുന്നു. അത് മാത്രം ആശ്രയിച്ച് ജീവിച്ചിരുന്ന അനേകായിരം കുടുംബങ്ങളുണ്ടായിരുന്നു. 1970കളുടെ തുടക്കം മുതൽ ഗൾഫ് നാടുകളിലെ കുടിയേറ്റക്കാരിൽ നിന്നുള്ള വരുമാനം എത്തി തുടങ്ങിയതോടെയാണ് മറുനാടൻ മലയാളികളുടെ പണത്തെ കുറിച്ച് കേരളം ചിന്തിച്ചു തുടങ്ങിയതുതന്നെ. എന്നാൽ

അതിനും ദശവർഷങ്ങൾക്കു മുമ്പ് മലേഷ്യയിലും സിലോണിലും (ലങ്ക) ബർമ്മ (മയനാമിർ)യിലും ആഫ്രിക്കൻ രാജ്യങ്ങളിലും മറ്റും തൊഴിൽ തേടി കുടിയേറുന്ന മലയാളി തൊഴിലാളികൾ അയച്ച പണത്തെക്കുറിച്ചോ, രാജ്യത്തിന്റെ ഇതര സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്ന് കേരളത്തിലേക്ക് മാസംതോറും ഒഴികിയ കോടികളുടെ കണക്കൊ ആരും ഒരിടത്തും എടുത്തു കാട്ടിയില്ല. അവയെല്ലാം കേരളത്തിന്റെ വികസനത്തിൽ ചെറിയ തോതിലേങ്കിലും പങ്കു വഹിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് അവഗണിയ്ക്കാൻ കഴിയാത്ത വസ്തുതയാണ്. അതേ പേലെ മലയാളി എവിടെച്ചെന്നാലും തങ്ങളുടെ ഭാഷയും സംസ്കാരവും കാത്തു സൂക്ഷിയ്ക്കാവാനും ജന്മനാടുമായുള്ള ബന്ധം നിലനിർത്താനും പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിച്ചിരുന്നു. മലയാളത്തിന്റെ തനതായ കലാസാംസ്കാരിക മഹിമ ഇതര ജനവിഭാഗങ്ങൾക്ക് മനസ്സിലാക്കി കൊടുക്കുന്നതിലും മറുനാടൻ മലയാളികൾ വലിയ പങ്കാണ് വഹിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഗൾഫ് കുടിയേറ്റത്തെ ആസ്പദമാക്കി നിരവധി സാഹിത്യങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. അതിന് മുമ്പ് മലേഷ്യയിലേയും സിലോണിലേയും മറ്റും മലയാളികളുടെ കുടിയേറ്റ ജീവിതങ്ങളെ അടിസ്ഥാനമാക്കി പല കൃതികളും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. അതേപോലെ ലോകത്തിലെ പല രാജ്യങ്ങളിലും പ്രമുഖരായ മലയാളി എഴുത്തുകാരും രാഷ്ട്രീയ നേതാക്കളും ഭരണ കർത്താക്കളും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്, എത്രയോ പ്രശസ്തരായ മലയാളി എഴുത്തുകാർ രാജ്യത്തിനകത്ത് ഇതര സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ തന്നെ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഇപ്പോഴും ഉണ്ട്.

ഉത്തര കിഴക്കൻ ഭാരതത്തിന്റെ വിവിധ ഭാഗങ്ങളിൽ മലയാളികളുടെ അധിനിവേശ ചരിത്രം പ്രതിപാദിക്കുവാൻ കഴിയുന്ന ഏതെങ്കിലും രേഖകളൊ പഠനങ്ങളൊ ലഭ്യമല്ല. പ്രത്യേകിച്ച് ആദ്യകാലങ്ങളെ കുറിച്ച്. എന്തായാലും രാജ്യത്തിന്റെ ഉത്തര കിഴക്കൻ മേഖലകളിൽ മലയാളികൾ ആദ്യമായി എത്തപ്പെട്ടത് കൊൽക്കത്ത, ഡാക്ക, ചിറ്റഗോംഗ്, റംഗൂൺ തുടക്കിയ ഭാഗങ്ങളിലാണെന്നതിന് സംശയമില്ല. ബ്രിട്ടീഷ്വാരുടേയും

മറ്റ് വിദേശികളുടേയും ആധിപത്യത്തോട് പ്രധാന്യം ലഭിച്ച ബംഗാളിലും കൊൽക്കത്തയിലും തന്നെയാണ് മലയാളികൾ ആദ്യം എത്തിയതെന്നാണ് അനുമാനിക്കപ്പെടുന്നത്. ബ്രട്ടീഷ് ഇന്ത്യയുടെ ഭാഗമായിരുന്ന ബർമ്മയിലും ധാരാളം മലയാളികൾ കുടിയേറിയിരുന്നു. ബംഗാളിൽ വ്യവസായവൽക്കരണത്തോടു കൂടിയാണ് മലയാളികൾ അധികമായി വരാൻ തുടങ്ങിയത്. 1819-ാം നൂറ്റാണ്ടുകളിൽ മലയാളികൾ

കൊൽക്കത്ത നഗരത്തിൽ ഒറ്റപ്പെട്ട് എത്തിയിട്ടുള്ളതായി ചരിത്ര രേഖകളുണ്ട്. എന്നാൽ സ്ഥിരമായി മലയാളികൾ ഈ നഗരത്തിലേക്ക് കുടിയേറാൻ തുടങ്ങിയത് 20-ാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ തുടക്കം മുതലാണ്. 1940നും 80നും മദ്ധ്യേയാണ് ഏറ്റവും കൂടുതൽ മലയാളികൾ ഇവിടെ അധിവസിച്ചിരുന്നതെന്നാണ് സെൻസസ് റിപ്പോർട്ടുകൾ വ്യക്തമാക്കുന്നത്.

Member, Loka Kerala Sabha

119

കേരള പ്രവാസി Kumbelagad Unnikrishnan

ഇന്ത്യക്കകത്ത് ഇതര സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ മറുനാടൻ മലയാളികളെ ലോക കേരള സഭ രൂപീകരണത്തോടു നുബന്ധിച്ച് അകം പ്രവാസികൾ എന്നാണ് സംബോധന ചെയ്തു വരുന്നത്. പേരിൽ പ്രവാസി ഉണ്ടെങ്കിലും പ്രവാസികൾ പ്രവാസി പ്രശ്നങ്ങൾ പ്രവാസി ആനുകൂല്യങ്ങൾ എന്ന് പറയുമ്പോൾ കടലിനപ്പുറത്തുള്ള പ്രവാസികളെ മാത്രമേ കേരള മനസ്സിൽ തെളിയുകയുള്ളൂ.

പ്രവാസി ക്ഷേമനിധി ബോർഡ് രൂപീകരിക്കുന്നതുവരെ അകം പ്രവാസികളുടെ കാര്യത്തിലും പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പു വരുത്തുന്നതിലും വലിയ ഒരു അനുകൂല വീക്ഷണം അകം പ്രവാസികളോട് ഉണ്ടായിരുന്നു. പിന്നീടത് കുറഞ്ഞു കുറഞ്ഞു വന്നു.

കേരള സർക്കാറും ബഹു. മുഖ്യമന്ത്രിയും പ്രവാസി ക്ഷേമനിധി പെൻഷൻ 500 രൂപയിൽ നിന്ന് 3000 രൂപയായി വർദ്ധിപ്പിച്ച് അകം പ്രവാസികൾ എന്നും നന്ദിയോടെ സ്മരിക്കും.

എന്നാൽ 30 - 40 വർഷം കഴിഞ്ഞതിരിച്ച് കേരളത്തിൽ വരുന്ന അകം പ്രവാസികൾക്ക് 2 അല്ലെങ്കിൽ 3 വർഷത്തെ പ്രവാസം കഴിഞ്ഞു വരുന്ന വിദേശ പ്രവാസിക്ക് നൽകുന്ന നോർക്കയുടെ സ്വാന്തര്യം ആനുകൂല്യം, ഭദ്രത ആനുകൂല്യം എന്നിവ അകം പ്രവാസിക്ക് അർഹതയില്ല. തികച്ചും പക്ഷപാതിത്വമാണ് ഇത്.

അകം പ്രവാസി ഇന്ത്യയിലെ ഇതര സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ ജോലി ചെയ്യുമ്പോൾ ഇന്ത്യൻ ഫെഡറൽ സിസ്റ്റത്തിന്റെ സംരക്ഷണം ഉണ്ട് എന്നതുകൊണ്ട് അനുസംസ്ഥാനങ്ങളിൽ പ്രവർത്തിക്കുമ്പോൾ ഒരു ആനുകൂല്യവും നോർക്ക നൽകുന്നില്ല.

എന്നാൽ തിരിച്ച് കേരളത്തിൽ വരുമ്പോൾ സ്വാന്തര്യം ഭദ്രത എന്നീ ആനുകൂല്യങ്ങൾ അതേ ഫെഡറൽ സിസ്റ്റത്തിന്റെ മാനദണ്ഡപ്രകാരം വിദേശ പ്രവാസിക്ക് ആനുകൂല്യം അനുവദിക്കുമ്പോൾ അകം പ്രവാസി

കൾക്ക് നോർക്ക നിഷേധിക്കുന്നു.

നിഷേധിക്കുക മാത്രമല്ല അയ്യങ്കാളിയുടെ കാലത്ത് താഴ്ന്ന ജാതിക്കാരോട് കാണിക്കുന്ന വിവേചനവും മൗനവും അവഗണനയും നോർക്ക അകംപ്രവാസികളോട് കാണിക്കുന്നു. ഒരു നിവേദനത്തിനും അവർ മറുപടി തന്നിട്ടില്ല. ഈ നിലപാട് മാറ്റി അകം പ്രവാസികൾക്ക് അനുകൂലമായ നിലപാട് NORKA എടുക്കാൻ നടപടി വേണം.

വൈജ്ഞാനിക സാമ്പത്തിക രംഗം നമ്മുടെ കൊച്ചു കേരളത്തിലും വളർത്തിക്കൊണ്ടുവരാൻ യുവ വിദ്യാ സമ്പന്നരായ വിദേശ പ്രവാസികളുടെ അറിവ് വളരെ വലുതാണ്. അവർ ജോലി ചെയ്യുന്ന വിദേശ നാടുകളിലെ പുരോഗമനപരമായ ആശയങ്ങൾ നമ്മുടെ നാട്ടിലേക്കും പകർന്നു നൽകാനുള്ള ചെറുപ്പക്കാരായ വിദേശ പ്രവാസികളുടെ പ്രവർത്തനം വളരെ ശ്രദ്ധേയമായതാണ്. പണം സമ്പാദിച്ച് നാട്ടിലേക്ക് എത്തിക്കുക മാത്രമല്ല തങ്ങൾ ജോലി ചെയ്യുന്ന നാട്ടിലെ ഏറ്റവും പുതിയ നയങ്ങളും സമീപനങ്ങളും നമ്മുടെ നാട്ടിലേക്കും എത്തിക്കുക എന്നത് മഹത്തായ കാര്യമാണ്. ആ യുവ പ്രവാസികളെ അഭിനന്ദിക്കുന്നു.

മലയാളം മിഷൻ മറുനാടൻ മലയാളികൾക്ക് വേണ്ടിയുള്ള കേരള സർക്കാരിന്റെ പദ്ധതിയാണ്. പക്ഷേ മലയാളം മിഷൻ ഭരണ സമിതിയിൽ മറുനാടൻ മലയാളികൾ ആരുമില്ല. പ്രവാസി ക്ഷേമനിധി മറുനാടൻ മലയാളി കൾക്കും കൂടി ഉള്ളതാണ്. അതിൽ മറുനാടൻ മലയാളി പ്രിതിനിധി ആരു അംഗമായി ബോർഡിൽ ഇല്ല. NORKA മറുനാടൻ മലയാളികൾക്ക് വേണ്ടി ഉള്ളതാണ്. NORKA ബോർഡിൽ മറുനാടൻ മലയാളിപ്രതിനിധി ഇല്ല. ഇതിനെല്ലാം പരിഹാരം ഉണ്ടാവേണ്ടതുണ്ട്.

Secretary, Malayala mission

നവകേരളവും പ്രവാസി ഉപസംസ്കൃതിയും

ഡോ. എം.പി. ദാമോദരൻ

മനുഷ്യർ അവരുടെ പരിണാമം മുതൽ ദേശാടകരാണു്. ആഫ്രിക്കയിൽ ഉത്ഭവിച്ച്, അവിടെനിന്ന് പിന്നീട് ലോകത്തിന്റെ വിവിധ മേഖലകളിലേക്കുള്ള വ്യാപനം അവരുടെ ഈ സ്വഭാവം പ്രകടമാക്കുന്നു. ഒരിടത്തുനിന്നും മറ്റൊരിടത്തേക്കുള്ള ഇത്തരം പ്രയാണങ്ങൾ, പില്ക്കാലത്ത് അതിരുകൾക്കപ്പുറത്തേക്കുള്ള വ്യക്തിഗത അല്ലെങ്കിൽ കൂട്ടായ മൈഗ്രേഷൻ അല്ലെങ്കിൽ ദേശാടനമായി. അതിരുകളും ദേശാടനങ്ങളും പലതാൽപ്പര്യസ്വഭാവങ്ങളാൽ ഉദയം ചെയ്യുന്നതും നിയന്ത്രിക്കപ്പെടുന്നതുമാണ്. അതിനാൽ മൈഗ്രേഷൻ മാറ്റങ്ങൾക്ക് വഴിതുറക്കുന്നു. ദേശാടനം ദേശാടകർക്ക് പുതിയൊരിടത്തെ പ്രവാസ ജീവിതം പരിണാമപ്പെടുത്തുന്നു. അവിടുത്തെ ആവാസവ്യവസ്ഥ, ജനങ്ങൾ, ജനജീവിതം, സംസ്കാരം തുടങ്ങിയവ അനുഭവഭേദമാക്കുന്നു, തന്റെ അല്ലെങ്കിൽ തങ്ങളുടെ ജീവിതത്തെയും സംസ്കാരത്തെയും തദനുസരിച്ചായി ക്രമപ്പെടുത്തുന്നു. തങ്ങളുടെ മാതൃഭൂമി, സമൂഹം, സംസ്കാരം എന്നിവ അവരുടെ ജീവിതത്തിൽ, ചിന്തകളിൽ, ഓർമ്മകളിൽ മധുരനൊമ്പരമായി മാറുന്നു.

പ്രവാസിയുടെ ജീവിതസംസ്കാരം ആ പ്രദേശത്തിന്റെ സംസ്കാരവുമായി ഇഴുകിച്ചേരുന്നതും, സമാനവും, വ്യതിരിക്തമല്ലാത്തതുമായിരിക്കും. പക്ഷെ,

അവരുടെ മനസ്സിൽ ശക്തമായൊരു സാന്നിധ്യമായി ഉപസംസ്കാരം ഉണ്ടാകും. മാതൃഭാഷ, മാതൃഭൂമി, അവിടുത്തെ സംസ്കാരം- ഇവയുടെ സങ്കലനമായിരിക്കും ഉപസംസ്കാരം. അകലങ്ങളിൽ കഴിയുമ്പോഴും വൈകാരികമായൊരു ബന്ധം അഥവാ പാലമായി ഈ ഉപസംസ്കാരം വർത്തിക്കുന്നു. സഹ്യപർവ്വതത്തിനപ്പുറത്തുള്ള പ്രവാസികളുടെ മലയാളക്കരയോടും, മലയാളഭാഷയോടും സംസ്കാരത്തോടുമുള്ള വൈകാരിക ബന്ധം, കേരളത്തിന്റെ "നവകേരള" നിർമ്മിതിയ്ക്ക് എത്രത്തോളം ആവശ്യമുണ്ടെന്നും, ഉപയുക്തമാകുമെന്നും നാം അന്വേഷിക്കേണ്ടതുണ്ട്. അങ്ങിനെ ചിന്തിക്കുമ്പോൾ, "നവകേരള" നിർമ്മിതിയിൽ പ്രവാസികളുടെ പങ്ക്/സംഭാവനകൾ വൈജ്ഞാനികം, ടെക്നോളജി, ഭാഷ, സാഹിത്യം, കല, കായികം, രാഷ്ട്രീയം, സാമ്പത്തികം, വ്യവസായം, തൊഴിൽ തുടങ്ങിയ മേഖലകളിൽ സാധ്യമാക്കേണ്ടതും ഉണ്ടാവേണ്ടതും അനിവാര്യമാണ്. "നവകേരളം" പ്രവാസിയുടെ ഉപസംസ്കൃതിയായി മാറേണ്ടതുണ്ട്.

1 അധ്യക്ഷൻ, ആന്തോപോളജി ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ്, മദ്രാസ് സർവകലാശാല ചെന്നൈ, തമിഴ്നാട്-600 005. (സെക്രട്ടറി, സാഹിത്യ സഖ്യം, മദിരാശി കേരള സമാജം, ചെന്നൈ & ജോയിന്റ് സെക്രട്ടറി, മലയാളം മിഷൻ, തമിഴ്നാട് ചാപ്പറ്റർ)

കുടിയേറ്റത്തിന്റെ പ്രതിസന്ധികളും സാധ്യതകളും

നജിനി മോഹൻ

നവകേരളത്തിന്റെ നാൾവഴികളിൽ കേരളത്തിന്റെ വളർച്ചയിൽ ചേർത്ത് വയ്ക്കാവുന്നതാണ് പ്രവാസികളുടെ സംഭാവന. അത് ആൺപെൺ വ്യത്യാസമില്ലാതെ കുടിയേറ്റത്തെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും തൊഴിൽ തേടുന്നതിനും ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസം നേടുന്നതിനായും കേരളത്തിന്റെ സാമൂഹിക സാഹചര്യം മാറിയെങ്കിലും സുരക്ഷിതമായ, വിശ്വാസ്യമായൊരു കൂടിയേറ്റം പലപ്പോഴും നടപ്പിലാക്കാൻ കഴിയുന്നില്ല എന്നത് വേദകരമാണ്. തൊഴിൽ തേടി പോകുന്നവർക്ക് വിസ ഏജൻസികളുടെ ചൂഷണങ്ങളും, തൊഴിലിടങ്ങളിലെ തൊഴിൽ ദാതാക്കളുടെ ചൂഷണങ്ങളും പീഡനങ്ങളും എംബസി മുഖാന്തിരം കൃത്യമായ സംരക്ഷണം നൽകാൻ കഴിയാത്തതും, തൊഴിൽ നേടുന്ന രാജ്യത്തെ നിയമ പരിജ്ഞാനം ഇല്ലായ്മയും അന്യ ഭാഷ പരിജ്ഞാനം ഇല്ലായ്മയും കാരണം

പ്രവാസം പലപ്പോഴും ദുരിതമാകുന്നുണ്ട്. അത് സൗദി അറേബ്യ പോലെയുള്ള രാജ്യങ്ങളിൽ എത്തുന്ന പ്രവാസികൾക്ക് പ്രത്യേകിച്ച് സ്ത്രീകൾക്ക് ഏറ്റവും ദുരിത പൂർണ്ണവും ആണ്. പ്രവാസി കോൺക്ലേവ് ചർച്ചകളിൽ ഇത്തരം ദുരിതങ്ങൾ ഇല്ലാതെ സുരക്ഷിതമായ പ്രവാസം എങ്ങിനെ പ്രധാനം ചെയ്യാം എന്ന് കൂടി ചർച്ച ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്. അതോടൊപ്പം നോർക്ക റിക്രൂട്ട്മെന്റ് നേരിട്ട് ഇടപെടുക എന്നത് വളരെ ഗൗരവമായി എടുക്കുകയും അതതു രാജ്യങ്ങളിലെ ഇന്ത്യൻ എംബസിയുടെ ഇടപെടൽ കൂടി നയതന്ത്രതലത്തിൽ ഉൾപ്പെർക്കുകയും ചെയ്യുന്നത് ഗുണകരം ആയിരിക്കും.

LKS Member, Saudi Arabia

Underemployment and International Migration from Kerala

Amitha Geethu Soman

According to the Inward Remittances Survey conducted by the RBI shows that India is the world's largest recipient of remittances and Kerala is the biggest state in India that receives remittances. These remittances have proven to be quite beneficial to us in easing our spending and have made several contributions to the expansion of our economy. Perhaps the migration of youth from Kerala to other countries contribute to a trend of underemployment among the youth. Underemployment can be defined as reductions in the demand for labor that lead to underemployment because many workers experience both an absolute lack of

work opportunities and a lack of sufficient work opportunities. This creates situations where people who are employed are frequently forced to use their skills only partially, to accept lower hourly wages, or to work fewer hours than they are willing and able to (ILO). Underemployment negatively affects the productivity of the labor. Therefore, it negatively affects the economic growth of a nation in the long run. Thus, the study focuses on the depth of underemployment in the international migration from Kerala.

Keywords: Underemployment, International Migration, Economic Growth, Skills

---

Research Fellow, MG University Kottayam

Alchemy, Not Assimilation: A Traveller's Observations on the Changing Face of International Migration

Rachel K. Monaco

This presentation will share specific insights gathered from November 2023 travel on foot and cycling in Kerala, including its small villages along the coast and backwaters as well as its historic cities (Kochi and Thiruvananthapuram) and natural wonders (Thekkady, Munnar, Erivakulam). Objectives for engaging with the conference audience will be to connect themes I witnessed while interacting with people from or visiting Kerala with what is happening globally as the concept of "world citizen" takes root. These changes are occurring in the next generation and are being grappled with among parent and

older generations as well. My observed themes raise questions for discussion among conference participants/panellists: Where is "home"? How are cultural norms changing for the care of aging parents or children? What motivates young people to shape their dreams and how does this displace them in some ways? What is the relevance of history and a sense of belonging, of rootedness? In what ways do awareness of climate justice, pandemics and economic inequality drive new priorities for families and their choices, their values? What are the greatest sources of personal strength and resilience in this time of major transition and systemic upheaval? My insights are

informed by my background as a world traveller, practicing attorney in Victims Rights, Trusts and Estates, and Elder Law, founding, operating and advising nonprofit/charitable organizations, art therapy, and using creative writing and art to bear witness to transformative experiences (both positive and traumatic or challenging ones). Much of my work in victims law has focused on the interests of vulnerable women and girls, but also included the representation of male victims of sex and labor trafficking. I have served individuals with special needs and their families

to secure access to care and assert rights. From the other end of the spectrum, I have assisted high-networth individuals and family foundations in the transfer and preservation of dynastic wealth and for its use for community impact. I hope my perspective allows me to see and reflect back the dynamic and powerful people of Kerala with compassion, respect, humility and a big-picture lens.

The format will be a narrative paper with art and photographic images

124

Solo Male Migration and Time Poverty among Left-Behind Wives: Evidence from Two Gulf Migration Intensive Districts of Kerala

Dr. Ratheesh C.

Mobility of the workforce from developing countries to industrially advanced countries has some distinctive characteristics – temporary, selective, and gendered. While the number of settlement migrants from developing countries has increased in recent years, temporary migration is dominant and common in these countries. In temporary migration, the emigrant workers have to return to the source country when expiring job contracts. Thus return migration of the workforce is an inevitable long-run outcome of emigration from developing countries. Moreover, in temporary migration, the higher monetary cost of migration, living expenditure, and distinct socio-cultural conditions prevailing in destination countries make migration from developing countries selective – mainly, the male family heads are migrating. In migrant households, remittances are the main part of household income, and in developing countries, the left-behind family members heavily depend on it to meet their economic needs. Therefore dependent left-behind family members, particularly left-behind wives, are one of the important outcomes of

temporary migration from developing countries. Among the South Asian countries, India is one of the world's largest countries of origin of international migration, with a total stock of 17.5 million emigrants in 2019 (UN, 2019). However, the international migration from India is highly uneven and less diversified. The migrant workers from India are concentrated heavily in some specific locations in the world. Moreover, in India, the origin of emigrant workers is highly skewed – located in some states. The scenario of the diaspora of Indian workers indicated that, migration has mainly originated from seven states – Kerala, Andhra Pradesh, Punjab, Gujarat, Goa, Maharashtra and Tamil Nadu (Nair, 1986; Titus, 2013) and a sizable portion of temporary workers from India has migrated to six Middle East countries – Saudi Arabia, Kuwait, Bahrain, Qatar, the United Arab Emirates and Oman (Titus, 2013). In India, Kerala has a long experience of Gulf migration. The repercussions of Gulf migration and the inflow of remittances can be witnessed in every facet of the Kerala economy. The nature of Gulf migration from Kerala is predominantly gendered and

temporary. In migrant households, the absence of male family heads demands more involvement of left-behind wives in housekeeping, decisions, household maintenance, and care work. It leads to a disproportionate allocation of their daily or weekly time between paid, unpaid domestic and non-work activities. Thus, the study's primary objective is to understand the time use pattern and extent of time poverty among left-behind wives in Kerala. The findings of the study indicate that, on average, the left-behind wives spent relatively more hours in a day on household maintenance and care work and social and

cultural activities than married women in non-migrant households. However, they spent less time on personal care and leisure activities than married women in non-migrant households. In migrant households, the absence of male family heads causes to increase the incidence of time poverty among left-behind wives. In addition to that various individual and household level variables also influence the incidence of time poverty among left-behind wives.

Assistant Professor, Department of Economics, Fatima Mata National College

125

വിദേശത്തുള്ളവരുടെ കുടുംബനികൾ നേരിടുന്ന പ്രശ്നങ്ങളും പരിഹാരങ്ങളും Shafija Pulakkal

അന്നം തേടി പോയവർ, രണ്ടറ്റവും കൂട്ടിമുട്ടിക്കാൻ പാടുപെടുന്നവർ. 90ശതമാനം പ്രവാസികളും പ്രയാസ്സമനുഭവിക്കുന്നവരാണ്.

ഉറ്റവരേയും ഉടയവരേയും പ്രിയതമയേയും മക്കളേയും പിരിഞ്ഞ് വല്ലപ്പോഴും നാട്ടിൽ വരാൻ മാത്രം വിധിക്കപ്പെട്ടവർ.

ശമ്പളം കുറവുള്ളവരും കൃത്യമായി ശമ്പളം ലഭിക്കാത്തവരും ഇക്കൂട്ടത്തിൽ അനേകം പേരുണ്ട്.

എന്നാൽ, വീടിനേയും മാതാപിതാക്കളേയും മക്കളേയും പരിചരിച്ചും, ഒരു ഭർത്താവിൽ നിന്നുള്ള വരവ് കൃത്യമായി എത്തിച്ചേരാത്ത സാഹചര്യമുണ്ടായാൽ പോലും വീട്ടിലെ കാര്യങ്ങൾ ഒരു മുടക്കവുമില്ലാതെ കൈകാര്യം ചെയ്യേണ്ടി വരുന്നത് പ്രവാസികളുടെ ഭാര്യമാരാണ്.

തുശ്ച വരുമാനമുള്ള ഭർത്താവിനോടൊപ്പം ഗൾഫിൽ പോയി താമസ്സിക്കുകയെന്നത് അവർക്ക് മരീചിക മാത്രമാണ്. ഒരു പക്ഷെ പെൺ പ്രവാസമെന്നതിന് സമാനമായ ഒറ്റപ്പെടലും വിധവകൾക്ക് സമാനമായ ജീവിതവും അനുഭവിക്കുന്നവർ.

എന്നാൽ ഇത്രയും പ്രശ്നങ്ങൾ അഭിമുഖീകരിക്കുന്ന ഇക്കൂട്ടരെ ആരും തിരിച്ചറിയുന്നില്ല. അവരേയും കൈപിടിച്ച് ഉയർത്തേണ്ടതുണ്ട്.

പ്രവാസികളെ പോലെ തന്നെ ഇവർക്കും ആനുകൂല്യങ്ങളും പാക്കേജുകളും നൽകേണ്ടതുണ്ട്.

കുടുംബശ്രീ രൂപത്തിൽ പ്രവാസി കുടുംബനികളേയും ഉൾപ്പെടുത്തി കൊണ്ട് കൂട്ടായ്മകൾ ഉണ്ടാവേണ്ടതുണ്ട്. സബ്സിഡിയോടു കൂടിയുള്ള സംരംഭലോൺ നൽകാനുള്ള ഉത്തരവുണ്ടാക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

ഇത്തരം കുടുംബനികൾ കുടുംബനാഥയായി മാറി യപ്പോൾ സ്വന്തം കാലിൽ നിൽക്കുന്നതിന് വ്യക്തിപരമായി നല്ല ഉയർച്ചയിലെത്തിയിട്ടുണ്ട്.

എന്നാൽ അവർക്ക് ഗവണ്മെന്റിന്റെ ഒരു സഹായവും കൂടി കിട്ടിയാൽ സാമ്പത്തികമായും പുരോഗതിയുണ്ടാകും.

Kerala Pravasi Sangom

Uncovering the Pre-Natal Sex Determination Preferences among the Left-Behind Wives of Solo Outmigrants from Rural Bihar

Fahad Afzal¹ & Arindam Das²

Introduction

Pre-natal Sex Determination (PNSD) is allowed in many countries. However, in India, due to female discrimination and unauthorized aborticide, the Government of India (GoI) has imposed stringent restrictions. The literature indicates that marginal workers from rural India often migrate solo to other places for economic activities, leaving their wives behind at the place of origin (referred to as LBWs (Left-behind Wives)). This idiosyncrasy makes these women vulnerable. An exhaustive literature search revealed that the antenatal behavior of this group is understudied, especially concerning PNSD preferences. Furthermore, this topic is widely unexplored in the general female population of India as well.

Objective

The present study aims, firstly, to analyze the association of various sociodemographic factors with LBWs' PNSD preference and, secondly, to identify the predictors of the PNSD preference.

Method

A cross-sectional survey of 330 LBWs was conducted, with the sample size calculated using Daniel's formula (1999). Adjustments were made as multistage sampling was employed, utilizing a design-effect coefficient of two. The survey encompassed 25 villages across two rural blocks in the Patna district. Univariate analysis elucidated demographic characteristics, while cross-tabulation with Chi-square tests identified factors associated with PNSD preference. Binary logistic regression was then employed

to determine significant predictors of PNSD preference.

Results: About 30% of the LBWs reported willingness to know the sex of the fetus. The couple's literacy status, couple's age, household leadership, family type, type of spousal outmigration, spousal visits, SHG membership, and autonomy level were found to be significantly associated with the PNSD preferences ($p < 0.05$). Among the economic factors, 'LBW's working status' was found to be significantly associated with PNSD preference ($p < 0.05$). Another critical finding was that the 'son preference' in LBWs is associated with their PNSD preference.

Regression findings: Overall, the regression model was significant ($p < 0.01$). Hosmer and Lemeshow Test for model failure was found to be insignificant ($p > 0.05$). As per the generated model, the predictors can explain about 56.2% variation in the dependent variable ($R^2 = 0.562$). 'Women's autonomy' was found to be the strongest predictor ($OR = 2.21, p < 0.01$), followed by 'SHG membership' ($OR = 2.20, p < 0.05$), 'husband's literacy' ($OR = 1.72, p < 0.01$) and 'LBW's literacy' ($OR = 1.32, p < 0.01$). Furthermore, 'son preference' ($OR = 0.39, p < 0.05$), 'caste' ($OR = 0.34, p < 0.05$) and 'family type' ($OR = 0.89, p < 0.05$), were also found to be significant determinants of the PNSD preference ($p < 0.05$).

Conclusion

This study is novel, as no similar analysis has been conducted in previous studies. Policymakers could prioritize the identified predictors to enhance and adapt existing policies related to

prenatal sex determination. The study reports a positive association between 'son preference' and PNSD preference, affirming that the existing restrictions are on the right track. Furthermore, the study suggests that it is high time to raise awareness among LBWs regarding PNSD. This will contribute to mitigating sex ratio imbalances

and addressing gender discrimination. However, it's important to note that the results are applicable primarily to other migrant hotspots in rural India.

1 Research Scholar, Institute of Health Management Research, IIHMR University, Jaipur

2 Professor, Institute of Health Management Research, IIHMR University, Jaipur

Changing Facets of International Migration

SCFE

Majority of the Keralite youth aspire for a dream career in a foreign land. Most of the Keralites with good academic credentials land up in some foreign countries initially in an 'unskilled labour' segment owing to some misplaced notions and beliefs. Major reasons attributed to this situation are lack of communication skill, self-confidence and leadership training. Moreover there appears to be a misplaced faith among them of getting the 'right connection' abroad to get into a lucrative job commensurate with their academic profile later in life. 'Rags to riches' stories / social media posts / movies contribute to their decision making process. Generally most of the culpable youth are not quite aware of the international job market and the requirement of necessary skillset in communication to compete with other foreign nationals.

Saradhi Kuwait, an overseas organization functioning in Kuwait for over 24 years has focused its energy in evolving a skill development programme that adequately address the skillset needs of Indian job- aspirants in foreign land. Saradhi Centre For Excellence (SCFE) is a unique Coaching Academy functioning under the stewardship of Educational and Charitable Trust of Saradhi Kuwait which is an ASAP (Additional Skill Acquisition Programme) accredited Training Body under Higher Education Department of Government of Kerala. 'Life Skill Development and Communicative English Course' is designed as a hybrid course of 60 hours duration conducted online during

working days and offline Contact Programme on Fridays in Kuwait. This skill development training programme is tailor made in its design and structure, factoring in all necessary input from overseas employers, carefully incorporating the skillset requirements of the overseas employments. This training programme is beneficial and best suited for all categories of aspiring youth required to face selection tests / interviews for overseas placements as well as for employment within India. This Skill development course also suits the requirement of expatriate employees seeking promotional avenues in their respective job sector and also for those seeking other job avenues for better prospects. The course curriculum comprises Psychological and motivational lectures, self understanding for personality development (SWOT Analysis), Interview Tips and Body Language, Communicative English lessons highlighting common grammatical errors, Written English lessons to include various letter formats for correspondence and methods to improve drafting skill. Apart from the above there will be leadership

training by experts as well. Contact programme will be conducted under the guidance of subject and field experts to include Lecturettes (Public Speaking Practices), Group discussion, Interview Classes with emphasis on body language and confidences building measures. It includes Presentation modules and event management lessons.

നവപ്രവാസം വെല്ലുവിളികളും സാധ്യതകളും Sajeev Kumar

'നവപ്രവാസം വെല്ലുവിളികളും സാധ്യതകളും'

- * മനുഷ്യപ്രവാസത്തിന്റെ ലഘുചരിത്രം
- * പ്രവാസത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന കാരണങ്ങൾ
- * പ്രവാസം കേരളത്തിന്റെ സാമൂഹിക രാഷ്ട്രീയ സാമ്പത്തിക മേഖലകളിൽ ചെലുത്തിയിട്ടുള്ള സ്വാധീനം

നവപ്രവാസം : വെല്ലുവിളികൾ...

- * പ്രവാസികളുടെ കൂട്ടത്തോടെയുള്ള തിരിച്ചുവരവും, അതിനുള്ള കാരണങ്ങളും, അതുവരക്കുന്ന സാമൂഹിക, രാഷ്ട്രീയ, സാമ്പത്തിക ചലനങ്ങളും
- * അന്താരാഷ്ട്രതലത്തിൽ ഉണ്ടാകുന്ന രാഷ്ട്രീയ സാമ്പത്തികചലനങ്ങൾ.... കേരളത്തിൽ ഉണ്ടാകുന്ന സ്വാധീനം....
- * പ്രവാസത്തിന്റെ സ്വഭാവത്തിൽ വന്നിട്ടുള്ള മാറ്റം
- * നവപ്രവാസം കേരളത്തിന്റെ സാമൂഹിക സാമ്പത്തികരംഗത്ത് ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള മാറ്റങ്ങൾ

നവപ്രവാസം: സാധ്യതകൾ

- * അന്താരാഷ്ട്രതലത്തിൽ വരുംകാലങ്ങളിൽ കുടി

യേറ്റം ശക്തിപ്പെടാനുള്ള സാധ്യതകളും, കാരണങ്ങളും

- * ആധുനിക വാർത്താവിനിമയ സംവിധാനങ്ങൾ നവപ്രവാസത്തിൽ ചെലുത്തുന്ന സ്വാധീനം
- * വികസിതരാജ്യങ്ങളിലെ പ്രായമാകുന്ന ജനസംഖ്യയും ചുരുങ്ങുന്ന തൊഴിൽശക്തിയും നവപ്രവാസത്തിൽ ചെലുത്തുന്ന സ്വാധീനം
- * കാലാവസ്ഥാവ്യതിയാനം പ്രവാസത്തിന്റെ സ്വഭാവത്തിൽ ഉണ്ടാക്കുന്ന മാറ്റം
- * കോവിഡാനന്തരം ആഗോള തൊഴിൽ വിപണിയിൽ വന്നിട്ടുള്ള മാറ്റങ്ങൾ...

ഇതിനെ ഫലപ്രദമായി ഉപയോഗിക്കാനുള്ള സാധ്യതകൾ

ജ്ഞാനസമൂഹത്തിലേക്കും ഞാൻ സമ്പദ് വിഭാഗത്തിൽ ഉള്ള കേരളത്തിന്റെ പ്രയാണത്തിൽ നവപ്രവാസത്തിന്റെ ഇടപെടാനുള്ള സാധ്യതകൾ

അതിനായി ODEPC, ASAP ഉൾപ്പെടെയുള്ള സർക്കാർ സംവിധാനങ്ങളുടെ നവീകരണ സാധ്യതകൾ

Pravasi Sangom

Unemployment and Family-Induced Migration Sneha Vasudevan

This abstract explores the intricate interplay between unemployment, financial crisis, family responsibilities and workplace challenges, underscoring the profound impact on individuals striving to meet basic necessities. The narrative unfolds in two dimensions: the initial struggle of unemployment leading to financial instability, and the subsequent dilemma faced by employees when employed, navigating workplaces with inadequate facilities and unethical practices.

The document begins by delineating the profound impact of unexpected events, in this

case, a father's accident as well as later I met with an accident which caused the leg fracture this leading to a significant career hiatus. The resulting career gap and financial strain are examined, shedding light on the hurdles faced by individuals grappling with both professional and familial responsibilities.

The cascading effects of unemployment on individuals, emphasizing the severe financial crisis that ensues. It delves into the struggle to meet basic necessities such as housing, food, and healthcare, highlighting the pervasive and often

long-lasting consequences of joblessness on personal and familial well-being.

Transitioning to the second dimension, the abstract addresses the predicament faced by employees fortunate enough to secure jobs. It sheds light on the challenges arising from workplaces lacking proper facilities, where employees are confronted with suboptimal working conditions, inadequate remuneration, and unethical practices. The document delves into the resulting dilemma of employees, forced to choose between enduring unfavourable conditions or resigning for ethical reasons.

In response to these challenges, the abstract narrative highlights resilience, adaptability, and skill development. It discusses the strategies employed by individuals to bridge the career gap, emphasizing the acquisition of new skills and leveraging existing ones. The narrative also underscores the importance of seeking support networks, both personal and professional, to

navigate the complexities of family responsibility and job-seeking simultaneously.

The abstract highlights comprehensive solutions that bridge both dimensions. It calls for policies that address the root causes of unemployment, coupled with robust social safety nets to alleviate financial crises. Simultaneously, it urges a re-evaluation of workplace practices, emphasizing the importance of fair treatment, ethical standards, and employee retention measures.

In conclusion, this abstract underscores the urgent need for a holistic approach to mitigate the challenges of unemployment-induced financial crises and workplace inequities. By acknowledging and addressing these interconnected issues, societies can strive towards fostering more inclusive and equitable environments, ensuring that individuals not only secure employment but also experience a standard livelihood with dignified and supportive workplaces.

130

Reduction of Foreign Remittance to Kerala and Re-Aligning the Employment Prospects of Youths with AI based Requirement in Global Scenario

Manoj P.A.

Background Kerala State and Economy - India

Kerala is a state located in the southwestern region of India known for its unique cultural heritage, lush green landscapes, and high literacy rate. One of the key aspects of Kerala's economy is its dependence on remittances, which are the funds sent back by emigrants from the state who work in other countries, particularly in the Middle East, the USA and more recently in Europe and Australia as well. The trend of emigration from Kerala can be traced back to the 1970s, when a large number of people from the

state started seeking employment opportunities abroad due to various reasons such as lack of job opportunities within the state, poverty, and other socio-economic factors. Over time, this has led to the emergence of a significant remittance economy in Kerala, with remittances playing a crucial role in the state's economy and social fabric. The dependence on remittances is strong enough for the state to have earned the epithet "Money Order Economy" from certain sections of the media.

Remittances have become a major source of income and have contributed to the state's

economic growth and development. Such wealth is primarily used for consumption, savings, and investment purposes. They have helped improve the standard of living of many households in Kerala, leading to increased spending on education, healthcare, housing, and consumer goods.

In addition, the relative abundance of remittance inflows has led to changing social norms and lifestyles, with increased consumerism and changing patterns of consumption. There has been a visible shift towards modernization, with increased adoption of technology, changing fashion trends, and increased exposure to global cultures.

However, Kerala's remittance economy also has its challenges. One of the major concerns is the over-dependence on remittances, which makes the state vulnerable to economic shocks, such as changes in global economic conditions or policies in destination countries. Kerala seems to bear significant impact to its economy whenever there is a crisis in the Middle East and the global economy in general.

Real AI Requires Enough Data, the New Oil!

Since the release of highly powerful Large Language Model (LLM)-based interactive online software to the general public, such as the Generative Pre-Trained Transformer (GPT) chatbot tools by Open AI, including ChatGPT (GPT-3.5, released end of November 2022) and GPT-4 (released mid-March 2023), experts have commented that humanity has formally entered the "Age of Artificial Intelligence (AI)". This is anticipated to greatly disrupt the very foundations of the extant global socio-economic order and create whole new paradigms of super-efficient productivity and economic functioning. However, despite the tremendous opportunities this may present, there are some very profound challenges tagging along the sudden transformation of the system at breakneck speed, one of which is the risk of AI needing just months to upend the so-called white-collar labour market,

which currently contributes a prized chunk of the economic output at a planetary scale. Such an eventuality may prove devastating for the Kerala economy, given its ongoing dependence on white-collar worker remittances. Given the paucity of high output industries within the state, particularly in the secondary sector, it may then become crucial for Kerala's educated and digitally well-connected workforce, particularly its new and upcoming entrants, to rapidly adapt to proactively envisioning and acquiring the as yet incompletely defined skills that can be optimally leveraged in an AI-mediated economic world, in order to stay afloat.

It is perhaps in this area that Kerala's educated labour force may tap on a great new opportunity for wealth creation, by updating itself to be at the forefront of the upcoming AI-based knowledge worker economy and thus offsetting the painful effects of the potentially impending labour redundancy worldwide. The existing educational infrastructure of the state can be optimized and leveraged towards such an ambition, especially when relating it to at least two possible aspects that play in its favour. The first is the creative capacity and somewhat artful nature unique to the native Keralite psyche which, when empowered by appropriately focused education, may provide a fertile ground to develop high quality personnel with optimal skills to support Reinforcement Learning from Human Feedback (RLHF) processes and prompt engineering efforts at scale. The second is the advantage of Kerala being a tropical paradise blessed with verdant nature, which can be leveraged by improving public infrastructure to attract foreign talent to the state and help it to develop into a prized regional or even global hub for AI research and quality control operations.

To contextualize the relevance of the needs outlined above, one must remember that AI is likely to have limited real-world relevance if it cannot draw on adequate digital data, suited for the objective at hand. While AI can yield important results, success depends on aligning

actual digital data to a particular problem or opportunity. This also implies the need for being aware of the possible risks of not managing AI and its underpinning digital data well.

The global value of digital data now appears to have surpassed that of oil as an asset! Clearly, data has become the new fuel of our economies and societies. But just as gasoline has little benefit unless used to power cars, machines or trucks, AI depends on adequate data! AI runs on the right digital data. No computer AI will help address a real-world problem if it is expected to perform with no fuel or sense of direction. If our brains need information to think, an AI system needs properly processed digital data to function!

AI data sources can include existing systems (like infrastructure registries, tax records, administrative data), but also richer sources such as sensors, smartphones, or satellites. The ultimate value of these is not in the hardware, but in the data and insights these provide, especially though AI. But even Terabytes of satellite or

sensor data will have little value if they cannot be accessed or distilled into actual insights.

Specific skills

With the intelligent process automation that is set to take place, all companies will have a lot of business opportunities. There is a need to build awareness for early adoption of these technologies to make use of the opportunities. Jobs will open up in positions such as prompt engineering to teach the AI-based tools to communicate and to adapt these tools to various scenarios. Companies can use the threat of disruption as an opportunity.

With strong leadership, the drive for successful AI however can be a strong catalyst towards getting key data to be actually consolidated, used, and generating value. Cloud based infrastructures now provides for strong platforms for data integration, and security, as well as linked compute power to deliver on AI. Cloud architectures are better than having data disbursed about a whole host of stand-alone and disconnected traditional computer setups.

Gender Roles and Gender Fixation – A study on the Migration of Queer People from Kerala Anagh

In Kerala's vibrant public sphere, there is a surprisingly negligible presence of LGBTQIA+ people or putting it more aptly gender sex and sexuality marginalised community. Fear stalks them wherever they go and their efforts to come out of the closet still remain tentative and fraught with many dangers. They are the Lesbian, Gay, Bisexual and Transgender (LGBT) community in Kerala, for whom life is a perilous journey through difficult terrains of entrenched gender prejudices and social proscriptions. The

LGBTQIA+ community in neighbouring states of Kerala, Karnataka and Tamil Nadu, enjoy greater visibility and freedom of movement. However, Kerala, known for its excellent Human Development Indices and high literacy rates, does not afford its LGBT population such freedoms. The LGBT community in the State is forced to live and move about in the shadows, their mobility in life and society restricted due to their sexuality, which defies traditional gender norms and prescriptions. Their invisibility has

left them to be faceless social outliers and their marginalised status has been accentuated by the lack of mobility and basic civic freedoms.

People who have been observing the vicissitudes of sexual minorities in Kerala strongly feel that people with non-normative sexualities are likely to be quite large in the State. It is just that we think it is difficult to capture the exact numbers in any

survey because of the enforced silence around sexuality that prevents people from reporting, as well as the violent culture of compulsory heterosexuality that results in people conforming to heterosexual norms and refusing to accept that other sexualities are possible or moral.

Research Scholar Maharajas College

132

Student Migration in India, with a Focus on Kerala: Navigating Challenges and Embracing Opportunities

Dr. Thomson K. Alex

Kerala has made substantial investments in education. Kerala is India's first fully literate state, and April 18, 1991, is a day written in golden letters in the history of Kerala. The state has effectively reduced child dropouts, enhanced public school infrastructure, and established an inclusive education system. Kerala's commitment to education is evident through various schemes and initiatives aimed at elevating the quality of education, including the Comprehensive Educational Rejuvenation Campaign, Knowledge Economy programs, Vidhya Kiranam, and curriculum revisions. Regarding school facilities, the majority (55.6%) of well-equipped schools in Kerala fall under the aided sector, followed by 36.2% in the government sector, with 8.2% in the unaided sectors. In terms of gender inclusivity, by the year 2022-23, nearly half (48.93%) of all enrolled children in Kerala are girls, indicating a balanced educational environment.

In an era of globalization, pursuing a university education in a foreign country has become a viable option. Kerala is currently observing a consistent pattern of young individuals opting to study abroad, and they can be found across the

globe. According to the Indian Student Mobility Report of 2023, key factors propelling this trend include enhanced financial prospects, access to research opportunities, availability of innovative courses, and the potential for networking.

The primary drivers behind the migration of students from Kerala to Western countries are outlined in the Indian Student Mobility Report, 2023. These include concerns related to an outdated curriculum, challenges in securing suitable employment, deficiencies in skill formation, suboptimal research conditions within higher educational institutions, institutional problems, and infrastructural issues in higher education. This article specifically delves into the myriad reasons prompting students from Kerala to migrate to other countries, elucidates the challenges they encounter post-migration, and seeks to comprehend their diverse set of challenges and opportunities. Employing both primary and secondary data analysis, this exploration aims to provide a comprehensive understanding of the dynamics surrounding student migration from Kerala to various parts of the world.

Nostalgia Economy and the Kerala Diaspora Transitioning Kerala from Remittance to Revival Economy

Dr. Abraham Mulamoottil

The essay discusses the concept of the "nostalgia economy" and its potential role in transitioning Kerala, India, from a remittance-driven state to a revived economic landscape. It delves into the significance of diaspora communities worldwide, particularly focusing on the Kerala diaspora and their economic, social, and cultural contributions.

The nostalgia economy embodies the emotional connection and interest that diaspora populations feel towards their cultural origins. It emphasizes the strategic importance of engaging these diaspora communities in the development of their home countries. Drawing parallels with China's "Haigui" or "sea turtles," who return home with knowledge and experiences, the essay highlights the potential of diaspora contributions in driving economic growth and innovation.

Kerala's economic history, initially reliant on remittances from its diaspora, experienced significant growth during the "Gulf Booms" between 1972 and 1983. However, the dormant nature of remittance funds and limited reinvestment hindered long-term economic impact. The essay underscores the need to transition from a remittance-centric economy to a more sustainable revival model, utilizing the diaspora's knowledge, expertise, and resources.

Discussing the global perspective, the essay acknowledges the immense contributions of diasporas in various sectors, citing examples such as immigrant-founded companies in the US and their impact on innovation. It recognizes diasporas as a form of soft power, influencing cultural perceptions, political relations, and economic ties between countries.

Moreover, it emphasizes the diaspora's role as a networking and net worth power, facilitating business connections and foreign direct investments. The essay advocates for leveraging these networks and high-net-worth individuals (HNWIs) to drive economic development and strengthen ties between the diaspora and their home countries.

Overall, the essay underscores the potential of the nostalgia economy and the diaspora's strategic significance in reshaping economic paradigms, fostering cultural preservation, and driving growth in their home countries.

The second part of the essay delves deeper into Kerala's transition from a remittance-driven economy to a revival economy through the lens of the nostalgia economy, highlighting the power and impact of the Kerala diaspora. It emphasizes the substantial transformations triggered by successful individuals like M. A. Yusuff Ali, who, despite their global success, maintain deep connections to their roots in Kerala and actively invest in the state's development. The hybrid model of the nostalgia economy, showcased by these successful entrepreneurs, plays a pivotal role in reshaping Kerala's economic landscape.

This section explores the sentiment of Keralites maintaining ties with their ancestral home, which attracts substantial investment in the state. Notable figures like Ravi Pillai,

P.N.C. Menon, Joy Alukkas, Kris Gopalakrishnan, Dr. Azad Moopen, and others exemplify this trend by investing significantly in various sectors in Kerala, contributing to its economic growth.

It also addresses the impact of the COVID-19 pandemic on remittances, highlighting Kerala's

heavy dependence on these financial inflows and the subsequent challenges faced due to the pandemic-induced decline in remittances. The return of NRIs from the Gulf due to job losses has affected the economic stability of families and local businesses in Kerala, necessitating new solutions and opportunities for the unemployed youth.

Furthermore, it discusses the establishment of a database to harness the knowledge, wealth, and experience of the Kerala diaspora. This database aims to identify and utilize not only economic remittances but also social remittances such as access to markets, foreign capital, expertise, and ideas. It proposes leveraging the expertise of overseas Keralites for the domestic development of the state.

The essay outlines various ways in which the nostalgia economy of Kerala's diaspora can contribute to the state's economic growth:

Investments: Diaspora members are inclined to invest in Kerala, supporting startups, local businesses, and infrastructure projects.

Tourism: Nostalgia drives diaspora members to visit Kerala, boosting tourism, and generating revenue.

Remittances: Financial transfers from the diaspora support the local economy, driving consumption and stimulating businesses.

Cultural Exchange: Diaspora engagement fosters cultural preservation and promotes Kerala's traditions globally.

NRI/NRK Cooperation: Utilizing the resources of the diaspora through initiatives like Land Bank, Human Resource Bank, and Wealth Bank.

The essay also proposes a comprehensive plan to transition Kerala from a remittance-driven economy to a revival economy within the nostalgia economy context. It outlines steps such as developing a diaspora database, establishing networks, promoting knowledge transfer, facilitating investments, supporting entrepreneurship, and preserving cultural heritage.

Finally, it presents a vision for Kerala's future, reimagining the state's sustainability, regional development, and resources. It envisions a sustainable approach to business, entrepreneurship, education, healthcare, and industry, emphasizing environmental stewardship, inclusive growth, cultural preservation, and collaboration.

The conclusion emphasizes the need for Kerala's government and local communities to create an enabling environment by developing investment-friendly policies, establishing networks, promoting cultural heritage, encouraging diaspora involvement, and strengthening digital connectivity. Leveraging the nostalgia economy of Kerala's diaspora holds the potential to drive economic growth, preserve culture, and create a sustainable future for the state.

കൃഷി ഒരു വ്യവസായമാകുമ്പോൾ!

Dr. C. George Thomas

ചിലരുടെയെങ്കിലും ധാരണ കേരളത്തിലെ കൃഷി ഒരു നഷ്ടപ്പെടുത്തലാണെന്നാണ്! ഇങ്ങിനെയൊരു ധാരണയുണ്ടാക്കിയത് കൃഷിയെ ഗൗരവമായി കാണാത്തവരാണ് എന്നു തോന്നുന്നു.

കൃഷിയെ വളരെ റൊമാന്റിക് ആയി സമീപിക്കുന്നവർക്കും അബദ്ധങ്ങൾ പറ്റാൻ സാധ്യതയുണ്ട്. എല്ലാ വ്യവസായങ്ങളുടെയും കാര്യമെന്ന പോലെ കൃഷിയിലും ഭൂമി (land), തൊഴിൽ (labour), മൂലധനം (capital), മേൽനോട്ടം (management) എന്നിവ അവശ്യമാണ്. അവ ശരിയായി പ്രയോഗിക്കപ്പെടുകയും വേണം. “ഉടമയുടെ ദൃഷ്ടി ഒന്നാത്തരം വളം” എന്ന പഴഞ്ചൊല്ല് കൃഷിയിലെ മേൽനോട്ടത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം എടുത്തു പറയുന്നുണ്ട്. അഗ്രിബിസിനസ്സ് സംരംഭങ്ങളിലൂടെ കൃഷിയെ ലാഭകരമായ ഒരു പ്രവൃത്തിയായി കൊണ്ടുപോകാൻ സാധിക്കും.

ഒരു സംരംഭം എന്ന നിലയിൽ കൃഷിയിൽ അവസരങ്ങളേറെയുണ്ട്. തങ്ങൾക്ക് യോജിച്ച കാർഷിക സംരംഭങ്ങൾ എന്തൊക്കെയായിരിക്കണം എന്നു തീരുമാനിക്കുകയാണ് ആദ്യത്തെ പടി. ധാരാളം ഭൂമി സ്വന്തമായുള്ളവർക്ക് പാരമ്പര്യ വിളകളായ തോട്ടവിളകൾ നോക്കാം. വാടകയ്ക്ക്/പാട്ടത്തിനു ഭൂമിയിൽ കൃഷിയിറക്കുന്നവർക്ക് അധികം കാത്തിരിപ്പ് ആവശ്യമില്ലാതെ വരുമാനം കിട്ടുന്ന വിളകൾ നോക്കുന്നതാവും നല്ലത്. ഏതു കൃഷിയാലും അവയെക്കുറിച്ച് നല്ല അറിവ് നേടണം. പുതിയകാലത്തെ രീതികളും മാർഗങ്ങളും വ്യത്യസ്തമാണ് എന്നു ഓർക്കുക. പഠനത്തും കേട്ടതും വെച്ച് എല്ലാമായി എന്നു ധരിക്കരുത്!

വിദഗ്ദ്ധരോടും, അനുഭവസമരോടും, വിജയകരമായി കൃഷി ചെയ്യുന്നവരോടും ചോദിച്ചറിയുകയും അവരുടെ കൃഷിയിടങ്ങൾ സന്ദർശിക്കുകയും വേണം. ഏതു വിത്ത്, എത്ര, എവിടെ കിട്ടും; ഏതൊക്കെ വളങ്ങൾ, വളമിടൽ രീതികൾ, എപ്പോൾ; നന എപ്പോൾ, എങ്ങിനെ, എത്ര; കീട, രോഗബാധ തടയൽ; ജൈവവളങ്ങൾ; മറ്റു കൃഷി രീതികൾ; വിളവെടുപ്പ്; പ്രാഥമിക സംസ്കരണം തുടങ്ങിയുള്ള കാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ച് നന്നായി മനസ്സിലാക്കിയിരിക്കണം. കൃഷി വിദഗ്ദ്ധരോടും, അയൽക്കാരായ കൃഷിക്കാരുമായി സംസാരിച്ച് പ്രയോഗിക അറിവ് വർദ്ധിപ്പിക്കാം.

കാലാവസ്ഥയും മണ്ണിന്റെ അവസ്ഥയുമൊക്കെ മനസ്സിലാക്കിയിരിക്കണം. അടുത്തുള്ള കൃഷി ഓഫീസ് സന്ദർശിച്ച് തങ്ങൾക്ക് യോജിച്ച കൃഷി പദ്ധതികൾ ഏതെങ്കിലും ഉണ്ടോ എന്നും തിരക്കണം.

കൃഷി ചെയ്യാൻ സ്വന്തമായി അധികം ഭൂമിയില്ല എന്നത് പലരും ഉന്നയിക്കുന്ന പ്രശ്നമാണ്. വിദേശത്തേക്ക് ജോലി തേടി പോകുന്ന ചെറുപ്പക്കാരുടെ എണ്ണം വർദ്ധിച്ചതോടെ നെൽപ്പാടങ്ങൾ മാത്രമല്ല കരഭൂമിയും തരിശിടുന്ന പ്രവണത വർദ്ധിക്കുകയാണ്. ഇത്തരം ഭൂമി വാടകയ്ക്ക് എടുത്ത് നെല്ല്, പച്ചക്കറികൾ, മരച്ചീനി, ചേന, ചേമ്പ്, നേന്ത്രവാഴ, ഇഞ്ചി, കൈതച്ചക്ക എന്നിവയൊക്കെ വിജയകരമായി കൃഷി ചെയ്യുന്ന ധാരാളംപേർ കേരളത്തിലുണ്ട്. നേന്ത്ര വാഴയുടെ തണലിൽ നന്നായി വളരുന്ന ഒന്നാണ് ശീമച്ചേമ്പ് അഥവാ വെട്ടുചേമ്പ്. സ്വന്തമായി ഭൂമിയില്ലാത്തവർക്ക് പാട്ടത്തിനോ വാടകക്കോ എടുത്ത് കൃഷിചെയ്യാം. നിലവിൽ കേരളത്തിൽ ടെനൻസി ആക്ട് ഇല്ലാത്തതിന്റെ പ്രശ്നങ്ങൾ പരിഹരിക്കാൻ സർക്കാർ ശ്രമിക്കുന്നുണ്ട്. ഭൂവുടമയുമായുള്ള കരാറും കരമടച്ച രസീതും കാണിച്ചാൽ ബാങ്കിൽനിന്നു വായ്പ സാധാരണ ലഭിക്കാറുണ്ട്.

പച്ചക്കറികൾ എക്കാലത്തും ഡിമാൻഡുള്ളവയാണ്. മറ്റു സംസ്ഥാനങ്ങളുമായി അധികം മത്സരിക്കാത്ത പാവൽ, നീളൻ പയർ, കോവൽ, ചീര എന്നിവക്ക് കേരളത്തിൽ എക്കാലത്തും ആവശ്യക്കാർ ഉണ്ട്. പഴവർഗങ്ങളിലിൽ കൈതച്ചക്ക, പപ്പായ, പാഷൻ ഫ്രൂട്ട് എന്നിവ നോക്കാവുന്നതാണ്. നഗരങ്ങളോട് ചേർന്ന പ്രദേശങ്ങളിൽ നേഴ്സറി ബിസിനസ്സും നന്നാകും. കൃഷി സംരംഭങ്ങൾ

തുടങ്ങുന്നതിനു മുമ്പ് ശ്രദ്ധിക്കേണ്ട ചില കാര്യങ്ങൾ:

1. ജലസേചന സൗകര്യം
2. വിപണന സൗകര്യം
3. മൂല്യവർധനക്കുള്ള സാധ്യതകൾ
4. കേരളത്തിലെ മണ്ണിൽ പൊതുവെ അമ്ലഗുണം കൂടുതലാണ്. അമ്ലത അധികമെങ്കിൽ കുമ്മായമിട്ട് പാകപ്പെടുത്തേണ്ടി വരും.
5. മണ്ണിന്റെ ജൈവാംശവും സ്വാഭാവികതയും നില

നിർത്താൻ ജൈവവളങ്ങൾ ആവശ്യത്തിന് ചേർക്കണം.

6. കീടനിയന്ത്രണത്തിന് സംയോജിത രീതി അവലംബിക്കുക. മിത്രകീടങ്ങളെയും മിത്രകുമിളുകളെയും ആശ്രയിക്കാം. സ്യൂഡോമോണസ്, ട്രൈക്കോഡർമ, ബ്യൂവേറിയ തുടങ്ങിയ ജീവാണുക്കളെയും പ്രയോജനപ്പെടുത്താം.
7. ഒരു വിള മാത്രം കൃഷിചെയ്യുന്നതിന് പകരം ബഹുവിള കൃഷിരീതിയാണ് നല്ലത്. നഷ്ടസാധ്യത കുറക്കാൻ കഴിയും വിളകൾ മാത്രമല്ല, പശുവളർത്തൽ, കോഴി, താറാവ്, കാട, മൂയൽ, ആട്, മീൻ വളർത്തൽ, തുടങ്ങിയവയും താത്പര്യവും സൗകര്യവുമനുസരിച്ച് ആരംഭിക്കാം. ഇതിന് മൃഗസംരക്ഷണ വിദഗ്ദ്ധരുടെ ഉപദേശം സ്വീകരിക്കണം.

കാർഷിക മൂല്യചങ്ങലയുടെ (value chain) ഓരോ കണ്ണികളിലും വ്യവസായ സംരംഭങ്ങൾ ആരംഭിക്കാനുള്ള സാധ്യതകളുണ്ട്, ഉദാഹരണത്തിന്, ഭക്ഷ്യസംസ്കരണ യൂണിറ്റുകൾ, കോൾഡ് സ്റ്റോറേജ് ഉൾപ്പെടെ

യുള്ള സംഭരണകേന്ദ്രങ്ങൾ എന്നിവ ലാഭം കൂട്ടാനും പലർക്കും ജോലിനൽകാനും സഹായിക്കും. ചില ഉല്പന്നങ്ങൾ പൊടിച്ചും ഉണക്കിയും പഴച്ചാരെടുത്തും പാക്കറ്റിലാക്കിയും വിൽക്കാൻ സാധിക്കും.

ഒരു കാര്യം പ്രത്യേകം ഓർക്കേണ്ടതുണ്ട്. മികച്ച വിള പരിപാലന മുറകൾ സ്വീകരിച്ച് ആകെ ഉൽപ്പാദനവും ഉൽപ്പാദനക്ഷമതയും വർദ്ധിപ്പിച്ചതുകൊണ്ട് കൊണ്ട് മാത്രം കൃഷി ലാഭകരമാകണമെന്നില്ല! അതിനു മുൻപിൻ ബന്ധങ്ങളിലൂടെ (forward- backward linkages) ഉൽപ്പാദന പ്രക്രിയയൊക്കെ പ്രബലപ്പെടുത്തേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. സാമ്പത്തികമായും, സമൂഹ്യമായും, പാരിസ്ഥിതികമായും കൃഷി സുസ്ഥിരമാകണമെങ്കിൽ ഉൽപ്പാദന ഉപാധികളുടെ സംഭരണം, വിളകളുടെ ഉൽപ്പാദനം, അവയുടെ സംഭരണം, തരംതിരിക്കൽ, സമീകരണം, വിപണനം, ചില്ലറ വിൽപ്പന തുടങ്ങിയ കണ്ണികളുള്ള ഒരു മൂല്യ ചങ്ങലയായി (value chain) ഇവയെ കാണണം. ഈ ചങ്ങലയുടെ കണ്ണികൾ വിഘടിച്ചും വിയോജിച്ചും പരസ്പര വിരുദ്ധമായി പോകാതെ നോക്കുക എന്നത് സംരംഭങ്ങളുടെ വിജയത്തിന് അത്യന്താപേക്ഷിതമാണ്.

LIVEKARE Camera uses AI with advanced algorithms to analyze patient movement patterns

- ഇതിലെ ഏറ്റവും പ്രധാന ആകർഷണം ആർട്ടിഫിഷ്യൽ ഇന്റലിജൻസ് ഉപയോഗപ്പെടുത്തിയുള്ള റിമോട്ട് വീഡിയോ മോണിറ്ററിംഗ് ആണ്. പ്രത്യേകം ഡിസൈൻ ചെയ്ത ആർട്ടിഫിഷ്യൽ ഇന്റലിജൻസ് ക്യാമറ ആണ് ഇതിലുള്ള പ്രധാന ഘടകം. നേഴ്സിങ് കെയറിൽ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുള്ള രോഗികളെ 24x7 നിരീക്ഷണത്തിൽ കൊണ്ട് വരാൻ ഈ ക്യാമറ സഹായിക്കും. നിരീക്ഷണത്തിൽ ഉള്ള വ്യക്തിയുടെ സ്വകാര്യതയ്ക്ക് ഒട്ടും ഭംഗം വരാത്ത രീതിയിൽ അനോണിമൈസ് ചെയ്ത വീഡിയോ ഉപയോഗിച്ചാണ് നേഴ്സിങ് കെയർ ഏതെങ്കിലും കേന്ദ്രത്തിൽ ഇരുന്ന് അവരുടെ കീഴിലുള്ള വ്യക്തികളെ നിരീക്ഷിക്കുക. കിടക്കയിലുള്ള വീഴ്ച, സാധാരണ സമയത്തിനു ശേഷവും ശുചിമുറിയിൽ നിന്ന് തിരികെ എത്താതിരിക്കൽ, അസ്വസ്ഥതയിലുള്ള അലർച്ച എന്നിങ്ങനെ അസാധാരണമായ സംഭവങ്ങൾ നേഴ്സിങ് കെയർ ടീമിന് ഓട്ടോമാറ്റിക് അലാമുകൾ ആയി എത്തിക്കാൻ കഴിവുള്ളതാണ് ഈ സംവിധാനം.

- ഓരോ സ്ഥലത്ത് നിന്നും ലഭിക്കുന്ന വിവിധ അലാമുകൾ അനലൈസ് ചെയ്ത് ആവശ്യമെങ്കിൽ നേഴ്സിംഗ് കെയർ ടീമിന് വീഡിയോ സ്ക്രീമിലെ അനോണിമൈസേഷൻ ഒഴിവാക്കാനും യഥാർത്ഥ വീഡിയോ കാണാനും തീരുമാനങ്ങൾ എടുത്ത് നടപ്പാക്കാനും കഴിയുന്ന വിധത്തിൽ ആണ് പ്ലാറ്റ്ഫോമിന്റെ സവിശേഷതയാണ്.
- രോഗിക്ക് ആം ബാൻഡ് വഴിയോ മറ്റ് ഉപകരണങ്ങളിലെ സെൻസറുകൾ വഴിയോ ലഭ്യമാക്കുന്ന ആരോഗ്യ വിവരങ്ങൾ നേഴ്സിംഗ് ടീമിന് കൃത്യമായ ഇടവേളകളിലും ഓൺ-ഡിമാൻഡ് ആയും ലഭ്യമാക്കാനുള്ള സംവിധാനവും ഈ ഉപകരണത്തിലുണ്ട്.
- ടു - വേ വീഡിയോ കമ്മ്യൂണിക്കേഷൻ, കൈമാറുന്ന വിവരങ്ങളുടെ സേഫ്റ്റിയും സെക്യൂരിറ്റിയും ഉറപ്പാക്കാൻ എൻഡ് ടു എൻഡ് എൻക്രിപ്ഷൻ എന്നിവ ഈ പ്ലാറ്റ്ഫോമിന്റെ പ്രത്യേകത ആണ്

Technology R&D company in Internet Communication and Collaboration. Winner of Grand Innovation Challenge 2020 conducted by Ministry of Electronics and IT for finding best indigenously developed secure video conferencing and collaboration platform.

The company owns the technology behind "BharatVC", the official video conferencing platform for Government of India.

Specialising in Video AI in Healthcare, Safety and Security

PLATFORM CAPABILITIES

Publishing and Subscription

Seamless service publishing and easy subscriptions: Simplifying connections between providers and customers

Service Provider Profiles

Informed choices made easy: Comprehensive provider profiles for qualifications, expertise, and certifications.

Appointment Scheduling

Convenient booking made simple: Flexible scheduling for preferred appointments, including recurring or follow-up visits.

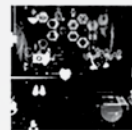
Geolocation and Availability

Real-time visibility: Locating nearby providers and assessing availability for home visits or remote consultations.

Secure Communication

Confidential interactions: Secure messaging, video conferencing, and telehealth for private consultations and discussions..

Electronic Health Records (EHR) Integration

Integration with electronic health records for comprehensive access to patient information and personalized care delivery.

Care Plan Management

Creating and managing individualized care plans for systematic and holistic approaches to care.

Billing and Payment

Effortless billing and payments: Streamlined processes, invoicing, and convenient payment options for seamless transactions.

CONTACT US:

Corporate Office - KOCHI: Jyothirmaya IT Building, 4th Floor, Wing 1, Infopark Kochi, Phase 2, Vadavukode, Ernakulam, +91 484 461 1263, sales@techgentsia.com, info@techgentsia.com

R&D Centre CHERTHALA: Infopark Smart Space, Ground Floor, Infopark Cherthala Alappuzha, Kerala, India - 688541, +91 478 255 2180

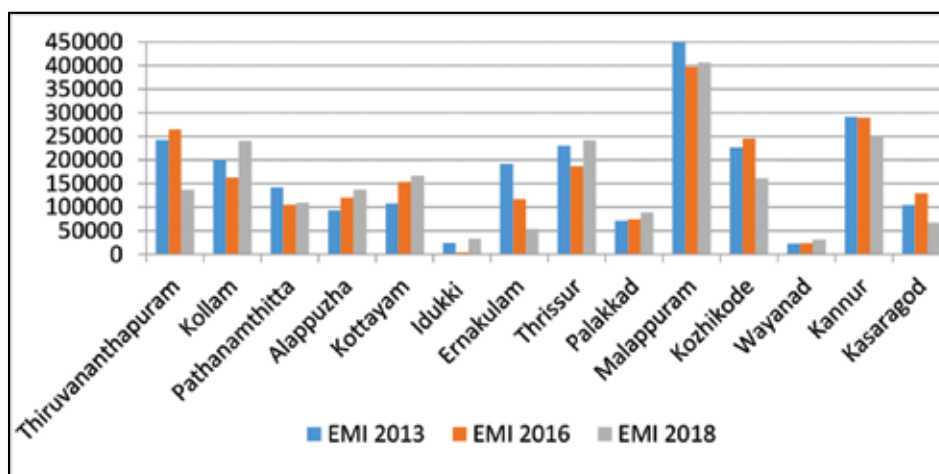
APPENDIX

Insights from Kerala Migration Survey, 2018

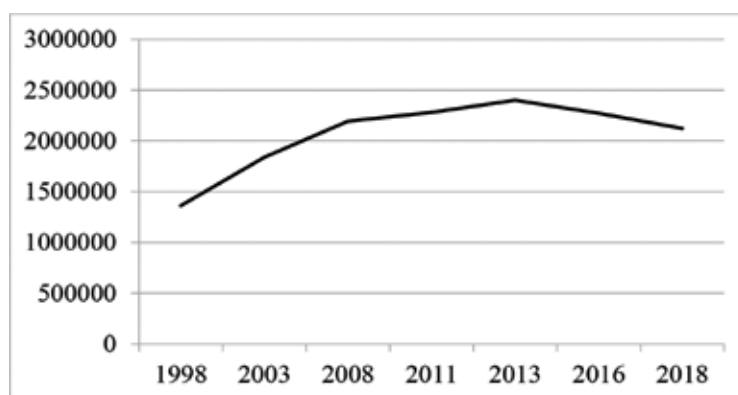
Emigrants and Inter-Survey Change

Year	EMI	Inter-survey difference	Percent Increase/Decrease
1998	1361919	-	
2003	1838478	476559	35.0
2008	2193412	354934	19.3
2011	2280543	87131	--
2013	2400375	119832	9.4
2016	2271725	-128650	--
2018	2121887	-149838	-11.6

Emigrants by Districts

Trends in Emigration, 1998-2018

Estimated emigrants from Kerala

Districts	Emigrants					Increase/decrease in migration with five-year interval			
	1998	2003	2008	2013	2018	2003-1998	2008-2003	2013-2008	2018-2013
Thiruvananthapuram	130705	168046	308481	241727	137007	37341	140435	-66754	-104720
Kollam	102977	148457	207516	199933	240527	45480	59059	-7583	40594
Pathanamthitta	97505	133720	120990	141343	109836	36215	-12730	20353	-31507
Alappuzha	62870	75036	131719	93096	136857	12166	56683	-38623	43761
Kottayam	35494	106569	89351	107931	166625	71075	-17218	18580	58694
Idukki	7390	7880	5792	23967	32893	490	-2088	18175	8926
Ernakulam	103750	121237	120979	191373	53418	17487	-258	70394	-137955
Thrissur	161102	178867	284068	230081	241150	17765	105201	-53987	11069
Palakkad	116026	177876	189815	70506	89065	61850	11939	-119309	18559
Malappuram	296710	271787	334572	455696	406054	-24923	62785	121124	-49642
Kozhikode	116026	167436	199163	226499	160691	51410	31727	27336	-65808
Wayanad	4552	7704	13996	22568	30650	3152	6292	8572	8082
Kannur	88065	202414	119119	291321	249834	114349	-83295	172202	-41487
Kasaragod	38747	71449	67851	104334	67281	32702	-3598	36483	-37053
Total	1361919	1838478	2193412	2400375	2121887	476559	354934	206963	-278488

Country of Residence of Emigrants, 1998-2018

Destination Countries	Number							Percent						
	2018	2016	2013	2011	2008	2003	1998	2018	2016	2013	2011	2008	2003	1998
UAE	830254	942766	898962	883313	918122	670150	421959	39.1	41.5	37.5	38.7	41.9	36.5	31.0
Saudi Arabia	487484	511138	522282	574739	503433	489988	510895	23.0	22.5	21.8	25.2	23	26.7	37.5
Oman	182168	172651	189224	195300	167628	152865	139571	8.6	7.6	7.9	8.6	7.6	8.3	10.2
Kuwait	127120	124945	183329	127782	129282	113967	68163	6.0	5.5	7.6	5.6	5.9	6.2	5.0
Bahrain	81153	86326	149729	101556	101344	108507	74654	3.8	3.8	6.2	4.5	4.6	5.9	5.5
Qatar	185573	190825	106107	148428	121613	98953	62969	8.7	8.4	4.4	6.5	5.5	5.4	4.6
Other west Asia	0	6815	21221	6696	0	2047	0	0.0	0.3	0.9	0.3	0.0	0.1	0.0
Sub-Total	1893752	2035466	2070854	2037813	1941422	1636477	1278211	89.2	89.6	86.3	89.4	88.5	89.0	93.9
USA	46535	86326	69559	68076	102440	98271	29862	2.2	3.8	2.9	3.0	4.7	5.3	2.2
Canada	15323	27261	11200	9486	13695	4777	0	0.7	1.2	0.5	0.4	0.6	0.3	0.0
United Kingdom	38023	34076	38316	44640	38894	22520	0	1.8	1.5	1.6	2.0	1.8	1.2	0.0
Other Europe	0	9087	19453	10602	9861	14331	0	0.0	0.4	0.8	0.5	0.4	0.8	0.0
Africa	5657	11359	15327	12834	12600	15696	0	0.3	0.5	0.6	0.6	0.6	0.9	0.0
Singapore	12485	11359	8842	11160	11504	14331	0	0.6	0.5	0.4	0.5	0.5	0.8	0.0
Maldives	6243	4543	2947	7254	7091	13649	0	0.3	0.2	0.1	0.3	0.3	0.7	0.0
Malaysia	11350	6815	9432	13392	12052	4777	0	0.5	0.3	0.4	0.6	0.5	0.3	0.0
Other SE Asia	0	13630	53643	16182	8766	7507	0	0.0	0.6	2.2	0.7	0.4	0.4	0.0
Australia/ New Zealand	30078	15902	38316	24552	21364	6142	0	1.4	0.7	1.6	1.1	1.0	0.3	0.0
Other Countries	62441	15902	62485	24552	13726	0	53882	1.2	0.7	2.6	1.1	0.6	0.0	4.0
Total	2121887	2271725	2400375	2280543	2193415	1838478	1361955	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Return Emigrants by Districts, 1998-2013

Districts	Number					Increase/decrease in return-migration with five-year interval			
	2018	2013	2008	2003	1998	2018-2013	2013-2008	2008-2003	2003-1998
Thiruvananthapuram	93662	218945	215280	103059	118878	-125283	3665	112221	-15819
Kollam	165504	127978	124066	69314	74106	37526	3912	54752	-4792
Pathanamthitta	54506	36285	60554	83502	54537	18221	-24269	-22948	28965
Alappuzha	99929	70104	51024	43109	34572	29825	19080	7915	8537
Kottayam	41775	33898	26448	28368	18164	7877	7450	-1920	10204

Districts	Number					Increase/decrease in return-migration with five-year interval			
	2018	2013	2008	2003	1998	2018-2013	2013-2008	2008-2003	2003-1998
Idukki	6137	3242	3213	3766	5017	2895	29	-553	-1251
Ernakulam	23929	69545	68860	74435	45028	-45616	685	-5575	29407
Thrissur	94279	103803	174655	86029	116788	-9524	-70852	88626	-30759
Palakkad	57664	12383	85318	55008	39238	45281	-72935	30310	15770
Malappuram	309881	299857	219736	141537	123750	10024	80121	78199	17787
Kozhikode	151417	107491	72405	109101	60910	43926	35086	-36696	48191
Wayanad	12046	12581	1930	3852	3327	-535	10651	-1922	525
Kannur	94457	109145	26416	45394	28263	-14688	82729	-18978	17131
Kasaragod	89610	47212	27222	47468	16667	42398	19990	-20246	30801
KERALA	1294796	1252471	1157127	893942	739245	42325	95344	263185	154697

Reason for Return, 2018

Reasons	Per cent
To retire	7.2
Lost job/laid off	29.4
Family issues	11.8
Illness	14.4
To care for elderly	3.0
Accomplished goals for migration	3.9
Prefer to work in Kerala	7.3
Visa expired	1.1
Low salary	7.6
Financial crisis	0.9
Over burden of Job	0.3
No salary	0.7
Others	12.3
Total	100.0

Total Remittance to Kerala, 2018

Year	NRI Deposit		Ratio	Rs (Crores)	
	India	Kerala		Remittance to India	Remittance to Kerala
	Crores Rs	Crores Rs	Kerala/ India		
2000	94544	18724	0.1980	58855	11712
2001	107686	21431	0.1990	68071	13601
2002	122772	24534	0.1998	76155	16053
2003	136088	28696	0.2109	96494	19299
2004	150444	30100	0.2001	84247	17001
2005	144282	29121	0.2018	97955	18562
2006	161834	30671	0.1895	128310	23763
2007	179788	33304	0.1852	149403	25578
2008	174623	29889	0.1712	229479	40411
2009	210118	37019	0.1762	234560	38093
2010	227078	36886	0.1624	246274	40217
2011	230812	37690	0.1633	301967	48798
2012	299840	48454	0.1616	396600	64090
2013	385202	66190	0.1718	412360	70857
2013	624101	93883	0.1504	436418	65650
2015	720997	109603	0.1520	440950	67031
2016	841956	135609	0.1611	429453	69170
2017	757751	152349	0.1900	447850	85092

FEDERAL BANK

YOUR PERFECT BANKING PARTNER

Celebrating family and relationships

CELESTA^{TM}

A truly spectacular personalised banking experience

**Family Banking
program**

**Relationship
Banking**

**Wealth Management
Services**

For more details visit www.federalbank.co.in/celesta
or email to celestacare@federalbank.co.in

*Conditions apply

 1800 420 1199
1800 425 1199
+91 484 2630994/5 (NRI)

www.federalbank.co.in

ക്രിസ്തുമസ് പുതുവത്സര ബമ്പർ 2023-24

ഒന്നാം സമ്മാനം

20

₹ കോടി

COMMON TO ALL SERIES

ടിക്കറ്റ് വില
₹400

1

രണ്ടാം സമ്മാനം

₹ കോടി

വീതം 20 പേർക്ക്
COMMON TO ALL SERIES

മൂന്നാം സമ്മാനം

10

₹ ലക്ഷം

ഓരോ പരമ്പരകൾക്കും 3 വീതം
ആകെ 30 പേർക്ക്

DRAW
DATE

24-01-2024
2PM

നാലാം സമ്മാനം

3

₹ ലക്ഷം

ഓരോ പരമ്പരകൾക്കും 2 വീതം
ആകെ 20 പേർക്ക്

അഞ്ചാം സമ്മാനം

2

₹ ലക്ഷം

ഓരോ പരമ്പരകൾക്കും 2 വീതം
ആകെ 20 പേർക്ക്

CHRISTMAS
NEW YEAR BUMPER

2023

കൂടുതൽ 5000, 2000, 1000, 500, 400
രൂപയുടെ നിരവധി സമ്മാനങ്ങളും

PH: 0471-2305193, 0471-2305230
www.statelottery.kerala.gov.in

കേരള
ഭാഗ്യക്കുറി

വിശ്വസ്തം സുതാര്യം ജനകീയം

www.akgcentre.in